VITIĀRIUM, ii. n. [ ] Vitium seminarium. Columel. lib. 3. cap. 5. Vitiarium neque jejuna terra, neque uliginosa faciendum est: succosa tamen & mediocri, potius, quam pingui. Idem lib. 11 cap. 2. Quinetiam vitiaria diligenter facienda, malleolisque quam recentissimis curiosissime pangenda.

VITRUS, a, um. Adj [ ] ut, Pocula vitea. Virg. 3 Georg. 380. Coliculus viteus intortus, ut cincinnus, i. e. Capreolus. Varro R. R. 1. 31.

VITIGĪNAUS, a, um. Adj. [ ] Quod est ex vite. Columel. lib. 12. cap. 16. Alii foliis vitigineis, nonnulli plataninis semivietas uvas contegunt. Cato R. R. cap. 41. Eo duos surculos vitigineos, quod genus esse voles insertos, obliquos arcito ad medullam. Plin. lib. 30. cap. 6. Vitigineis lignis combustus.

VITINEUS, a, um. Adj. Florus 3. 20. 4. Vitineis vinculis delapsi. alii legunt Vitigineis.

VITISCO, [ ] ĕre. Vitem fieri. Columel. de Arboribus, cap. 7. Reliquas gemmas, quæ in terram absconduntur, exceptis quatuor imis, fac abradas, ne in summa radice vitescat. Ita Calepinus. At nunc ita legimus, Ne in summo radices vitis citet.

VITĬCŎLA, æ. m. Cultor vinearum. Sil. lib. 6. 193.

Viticolæ nomen pervulgatura Falerni.

VITICŎMUS, a, um. Adj. Pampineum sertum gestans, sive vitibus ornatus. Avienus in Arateis v. 70.

Et cum viticomo crinem tondere Lyæo.

VITĬFER, ĕra, ĕrum. [ ] Quod fert vites, In quo proveniunt vites. Plin. lib. 6. cap. 16. Sequitur regio Margianæ, apricitatis inclitæ, sola in eo tractu vitifera. Martial. lib. 13. 107. Vienna vitifera.
Arva vitifera. Sil. lib. 7. 207.
Montis vitiferi vertex. Sil. lib. 4. 349.

VITIŎĔNUS, a, um. Adj. [ ] Quod genitum est e vite. Lucret. lib. 5. 15.

Namque Ceres fertur fruges, Liberque liquoris
Vitigeni laticem mortalibus instituisse. h. e. Vinum. Idem lib. 6. 1070. Vitigeni latices.

VITISĂTOR, ōris. m. [ ] Qui vites serit. Quo nomine dictus est Saturnus, Virg. 7. Æn. 179.

Vitisator, curvam servans sub imagine falcem.

VITIUM, ii. n. [, , , Gl. L. G. & G. L. , , . L. G.] Quod opponitur Virtuti: a Vito, are. quod vitandum sit, ac fugiendum. unde Hor. 1. Epist. 1. 41.

Virtus est vitium fugere. Ter. Heaut. 5. 3. 18.

Nam illi nihil vitii est relictum, quin id itidem sit tibi. Cic. 3. de Finib. 39. Virtutibus igitur rectissime mihi videris & ad consuetudinem nostræ orationis vitia posuisse contraria. Quod enim vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitium nominatum puto, vel etiam a vitio dictum vituperari. Sin malitiam dixisses, ad aliud nos unum certum vitium consuetudo Latina traduceret. Hoc omni virtuti vitium contrario nomine opponitur. Et paulo ante, Quas enim Græci appellant, vitia malo, quam malitias nominaret.

Vitium & Erratum. Cic. pro Cluent. 133. Nullam quidem ob turpitudinem, nullum ob totius vitæ, non dicam vitium, sed erratum.
Vitium & Flagitium. Vitia flagitiis leviora sunt, teste Gell. lib. 2. cap. 17.
Vitiorum officina. V. Officina, in OFFICIUM.
Vitium, Id quod vituperari solet. Cic. 1. de Orat. 116. Adest enim fere nemo, quin acutius atque acrius vitia in dicente, quam recta videat.
Convertit natura vitium alicui in bonum, i. e. Hoc efficit, ut quod alioqui vitium in altero judicaretur, in hoc minime culpari possit. Cic. de Clar. Orat. 141. Sed quum hæc magna in Antonio, tum actio singularis: quæ si partienda est in gestum atque vocem, gestus erat, non verba exprimens, sed cum sententiis congruens; manus, humeri, latera, supplosio pedis, status, incessus, omnisque motus cum verbis sententiisque consentiens: vox permanens, verum subrauca natura: sed hoc vitium huic uni in bonum convertebat. [An Converterat, ut Verterat pro Versum erat?
Corrupta bona vitiis. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Deprehendere in aliquo vitio. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Vitium, Vituperatio, inquit Valla. Cic. de Senect. 55. Et senectus est natura loquacior, ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.
Vitium, Culpa. Cic. 4. Acad. 49. Huc si perveneris me tibi primum quidque concedente, meum vitium fuerit: sin ipse tua sponte processeris, tuum.
Vitio vini fecit, Ob vinum, præ ebrietate. Plaut. Truc. 4. 3. 54.
Affinis vitio. Cic. 2. de Invent. 134. Ut si avaritia inductum arguas fecisse, & avarum, eum quem accuses, demonstrare non possis, aliis affinem esse vitiis doceas, & ex ea re non esse mirandum, qui in illa re turpis aut cupidus, aut petulans fuerit, hac quoque in re eum deliquisse.
Gurges & vorago vitiorum. Cic. 5. Verr. 23.
Pinguis vitiis, Per otium & gulam. Hor. 2. Serm. 2. 21.
Princeps omnium flagitiorum & vitiorum. Cic. in Verrem, Vide indicem edit. Lamb. Puto intelligi Et aliorum vitiorum. H. St.
Purum vitio cor. Hor. 2. Serm. 3. 213.
Servum vitiis pectus. Ovid Rem. Amor. 54.
Alimenta vitiorum Ovid. 2. Met. 769.
Ebrietatis vitium. Quintil. 1, 11.
Adulta vitia. V. ADOLEO.
Commune vitium. V. COMMUNIS.
Immane vitium. Hor. 2. Serm. 4. 82.
Iners vitium, Livor, Invidia & alienæ felicitatis dolor, vitium quod obsidet tantum & aggreditur ignavos. Ovid. 3. de Pont. 3. 101.
Ingens vitium. Hor. 2. Serm. 3. 92.
Insigne vitium. Cic. 1. Q. frat. 1.
Magnum vitium. Hor. 2. Serm. 2. 69.
Mediocria vitia. Hor. 1, Serm. 4. 130.
Prævalida & adulta vitia. Tacit. 3. Ann. 53.
Solenne vitium secundis rebus, superbia. Claud. 2. in Cons. Stilich. 161.
Deliciarum vitia. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Absterrere animum vitiis. Hor. 1. Serm. 4. 129.
Abstinere se a certis vitiis. Cic. 5. Verr. 4. Ut ab iis se abstineant maxime vitiis, in quibus alterum reprehenderunt.
Abesse a vitiis. V. ABSUM.
Abundare vitiis. V. ABUNDO.
Accendere & Irritare vitia. Ovid. Rem. Amor. 133. V. ACCENDO.
Addere vitium. V. ADDO.
Addere vitium pudicitiæ. V. ADDO.
Ægrotare vitio animi. Hor. 2. Serm. 3. 307.
Affectus vitiis. V. AFFICIO.
Apponere modum vitiis. V. APPONO.
Avocare a vitiis. V. AVOCO.
Carere debet omni vitio, qui in alterum paratus est dicere. Cic. in Sallust. 21.
Coarguere aperte vitia. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Colligere vitia in aliquem. V. COLLIGO.
Concipere vitium. V. CONCIPIO.
Condire vitia studio. V. CONDIO.
Conferre vitia in senectutem. V. CONFERO.
Consequi vitium. V. CONSEQUOR.
Contaminare vitiis. V. CONTAMINO.
Cumulari vitiis. Cic. 2. de Orat. 18. Hoc vitio cumulata est eruditissima illa Græcorum natio.
Declinare vitia. Cic. 1. Off. 19. Quibus vitiis declinatis, quod in rebus honestis & cognitione dignis operæ curæque ponetur, id jure laudabitur.
Delabi in vitium. V. DELABOR.
Dicere vitium. Gloss. Latinogræc. Vitium furi dico, .
Dare vitio, Culpare. Cic. 11. Fam. 28.
Dare summam laudem vitio. Cic. pro Rosc. Amer. 48. V. DO.
Ducere vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Effingere vitia ebrietatis. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Eluere vitia. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Excidit libertas in vitium. Hor. de Arte Poet. 282.
Excusare vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Exprobrare vitia alicui. Ovid. 2. de Arte Am. 641.
Exuere vitia. Tacit. 6. Ann. 25.
Flecti in vitium. Hor. de Arte Poet. 163.
Fugere vitium est virtus. Hor. 1. Epist. 1. 41.
Imbuere aliquem vitiis. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Incidere in vitium. V. INCIDO.
Inclinare in vitium. V. INCLINO.
Inquirere vitia in civitatem. V. INQUIRO. [Nisi error.
Irritare vitia vetando. Ovid. 3. Amor. 4. 11.
Labi in vitium. Hor. 2. Epist. 1. 94.
Laborare vitio. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Laborare diversis vitiis. Livius lib. 34. Diversisque duobus vitiis, avaritia & luxuria, civitatem laborare. H. St. Exstant cap. 4. pr.
Levare vitiis atque erroribus. V. LEVIS.
Mederi vitiis atque erroribus. V. MEDEOR.
Nosse enim sua vitia est bellum. Cic. 2. Att. 17.
Notare vitium aliquod. V. NOTA.
Obvolvere vitium. V. OBVOLVO.
Offensus vitiis. Ovid. 10. Met. 244.
Pensare vitia. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Persecare vitium aliquod ne serpat. V. PERSECO.
Persequuntur aliquem vitia ab institutione puerili Fab. V. PERSEQUOR. H. St.
Ponere vitium. V. PONO pro Depono.
Ponere in vitio, In malam partem sumere. Cic. 3. Tusc. 14. Qui fortis est, idem est fidens: quoniam Confidens, mala consuetudine loquendi, in vitio ponitur. Ductum verbum a Confidendo, quod laudis est. Ubi observa, Laudis est, opponi illi, In vitio ponitur. H. St.
Recisa vitia a stirpe. Claud. 1. in Ruff. 56.
Remotus ab omni vitio. Hor. de Arte Poet. 384.
Ridere vitia. V. RIDEO.
Est eodem vitio, quo, &c. Cic. 4. Tusc. 66. Eodem enim vitio est effusio animi in lætitia, quo in dolore contractio.
Est tam in vitio, quam, &c. Cic. 1. Off. 23. Qui autem nec defendit, nec obsistit, si potest, injuriæ, tam est in vitio, quam si parentes, aut amicos, aut patriam deserat.
Est hoc in vitio. Cic. 5. de Finib. 31. Hoc quidem est in vitio dissolutionem naturæ tam valde perhorrescere.
Suppressa vitiis pectora. Ovid. Rem. Amor. 75.
Surrepunt vitia. Senec. Epist. 91.
Tenari mediocribus vitiis. Hor. 1. Serm. 4. 130.
Vacare vitio. Cic. 3. Tusc. 19. Sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet.
Vertere vitio. Cic. 7. Fam. 6. Hoc tibi tam ignoscemus nos amici, quam ignoverunt Medeæ, quæ Corinthum arcem altam habebant matronæ, opulentæ optimates: quibus illa manibus gypsatissimis persuasit, ne sibi illæ vitio verterent, quod abesset a patria.
Vertere in bonum vitia. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Vitium, [, , Gl. G. L.] non tantum ad animum refertur, sed etiam ad corpus: unde Vitiosum mancipium, vel Vitiosum jumentum, id est, morbosum. Ulpian. in Tit. De Ædilitio edicto, L. 1. Ajunt Ædiles, Qui mancipia vendunt, certiores faciant emptores quid morbi, vitiive sit. Et paulo post, Vitiumque a morbo multum differre: puta si quis balbus sit, nam hunc vitiosum esse magis quam morbosum.
Vitium (inquit Nonius 5. 77.) a Morbo prudentia veterum sic voluit separari: ut sit Morbus cum accessu utique aut temporis, aut contagii: et Vitium, perpetua & insanabilis, atque irrevocabilis causa. Cic. 4. Tusc. 29. Quomodo autem in corpore est morbus, ægrotatio, & vitium, sic in animo. Morbum appellat totius corporis corruptionem: ægrotationem morbum cum imbecillitate: vitium quum partes corporis inter se dissident: ex quo pravitas membrorum, distortio, deformitas. Itaque illa duo, morbus & ægrotatio, ex totius valetudinis corporis conquassatione & perturbatione gignuntur: vitium autem integra valetudine ipsum ex se cernitur. Plaut. Mostel. 1. 3. 118.

Vetulæ, edentulæ, quæ vitia corporis fuco occultant.

Intercutia vitia. V. INTERCUS.
In capite vitium. Cels. lib. 6. cap. 2.
Opportunus vitio. Cels. lib. 4. cap. 4.
Oris & linguæ vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Locorum vitium. Cels. lib. 5. cap. 21. Si concidere vitio locorum mulier solet,

folet, cochleæ cum teftis fuis comburendæ conterendæque, deinde his mel adjiciendum eft.

Racens vitium. Celf. lib. 6. cap. 2.

Valens vitium. Celf. lib. 5. cap. 20.

Vatus vitium. Celf. lib. 4. cap. 15.

Alitur vitium, vivitque tegendo. Virg. 3. Georg. 454.

Corripi vitio comitiali. V. CORRIPIO.

Levatur vitium. Celf. lib. 4. cap. 2.

Occurrara vitio. Celf. lib. 1. in procem.

Submovere vitium. Celf. lib. 6. cap. 6.

Vitium, Corruptio, & ad res ipfas pertinet. Cic. 9. Fam. 15. Si enim nihil eft in parietibus, aut in tecto vitii, cetera mihi probabuntur.

Vitium in libris. Plin. Librum vitiis plenum.

Paginæ vitium. V. PAGINA.

Capere vitium materia dicitur. V. CAPIO.

Facere vitium dicuntur ædificia dum vitiantur, corrumpuntur, & aliqua fui parte labefactantur. Cic. in Topic. 15. Si ædes eæ corruerunt, vitium ve fecerunt. V. FACIO.

Moriens aeris vitio herba. Virg. 7. Ecl. 57.

Vitium, Quicquid impedit vel corrumpit, & inutile eft. Virg. 1. Georg. 88.

— fane illis omne per ignem
Excoquitur vitium, atque exfudat inutilis humor.

Vitium, Stuprum; unde, Offerre vitium virgini, pro Vitiare virginem, dixit Ter. Hec. 3. 3. 23.

Afferre vitium pudicitiæ. Plaut. Epid. 1. 2. 7.

At pudicitiæ ejus nunquam nec vim nec vitium attuli. Idem dicit Vitium addere, pro Vitium afferre; Amph. 2. 2. 179.

Quia pudicitiæ hujus vitium, me hic abfente eft additum. [An Hinc abfente?

Vitium, Verbum Augurale, ut Tabernaculum vitio capere, i. e. Non rite, nec addicentibus aufpiciis V. TABERNACULUM, & VITIOSUS.

Navigare vitio, i. e. Contra aufpicia. Cic. 1. de Divin. 29. Claffes maximas perdiderunt, cum vitio navigaffent.

VITIŎLUM, i. n. [[illegible], Gl. G. L.] a Vitio Diminutivum, apud Vivem de Off. mariti p. 152. in 8. Vitiola duobus in locis. H. St. Exftat in Gloff. ut adfcripfimus.

VITIŌSUS, a, um. Adj. [[illegible], Gl. L. G.] Vitiis plenum. Cic. 2. de Finib. 93. At mifer, fi in vitiofa ac flagitiofa vita afflueret voluptatibus. Idem 1. Att. 21. Ille alter uno minus vitio vitiofus, quod iners, quod fomni plenus, quod imperitus, quod [illegible], fed voluntate.

Civitas vitiofa. Cic. de Petit. Conf. 43. Et quoniam in hoc vel maxime vitiofa eft civitas, quod largitione interpofita virtutis & dignitatis oblivifci folet.

Cura vitiofa. Hor. 2. Carm. 16. 21.

Humanitas vitiofiffima. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Libido vitiofa. Hor. 1. Epift. 1. 85.

Progenies vitiofior. Hor. 3. Carm. 6. 48.

Vitiofum, [[illegible], [illegible], Gl. L. G.] Corruptum, putridum. Plaut. Milit. 2. 3. 45.

— non ego nunc emam vitam tuam vitiofa nuce.

Corpus vitiofum, cui Integrum opponitur. Cic. 1. de Divin. 80. Animi enim integri, non vitiofi corporis eft divinatio.

Corpus corruptum vitiofumque. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione Gangrænæ.

Oves vitiofæ, Morbofæ, morbo infectæ. Columel. lib. 7. cap. 3.

Pars vitiofa. Celf. lib. 1. cap. 9. Subaudi Corporis.

Carmina vitiofa, Plurimis vitiis referta. Ovid. 4. de Pont. 13. 17.

Confuetudo vitiofa, cui opponitur Pura. Cic. de Clar. Orat. 261. Cæfar autem rationem adhibens, confuetudinem vitiofam & corruptam, pura & incorrupta confuetudine emendat.

Opus vitiofum. Cic. 3. Verr. 143. Quid ita? ne vitiofum opus fieret?

Suffragium vitiofum, Corruptum. Cic. 3. de Legib. 35. Quamobrem fuffragandi nimia libido in bonis caufis eripienda fuit potentibus, non latebra danda populo, in qua, bonis ignorantibus quid quifque fentiret, tabella vitiofum occultaret fuffragium.

Magiftratus vitiofi, dicuntur Vitio creati. Unde apud Livium legimus expugnatum effe, ut vitiofus Dictator per augures fieret. Cic. 2. Philipp. 84. vitiofum Confulem appellat Dolabellam, hoc eft vitio creatum ex augurum difciplina. Quando enim comitia Romæ habebantur caufa magiftratuum creandorum, folebant augures de cælo fervare, fi aut fulmen vidiffent, aut tonitrua audiviffent. Qua re per augures nuntiata, illi magiftratus vitio creati effe dicebantur, & ita fe abdicare cogebantur. V. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. [V. omnino Liv. lib. 8. 23.

VITIŌSE, Adv. Male, corrupte. Quintil. lib. 4. cap. 1. Vitiofe in fcholis facimus, quod exordio fic utimur, quafi caufam judex jam cognoverit.

Cautum vitiofe vel fatifdatum eft. Paulus in l. Quoties. D. Qui fatifdar. cogant. Quoties vitiofe cautum vel fatifdatum eft, non videtur cautum.

Concludere vitiofe. Cic. 4. Acad. 98. Si recte conclufit, teneo, fin vitiofe, minam Diogenes reddet.

Intercedit vitiofe contractus pignoris. Modeftin. in l. Cum vitiofe. D. de pignor.

Habet fe vitiofe membrum, Vitio affectum eft. Cic. 3. Tufc. 19. Aut num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiofe fe habet?

Ufurpari vitiofiffime aliquid. Columel. lib. 4. cap. 24.

VITIOSĬTAS, ātis. f. [[illegible], [illegible], Gl. L. G.] ut Cic. 4. Tufc. 29. ait, eft Habitus aut affectio in tota vita inconftans, & a fe ipfa diffentiens. Ibid. 34. Hujus igitur virtutis contraria eft vitiofitas. Sic enim malo, quam malitiam appellare eam, quam Græci [illegible] appellant, nam malitia certi cujufdam vitii nomen eft, vitiofitas omnium.

Occafio vitiofitatis. Macrob. 7. Saturn. 10. Ille humor, qui aut de ætatis frigore nafcitur, aut cujuslibet vitiofitatis occafione contrahitur, ut fuperfluus ita & noxius eft

VITIO, [[illegible], [illegible], Gl. L. G.] āre. Corrumpere, deftruere.

Auræ vitiantur odoribus, Cadaverum fœtoribus. Ovid. 7. Met. 545.

Contagia mentis ægræ vitiant artus. Ovid. 3. Trift. 8. 25.

Facies longis vitiabitur annis. Ovid. 3. Trift. 7. 33.

Oleum vitiatur in amurcam. Plin. lib. 15. cap. 3.

Virginem vitiare, i. e. Stuprare. Ter. Eun. 4. 3. 12. Plaut. Aul. 1. Perioch. 5. Ejus filiam Lyconides vitiarat.

VITIANS, antis. Partic. ut, Lolis oculos vitiantia. Ovid. 1. Faft. 691.

Oculi vitiantes omnia ipfo vifu. Ovid. 7. Met. 366.

VITIĀTUS, a, um. [[illegible], Gl. L. G.] Partic. ut,

Auræ vitiatæ. Ovid. 3. Met. 76.

Offa vitiata. Celf. 8. 2.

Significationes comitiorum vitiatæ & corruptæ. Cic. pro Sext. 115.

Venter vitiatus. Ovid. 11. Epift. 37.

Virgo vitiata. Ter. Eun. 4. 4. 37.

VITIĀTIO, ōnis. f. Senec. Controverf. lib. 4. Antea legem vitiationis evertere conatus eft, nunc transferre vult.

VITIĀTOR, ōris. m. pro Stupratore. Senec. Controverf. lib. 4. Vitiatorem dimififti, virum occides.

VITIABĬLIS, e. Adj. Prudent. Apoth. v. 1059.

— ne jam vitiabilis effet.

VITO, [[illegible], [illegible], Gl. L. G. & G. L.] āre. Cavere eft, immo plus quam cavere: & a Vi dicitur, quafi VI avertere: a quo Vitium dictum. Cic. 3. Tufc. 63.

Qui mifer in campis mærens errabat Alæis,
Ipfe fuum cor edens, hominum veftigia vitans. Ex poeta.

Vitare & Cavere. V. in CAVEO.

Cavendo vitare. Cic. 3. Verr. 39. Nam eum, qui palam eft adverfarius, facile cavendo vitare poffis.

Æftum vitare fub frondibus. Ovid. in Fragm. Somn. v. 7.

Amorem vitare. Lucret. lib. 4. 1067.

Contagia vitare. Ovid. Rem. Amor. 613.

Culpam vitavi, non laudem merui. Hor. de Arte Poet. 26.

Frigus vitare, Cavere fibi a frigore. Q. Cic. 16. Fam. 8. Vix in ipfis tectis, & oppidis frigus infirma valetudine vitatur.

Infidias dolumque vitare. Lucret. lib. 2. 558.

Malum aliquod vitare. Propert. lib. 1. 1. 35.

Mortem fuga vitare. Cæf. 5. Bell. Gall. 20.

Onus jugi juvenca vitans. Catul. de Berecynth. 61. 33.

Patriam vitare. Ovid. 3. Met. 8.

Pericula vitare. Virg. 3. Æn. 367.

Periculum proprium quis non morte vitet? Cic. ad Octav.

Perjuria vitare. Ovid. 20. Epift. 185.

Se ipfum vitare, i. e. Non fibi conftare, vel fibi difplicere propter fcelerum confcientiam. Hor. 2. Serm. 7. 113.

Sufpiciones vitare. Cæf. 1. Bell. Gall. 20.

Sufpicio vitanda eft ingenii oftentationifque. Cic. 2. de Orat. 333.

Vitium vitare. Hor. 2. Serm. 2. 54.

Vituperationem vitare. Cic. de Provinc. Conf. 44. Utar hoc, quod non tam ad laudem adipifcendam, quam ad vitandam vituperationem valet?

Cum Dativo jungitur. Plaut. Curc. 2. 3. 19. Infortunio vitare. Idem Caf. 2. 2. 35.

— femper tu huic verbo vitato
Abs tuo viro.

Vitatu, fupinum. Hor. 1. Serm. 4. 115.

— fapiens vitatu, quidque petitu
Sit melius, caufas reddet tibi.

VITĀTUS, a, um. Partic. ut, Arma vitata. Ovid. 13. Met. 38.

Sed fibi inutilior, timidi commenta retexit
Naupliades animi, vitataque traxit in arma.

VITĀBUNDUS, a, um. Adj. [[illegible], Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Vitans. Salluft. Jugurth. cap. 110. Marius vitabundus hoftium claffem, ad oppidum pervenit. Idem in Jugurtha cap. 38. pr. Ipfe quafi vitabundus per faltuofa loca & tramites exercitum ductare.

Vitabundus caftra hoftium, ex Tito Livio. H. St. Exftant lib. 25. cap. 13.

VITATIO, ōnis. f. [[illegible]] Cic. 12. Att. 32. Illud autem, quod fore video, ipfum volo vitare, ne illæ ad me veniant, & una eft vitatio, & ego nollem, fed neceffe eft. Et 3. Philipp. 24. Quæ vitatio oculorum, lucis, urbis, fori?

Periculi vitatio. Auctor ad Heren. lib. 3. 3.

VITABĬLIS, e. Adj. Arnob. 5. p. 165. Illam fœtor vitabilem reddidit fugiendamque caprinus.

Vitabilis. Ovid. 4. de Pont. 14. 31.

Effet perpetuo fua quam vitabilis Afcra
Aufa eft agricolæ Mufæ docere fenis. H. St. Defiderabatur hæc dictio in Lugd.

VITRĬCUS, i. m. pr. c. [[illegible], Gl. L. G. & G. L.] Matris defuncto patre meo, maritus. Plin. lib. 36. cap. 15. Unde enim illi vitricus Sulla, & Metella mater profcriptionum fectrix? Cic. 15. Att. 12. Vitricus quidem nihil cenfebat, quem Afturæ vidimus. Ovid. 1. Amor. 2. 24. ad Amorem,

Qui deceat, currus vitricus ipfe dabit. Intelligit Vulcanum.

VITRUM, i. n. pr. c. [[illegible], Gl. G. L.] Materia translucida, quæ ex arena & cinere percoctis fieri dicitur. De cujus origine & ratione faciendi, & ejus generibus multifariis vide Plin. lib. 36. cap. 26.

Perlucidus magis vitro amnis. Ovid. 15. Epift. 155.

Undæ vitreæ. H. St. V. infra VITREUS.

Splendidior vitro fons. Hor. 3. Carm. 13. 1.

Deferre merces fallaces & fucofas, chartis & linteis & vitro. Cic. pro Rabir. 39.

Obfidianum vitrum. Plin. 36. 26. V. OBSIDIUM.

Vitrum, Herba quædam, cujus fucco inficitur cæruleus & viridis color. Vitruvius, (7. 14.) Item propter inopiam coloris Indici, cretam Selinufiam, aut anulariam vitro, quod Græci Ifatin appellant, inficientes, imitationem faciunt coloris Indici. Ifatin autem fcribendum in Vitruvio eft, quod qui ignoravere [illegible] fecerunt magno flagitio. Accedit auctoritas Oribazii fic fcribentis, Ifatis, quam infectores herbam vitrum vocant. Hinc apud Cæf. 5. Bell. Gall. 14. quod fcribitur, Omnes vero fe Britanni ultro inficiunt: quidam Glafto repofuerunt, fed Vitro legendum eft. Idem error eft apud Melam, (3. 6.) quo loco de Britannis etiam agit. Hæc Turnebus lib. 6. cap. 7. [Gemina leges in Ciacconii ad Cæfarem comment. repugnante tamen Davifio, & τὸ Glaftum ex MSS. ruente. Qui mihi tamen non perfuadet, quia peregrinis vocibus, nifi monito lectore, uti Cæfar non folet. Pro Vitro ftat Salmaf. ad Solin. c. 23. p. 180. & in Gloff. Græcolat. [illegible] [illegible], Ferrugineum redditur. Quid fi Cæfar Vitro fe inficiunt fcripfit, vitrofam intecturæ

ctura naturam indicans? V. quæ de Pliniano loco in v. QUOTIDIANO dixi.

VITREUS, a, um. Adj. [ὑάλινος, ὑέλινος, Gl. G. L.] Quod est ex vitro: ut, Vitreæ ampullæ. Plin. lib. 20. cap. 14. Columel. lib. 12. cap. 4. Vasa autem fictilia, vel vitrea plura potius, quam ampla.

Vitreum, Pertenue, & perlucidum quicquid est, auctoritate veterum dici potest. Varr. Mod. Quam istorum vitreæ togæ ostentant tunicæ clavos. Nonius 6. 4.

Bilis vitrea. V. BILIS.

Fama vitrea. Hor. 2. Serm. 3. 222.

Et furiosus erit, quem cepit vitrea fama. h. e. Fragilis. Sensus, Eum qui famæ serviat, insanire dicit. Sic Acron. Porphyrio interpretatur Splendidam.

Hostis vel Miles vitreus. Ovid. 2. de Arte Am. 208.

Sive latrocinii sub imagine calculus ibit,
Fac pereat vitreo miles ab hoste tuus. Lucan. ad Pison. 181.
Callidiore modo tabula variatur aperta
Calculus, & vitreo peraguntur milite bella.

Undæ vitreæ, Pellucidæ. Ovid. 5. Met. 48.

VITREA, ōrum. n. Plin. lib. 12. cap. 19. Contra revehunt vitrea, & ahena, vestes, fibulas, cum armillis ac monilibus.

Vitrea fracta, pro Nugis & rebus nihili frivolisque, perquam scite dixit Petronius cap. 10. An videlicet, inquit, audirem sententias, id est vitrea fracta? V. Vet. Grammat. apud Rigalt. p. 272.

VITREAMINA, um. n. pl. Vasa vitrea. Paulus in l. Cum de lanionis. §. Quidam. D. de instruc. vel instr. leg. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vestisplicam habuerat.

VITRĀRIUM, i. n. [ὑαλουργεῖον] Gloss. Græcolat. Officina vitroflando destinata.

VITRĀRIUS, i. m. [ὑαλουργός, Gl. G. L.] Qui vitra facit. Senec. Epist. 91. Cuperem Possidonio vitrarium ostendere, qui spiritu vitrum in plurimos habitus format. Legitur & Vitriarius Sed ita Gronov. edit.

VITRIARIA, æ. f. Herba, quæ & Parietaria dicitur. Apul. de Herb. cap. 81.

VITRUVIUS, i. m. M. Vitruv. Pollio, qui sub Jul. Cæsaris & Octav. Augusti principatu vixit, & decem libros de Architectura scripsit. V. Fabric. Bibl. Lat. & Reines. Var. Lect. 2. 6.

VITTA, æ. f. [ταινία, Gl. L. G.] Fascia, qua circum capita antiqui, vel crines, vel serta, aut flores, aut quidvis aliud religabant. Plaut. Mil. 3. 1. 197.

Capite compto, crines, vittasque habeat.

Vittæ aliæ fuerunt virginales, aliæ matronales, quod alio virgines cultu capitis & ornatu, quam nuptæ, matronæque uterentur: argumento est illud Propert. 4. 12. 34.

Cinxit & acceptas altera vitta comas. i. e. Postquam nupsi. & Maronianum, 2. Æn. 168.

Virgineas ausi divæ contingere vittas. Hinc Valer. Flacc. lib. 8. 6. exponendus est, cum scribit,

Ultima virgineis tum flens dedit oscula vittis. Erat enim mox nuptura Medæa. Turnebus.

Præsignis vittis victima Ovid. 15. Met. 131. Virg. 2. Æn. 133.

Et salsæ fruges, & circum tempora vittæ. Ubi Servius, Vittæ, quibus victimæ coronabantur.

Cæruleis vittis stant mæstæ aræ. Virg. 3. Æn. 64.

Leves vittæ. Ovid. 11. Epist. 68.

Cinge molli hæc altaria vitta. Virg. 8. Ecl. 64.

Circumdatur nivea infula vitta. Virg. 3. Georg. 487.

Coercet alba vitta neglectos capillos. Ovid. 2. Met. 413.

Evinctus vittis coronisque. Tacit. 4. Hist. 53.

Exuta comam vittis. Stat. 11. Theb. 460.

Ligat purpurea vitta mæsta capita. Sen. Thyest. 8.

Redimitus tempora vittis. Virg. 3. Æn. 81.

Solvere crinales vittas. Ovid. 4. Met. 6.

Stringit torta vitta comas. Lucan. lib. 5. 143.

Sumere ferales vittas. Ovid. in Ibin, 103.

Tegere vla vitta tempora. Virg. 4. Æn. 637.

Velatus albenti tempora vitta. Ovid. 5. Met. 110.

Velatus auro vittisque juvencus. Virg. 5. Æn. 366.

Vitta pro Pudicitia ponitur. Ovid. 4. Fast. 323.

Sed, si crimen abest, tu nostræ pignora vittæ
Redabis: & castas casta sequere manus. Ita emendavit Jo. Fred. Gronov. vulgo Vita legitur. V. Broekhus. ad Tibull. 1. 7. 71.

VITTĀTUS, a, um. Adj. Plin. lib. 7. cap. 30. Vittatam navem Dionysius tyrannus Platoni misit obviam. Plutarchus in Marci Coriolani vita, In Metellorum ait familia fuisse, qui Vittatus cognominaretur, ab usu vittæ qua ulceris tegendi causa procedebat in publicum obligata fronte. [Immo Diadematus. V. Plut. p. 218. edit. Francf. V. & in DIADEMA.

Capilli vittati. Ovid. 1. Amor. 7. 17.

Femina vittata comam. Stat. 3. Silv. 3. 3.

Honos vittatus, Corona poëtica e lauro vel hedera vittis colligata. Stat. 5. Silv. 5. 29.

Sacerdos vittata. Lucan. lib. 1. 595.

VITULA, V. VITULUS.

VITŬLUS, i. m. [μόσχος, Gl. L. G. & G. L.] a Vitulando, id est lasciviendo dictus: Bos junior, Juvenco minor, dicitur. Cic. 2. de Invent. 95. Ut in vituli immolatione.

Ferox vitulus templis maturus. Juven. 12. Sat. 7.

Imbelles vituli. Stat. 8. Theb. 594.

Lactentes vituli. Ovid. 2. Met. 624.

Tener vitulus. Hor. 4 Carm. 2. 54.

Mactatus vitulus. Lucret. lib. 2. 352.

Tueri vitulos. Virg. 2. Georg 195.

Vitulus etiam de aliis quadrupedibus majoribus. Plinius de elephantis, lib. 8 cap. 1. Atque ita salutato sidere in silvas reverti, vitulorum fatigatos præ se ferentes. Quin etiam de piscibus. Plin de balænis, lib. 9. cap 6. Irrumpunt orcæ in secreta, & vitulos earum ac fetas, vel etiam gravidas, lancinant morsu.

Vitulus marinus, [φώκη, Gl. L. G. & G. L.] Piscis genus. Plin. lib. 9. cap. 13. Quæ pilo vestiuntur animal pariunt, ut pristes, balæna, vitulus. Hic parit in terra, pecudum more: secundo partus reddit initu. Canum modo cohæret, & parit nunquam geminis plures: educat mammis fetum. Non ante XII diem deducit in mare, ex eo subinde assuefaciens. Interficiuntur difficulter, nisi capite eliso. Ipsis in somno mugitus, unde nomen vituli. Accipiunt tamen disciplinam, voceque pariter & visu populum salutant, incondito fremitu, nomine vocati respondent. Nullum animal graviore somno premitur.

VITŬLA, æ. f. [μόσχη, Gl. G. L.] Vacca tenera, quin & viridioris ætatis. Virg. 3. Ecl. 29. — ego hanc vitulam (ne forte recuses,

Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fetus)
Depono. Varro 2. de R. R. cap. 5. Discernuntur in prima vitulus & vitula, in secunda juvencus & juvenca.

Cæsa vitula. Virg. 4 Georg. 546.

Vitula, etiam Dea hilaritatis præses. Macrob. 3. Saturn. 2. Hyllus libro, quem de Diis composuit, ait Vitulam vocari Deam, quæ lætitiæ præest.

VITULĪNUS, a, um. Adj. [μόσχειος] Quod ex vitulo est: ut Vitulina caro, apud Plaut. in Aul. 2. 4. 5.

Caruncula vitulina. Cic. 2. de Divin. 52. An tu, inquit, carunculæ vitulinæ mavis, quam Imperatori veteri credere?

Assum vitulinum. Cic. 9. Fam. 20. Integram famem ad ovum affero: itaque usque ad assum vitulinum opera perducitur. al. Vitellinum.

VITULINA, æ. f. [μόσχειον] Gl. Græcol. [In Gr. κρέας, in Lat. Caro subauditur.

VITULĀRIUS, a, um. Adj. ut, Via vitularia. Cic. 3. Q. frat. 1.

VITELLUS, i. m. dimin. Plaut. Asin. 3. 3. 77.

Agnellum, hœdillum me tuum dic esse, vel vitellum.

Vitellus, Pars interior ovi, V. suo loco.

VITELLĪNUS, a, um. Adj. ut, Caro vitellina. Plaut. in fragm. Gastrion. Fricta vitellina. Apic. 8. 5.

VITULOR, [εὐφραίνομαι] āri. Veteres usurparunt pro voce Lætari, testibus Festo & Nonio 1. 47. Et Vitulantes dicuntur Lætantes. Plaut. Pers. 2. 3. 2.

Opes, spes, bonas copias commodanti lubens, meritoque vitulor.

VITULATIO, ōnis. f. Macrob. Saturn. 3. 2. Piso ait, Vitulam victoriam nominari, &c. quod post victoriam certis sacrificiis fiat vitulatio.

VITULĀMEN, inis. n. [μόσχευμα] Ramus inutilis. Vulg. Interpr. Sap. cap. 4. 3. Spuria vitulamina non dabunt radices altas V. Ambros. in Ps. 105.

VITUNUS, & VITUMNUS, i. m. [Ζωοδότης] Deus antiquis erat, qui credebatur vitam largiri: ut Sentinus, sensum. V. August. de Civ. Dei 77. 2.

VITŬPĔRO, [ψέγω, Gl. L. G. & G. L. κατηγορῶ, G. L.] āre. Vitio aliquid dare. Ter. in prol. And. 15. Isti id vituperant factum, i. e. Vitium rei parant, inquit Donatus.

Improbum notari & vituperari. Cic. 2 de Orat. 349.

Graviter vituperari. Cic. 2. de Finib 91. Sit voluptas non minor in nasturtio illo, quo vesci Persas esse solitos scribit Xenophon, quam in Syracusanis mensis, quæ a Platone graviter vituperantur.

Artem, scientiam, & studium vituperare. Auctor ad Heren. lib. 2. 44.

Cælum vituperare. Phædrus 4. 6. 25 Proverbialiter dicitur de iis, qui præ nimia sapientia, vel stultitia potius, pulcherrima & absolutissima reprehendere volunt.

Consilium alicujus vituperare. Cic. pro Muren. 60. Ego tuum consilium, Cato, propter singulare animi mei de tua virtute judicium, vituperare non audeo.

Vituperare, Dativo junctum. Plaut. Cas. 2. 6. 59. Cur omen mihi vituperat? Al. Omine malo.

VITUPERATIO, ōnis. f. [ψόγος, κατηγορία, κακολογία. Gl. G. L.] Cic. 7. Verr. 99. Hæc autem istius vituperatio, atque infamia, confirmabantur eorum sermone, qui a suis civitatibus illis navibus præpositi fuerant.

Adducere in vituperationem. Cic. 5. Verr. 140.

Cadere in vituperationem. V. CADO.

Effugere vituperationem. Cic. 16. Att. 7. Se autem lætari, quod effugissem duas maximas vituperationes, unam, &c.

Liberare vituperatione. Cic. de Arusp. Resp. 49.

Relinquere stultitiæ vituperationem. Cic. 12. Philipp. 25.

Scribere vituperationes. Quintil. lib. 3. cap. 4.

Subire vituperationem. Cic. 14. Att. 21.

Vitare vituperationem. Cic. de Provinc. Consul. 44. Utar hoc, quod non tam ad laudem adipiscendam, quam ad vitandam vituperationem valet.

Vituperatio, si cum Venio, Sum, vel similibus jungatur, Passive accipitur. Cic. 6. Verr. 13. Ut propter eum in sermonem hominum atque in tantam vituperationem veniret Idem 13. Fam. 74. eam rem laudi tibi potius, quam vituperationi fore. Cic. de Clar. Orat. 97. Eaque res P. Africano vituperationi fuit. [Sic & superiora Adducere, Cadere, Effugere, &c.

VITUPERĀTOR, ōris. m. [κατήγορος, κακολόγος, Gl. G. L.] Qui vituperat. Cic. 2. Tusc. 4. Nos autem universæ philosophiæ vituperatoribus respondimus in Hortensio. Et 7. Fam. 3. Hæc tecum coram malueram, sed quia longius fiebat, volui per litteras eadem: ut haberes quid disceres, si quando in vituperatores meos incidisses.

VITUPERĀBĬLIS, e. Adj. [μεμπτὸς] Dignum quod vituperetur. Cic. 3. de Finib. 40. Quod enim vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitio nominatum puto, vel etiam a vitio dictum vituperari.

VITUPERABILITER, Adv. ut, Opinionem suam vituperabiliter tractare. Cassiodor. 6. 11.

VITUPERIUM, i. n. Cic. 3. de Legib. 23. Nam isto quidem modo vel consulatus vituperio est. Ita legit Gruter. & Gebhard. Alii, Vituperabilis est.

VITUPERO, ōnis. m. nove dictum a Nævio pro Vituperatore, scribit Gell. lib. 19. cap. 8.

V I V

VIVV. Vivo.

VIVAX, VIVACITAS, V. VIVO in VITA.

VIVARIUM, VIVARIUS, V. VIVUS, in VITA.

VĪVERRA, æ. f. [γαλῆ ἀγρία, Gl. G. L.] Animal parvum quidem, sed magni vigoris: mustela rustica dicitur, ut ait Strabo, ab Africa primum importata. His utuntur adolescentes, ad extrahendas de parietum nidis aviculas

aviculas. Plin. lib 8. cap. 45. Magna propter venatum eorum (subaudi cuniculorum) viverris gratia est. Injiciunt eas in specus, qui sunt multifores in terra, unde & nomen animali, atque ita ejectos superne capiunt.

VIVERRĀRIUM, i. n. Gloss. Gr. Lat. Γαλεάγρα, Cavea, Viverrarium, muscellarium.

VIVICOMBURIUM, VIVIDUS, VIVIFICO, &c. VIVIPARUS, VIVIRADIX, VIVISCO, V. VIVO, in VITA.

V I X

VIX. Vixit.

VIX. Adv. [μόλις, Gl. L. G. & G. L. μόγις, G. L.] significat Cum vi ac difficultate & labore. Ter. Eun. 3. 2. 19 Hic sunt tres minæ. c. vix. Idem Phorm. 1. 1. 9.

Quod ille unciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium, comparsit miser. Ubi Donatus, Vix: potuit & unciatim & cito conflari peculium, ut multa paxillatim & cito fiunt maxima. Merito ergo additum est Vix. Cic. 4. Acad. 105. Nos probabilia multa habemus, quæ sequi facile, affirmare vix possumus.

Vix, nedum. Liv. 34. 20. Vix clamorem eorum, nedum impetum Suessani tulere.

In dicendo excellentes vix paucos proferre possumus. Cic. 1. de Orat 7.

Vix, Multis modis, Vel statim, interprete Donato. Ter. Hec. 3. 1. 17.

Tamen nunquam ausus sum recusare eam, quam mi obtrudit pater.
Vix me illinc abstraxi, atque impeditum in ea expedivi animum,
Vixque huc contuleram, en nova res orta est.

Vix ægre. Plaut Pœn. 1. 2. 26.

Nam quum sedulo munditer nos habemus,
Vix ægre amatorculos invenimus.

Aut vix, aut nullo modo corrumpi. Cic. 2. de Nat. Deor. 20.

Vix, refertur ad tempus. Virg. 1. Æn. 38.

Vix e conspectu Siculæ telluris in altum
Vela dabant læti. i. e. Mox, statim. Sic 4. Æn. 545.
— & quos Sidonia vix urbe revelli. i. e. Statim, aut etiam vix. Servius.

Vix, Non, auctore Donato. Lucilius,

— carcer, vix carcere dignus. Ovid. 1. Epist. 4.
Vix Priamus tanti, totaque Troja fuit.

Vix ita tamen vivimus. Plaut. Cist. 1. 1. 30.

Mihi vero cum his ipsis vix; his autem detractis, ne vix quidem. Cic. 9. Fam. 8.

Vix dum, [μόλις δὴ, Gl. G. L.] Vix adhuc. Ter. Phorm. 4. 2. 4.

Vix dum dimidium dixeram, intellexerat. Cic. 12. Fam. 4. Dolabella valde vituperatur ab hominibus non insulsis, quod tibi tam cito succederet, quin tu vix dum triginta dies in Syria fuisses. Et 9. Att. 4. Vix dum epistolam tuam legeram, quum ad me currens ad illum Postumus Curtius venit, nihil nisi classes loquens & exercitus.

Vix tandem. [μόλις ποτὲ, Gl. G. L.] Ter. Phorm. 2. 1. 4. O facinus audax! ô Geta monitor! G. vix tandem. Ubi Donatus, Convenit hoc dictum ei: jam pridem se male audire putat: & ideo sero videtur ad hunc senex pervenisse: quum ille metuens, se primum ad accusationem crederet. Idem And. 3. 2. 12. Vix tandem sensi stolidus. Cic. 3. Fam. 9. Vix tandem legi litteras dignas Appio Claudio.

Vix saltem. Quintil. lib. 6. cap. 5. Illud vix saltem præcipiendum videtur.

Vix ut. Plin. lib. 12. cap. 17. Vix ut dignosci possit a mastiche vera.

Vix est, ut. Africanus in l. Tutor. §. 1. D. ad S C. Vellejanum, Quando vix sit, ut aliqua apud eundem pro eo ipso intercessisse intelligi possit.

U L C

ULCISCOR, ultus sum, [ἀμύνομαι, Gl. L. G. ἐκδικῶ, τιμωροῦμαι, G. L.] isci. Vindicare, & injuriam non impunitam relinquere. Et dicimus, Ulciscor te, pro, Ulciscor me, & Ulciscor scelus. Ter. Eun. 5. 4. 20.

Ego pol te, pro istis dictis & factis, scelus,
Ulciscar, ut ne impune in nos illuseris. h. e. Puniam. Idem Adel. 3. 2. 15.

Satis mihi id habeam supplicii, dum illos ulciscar modo.

Persequi & Ulcisci. Cic. ad Brut. 3. Quos quidem ego omnibus sententiis ulciscor, & persequor, omnibus bonis approbantibus.

Sanare & Ulcisci, contraria. Cic. 2. in Catil. 17. Quos quidem ego, si ullo modo fieri posset, non tam ulcisci studeo quam sanare.

Ab aliquo se ulcisci. Plin. lib. 34. cap. 14. A ferro sanguis humanus se ulciscitur. Contactum namque eo, celerius subinde rubiginem trahit.

Aliquem ulcisci. Cic. 2. de Invent. 106. Ab defensore, in ejus quem ultus sit, audaciam sui conquestione, rem non ex nomine ipsius negotii, sed ex consilio ejus qui fecerit, &c.

Factum aliquod ulcisci. Ter. Phorm. 1. 4. 12.

Recte; ego mihi vidissem, & senis essem ultus iracundiam. Cic. 3. in Catil. 24. Ultus est hujus victoriæ crudelitatem postea Sulla.

Fratres cæsos ulcisci. Ovid. 12. Met. 603.

Funera gentis deletæ ulcisci. Lucan. lib. 2. 84.

Genera singula ulcisci. Cic. Post. redit. ad Quir. 21. Sic ulciscar genera singula, quemadmodum a quibusque sum provocatus.

Illum ulciscentur mores sui. Cic. 9. Att. 14.

Injurias ulcisci. Cic. 2. de Invent. 81. Deinde hoc si constitutum sit, ut peccata homines peccatis, & injurias injuriis ulciscantur, quantum incommodorum consequatur.

Mortem alicujus ulcisci. Cic. pro Rabir. 24. Et similis viri tu ulcisceris patrui mortem, atque ille persequeretur fratris sui, si ista ratione agere voluisset?

Necem alicujus ulcisci armis. Ovid. 7. Met. 458.

Nefas fortiter est ulta laqueo. Ovid. 1. de Arte Am. 284. de Biblide.

Patriam cadentem ulcisci. Virg 2. Æn. 575.

Ultum ire. Curt. lib. 10. 8 5. Meleagri temeritatem armis ultum ire decreverunt. Sallust. Jugurtha cap. 68. pr. Cum maxima cura ultum ire injurias festinat. De Metello.

ULCISCO, ĕre. activa forma. Ennius apud Non. 4. 155. Nisi patrem materno sanguine exantlando ulciscerem.

ULCISCENS, entis. Partic. Ovid. 1. de Pont. 8. 20.

Se nimis ulciscens exstitit ipse nocens.

ULTUS, a, um. Partic. Sallust. Catil. cap. 33. Ne quæramus, quonam modo, maxime ulti sanguinem nostrum pereamus.

ULTIO, ōnis. f. [τιμωρία, Gl. L. G. & G. L. ἄμυνα, L. G. ἐκδίκησις, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 28. Illis enim ultionis causa datum est.

Promptus ultioni. Tacit. 11. Ann. 32.
Voluptas ultionis. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Audere ultionem. Tacit. 2. Ann. 62.
Mactare aliquem ultioni & gloriæ. Tacit. 2. Ann. 13.

ULTUS, us, m. [τιμωρία, Gl. G. L.] Idem.

ULTOR, ōris. m. [ἔκδικος, τιμωρὸς, Gl. G. L.] Qui ulciscitur. Ponitur autem dupliciter. Cic. in Pison. 23. Piso vocatur Catilinæ ultor. Epistolarum vero familiarium lib. 2. epist. 8. in fine, Te vero, mi Rufe, diligo, quem mihi fortuna dedit amplificatorem dignitatis meæ, ultorem, non modo inimicorum, sed etiam invidorum meorum. In his diversus est usus. Nam illud pro Catilina, hoc contra inimicos, velut punitor inimicorum. Cic. de Clar. Orat. 267. Duo præterea Consulares, quorum Publius ille nostrarum injuriarum ultor, auctor salutis. Idem pro Sull. 85. Conjurationis investigator atque ultor.

Prævaricator & ultor alicujus. Cic. in Pison. 23. Id autem templum, sublato adito, revulsis gradibus, & conjuratorum reliquiis, atque a Catilinæ prævaricatore, tum ultore, armis teneretur.

Dolorum alicujus ultor. Virg. 10. Æn. 864.
Mortis alicujus ultor. Ovid. 3. Met. 53.
Scelerum ultores. Lucan. lib. 2. 531.
Fortissimus ultor. Ovid. 15. Met. 821.
Di ultores. Propert. lib. 3. 19. 22.
Dies ultor stat annis olim tam tristibus. Sil. 2. 495.

ULTRIX, īcis. f. [τιμωρίς, Gl. L. G. & G. L. ἀμύντειρα, L. G. τιμωρὸς, G. L.] Quæ ulciscitur. Cic. pro Domo 112. Hæc ultrix afflictæ civitatis, Reip. spoliis ornabitur? Virg. 11. Æn. 590.

Hæc cape, & ultricem pharetra deprome sagittam.

Anima ultrix. Stat. 11. Theb. 563.
Dextra ultrice fusus Lycus. Sen. Herc. fur. 11.
Flamma ultrix. Virg. 2. Æn. 587.
Tela ultricia, Genere neutro. Stat. 5. Theb. 117.

— potuitne ultricia Grajis
Virginibus dare tela pater?

ULTŌRIUS, a, um. Adj. Tertull. advers. Marc. 2. 24. Deus immittit mala, non peccatoria, sed ultoria.

ULTO, pro Ultus fuero, vel Ulciscor. Accius apud Non. 2. 894. Nisi genitorem ulto, nullum meis dat finem miseriis.

ULCUS, ĕris. n. [ἕλκος, Gl. L. G. & G. L.] Sanies collecta intra cutem latitans: quæ ut propere abrupta cute erumpat, emplastris superne alligatis solet consoveri.

Ulcus & Vulnus hoc distant, quod Ulcus tecta, & clausa est malignitas. Virg. 3. Georg. 454.

Quam si quis ferro potuit rescindere summum
Ulceris os: alitur vitium, vivitque tegendo. Vulnus contra hians & patens Idem 9. Æn. 487.
Produxi, pressive oculos, aut vulnera lavi
Veste tegens. Ex Nonio, 5. 49.

Crustulas ulcerum rumpit lens. Plin. lib. 22. cap. 25.
Duritias in alto ulcerum persequitur multipeda trita. Plin. lib. 30. cap. 13.
Eruptiones ulcerum manantes. Plin. lib. 22. cap. 21.
Inflammationes ulcerum. Plin. lib. 28. cap. 9.
Impetus ulcerum incipientes serpere coercet calx. Plin. lib. 36. cap. 24.
Labia ulcerum. Plin. lib. 26. cap. 14.
Margines ulcerum duriores absumit cinis. Plin. lib. 30. cap. 13.
Margines ulcerum erodit Anonis Plin. lib. 27. cap. 4.
Os ulceris. Cels. lib. 5. cap. 28. De sacro igne.
Sinus ulcerum explent, &c. Plin. lib. 27. cap. 8.
Sinus ulcerum Chelidonia siccantur. Plin. lib. 26. cap. 14.
Altum & angustum ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De fistulis & earum generibus, Id nomen est ulceri alto, angusto, calloso.
Atra ulcera ad vivum corpus redigunt lupini silvestres. Plin. lib. 22. cap. ult.
Callosa ulcera. V. CALLUS.
Cava ulcera commodissime implent Sphærion & id quod Philetis vocatur. Cels. lib 6. cap. 6. De cavis oculorum ulceribus.
Chironium ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De Chironio ulcere.
Corruptius ulcus. Cels. lib. 7. cap. 4.
Deplorata ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Desperantia jam ulcera cicatrice includit mel. Plin. lib. 22. cap. 24.
Difficilia ulcera. Plin. lib. 23. cap. ult.
Durum & rotundum ulcus. Cels. lib. 6. cap. 3.
Humidum & inæquale ulcus. Cels. lib. 6. cap. 3.
Inæquale ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De Theriomate.
Incurata ulcera. Hor. 1. Epist. 16. 24.
Mala ulcera. Cels. lib. 5. cap. 28. De sacro igne.
Nigrum ulcus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinsecus, &c. Plin. lib. 27. cap. 8.
Periculosissima ulcera. Cels. lib. 6. cap. 11.
Putre ulcus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione Erysipelatum, Si magis putre est ulcus, jamque procedit ac serpit, opus est vehementius erodentibus. Paulo post, Post ustionem putris ulceris superponenda sunt quæ crustas a vivo resolvant, eas ἰχῶρας Græci vocant.
Putria ulcera & tætri odoris emendat aurum. Plin. lib. 33. cap. 4. ad finem.
Recentia ulcera. Cels. lib. 6. cap. 6. De ulceribus oculorum, &c.
Senilia ulcera siccant impositæ spongiæ. Plin. lib. 31. cap. 11.
Sordida ulcera. Cels. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, Si sordida quoque ulcera sunt, melius mulso eluuntur.
Tætra ulcera. Lucret. lib. 5. 993.
Vetus ulcus scalpello incidendum est, excidendæque ejus oræ. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione ulceris.
Vetustis ulceribus, & vix ad cicatricem venientibus optime succurrit Sphærion. Cels. lib. 6. cap. 6. De cavis oculorum ulceribus.
Adapertum ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De ulceribus quæ ex frigore, &c.

Ambit

Ambit rubor ulcus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinsecus, &c.
Aperire ulcera. Plin. lib. 23. cap. 7.
Astringit & explet ulcera Sil. Plin. lib. 23. cap. ult.
Coercent ulcera quæ serpunt lactucæ. Plin. lib. 2. cap. 7.
Cohibet sevum cum cera quæ serpunt. Plin. lib. 28. cap. 18.
Compescit ulcera alumen. Plin. lib. 35. cap. 15.
Comprimuntur ulcera aceto. Cels. lib. 4. cap. 4. De difficultate spirandi.
Continuatur ulcus ruptis pustulis. Cels. lib. 5. cap. 28. De sacro Igne.
Curare ulcera. Cels. lib. 6. cap. 17. De cancri, qui in cole nascitur, curatione. Ibidem, De digitorum ulceribus.
Descendere solet interdum ulcus ad nervos. Cels. lib. 6. cap. 17. De colis morbis.
Discutere manantia capitis ulcera. Plin. lib. 22. cap. 21.
Efferentia sese ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Emendantur oris ulcera, &c. Plin. lib. 28. cap. 8.
Emendat butyrum ulcera. Plin. lib. 28. cap. 12.
Erodit ulcera excrescentia lapis sarcophagus. Plin. lib. 36. cap. 17.
Erumpentia per se ulcera. Plin. lib. 22. cap. 10.
Excidere totum ulcus usque ad sanam carnem. Cels. lib. 5. cap. 28. De Meliceria.
Excrescentia ulcera. Plin. lib. 24. cap. 5.
Exest putria ulcera Aristolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.
Exesum ulcus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione ulceris.
Explet cava ulcera Aristolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.
Expurgat ulcera sordida Aristolochia.. Plin. lib. 26. cap. 14.
Facit ulcus septica vi Anemona. Plin. lib. 21. cap. 23. ad finem.
Facta calceamento ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Fiunt etiam ex frigore hiberno ulcera, maxime in pueris, & præcipue pedibus digitisque eorum. Cels. lib. 5. cap. 28. De ulceribus quæ ex frigore, &c.
Finita si ulcera cum inflammatione non sunt: aut supercrescentia, aut sordida, aut cava, aut certe vetera esse consuerunt. Ex his supercrescentia collyrio, quod Memigmenon vocatur, optime reprimuntur. Sordida purgantur ex eodem. Cels. lib. 6. cap. 6. De oculorum ulceribus supercrescentibus, &c.
Fovere ulcera succo aliquo. Plin. lib. 24. cap. 14.
Illinitur Gentiana ulceribus quæ serpunt. Plin. lib. 26. cap. 14.
Illinitur Beta contra ulcera, quæ serpunt. Plin. lib. 20. cap. 8.
Implere ulcus. Cels. lib. 5. cap. 24. Enchrista ad ulcera purganda & implenda.
Imponitur ulceribus manantibus fæx vini cremata. Plin. lib. 23. cap. 2.
Increscentia ulcera. Plin lib. 20. cap 14.
Inducere crustas ulceribus. Cels. lib. 6. cap 11. ad finem. & lib. 5. cap. 8.
Inhibet infantium ulcera alumen. Plin. lib. 35. cap. 15.
Inspergitur ulceribus farina Plin. lib. 23. cap. ult.
Inveterata ulcera. Plin. lib. 26. cap. 1.
Manant ulcera quæ in capite. Plin. lib. 20. cap. 8.
Manantia ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Maturescentia non ulcera. Plin. lib. 22. cap. 23.
Medetur omnium generum ulceribus plantago. Plin. lib. 26. cap. 14.
Nascuntur ulcera. Cels. lib. 6. cap. 12. Quæ in latere linguæ nascuntur ulcera, diutissime durant.
Nutrire ulcus lenibus medicamentis. Cels. lib. 6. cap. 6. De ulceribus oculorum, &c.
Occupat ulcus vetustas. Interdum vetustas ulcus occupat, induciturque ei callus, & circum oræ crassæ livent: quod fere negligenter curato ulceri supervenit. Cels. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinsecus, &c.
Oriuntur ulcera. Cels. lib. 6. cap. 13. Alia quoque ulcera in gingivis plerumque oriuntur: quibus eadem, quæ in reliquo ore, succurrunt.
Percurat sevum ulcera quæ serpunt. Plin. lib. 28. cap. 18.
Perducere ulcera ad sanitatem. Cels. lib. 7. cap. 30.
Periclitantur ulcera quæ vermibus. Plin. lib. 30. cap. 13.
Purgare replereque ulcera. Cels. lib. 5. cap. 26. ad finem.
Persanare ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Prodest mire tostum hordeum ulceribus ex ambusto. Plin. lib. 29. cap. 3.
Purgandum ulcus maxime melle & resina est: sed aliis quoque purgari potest, quibus purulenta curantur, eodemque modo ad sanitatem perducendum est. Cels. lib. 7. cap. 30.
Purgantur ulcera & explentur butyro. Plin. lib. 28. cap. 18.
Putrescentia ulcera. Plin. lib. 20. cap. 7.
Renovare ulcera. Cels. lib. 7. cap. 30.
Renovatur ulcus. Cels. lib. 5. cap. 28. De Chironio ulcere.
Repugnantia cicatrici ulcera quæ serpunt. Plin. lib. 23 cap. 5.
Repurgatum ulcus sic ut cetera nutriendum est. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione Erysipelatum.
Rescindere os summum ulceris. Virg. 3. Georg. 454.
Rubet justis ulceribus corpus. Lucret. lib. 6. 1164. al. Inustis.
Serpunt ulcera. Cels. lib. 5. 28. De sacro igne, Ulcera si mediocriter serpunt, aqua calida: si vehementius, vino calido fovenda sunt.
Serpentia ulcera. Plin. lib. 24 cap. 6.
Siccat ulcera per se farina lupinorum. Plin. lib. 22. cap. ult.
Tendit ad sanitatem ulcus. Cels. lib. 7. cap. 28.
Tollit ulcera humida cinis ex ossibus sepiarum. Plin. lib. 32. cap. 7. ad finem.
Tollunt ulcera humida in capite ova. Plin. lib. 29. cap. 3.
Trahunt ulcera quæ non cicatricem. Plin. lib. 30. cap. 13.
Trahentia ulcera difficile cicatricem. Plin. lib. 22. cap. 25.
Vivescit ulcus, & inveterascit alendo. Lucret lib. 4. 1062.
Ulcus tangere, per metaph. est Movere dolorem, ejusque rei facere mentionem, quæ nos magnopere urat. Ter. Phorm. 4. 4. 9.

Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere? Hanc metaphoram M. Tullius oppido quam eleganter expressit in Clodium (pro Domo 12.) qui populum fame jam exasperatum, concionibus insuper seditiosis in rabiem agebat. Ut tu, inquit, in hoc ulcere tanquam unguis exsisteres. Erasmus.

Ulcus est, quicquid attigerit horum. Cic. 1. de Nat. Deor. 105. Quæro igitur, vester deus primum ubi habitet? Deinde quæ causa eum loco moveat, si modo movetur aliquando. Postremo quum hoc proprium sit animantium, ut aliquid appetant, quod sit naturæ accommodatum,

deus quid appetat, ad quam denique rem motu mentis ac rationis utatur. Postremo quomodo beatus sit, quomodo æternus. Quicquid enim horum attigerit, ulcus est: ita male instituta ratio exitum reperire non potest. i. e. Ita ab eo defendi non poterit, quin erroris vanitatisque convincatur.

Ulcus, a nonnullis scribitur cum H, quod Græce ἕλκος dicitur.

ULCUSCŬLUM, i. n. dimin. [ἑλκύδριον] Cels. lib 5. 28. de pustularum generibus, Ex pustulis vero nonnunquam etiam ulcuscula fiunt, aut aridiora, aut humidiora.

ULCERARIUS, a, um. Adj. ut, Herba ulceraria. Apol. de Herb. cap. 45.

ULCERŌSUS, a, um. Adj. [ἑλκώδης] Plenum ulceribus. ut, Jecur ulcerosum. Hor. 1. Carm. 25. 15.

Ulcerosum ad arbores translatum. Plin. lib. 17. cap. 14. Ante omnia gemmantes nitere conveniet, nihil usquam ulcerosum esse, aut retorridum.

ULCĔRO, [ἑλκῶ, ἑλκοποιῶ, Gl. G. L.] āre. Dilaniare, & multa ulcera facere. Plin lib. 28. cap. 9. Item equarum prætetquam virginum erodit, emarginat, ulcerat. In vetari codice legitur, Emarginat ulcera. Hor. 1. Serm. 6. 106.

Mantica cui lumbos onere ulceret, atque eques armos.

Jecur alicujus ulcerare, Fœde vulnerare. Hor. 1. Epist. 18. 72.

ULCERĀTUS, a, um, Partic. Cic. de Fato 36. Nondum enim ulcerato serpentis morsu Philoctета, quæ causa in rerum natura continebatur, fore, ut is in insula Lemno linqueretur.

ULCERATIO, ōnis. f. Senec. de Const. ad Serenum 6. In dolores, damna, ulcerationes, vulnera, magnos motus rerum circa se frementium securus aspiciat.

Magna ulceratio. Cels. lib. 5. cap. 28. De Acrochordone, & Thymio, & Myrmeciis. Myrmecia latissimis radicibus inhærent, ideoque ne excidi quidem sine ulceratione magna possunt.

U L E

ŬLEX, ŭlĭcis. f. Frutex est roris marini similis, asper, aurumque retinens. Plin. lib. 33. cap. 4.

U L I

ŪLĪGO, ūlīginis. f. [ἰκμάς, Gl. G. L.] Terræ naturalis humor, ex ea nunquam recedens, inquit Servius. Virg. 2. Georg. 184.

At quæ pinguis humus, dulcique uligine læta. Varro 2. de R.R. cap. 2. Solum oportet esse eruderatum & proclivum, ut everri facile possit, ac fieri purum. Non enim solum ea uligo lanam corrumpit ovium, sed etiam ungulas, ac eas scabras fieri cogit.

Pestifera uligo campi. Sil. lib. 8. 380.

Salsam nonnunquam & amaram uliginem vomit terra. Columel. lib. 2. cap. 9.

ŪLĪGĬNŌSUS, a, um. Adj. [ἰκμαλώδης] Semper uvidum: ut, Uliginosus ager, qui semper est humidus. Varro 1. de R. R. cap. 6. Columel. lib. 2. cap. 4. Igitur uliginosi campi proscindi debent post Idus mensis Aprilis. Plin. lib. 17. cap. 5. Item uliginosam tristia terram demonstrant.

ŬLIXES, is, m. [Ὀδυσσεύς, Gl. L. G.] Sic scribi docti veteri consuetudine malunt, quam Ulysses, q. V.

U L L

ULLUS, V. UNUS.

U L M

ULMUS, i. f. [πτελέα, Gl. G. L.] Arbor sui generis, vineis amica. Plin. lib. 16. cap. 40. Rigorem fortissime servat ulmus, ob id cardinibus, assamentisque portarum utilissima, quoniam minime torquetur: permutanda tantum sic, ut cacumen ab inferiore sit cardine, radix superior.
Alta ulmus. Virg. 10. Ecl. 67.
Excelsa ulmus. Ovid. 3. Fast. 747.
Fecundæ frondibus ulmi. Virg. 2. Georg. 446.
Fortes ulmi. Virg. 2. Georg. 83.
Frondosa ulmus. Virg. 2. Ecl. 70.
Patula ulmus. Pers. 3. Sat. 6.
Speciosa ulmus nitentibus uvis. Ovid. 14. Met. 661. al. Spatiosa tumentibus.
Viduæ ulmi, Quibus non adhærent vites. Juven. 8. Sat. 78.
Adjungere vites ulmis. Virg. 1. Georg. 2.
Amictæ vitibus ulmi. Ovid. 10. Met. 100.
Degravat ulmum vitis. Ovid. 5. Trist. 3. 35.
Intexere ulmos vitibus. Virg. 2. Georg. 221.
Vincitur vitibus ulmus. Ovid 5. Epist. 47.

ULMEUS, a, um. Adj. [πτελέϊνος] Quod ex ulmo est. ut, Virgæ ulmeæ, apud Plaut. in Asin. 2. 2. 74. Et Epid. 5. 1. 20.

Quem Apelles Zeuxisque duo pingent pigmentis ulmeis. h. e. Virgis ulmeis cædent, ad vibices usque & livorem. Columel. lib. 6. cap. 3. Probaturque maxime ulmea frons.

ULMITRIBA, æ. m. [πτελεοτρίβης] Qui ulmum terit, id est qui virgis ulmeis cæditur. Plaut. Pers. 2. 4. 7.

ULMARIUM, i. n. [πτελεών] Locus ulmis consitus, ulmorum seminarium. Plin. lib. 17. cap. 11. Differendæ ex arearum venis post annum in ulmaria, intervallo pedali in unamquamque partem.

ULMĒTUM, i. n. [πτελεών, ὁ τόπος, Gl. G. L.] Locus ulmis consitus.

U L N

ULNA, æ. f. [βραχίων, ὠλένη] Pars humani brachii, quæ & Cubitus dicitur, a commissura humeri ad manum. Plin. lib. 11. cap. 41. Terrestrium uni homini juguli, humeri, ceteris armi: uni ulnæ. Virg. 3. Georg. 105.

Tres pateat cœli spatium, non amplius, ulnas. Dicta Ulna, ut ait Servius, ἀπὸ τῶν ὠλενῶν, id est a brachiis, unde & λευκώλενος Ἥρη dicitur. Licet Suetonius unum cubitum velit esse tantummodo. Virg. 3. Georg. 355.

Dddd — septem

— ſeptemque aſſurgit in ulnas. Ubi Servius, Creſcit in ſeptem ulnas. Ulna autem, ut diximus, ſecundum alios utriuſque manus extenſio eſt, ſecundum alios cubitus, quod magis verum eſt, quia Græce ὠλένη dicitur cubitus: unde eſt λευκώλενος Ἥρη. De Ulna vide diligenter Parerga Alciati lib. 1. cap. 18. & Budæum in priorib. annotat.
Leves ulnæ. Claud. 4. Conſ. Hon. 166.
Teneræ ulnæ. Ovid. 9. Met. 651.
Tremula ulna. Catul. ad Coloniam, 18. 13.
Attollere aliquem mollibus ulnis. Ovid. 7. Met. 847. al. Sontibus.
Circumdare aliquem ulnis. Stat. 5. Silv. 3. 266.
Circumligant avidis ulnis matrem. Stat. 1. Achil. 172.
Complectitur niveis reducem ulnis. Claud. 2. in Eutrop. 187.
Ulna, [πῆχυν, Gl. L. G. & G. L.] Menſuræ genus. proprie, inquit Servius, eſt Spatium quantum utraque extenditur manus. V. paulo ſupra.
Toga bis ter ulnarum. Hor. Epod. 4. 8.

U L O

ULOPHŎNON, i. n. [οὐλόφονον] Carduus ſilvaticus, ita vocatus ob gravitatem odoris. Plin. 22. 18. & Apul. de Herb. cap. 109.

U L P

ULPIANUS, i. m. [Οὐλπιανὸς] Juriſconſultus, Alexandri Severi Imperatoris ſcriniorum magiſter, teſte Lamprid. 26. Tyrius fuit. Is utitur auctoritate Pomponii in libris Pandectarum. Qui quum Galliam regeret, populari tumultu excitato, interfectus eſt, ut notat Raphael Volaterranus. Alius Ulpianus Rhetor, & Scholiaſtes Demoſthenis.
ULPĪCUM, i. n. [ἀφροσκόροδον] genus Allii grandius inter pulmentaria ruris adſcriptum, auctoribus Plinio & Columel. Plaut. Pœn. 5. 5. 35.
— tum autem plenior
Alli ulpicique, quam Romani remiges? Columel. lib. 11. cap. 3. Ulpicum, quod quidam allium Punicum vocant, Græci autem ἀφροσκόροδον, appellant, longe majoris eſt incrementi, quam allium. Idque circa calendas Octobris, antequam deponatur, ex uno capite in plura dividetur. Habet enim velut allium plures cohærentes ſpicas: eæque quum ſint diviſæ, liratim ſeri debent, ut in pulvinis poſitæ minus infeſtentur hiemis aquis.
ULPIUS, i. m. nomen gentile apud Romanos. ut, Ulpius Trajanus. Inde Ulpia, Urbium nomen a Trojana conditarum. ut, Ulpia Trajana in Dacia, &c. Subaudito Colonia. Hinc & Ulpianus, cognomen adoptivum. q. ſupra V.

U L S

ULS, [ἐπέκεινα] facit Ultra & Ultimus, inquit Feſtus. Nonius, Uls Cato pro Ultro poſuit. V. & mox ULTIS.

U L T

ULTERIOR, ULTIMUS. V. ULTRA.
ULTIO, ULTOR. V. ULCISCOR.
ULTIS, pro ULS, vel Ultra. Pomponius in l. 2. §. Et quia. D. de orig. jur. Quinque viri conſtituti ſunt cis Tiberim, & ultis Tiberim. Sic habent Haloander & Pandectæ Florentinæ.
ULTRA, [ὑπὲρ, πέραν, περαιτέρω, Gl. G. L.] ab antiquo Uls derivatur, ſicut Citra a Cis: Præpoſitio Accuſativo caſui ſerviens, ſignificat Præter & Trans. Plaut. Merc. prol. 24.
Sed amori accedunt etiam ultra hæc, quæ diximus. Emendata exemplaria non habent Ultra.
Ultra, ad locum relatum. Cic. 12. Att. 26. Ultra Silianam villam eſt, quam puto tibi notam eſſe, &c.
Ultra annos pueriles. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Ultra modum progredi. Cic. 4. Tuſc. 38. Sed adhibent modum quendam, quem ultra progredi non oporteat.
Ultra placitum laudare. Virg. 7. Ecl. 27. Servius, i. e. Nimie, irriſorie. Ultra quam placeo & mereor.
Ultra terminum vagari. Hor. 1. Carm. 22. 10.
Ultra, ad tempus relatum, Adverbium eſt, quum ſine caſu ponitur. Plaut. Stich. 2. 1. 25.
Nunc ultra hoc deportem? haud placet: neque id vero officium arbitror. In emendatis Ultro. Columel. de Arboribus, cap. 5. Quæ ſic refectæ inoleſcunt, nec ultra obſunt vitibus. [Subauditur id tempus, & ſimilis in ceteris ellipſis.
Intendamus ultra animum. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Ultra citrave pervolare. Plin. lib. 10. cap. 23.
Nihil ultra, vel non ultra, pro Nihil ſupra. Cic. 15. Att. 1. Eſt autem oratio ſcripta elegantiſſime, ſententiis, verbis, ut nihil poſſit ultra cogitari.
Nihil ultra, vel Non ultra, pro Nil præterea. Cic. de Univerſ. 6. Si probabilia dicentur, ne quid ultra requiratis. Non ultra, Non amplius. Liv. 24. 16. Tanta vi ſe in hoſtem intulerunt, ut ſuſtineri ultra non poſſent.
Ultra quam. Cic. 1. de Invent. 26. Remotum eſt, quod ultra quam ſatis eſt, petitur. Idem 1. Tuſc. 17. Ultra enim quo progrediar, quam ut veriſimilia videam, non habeo.
Ultra quam oportet. Quintil. lib. 2. cap. 5. i. e. Ulterius.
Non ultra quam. V. NON.
ULTRĀTUS, a, um. Adj. ut, Regio ultrata. Hygin. de Limit. p. 156.
ULTERIOR, us. [περαιτέρω] ab Ultra comparativus. Ter. Phorm. 4. 2. 10. Sed eccum ipſum, quis eſt ulterior? [Puto eſſe ab Ulterus, a, um. inuſitato Adj. ut a Supra Superus.
Provincia ulterior, & Citerior. Cic. de Provinc. Conſ. 36. Quorum alter ulteriorem Galliam decernit cum Syria, alter citeriorem. h. e. Alter Tranſalpinam, alter Ciſalpinam.
Ripa ulterior, Quam trans flumen eſt. Liv. 42. Paterc. 2. 107.
Mirari ulteriora, præſentia ſequi. Tacit. 4. Hiſt. 59.
Loqui ulteriora. Ovid. 5. Faſt. 532.
ULTERIUS, Adv. [περαιτέρω, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 2. Met. 875.
Inde abit alterius: mediique per æquora ponti
Fert prædam.
Ulterius juſto. Ovid. 6. Met. 470
— quotieſque rogabat
Ulterius juſto, Proguen ita velle ferebat. h. e. Ultra quam honeſtum foret.
Quærere ulterius. Senec. Epiſt. 103. Et ulterius ſi licuiſſet, juvabat de immortalitate animorum quærere, immo credere.
ULTĬMUS, a, um. [ἔσχατος, Gl. L. G.] ab Ultra ſuperlativum; Idem quod Poſtremus, extremus, ſummus. Cic. 1. de Legib. 8. A quibus temporibus capiat ſcribendi exordium. Ego enim ab ultimis cenſeo.
Extremus & ultimus. Cic. 2. de Divin. 91. Cælum ipſum quod extremum atque ultimum mundi eſt.
Ædes ultimæ. Ter. Heaut. 5. 1. 29.
Linea ultima rerum mors. Hor. 1. Epiſt. 16. 79.
Platea ultima. Ter. Phorm. 1. 4. 37.
Sed quis hic eſt ſenex, quem video in ultima platea? Ipſus eſt.
Terra ultima. Cic. de Aruſp. Reſp. 24.
Tempus proximum, medium, ultimum. Cic. de Provinc. Conſ. 43.
Dies ultima exſpectanda homini. Ovid. 3. Met. 135.
Luna ultima. Cic. in Somn. Scip. 8.
Telum ultimum ac maximum. Liv. 4. 28.
Ultimus, pro Primo aliquando ponitur; ſi a poſtremo orſus, ad primum aſcendas, qui tum ſit ultimus. Virg. 7. Æn. 49.
— tu ſanguinis ultimus auctor. Dictus ultimus, quod ultra omnia ſit, ſive ante reſpicias, ſive retro. Servius.
Ultimus pro Primus, vide in meo Indice Terentiano pag. 91. H. St.
Antiquitas ultima. Cic. 1. de Finib. 65. Quod quam magnum ſit, fictæ veterum fabulæ declarant, in quibus tam multis tamque variis ab ultima antiquitate repetitis, tria vix amicorum paria inveniuntur.
Initium ultimum. Auctor ad Heren. lib. 1. 15. Rem breviter narrare poterimus, ſi inde incipiemus narrare, unde neceſſe erit, & ſi non ab ultimo initio repetere volemus.
Memoria pueritiæ ultima. Cic. pro Arch. Poeta 1.
Origo ultima, pro Initio originis. Nepos 25. 1. 1. Pomponius Atticus ab origine ultima ſtirpis Romanæ generatus. [Manut. E ſtirpe Romana. Lambin. Generatus mutat in Generoſus. Boſ. Romano genere natus. Barth. Stirpis regiæ. Rutgerſ. Romæ generatus, vel ut Boſ. Tollius delet τὸ Generatus. Ego non dubito, quin, ceteris intactis, Romano genere ortus ſcribendum ſit.
Principium ultimum. Cic. 2. de Invent. 5. Nobis omnium quicunque fuerunt ab ultimo principio hujus præceptionis, uſque ad hoc tempus expoſitis copiis, quodcunque placeret, eligendi poteſtas fuit.
Stirps ultima. Liv. 1. 47. Ibi Tarquinius maledicta ab ſtirpe ultima orſus, Servum ſerva natum, &c. i. e. A prima ſtirpis origine, ab initio.
Stirps ultima, i. e. Omnium viliſſima ac obſcuriſſima. Vellej. 1. 11. 1. de Pſeudophilippo, Qui ſe regiæ ſtirpis ferebat, cum eſſet ultimæ.
Ultimus, Extremus, ſummus. ut, Ultimum bonum. Cic. 3. de Finib. 33. Eorum, dico qui ſummum bonum, quod ultimum appellant, in animo ponerent. Nonius 4. 481.
Pœna ultima. Liv. 3. 58.
Denuntiare neceſſitatem ultimam. Tacit. 15. Ann. 61.
Ultima in malis hæc ſunt illi. Cic. ad Brut. 17. i. e. Extrema & ſumma mala eſſe videntur.
Ad ultimum. V. AD præpoſitionem.
Ultimum periculi. Curt. lib. 8. 1. 15. Lyſimachus enim quondam, quum venaretur in Syria, occiderat eximiæ magnitudinis feram ſolus. ſed lævo humero uſque ad oſſa laceratus, ad ultimum periculi pervenerat. Gr. ἐς τὸν ἔσχατον κίνδυνον. H. St.
Ultimum in amicitia, Primum. Cic. 1. Off. 56. Efficiturque, id quod Pythagoras ultimum in amicitia putavit, ut unus fiat ex pluribus. Nonius 4. 483.
Et abſolute, Cauſæ ab ultimo repetendæ. Quintil. lib. 5. cap. 10. Recte autem monemur, cauſas non utique ab ultimo eſſe repetendas, id eſt ab initio.
Ultima experiri, i. e. Summa. Liv. 2. 28. Celſ. lib. 7. cap. 7. Igitur ubi ultima experiri ſtatutum eſt, &c.
Pati ultima, Extrema ſupplicia. Liv. 37. 54.
ULTĬMUM, Adv. [τὸ ἔσχατον] Poſtremum. Liv. 1. 29. De Albanis migrantibus, Nunc errabundi domos ſuas, ultimum illas viſuri, pervagantur. Curt. lib. 5. 12. 18. Darius Artabazum, ultimum illum viſurus, amplectitur. Liv. lib. 40. Ultimum de cælo, quod comitia turbaret, intervenit. Idem 45. 19. An ultimum mori juſſurum?
ULTIME, Adv. [ἐσχάτως] Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh. Ultime affectus.
ULTĬMO, [ἐσχάτως] Adv. temp. Denique. Sueton. in Neron. cap. 32. Ultimo templis compluribus dona detraxit, ſimulacraque ex auro vel argento fabricata conflavit.
ULTĬMO, āre. In ultima parte eſſe. Tertull. de Pallio cap. 1. Cum ultimant tempora patriæ.
ULTRĀMUNDĀNUS, a, um Adj.. Apul. lib. 1. de Dogm. Plat. p. 8. Elmenh. Deus ille ſummus, ultramundanus.
ULTRO, Adv. [περαιτέρω, ἑκὼν] ab Ultra fit: & ſignificat Ultra, ſive Inſuper. Virg. 2. Æn. 145.
His lacrimis vitam damus, & miſereſcimus ultro. Ubi Servius, Ultro, non eſt Sponte, nam jam rogaverat: ſed Inſuper. Et venit ab eo quod eſt Ultra: quia plus, quam rogaverat præſtiterunt. Idem 5 Æn. 55.
Nunc ultro ad cineres, ipſius & oſſa parentis. Ubi Servius, Ultro, aut ultra, id eſt inſuper, hoc eſt amplius nomina præſtiterunt: aut Ultro, Sponte ſua, non optantibus, aut volentibus nobis.
Ultro interdum idem valet, quod Altera ex parte. Ulpianus in l. 3. D. de condictione cauſa data. Quid ſi ita dedi, ut Stichum intra certum tempus manumittas? Si nondum tempus præteriit, inhibenda erit repetitio, niſi me pœniteat, quod ſi præteriit, condici poterit. Sed ſi Stichus deceſſerit: an repeti, quod datum eſt, poſſit? Proculus ait, ſi poſt id temporis deceſſerit, quo manumitti potuit: repetitionem eſſe. ſi minus: ceſſare. quinimmo & ſi nihil tibi dedi, ut manumitteres, placuerat tamen ut darem: ultro tibi competere, quæ ex hoc contractu naſcitur, i. e. Condictionem, defuncto quoque eo. Idem l. 1. §. Interdictum. D. Uti poſſidetis. Interdictum autem quod eſt, Uti poſſidetis, poſſeſſorem prædii tuetur. Actio enim nunquam ultro poſſeſſori datur: quippe quum ſufficiat, quod poſſideat. Paulus in l. 2. D. ad legem Rhodiam. Si laborante nave jactus factus eſt: amiſſarum mer-

ciuṁ

cium domini, si merces vehendas locaverant, ex locato cum magistro navis agere debent. magister deinde cum reliquis quorum merces salvæ sunt: ex conducto, ut detrimentum proportione commonicetur, agere potest. Servius quidem respundit, ex locato agere cum magistro navis debere, ut ceterorum vectorum merces retineat, donec portionem damni præstent: immo & si non retineat merces magister: oltro ex locato babiturus est actionem cum vectoribus, quid enim si vectores sint, qui nollas sarcinas habeant? plane commodius est, si sint, retinere eas: at si non, & totam navem conduxerit: ex conducto aget, sicut vectores, qui luca in nave conduxerunt. Idem in l. Si emptione. §. Item si & emptor. D. de contrahenda emptione. Item si & emptor & venditor scit furtivum esse quod venit: a neutra parte obligatio contrahitur: si emptor solus scit: non obligabitur venditor. Nec enim ex vendito quidquam consequitur, nisi ultro, quod convenerit, præstet. Quod si venditor scit, emptor ignoravit: utrinque obligatio contrahitur. Rursus idem in l. Legavi. D. de liberatione legata. Si is, cui Titius debebat, debitum ei remittere voluerit, nihil interest, heredem suum jusserit, ut eum liberaret, an prohibeat eum exigere. utroque enim modo liberandus est debitor, & utruque casu competit ultro ad liberandum debitori actio. Africanus in l. Si prius quam. D. de novi operis nuntiatione. Si prius quam ædificatum esset, ageretur jus vicino non esse altius ædes tollere, nec res ab eo defenderetur: partes jodicis non alias futuras fuisse ait, quam ut eum, cum quo ageretur, cavere juberet, non prius se ædificaturum, quam ultro egisset jus sibi esse altius tollere. Marcianus in l. Ex castrensi. D. de castrensi peculio. Itaque negabimos patrem filio salvo communi dividundo agentem proprietatem alienaturum exemplo dotalis prædii. Sed nec si socius ultro cum eo agat, quidquam agetur: veluti si cum eo ageret, cui bonis interdictom est.

Ultro, E contrario. Virg. 5. Æn. 446.

> Entellus vires in ventum effudit, & ultro
> Ipse gravis, graviterque ad terram pondere vasto
> Concidit.

Nam (inquit Servius) ille cadere debuerat. Sed rectius Donatus videtor interpretari, Nullo impellente.

Ultro, Prave, & perverse. Ter. Adel. 4. 3. 5.

> Nisi si me in illo credidisti esse hominum numero, qui ita putant,
> Sibi fieri injuriam, ultro si quam fecere ipsi, expostulant,
> Et ultro accusant.

Donatus.

Ultro, [ἑκοντὶ, ἑκούσιος Gl. G. L.] Non requisitus, inquit Valla. Sponte, Voluntarie in Gloss. Ter. Phorm. 2. 3. 13. O audaciam! etiam me ultro accosatum advenit. Idem And. 2. 1. 73. Hac fama impulsus Chremes, ultro ad me venit. Cic. 4. Fam. 13. Nec mihi quicquam tali tempore in mentem venit, optare, quod non ultro mihi Cæsar detulerit.

Dare animum ultro. Virg. 4. Georg. 204.

Compellare aliquem ultro. h. e. Ante quàm ille aliquid loquatur. Virg. 2. Æn. 280.

Imputare ultro exemplum. Tacit. 1. Hist. 71.

Offerre se ultro alicui. Cic. pro Cœl. 21.

Polliceri ultro. Cic. pro Planc. 24.

Ultro citroque, [ἔνθεν καὶ ἔνθεν, τῇδ' ἐπὶ ἐπιμιχῶ. Gl. L. G.] Hinc atque illinc, sive utrimque. In factis & in dictis. Cic. in Somn. Scip. 2. Multisque verbis ultro citroque habitis ille nobis est consumptus dies. Quum ego te alloquor, tunc verba ultro quasi ultra sunt, quum te alloquentem audio, tunc verba ultro quasi citra veniunt. Sicut pedes quum a loco recedo, tunc ultro eo: quum redeo, tunc citro. Nec elegans esset, Huc atque illuc commeabat, nisi errabundum, & incertum iter significes. Hæc Valla lib. 2. Cic. pro Rosc. Amer. 60. Postea homines cursare ultro & citro non destiterunt. Idem 7. Verr. 170. Ultro citroque navigare. Et 2. de Nat. Deor. 84. Sic naturis his, ex quibus omnia constant sursom deorsum, ultro citruque commeantibos, mundi partium conjunctio continetur. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 42. Quum sæpe ultro citroque legati inter eos mitterentur.

Ultrōneus, vel Ultronius, a, um. Adj. [αὐτοπροαίρετος, Gl. L. G. & G. L. ἐθελοντής, ἑκών, G. L.] Senec. 2. Nat. Quæst. 59. Suadetur deliberantibus: at ultronei admonentur, Idem ibid. Quid interest ad mortem jussi eamus, an ultronei?

Ultrōtribūta, ōrum. n. Impensæ sunt & attributiones operum publicorum faciendorum, & sartorum tectorum præstandorum, mancipibus & redemptoribus certa mercede locatorom. De his sic Livius 39. 4. de Censur. M. Porcii Catonis & Valerii Flacci loquens, Vectigalia summis pretiis, ultrotributa infimis locaverunt. h. e. Vectigalia. quibus reditus & fructus Pop. Romani constabant, quantum potuerunt. Censores auxerunt: Ultrotributa, quibus impensæ sumptusque, & erogationes pecuniæ publicæ ex ærario haoriebantur, quantum potuerunt, pretiis diminuerunt, & ad minimam summam perdoxeront. Plutarchus de eadem censura loquens ultrotributa ἐργολαβίας vocat, proindeque nobis hojus rei erit astipulator. Illud item Livii 43. 16. Qui publica vectigalia, aut ultrotributa conduxissent, in eandem sententiam accipiendum est. Quocirca eleganter a Seneca 4. de Benef. cap. 1. scriptum est, Cum virtutem nec lucrum invitet, nec damnum absterreat, adeoque neminem spe ac pollicitatione corrumpat, ut cuncta in se impendere jubeat, ac sæpius in ultrotributis sit. Turnebus.

U L V

Ulva, æ. f. [φῦκος παλμαῖος] Herba palustris. Virg. 2. Æn. 135.

> Limosoque lacu, per noctem obscurus in ulva
> Delitui.

Fluminea ulva. Ovid. 5. Fast. 519.
Glauca ulva. Virg. 6. Æn. 416.
Leves ulvæ. Ovid. 8. Met. 336.
Limosa ulva. Lucan. lib. 2. 70.
Palustris ulva. Virg. 3. Georg. 175.
Steriles ulvæ. Ovid. 4. Met. 299.
Viridi ulva tectus Rhenus. Ovid. 4. Trist. 2. 41.

Ulvōsus, a, um. Adj. Sidon. Carm. 7. sive Paneg. Aviti, v. 324.

> —ulvosa qoem vel Nicer abluit unda,
> Prorumpit Francus.

Ulŭbræ, ārum. f. sec. c. [Οὐλοῦβραι] Oppidum est in Italia, in quo nutritus est Cæsar Augustus, propter quam causam ab Horatio nominatur, quum sit desertissimus vicus. Hæc Porphyrio apud Hor. 1. Epist. 11. 30. Vacuæ Ulubræ. i. e. Desertæ, vel parum habitatæ. Juven. 10. Sat. 102.

Ulubrānus, a, um. & Ulubrensis, e. Adj. Cic. 7. Fam. 12. Quid fiet porro populo Ulubrano, si tu statueris, πολιτεύεσθαι non oportere? Plin. lib. 3. cap. 4.

Ulŭla, æ. f. pr. l. [ὀλολυγών, Gl. L. G. & G. L. ὀλολυγή, G. L.] Avis nocturnæ genus, dicta ἀπὸ τοῦ ὀλολύζειν, inquit Servius, quod est ululare & flere. Virg. 8. Ecl. 55.

> Certent & cygnis ululæ, sit Tityrus Orpheus.

Plin. lib. 10. cap. 12. Uncos ungues & nocturnæ aves habent, ut noctuæ, bubo, ululæ. Ululas Athenas. V. noctua.

Ulŭlo, [ὀλολύζω. Gl. L. G. & G. L.] āre. Canom est & Furiarum, inquit Servios: transfertur & ad alia. Virg. 1. Georg. 468.

> —& alte
> Per noctem resonare, lupis ululantibus, urbes.

Idem 4. Æn. 168.

> — summoqoe ulularont vertice Nymphæ.

Sic Plin. lib. 26. cap. 4. Terribili Marte ulularent.

Canes ululant. Virg. 6. Æn. 257.
Galli tristia ulularunt. Lucan. lib. 1. 562.
Lætis ululare triumphis. Lucan. lib. 6. 261.
Ædes ululant planguribus femineis. Virg. 2. Æn. 488.
Ripæ flebile ulularunt. Sil. lib. 6. 285.

Ulŭlans, antis. Partic. [ὀλολύζων] Cic. in Orat. 27. Quum vero inclinata olulantiqoe voce, more Asiatico, canere cœpisset, quis eum ferret? Tumultus ululans. Virg. 11. Æn. 662.

Ululātus, a, um. aliud Partic. [ὀλολυγμένος] ut, Prælia ulolata. h. e. Luctuosa. Stat. 9. Theb. 724.

Ululātus, ûs. m. [ὀλολυγμός. Gl. G. L.] Liv. 5. 39. Mox ululatus cantusque dissonos, vagantibus circa mœnia turmatim Barbaris audiebant. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 36. Tum vero suo more victoriam conclamant, atque ululatum tollunt. Ibid. lib. 7. cap. 80. Et ii, qui ad auxilium convenerant, clamore & ululatu suorum animos confirmabant.

Acutus ululatus. V. acuo.
Flebilis ululatus. Stat. 5. Theb. 554.
Femineus ululatus. Virg. 4. Æn. 667. & 9. 477.
Insani ululatus. Claud. de Bell. Gild. 134.
Mæsti. Ovid. 8. Met. 447.
Querulis ululatibus implevi Idam. Ovid. 5. Epist. 73.
Terrificus ululatus. Claud. 1. in Ruff. 130.
Tremuli ululatus. Stat. 5. Silv. 5. 71. Ululatum dixit pro Vagitu. Loquitur enim de infante.
Complere auras ululatibus. Ovid. 6. Fast. 513.
Feriunt crebris ululatibus aures. Lucan. lib. 2. 33.
Implere montes ululatibus. Ovid. 4. Fast. 453.
Inerrat auribus ululatus. Stat. 9. Theb. 724.

Ululāmen, ĭnis. n. Idem. Prudent. Hymno exsequiarum v. 114.

> Quid turba superstes inepta
> Clangens ululamina miscet?

Ululabilis, e. Adj. ut, Clamor ululabilis. Ammian. 30. 15. V. Apul. 4. Met. p. 143. Elmenh.

U L Y

Ulysses, vel Ulixes, is. m. pr. b. [Ὀδυσσεύς] Græcorum omnium qui ad Trojam profecti sunt, sapientissimus, filius Laertæ & Anticliæ. Cujus vitam & res omnes in vita gestas scribit Homerus in Odysseide & Iliade. Dicimus Ulysses, Ulyssis, Ulyssi, Ulyssem, Ulysses. Item Ulysseus, Ulyssei, Ulysseo, Ulyssea, Ulysseu, quatuor syllabarom: & Ulysseus per ευ diphthongum, Ulyssēi vel Ulyssi, trium syllabarum. Est & vocativus Ulysse ab Ulysses, a producto: quemadmodum ab Achilles Achille. Nam quod Græcorum alii dicunt Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλέος, Ἀχιλλεῖ, vel Ἀχιλλῆ, Ἀχιλλέα, Ἀχιλλεῦ: Dores dicunt Ἀχιλλῆς, Ἀχιλλῆ, Ἀχιλλῇ, Ἀχιλλῆν, Ἀχιλλῆ. Hoc casu usus est Ovid. 1. Epist. 1.

> Hanc tua Penelope lento tibi mittit, Ulysse.

Et 13. Met. 83.

> Quaque ruit, non tu tantum terreris Ulysse,
> Sed fortes etiam.

Eodem in libro sæpius etiam Achille vocandi casu usurpatum invenies. Reliquos casus non omnes Latinis in usu fuisse arbitror. Nam ut Ulyssei & Ulyssi sæpius invenio: ita Ulysseus, Ulysseo, Ulyssea, Ulysseu, nusquam. Sic Ulysses, Ulyssis, Ulyssi, Ulyssem, usitata sunt: Ulysses vocandi caso vix invenies. Postremo Ulysses, Ulysse, nominat. & vocativus, apud Græcos primæ, apud Latinos secundæ declinationis, in usu frequenti sunt, quorum genitivus & dativus Ulyssæ, Ulyssæ, (qoemadmodum usitatum est Anchisæ) a Latinis repudiati sunt. conf. ulixes.

Multa passus est Ulysses. Cic. 1. Off. 113. Quam multa passus est Ulysses in illo errore diuturno, quom & mulieribus (si Circe & Calypso mulieres appellandæ sunt) inserviret, &c.

Ulysses & Nestor sapientes habiti. Cic. 5. Tusc. 7. Etiam heroicis ætatibus Ulyssem & Nestorem accepimus & fuisse & habitos esse sapientes.

Ulysses simulatione insaniæ militiam sobterfugit. Cic. 3. Off. 97. Utile videbatur Ulyssi, ut qoidam poetæ tragici prodiderunt: Nam apud Homerum, optimum auctorem, talis de Ulysse nulla suspicio est: sed insimulant eum tragœdiæ simulatione insaniæ militiam subterfugere voluisse.

Orator Ulysses. Cic. de Clar. Orat. 40. Neque enim jam Troicis temporibus tantum laudis in dicendo Ulyssi tribuisset Homerus.

Socii Ulyssi. Virg. 8. Ecl. 70.

> Carminibus Circe socios mutavit Ulyssi.

Cautus Ulysses. Ovid. 1. Trist. 2. 9.
Dirus Ulysses. Virg. 2. Æn. 261.
Duplicis Ulyssei. Hor. 1. Carm. 6. 7.
Duri miles Ulyssi. Virg. 2. Æn. 7.
Experientis Ulyssi. Ovid. 14. Met. 159.
Fallacis Ulyssi. Ovid. 13. Met. 712.
Inventor scelerum Ulysses. Virg. 2. Æn. 164.
Ithacensis Ulyssi. Hor. 1. Epist. 6. 63.
Laboriosi Ulyssei. Hor. Epod. 17. 16.
Patientis Ulyssi. Hor. 1. Epist. 7. 40.
Pellacis Ulyssi. Virg. 2. Æn. 90.
Sævi terram exsecramur Ulyssis. Virg. 3. Æn. 273.

Solers Ulysses. Juven. 9. Sat. 65.
Deprensus Ulyssis ingenio. Ovid. 13. Met. 304.
Confidit sociis semper Ulysse. Ovid. 13. Met. 240.

ULYSSIPONA, æ. f. [Ὀλισιπών, Ὀδυσσέα πόλις] Lusitaniæ metropolis, quam hodie *Lisbonam* vocant, regum Portugalliæ hodie regia est. Tradit vetustas ab Ulysse conditam esse. Strabo Ulysseam appellari scribit lib. 3. Aliqui *Ulyssippo* scribunt, alii *Olisipo*, ut apud. Plin. lib. 8. cap. 42.

ULYSSIPPONENSIS, vel OLISIPONENSIS, e. Adj. [Ὀλισιπωνησιος] ut, Ulisiponensis promontorium. Plin. lib. 4. cap. 21.

U M B

UMBELLA, V. UMBRA.

UMBER, V. UMBRIA.

UMBILICUS, i. m. [ὀμφαλὸς ἀνθρώπου, Gl. L. G. & G. L.] ab Umbone derivatur: Ligamentum intestinorum, quod mediam fere planitiem ventris obtinet: ad hoc factum, ut per eum, fetus, dum est in utero matris, nutriatur.

Umbilicus ovi. *Le germe ou germillon.* Plin. lib. 10. cap. 52. in fine, Umbilicus ovis a cacumine inest, ceu gutta eminens in putamine.

Castrare umbilicum. V. CASTRO.

Umbilicus, Quicquid in aliqua re est medium. Unde Reate oppidum, umbilicum Italiæ esse dicimus, quia in medio fere Italiæ situm est. Cic. 6. Varr. 106. Et raptam esse Liberam, quam eandem, Proserpinam vocant, ex Ennensium nemore, qui locus, quod in media est insula situs, umbilicus Siciliæ nominatur. Liv. 35. 18. Ætolos, qui umbilicum Græciæ incolerent, in armis eum inventurum.

Certus terrarum umbilicus. Cic. 2. de Divin. 115.

Sancte Apollo, qui umbilicum certum terrarum obsides. Ex poeta.

Diei umbilicus. Plaut. Men. 1. 2. 45.

Dies jam ad umbilicum est dimidiatus mortuus. [De meridie exponit Turneb. Sed forte intelligit Diem vergentem, & eo jam semimortuum. Ad umbilicum, Ad finem, παῤ ὀμφαλόν.

Umbilicus, pro Gnomone horarum indice, V. GNOMON.

Umbilici, interprete Porphyrione. Ornamenta quædam ossea, aut lignea, corneave, umbilici nostri formam imitantia, quæ voluminibus jam absolutis addebantur. Hinc proverbialis figura nata, Ad umbilicum ducere, quod significat Librum finire, atque absolvere. Hor. Epod. 14. 8.

Deus deus nam me vetat
Inceptos, olim promissum carmen, iambos
Ad umbilicum ducere. Martial. lib. 4. epigr. ult.
Ohe! jam satis est, ohe, libelle!
Jam pervenimus usque ad umbilicos. Idem lib. 5. 6.
Nigris pagina crevit umbilicis. Et lib. 3. 2.
Pictis luxurieris umbilicis. Idem lib. 1. 67.
Liber umbilicis cultus atque membrana. Erasmus. Catull. ad Varum, 20. 7.
— chartæ regiæ, novi libri,
Novi umbilici, &c.

Binis umbilicis decoratus liber. Stat. 4. Silv. 9. 8.

Umbilicus, Parvus circulus in terra descriptus ad dignoscendos ventos. Plin. lib. 18. cap. 33. Per hujus mediam longitudinem duci sarculo sulcum, vel cinere lineam, verbi gratia pedum x 2. conveniet: mediamque mensuram, hoc est in x pede, circumscribi circulo parvo, qui vocetur umbilicus.

Umbilici, Parvi ac rotundi, politique lapilli. Cic. 2. de Orat. 22. Non audeo dicere de talibus viris, sed tamen ita solet narrare Scævola, conchas eos & umbilicos ad Cajetam & ad Laurentum legere consuesse.

Veneris umbilicus, Planta est. V. Apul. de Herb. cap. 42.

Umbilicum & Umbonem promiscue usurparunt veteres. Glossographus, Umbilicus, Ὀμφαλὸς ἀσπίδος, τρόπις. Nisi quid desideratur. V. Salmas. ad Tertull. de Pall. p. 373.

UMBILICĀRIS, e. Adj. ut, Nervus umbilicaris. Tertull. de Carne Christi cap. 20.

UMBILICĀTUS, a, um. Adj. [ὀμφαλωτός] Quod umbilicos habet, vel aliquid ad umbilici similitudinem. Plin. lib. 13. cap. 4. Et in alvo medio plerisque umbilicatum. De palma.

UMBO, ōnis. m. [ὀμφαλὸς ἀσπίδος, Gl. G. L.] Media pars clypei est. Liv. 4. 19. Assurgentem ibi regem umbone resupinat. Idem 9. 41. Umbonibus incussaque ala sternuntur hostes.

Umbo, Scutum: a parte totum. Virg. 9. Æn. 810.
— nec sufficit umbo
Ictibus. Ibid. lib. 10. 884.

Fortis umbo. Lucan. lib. 6. 192.

Propellere umbone. Curtius 3.10.6. Totam aciem suo pavore fluctuantem umbonibus posse propelli.

Repellere cunctos umbone. Martial. 3. 46. ubi Umbo pro Brachio ponitur. V. Interpr.

Umbo candidus, pro Ætate militari. Pers. 5. Sat. 33.
— totaque impune Subura
Permisit sparsisse oculos jam candidus umbo. i. e. Posteaquam vestem sumpsi virilem, & ætatem militarem attigi. Qui enim prætextam posuerant, ætatis militaris censebantur: primis autem stipendiis clypeum gerebant sine omni argumento & insigni candidum, velut e Virgiliano versu notum est, 9. Æn. 548.
Ense levis nudo parmaque inglorius alba. Eos clypeos appellat Nubigeros Papinius 5. Silv. 2. 131.
Quis tibi tum tenero permisit plaudere collo
Nubigeros clypeos, intactaque cædibus arma? Ex Turnebo. [Nisi potius Umbonem Togæ puræ, seu virilis intelleait, de quo V. in TOGA. & Salmas. loco in dict. præced. adducto.

Umbo in gemma. Plin. lib. 37. cap. 6. Arabicæ excellunt candore circuli prælucido, atque non gracili, neque in recessu gemmæ, aut dejectu renitente, sed in ipsis umbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris.

UMBRA, æ. f. [σκιὰ, Gl. G. L.] Aër carens sole: quod fit alicujus corporis opaci objectu, præsertim nubium. Cic. 1. de Orat. 28. Nam me hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis, quam illa cujus umbram secutus est Socrates.

Nemorum altorum umbræ. Virg. 3. Georg. 520.
Æmula umbra. V. ÆMULOR.
Apta umbra pastoribus. Ovid. 1. Met. 681.
Arborea umbra. Ovid. 10. Met. 129.
Cava umbra, nox atra circumvolat. Virg. 2. Æn. 360.
Densæ umbræ in montibus. Virg. 1. Georg. 342.
Dulcis umbra. Virg. 1. Æn. 698.
Frigida noctis umbra. Virg. 8. Ecl. 14.
Gravis umbra. Virg. 10. Ecl. 75.
Horrenti umbra atrum nemus. Virg. 1. Æn. 169.
Ingens umbra. Virg. 2. Georg. 19.
Largæ umbræ opulenta silva. Stat. 6. Theb. 91.
Levis umbra nemoris. Ovid. 5. Met. 336.
Longæ umbræ. V. LONGUS.
Matutinæ umbræ. V. MATUTINUS, post MATUTA.
Nemorales umbræ. Ovid. 3. Amor. 1. 5.
Nocturnæ umbræ. Ovid. 1. Amor. 8. 13.
Nutrix aut noverca umbra. V. NOVERCA.
Obscura umbra. Virg. 6. Æn. 452.
Pampinea umbra. V. PAMPINUS.
Spissæ umbræ noctis. Virg. 2. Æn. 621.
Squallentes umbræ picearum. Sil. lib. 1. 83.
Sublostris umbra noctis. Virg. 9. Æn. 373.
Tremulæ umbræ. Stat. 5. Theb. 759. [i. e. Arborum ventis agitatarum.
Abluit nigras umbras sibi terra. Lucret. lib. 4. 342.
Accubat sacra nemus umbra. Virg. 3. Georg. 334.
Blanditur populus umbra. Ovid. 10. Met. 555.
Cadunt umbræ. V. CADO.
Captare umbras & frigora. Virg. 2. Ecl. 8.
Contrahit umbras dies medius. Ovid. 3. Met. 144.
Dimoverat polo aurora humentem umbram. h. e. Noctem humidam. Virg. 4. Æn. 7.
Discutit nigras umbras aër lucidus. Lucret. lib. 4. 342.
Discutit pallentes umbras sol, Nubes dissolvit. Servius. Virg. 3. Georg. 357.
Duplicat crescentes umbras decedens sol. Virg. 2. Ecl. 67.
Efficere umbram. Cels. lib. 1. cap. 2.
Ire per umbras sub nocte. Virg. 6. Æn. 268.
Exuberat umbra luxuria foliorum. Virg. 2. Georg. 191.
Facere umbram. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Fecerat exiguas umbras sol altissimus. Meridies erat. Ovid. 3. Met. 50.
Fecerat minimas umbras sol. Ovid. 14. Met. 54.
Incurrere in umbram. Cic. 2. de Divin. 17. Vident ex constantissimo motu lunæ, quando illa, a regione solis facta, incurrat in umbram terræ, quæ est meta noctis, ut eam obscurari necesse sit.
Inducit umbras terris nox. Hor. 1. Serm. 5. 10.
Ingruit umbra vitibus. Virg. 2. Georg. 410.
Involvit nox cælum magna umbra. Virg. 2. Æn. 251.
Ministrans umbram potantibus platanus. Virg. 4. Georg. 146.
Nocent frugibus umbræ. Virg. 10. Ecl. 76.
Obruit roriferis umbris nox terram. Lucret. lib. 6. 864.
Obtexitur cælum umbra. Virg. 11. Æn. 612.
Porrigit ingentes umbras murorum campus. Stat. 12. Theb. 257.
Requiescere sub umbra. Virg. 7. Ecl. 10.
Sufficiunt salices umbram pastoribus. Virg. 2. Georg. 435. Umbras, Ramos arborum segetibus incumbentes.
Viridis umbra, Gramen umbram faciens. Virg. 9. Ecl. 20.
Umbras arborum amputare, i. e. Frondem. Virg. 1. Georg. 157.
Umbræ, inquit Festus, vocabantur Neptunalibus, Casæ frondeæ pro Tabernaculis.
Coit minax umbra. Valer. 2. Argon. 579. i. e. Tempestas in nubibus congregatur.
Vacua umbra tonsoris, Officina. Hor. 1. Epist. 7. 50.
Rhetorica umbra. Juven. 7. Sat. 173.
Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra. i. e. A declamationibus, quæ fiunt in scholis, ad verum certamen, hoc est, ad veras lites & causas forenses.

Metuere suam ipsius umbram dicuntur, Qui pueriliter trepidant, ubi nihil omnino sit periculi. Translatum vel ab his, qui forte conspecta corporis sui umbra, subito expavescunt. Vel a melancholicis quibusdam, qui auctore Aristotele, propter oculorum imbecillos spiritus, in aëre proximo, veluti suam quandam imaginem contemplantes arbitrantur sese suos videre Manes. Socrates in Phædone Platonis, Tu vero tuam, quemadmodum dici solet, metuens umbram, i. e. Tibi ipsi diffisus. Cic. de Petitione Cons. 7. Alter vero, quo, dii boni! splendore est? primum nobilitate eadem, (qua Catilina) num majore? non: sed virtute. Quamobrem? quod inanius umbram suam metuit. Erasmus. Cic. 15. Att. 20. Etsi mihi videtur iste qui umbras timet, ad cædem spectare, tamen nisi explicata solutione, non sum discessurus.

Umbræ, proverbiali loco dicebantur olim ii, Qui venirent ad convivium, non ipsi quidem vocati, sed comites eorum qui vocati fuerant: sic illos sequentes, velut umbra corpus, ultro sequitur. Ad hanc parœmiam allusit Hor. 1. Epist. 5. 28.
— Brutum tibi Septimiumque,
Et nisi cœna prior, potiorque puella Sabinum
Detinet, assumam: locus est & pluribus umbris. Idem 2. Serm. 8. 22.
Si memini, Varius, cum Servilio Balatrone
Vibidius, quos Mæcenas adduxerat umbras. i. e. Ultroneos comites. Erasmus.

Velut umbra sequi dicitur, Qui nunquam deest. Nam umbra corpus assectatur, velit nolit. Plaut. Cas. 1. 4.
— quia certum est mihi
Quasi umbra, quoquo ibis tute, persequi. Unde Assectas individuos, Umbras vocamus, & ultro comitantes ad convivium. M. Tullius lib. 1. Tusc. Quæst. 109. Etsi enim nihil in se habeat gloria aut expetatur, tamen virtutem tanquam umbra sequitur. Ex Erasmo.

Umbra & imago, cui opponitur Solida & expressa effigies. Cic. 3. Off 69.
Sed

Sed nos veri juris germanæque justitiæ solidam & expressam effigiem nullam tenemus, umbra & imaginibus utimur.

Ne umbram quidem ejus novit. Ductum ab antiqua pictura videri potest, quæ rem duntaxat umbris ruditer repræsentabat. Cic. 7. Att. 11. O hominem amentem & miserum, qui ne umbram quidem unquam τ̃ καλῦ viderit. Ex Erasmo.

Gloriæ falsæ umbras consectari. Cic. in Pison. 57. Nam ut levitatis est inanem aucupari rumorem, ut omnes umbras etiam falsæ gloriæ consectari, sic &c.

Honoris umbra. Tacit. 3. Hist. 73.

Luxuriæ umbra, Signum, vestigium. Cic. pro Muren. 13. In quo ipsam luxuriam reperire non potes, in eo te umbram luxuriæ reperturum putas?

Veritatis umbra, Species quædam, & quod verisimile dicitur. Plin. lib. 30 cap. 2.

Umbræ dicuntur, quas faciunt pictores, ut imagines, quæ planæ sunt, solidæ videantur. Cic. 4. Acad. 20. Quam multa vident pictores in umbris, & in eminentia, quæ nos non videmus?.

Umbra & imago alicujus. Cic. pro Rabir. Post. 41.

Ne contagio mea bonis, umbrave obsit. Cic. 3. de Orat. 162.

Auxilii umbra. Liv. 32. 21. Quia sub umbra auxilii vestri latere volunt, in societatem vestram confugiunt. Adde 34. 9.

Sub umbra Tribunitia delitescere. Liv. 4. 42.

Umbræ, [σκιαί] Inferorum imagines. Virg. 6. Æn. 390.

Umbrarum hic locus est, somni, noctisque soporæ. Tranquill. in Calig. cap. 59. Satis constat, custodes hortorum umbris inquietatos. Plin. lib. 7. cap. 57. Inter inferos umbræ. Servius in illud 4. Æn. 654.

Vixi, &, quem dederat cursum Fortuna, peregi.

Et nunc magna mei sub terras ibit imago. Bene, ait. Imaginem dixit. Valde enim quæritur apud Philosophos, quid illud sit, quod inferos petat. Nam tribus constamus: Anima, quæ superna est, & originem suam petit: Corpore, quod in terram deficit: Umbra, quam Lucretius sic definit, Supra spoliatus lumine aër. Ergo umbra si ex corpore creatur, sine dubio perit cum eo: nec est quicquam reliquum de homine, quod inferos petat. Sed deprehenderunt esse quoddam simulacrum, quod ad nostri corporis effigiem fictum inferos petat: & est species corporea, quæ non potest tangi, sicut ventus. Hinc in lib. 6. Æn. 391.

Corpora viva nefas Stygia vectare carina. Hanc autem rem etiam Homerus requirit, simulacro Herculis apud inferos viso. Et sciendum simulacra hæc esse etiam eorum, qui per apotheosin dii facti sunt. Unde aut visi esse apud inferos, aut illuc descendisse dicuntur. Hor. de Libero, 2. Carm. 19. 30.

Te vidit insons Cerberus aureo

Cornu decorum. Sciendum tamen abuti poetas, & confuse vel Simulacrum, vel Umbram dicere. Hactenus Servius.

Dominus umbrarum, Pluto. Ovid. 10. Met. 16.

Rector umbrarum. Senec. OEdip. 10.

Rex umbrarum. Ovid. 7. Met. 249.

Crudelibus occubat umbris. Virg. 1. Æn. 551.

Exsangues umbræ. Stat. 1. Theb. 308.

Gelidæ umbræ. Ovid. 8 Met. 496.

Gracilis umbra, Tenuis. Ovid. 4. Trist. 10. 86.

Imas Erebi descendit ad umbras. Virg. 6. Æn. 401.

Infernæ umbræ. V. INFERNUS.

Inhumata umbra. Sil. lib. 13. 445.

Pallentes umbræ. Virg. 4. Æn. 357.

Parentales umbræ. Ovid. 4. Trist. 10. 87.

Sævæ. Stat. 10. Theb. 398.

Senilis. Ovid. 14. Met. 117.

Silentes. Virg. 6. Æn. 264.

Stygiæ. Ovid. 1. Met. 139.

Tenues Erebi umbræ. Virg. 4. Georg. 472.

Tristes umbræ. Virg. 5. Æn. 734.

Ultricis umbræ vanis exagitari terroribus. Quintil. in Sepulcro incantato, ad finem.

Volantes nocte umbræ. Ovid. 1. Amor. 6. 13.

Adigere aliquem ad umbras infernas. V. ADIGO.

Umbra & Unda confunduntur in libris MSS. V. Drakenb. ad Sil. 4. 681.

UMBELLA, æ. f. dimin. [σκιάδιον] Quo feminæ arcent solis ardores. ut, Viridis umbella. Juven. 9. Sat. 50.

Umbella, id est σκιάδιον, in plantis quibusdam dicitur, Floris seminisve veluti pedamentum in plures divisum longiores pediculos: qui simul ex fastigio eodem orti, in latius continuo radiantur, singulique florem vel semen sustinent in orbem circumactum: qua floris figura fœniculum, anisum, sambucus, pleraque alia sunt: quod quoniam umbellæ, qua solem a vultu mulieres arcent, forma est, ob latitudinem circinationemque suam ideo umbella & σκιάδιον dicitur. Ceterum Dioscorides hanc umbellam non in origano in orbem se colligere, sed multifidam & veluti divisam esse inquit, lib. 3. cap. 32. Dicitur & Latine Muscarium.

UMBRĀTĬCUS, a, um. Adj. [ἰσκιατικός] Quod est ex umbra, seu ad similitudinem umbræ.

Homo umbraticus dictus est a Plaut. in Curc. 4. 3. 24. Trapezita, qui in umbra sub tecto vitam agit otiosam.

Litteræ umbraticæ. Plin. lib. 9. Epist. 2. ad Sabinum, Nos quam angustis terminis claudamur, etiam tacente me perspicis: nisi forte volumus scholasticas tibi, atque, ut ita dicam, umbraticas litteras mittere. Alii legunt Umbratiles.

Turba umbratica. Senec. de Benef. lib. 4. cap. 2. In hac parte nobis pugna est cum Epicureorum delicata & umbratica turba, in convivio suo philosophantium.

UMBRATICŎLA, æ. c. Umbraticus, mollis. Plaut. Truc. 2. 7. 49.

Mœchum malum, cincinnatum, umbraticolam, tympanotribam.

UMBRATĬLIS, e. Adj. [σκιώδης] ut, Vita umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27. Sic ad malam domesticam disciplinam vitamque umbratilem & delicatam, cum accesserunt etiam poetæ, nervos omnes virtutis elidunt.

Exercitatio umbratilis, Quæ in loco operto atque adeo in umbra fit. Cic. 1. de Orat. 157. Educenda deinde dictio est ex hac domestica exercitatione & umbratili medium in agmen, in pulverem, in clamorem, in castra atque aciem forensem.

Mora segnis & umbratilis. Columel. lib. 1. cap. 2.

Oratio philosophorum mollis & umbratilis. Cic. in Orat. 64. Quia videlicet philosophi in umbraculis versabantur. V. Umbratilii oratio, in ORO.

Vita umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27.

UMBRATILITER, Adv. Sidon. 2. Epist. 20. Umbratiliter effingere. i. e. Levi pictura.

UMBRŌSUS, a, um. Adj. [σκιερός] ior, issimus. Opacus.

Arbos umbrosa. Virg. 2. Georg. 66.

Arundo umbrosa. Virg. 8. Æn. 34.

Cacumina umbrosa. Virg. 2. Ecl. 3.

Collis umbrosus. Ovid. 2. de Arte Am. 421.

Nemus umbrosum Ovid. 7. Met. 75.

Ripa. Hor. 3. Carm. 1. 23.

Silva. Ovid. 1. Met. 693.

Tecta. Tibull. lib. 1. 4. 1.

Vallis. Virg. 3. Georg. 331.

Compar. & Superl. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego locum æstate umbrosiorem vidi nunquam. Plin. lib. 16. cap. 26. Fico folium maximum umbrosissimumque. Idem lib. 11. cap. 37.

UMBRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [σκιαφόρος, Gl. G. L.] Ferens umbram.

Academia umbrifera. Cic. 1. de Divin. 22.

Inque Academia umbrifera, nitidoque Lyceo

Fuderunt claras fecundi pectoris artes. Ex poeta. Varro 2. de R. R. cap. 2. Circiter meridianos æstus dum defervescunt, sub umbriferas rupes, & arbores patulas subjiciunt.

Fundo umbrifero Styx livida. Stat. 1. Theb. 57.

Nemus umbriferum. Virg. 6. Æn. 473.

Undæ umbriferæ sulcator. Stat. 8. Theb. 18. Charontem intelligit & Stygem.

UMBRO, [σκιάζω, Gl. G. L.] āre. Tegendo umbram facere. Columel. lib. 5. cap. 6. Tum omnes pæne virgæ, ne umbrent, eo tempore, quo vitis putatur, abraduntur. Plin. lib. 19. cap. 1. Marcellus velis forum umbravit.

Montes umbrantur opaci. Virg. 3. Æn. 508.

UMBRANS, antis. Partic. ut, Arbustis umbrantibus tegi. Pallad. August. t. 8.

Cilio umbrante tegi. Prudent. Hamart. v. 873.

UMBRĀTUS, a, um. aliud Partic. ut, Dux umbratus rosis. Claud. de Bello Gildon. 446.

Currus umbratus. Manil. 2. 139.

Tempora umbrata quercu. Virg. 6. Æn. 772.

UMBRATŪRUS, a, um. Partic. Claud. Nupt. Hon. & Mar. v. 149.

Umbratura Deam retro sinuatur in arcum

Bellua.

UMBRĀCŬLUM, i. n. [σκιάδιον, Gl. G. L.] Locus compositus & tectus frondibus aut re alia quacunque ad umbram præbendam. Varro lib. 1. de R. R. cap. 51. Ubi ea re tecta & loca calida prope aream faciunt, ac umbracula, quo succedant homines in æstu, tempore meridiano. Virg. 9. Ecl. 42.

— & lentæ texant umbracula vites.

Tegmen & umbraculum. Columel. lib. 3. cap. 10.

Eruditorum umbracula. Cic. de Clar. Orat. 37. Processerat enim in solem & pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. Idem 3. de Legib. 14. Mirabiliter doctrinam ex umbraculis eruditorum, otioque, non modo in solem atque in pulverem, sed in ipsum discrimen aciemque produxit. Budæus, ductum a σκιαμαχία, id est umbratili pugna, existimat. Sententia est, Civilem doctrinam & disputationes de Republica non solum sub tectu scholisque philosophorum exercuit, verum & ad justum prælium descendit, ac disciplinam civilem in concertationes forenses, & Reip. contentiones, cujusmodi fere in populari statu existunt, produxit. Ductum potius e Gymnasiorum ambulationibus, quæ arborum umbraculis erant opacæ: ut in Academia & Lyceo. V. Procedere in Solem, in SOL.

Umbraculum, pro Umbella mulieris. Ovid. 2. Fast. 311.

Aurea pellebant rapidos umbracula soles.

Vincant soles umbracula. Martial. 14. 28.

Vincta umbracula sertis. Tibull. lib. 2. 5. 97.

UMBRIA, æ. f. [Ὀμβρικὴ] Regio Italiæ, quam Plin. lib. 3. cap. 14. in sexta regione collocat, ἀπὸ τ̃ ὄμβρω, hoc est ab Imbre: quod umbri a Græcis quasi Umbrii dicantur, & omnium Italiæ populorum antiquissimi inundatione terrarum imbribus fuisse credantur. Vel dicta est Umbria ab umbra: quod ea regio propter altitudinem montium & vicinitatem Apennini, umbrosa sit. Incipit Umbria ab Apennino, & ultra ac usque ad sinum Adriaticum extenditur, multis præclara vetustissimis oppidis, sed in primis Sentino, & Fano Fortunæ. In ea etiam sunt Spoletum: a quo nunc ea regio, Ducatus Spoletanus dicitur: Nurcia, Reate, Ameria, Tiphernum, Fulgineum, Nuceria, Assisia, Tudertum, Narnia. Trecenta Umbrorum oppida Tusci debellasse reperiuntur. Meminit Umbriæ Cic. 1. de Divin. 92. & Lucan. lib. 2. 463.

UMBER, bri. m. [Ὄμβρος] Qui est ex Umbria. Catull. in Egnatium, 37. 11.

Aut parcus umber, aut obesus Hetruscus.

Aper Umber. Hor. 2. Serm. 4. 40.

Martius Umber. Sil. lib. 10. 313.

Mariti Umbri rubicunda uxor. Ovid. 3. de Arte Am. 303.

UMBRIUS, a, um. Adj. ut, Terra Umbria. Gell. lib. 3. cap. 2.

UMBRĬCA, æ. f. Cretæ species. Plin. lib. 35. cap. 17.

UMBRICIUS, i. m. Aruspicis nomen. Tacit. 1. Hist. 27.

UMBRO, are; UMBROSUS. V. UMBRA.

U N A

UNA, UNANIMANS, UNANIMIS, UNANIMITAS, UNANIMITER, UNANIMUS, V. UNUS.

U N C

UNCATIO, UNCATUS, V. UNCUS.

UNCIA. æ. f. [οὐγκία, Gl. G. L.] Exiguæ mensuræ genus. Dicta quod una sit ex duodecim partibus Assis. V. AS.

Uncia Pondo. Plaut. Men. 3. 3. 3.

Atque huic ut addas auri pondo unciam. Idem Rud. 4. 2. 8.
Lepide evenit: neque piscium ullam unciam hodie
Pondo cepi, nisi hoc, quod fero hic in rete. Cels. lib. 5. cap. 17. Sed & ante sciri volo, In uncia pondus denariorum septem esse. V. reliqua, & Budæum lib. 5. de Ass. Vide etiam LIBRA.

Uncia hæreditatis. Cic. 13. Att. 48. Mortuus enim Babulius. Cæsar, opinor, ex uncia: etsi nihil adhuc: sed Lepta ex triente.

Uncia agri, Duodecima pars jugeri. Varr. 1. de R. R. cap. 10.

Uncia in mensuris vocatur Duodecima pars pedis. Nos Pollicem dicimus. Unde Plin. lib. 15. cap. 24. Latitudo pollicaris, quæ & uncialis. Frontinus de Aquæductibus, Est autem digitus, ut convenit, sextadecima pars pedis, uncia duodecima.

Uncia, Duodecima pars sextarii. V. Sextarius Romanus, in SEX.

Uncia usura, Quæ duodecima pars est Centesimæ, & hujus, velut Assis, uncia una. Scævola. l. Titium. §. Præfectus. D. de administr. & peric. tutorum, Præfectus legionis ita testamento cavit: Volo ut sit in arbitrio tutorum filii mei, si voluerint hujus summæ uncias inferre usurarum nomine, ita ne nummi dispergantur. Quæro, si apparuerit pecunia fenerata a tutoribus: judicio tutelæ uncias usuras, an vero eas, quas stipulati sunt, præstare debeant. V. infra UNCIARIUS.

UNCIŎLA, æ. f. dimin. [ὀγκιάδιον] Juven. 1. Sat. 40.
Unciolam Proculeius habet, sed Gillo deuncem.

UNCIĀTIM, Adv. [κατ' ὀγκίαν] Ter. Phorm. 1. 1. 9.
Quod ille unciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium, comparsit miser, &c. Plin. lib. 28. cap. 9. Datur & phthisicis unciatim, cum vini veteris hemina decocta, donec tres unciæ e toto residant.

UNCIĀLIS, e. Adj. [ὀγκιαῖος] Quod ad unciam pertinet: vel Quod est unius unciæ.
Altitudo uncialis. Plin. lib. 18. cap. 16.
Assis uncialis, Qui unciam tantum valebat. Plin. lib. 33. cap. 3. Q. Fabio Maximo Dictatore asses unciales facti.
Litteræ unciales. Hieronymus in præfatione libri Job, Habeant, qui volunt, veteres libros, vel in membranis auro argentoque descriptos, vel uncialibus (ut vulgo ajunt) litteris, onera magis exarata, quam codices. Unciales litteras Hieronymus intelligi voluit, Pollicis crassitudine exaratas. Bud. de Asse lib. 1. [Nisi ad altitudinis modulum potius referendum.

UNCIARIUS, a, um. Adj. [ὀγκιαῖος] ut, Lex unciaria, apud Fest.
Fenus unciarium, Omnium minimum quod ex centum unciam tantum in annum reddebat. Liv. 7. 16. De unciario fenore a M. Duellio, L. Menenio Trib. pleb. rogatio est perlata. Sane vetus urbi fenebre malum, & seditionum discordiarumque creberrima causa, eoque cohibebatur antiquis quoque & minus corruptis moribus. Nam primo duodecim tabulis sanctum, ne quis unciario fenore amplius exerceret, cum antea ex libidine locupletum agitaretur. deinde rogatione Tribunicia ad semuncias redacta. Postremo vetita versura. [V. plenius Uncias usuras, & quæ eodem pertinent, explanantem Jo. Fred. Gronov de Pecun. vet. lib. 3. cap. 13. & in Diatr. de Unciis usuris. Sunt autem Unciæ usuræ, cum pars centesimæ duodecima singulis mensibus solvitur, h. e. unus in centenos.
Stips unciaria, Duodecima assis pars, omnium minima moneta. Plin. lib. 34. cap. 5.
Vites unciariæ, Quæ ita depositæ erant, ut inter quamlibet vitem unius jugeri uncia intervallum æquale faceret. Columel. lib. 3. cap. 2.

UNCINATUS, UNCINUS, UNCIPES, V. UNCUS.

UNCTUM, V. UNGO.

UNCUS, i. m. [ὄγκινος] Fustis ab uno latere incurvus ac sese retorquens. A Græco fit: Græci enim ὀγκιᾶσθαι extuberare & intumescere dicunt: & ὄγκον tumorem: a quo ὄγκινος uncum sive uncinum: quod ubi incurvatur, quodammodo intumescere atque extuberare videatur. Columel. lib. 3. cap. 18. Et velut uncus infixus solo, antequam extrahatur, prærumpitur.
Unco puniebantur damnati. Juven. 10. Sat. 66.
— Sejanus ducitur unco Spectandus. Plin. in Paneg. cap. 33. Nemo spectator spectaculum factus, miseras voluptates unco, & ignibus expiavit. Cic. pro C. Rabir. 16. Nos a verberibus, ab unco, a crucis denique terrore, neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri honores vindicabunt?
Impactus uncus. Cic. 1. Philipp. 4. Uncus impactus est fugitivo illi, qui in C. Marii nomen invaserat. Quo genere pœnæ afficiebantur, qui ignominiosissimo supplicio afficiebantur, & vel in ignem, vel ad Gemonias scalas, aut in Tiberim trahebantur. Infigebatur autem gutturi, unde a Juvenale scriptum est, 1. Sat. 156.
— qui fixo gutture fumant. Et a Propert. 4. 1. 141.
Et bene cum fixum mento discusseris uncum,
Nil erit hoc, rostro te premet ansa suo. Unco autem ad Gemonias trahebantur, aut in Tiberim, ut honore sepulturæ privarentur, quo carere acerbissimum antiquis erat. Etiam in barathro unci erant, & abjecta in id cadavera his affixa hærebant in barathro pendentia, ut ex Suida notum est. Ex Turneb. 13. 9.
Severus uncus. Hor. 1. Carm. 35. 20. Quo loco Turnebus sic ait, Uncus severus, hamus est & ansa ferrea coagmenta rerum tenaciter & aspere retinens, liquido plombo addito. Hæc ille.
Ferreus uncus. Liv. 30. 10.
Navalis uncus, Harpago. Valer. 8. Argon. 298.
Uncus, pro Anchora. Val. Flac. 2. Argon. 428.
Has inter lacrimas legitur piger uncus arenis:
Jam remi rapuere ratem, &c.

UNCUS, a, um. Adj. Incurvus. [γαμψὸς, ὀγκινώδης] Columel. lib. 7. cap. 11. Atque uncis digitis alterum quoque testiculum educito. Plin. lib. 11. cap. 37. Aquaticis unci ungues sunt.
Lævia & Unca, contraria sunt apud Lucret. lib. 2. 426.
Æra unca. Ovid. 2. de Pont. 7. 9. i. e. Hami.
Aratrum uncum. Virg. 1. Georg. 19.
Cauda unca minatur scorpius. Ovid. 15. Met. 371.
Cornibus uncis ferit taurus. Propert. lib. 2. 5. 19.
Dente unco recluditur tellus. Virg. 2. Georg. 423.
Hami unci. Ovid 15. Met. 476.
Labrum uncum. Lucret. lib. 4. 592.
Morsu unco naves alligat anchora. Virg. 1. Æn. 173.
Ora unca. Stat. 3. Theb. 534. De aquilis.
Pedes unci. Virg. 3. Æn. 233.
Retinacula unca. Stat. 3. Silv. 2. 32.
Unguibus uncis timendæ volucres. Lucret. lib. 5. 31.
Vomer uncus. Virg. 2. Georg 223.

UNCĪNUS, a, um. Adj. Paulinus Natal. 7. Felic. v. 270.
Staminis uncino, quasi piscis, inhæserat hamo.

UNCĪNUS, i. m. [σιδηροῦς ὄνυξ σιδηροῦς θύρας, Gl. L. G. & G. L. ὄγκινος, G. L.] Repagulum. Idem quod Uncus. Apul. 3. Met. p. 135. Elmenh. Pessulis injectis & uncino firmiter immisso.

UNCINĀTUS, a, um. Adj. [ὀγκινωτὸς] Uncinis armatum. Cic. 4. Acad. 121. Nec ut ille, qui asperis & lævibus, & hamatis, uncinatisque corporibus concreta hæc esse dicat, interjecto inani.

UNCO, āre. Auctor Philomel. v. 51.
— ursus ferus uncat. [An Oncat?

UNCĀTUS, a, um. Partic. Instar uncini factus. Cæl. Aurel. Tard. 5. 3. 37. Quidam uncati permanent.
Litteræ uncatæ. Sidon. 4. Epist. 20.

UNCATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32. Unguium uncatio, quam χύπωσιν vocant.

UNCĬPES, ĕdis. Cui uncus pes. Tertull. de Pallio cap. 5.

U N D

UNDA, æ. f. [κῦμα, ὕδωρ, καὶ κῦμα. Gl. L. G.] proprie Pars aquæ in se collecta, & in unam partem tendens, ut quum fluctuat mare, dicta quod sit una, & in se coacta. Cic. 10. Philipp. 8. O spectaculum illud, non modo hominibus, sed undis ipsis & litoribus luctuosum, cedere e patria servatorem ejus, manere in patria proditores. Apud Plaut. in Milit. 2. 6. 13. Undarum plenum mare.
Unda ponitur pro Aqua, ut pars pro toto. Ovid. 1. Met. 22.
— & terris abscidit undas. h. e. Mare a terra separavit.
Cæcis erramus in undis, Tenebricosis. Virg. 3. Æn. 200.
Deformis unda Stygis. Senec. Thyest. 8.
Dulces undæ. Virg. 2. Georg. 243.
Flavæ undæ. Claud. 1. in Ruff. 91. al. Refluæ.
Acrius Harpyiis, flavis incertius undis.
Fluctivaga unda. Stat. 1. Theb. 271.
Formosæ undæ. Propert. lib. 1. 20. 41.
Gelida unda perluor. Hor. 1. Epist. 15. 4.
Grata unda siti. Ovid. de Rem. Amor. 406.
Humilis unda, Non profunda. Senec. Agamem. 6.
Inertes undæ. Lucan. lib. 6. 107.
Innabilis unda. Ovid. 1. Met. 16.
Lapidosæ undæ. Ovid. 15. Met. 32.
Limosæ undæ. Sil. lib. 8. 602.
Liquidæ undæ. Virg. 5. Æn. 859.
Mendax unda scrupeis vadis. Dolosa ob vada saxosa, quibus atteruntur naves. Senec. Agamem. 6.
Minax unda. Hor. 1. Carm. 12. 32.
Molles undæ. Lucret. lib. 2. 375.
Nigræ undæ. Lucret. lib. 3. 841.
Nitidis undis argenteus fons. Ovid. 3. Met. 407.
Opaca unda. Ovid. 14. Met. 330. al. Amœna umbra.
Præceps unda. Stat. 6. Theb. 774.
Rapax. Ovid. 8. Met. 550.
Rapida. Ovid. 7. Met. 6.
Rauca unda. Ovid. 11. Met. 783.
Recurvatæ undæ, Anfragosæ. Ovid. 2. 246.
Quaque recurvatis ludit Mæander in undis.
Sævæ undæ. Lucret. lib. 5. 223.
Salsæ undæ. Lucret. lib. 6. 891.
Salubris unda. Ovid. 1. de Arte Am. 258.
Sequaces undæ, Malæ. Virg. 5. Æn. 193.
Silens unda, Quieta. Valer. 5. Argon. 522.
Spumea. Virg. 10 Æn. 212.
Spumosa. Virg. 6. Æn. 174.
Stygiæ undæ. V. STYX.
Tacita unda. Virg 8 Æn. 87.
Leniit, & tacita refluens ita substitit unda.
Tarda unda innabilis palus. Virg. 4. Georg. 479.
Tenui unda pellucidus fons. Ovid. 3. Met 116.
Tepidæ undæ Ovid. 2. Met. 269. al. Antra.
Torrentem undam levis innatat alnus. Virg. 2. Georg. 451.
Tremulæ undæ. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 2.
Tristi unda inamabilis palus. Virg. 6. Æn. 438.
Vaga unda. Ovid. 8. Met. 595.
Veloces undæ. Lucan. lib. 1. 433.
Vitreæ undæ. Ovid. 5. Met. 48. al. Antra.
Volucris unda. Valer. 5. Argon. 428.
Agitata ventis unda. Senec. Agamem. 6.
Albescentes undæ. Sil. lib. 8. 453.
Alludentes undæ. Ovid. 4. Met. 342.
Asperat hiems undas Aquilonibus. Virg. 3. Æn. 285.
Conticuere undæ. Ovid. 5. Met. 474.
Currens unda. Ovid. 2. Amor. 16. 35.
Curvata in montis faciem circumstetit unda. Virg. 4. Georg. 361.
Decrescentes undæ. Ovid. 1. Met 345.
Dehiscens unda terram inter fluctus aperit. Virg. 1. Æn. 110.
Desilire in undas. Ovid. 2 Fast. 111.
Despumare undam tepidi aheni Virg. 1. Georg. 296.
Divulsa remis sonat unda. Ovid. 8 Met 138.
Dare vela per undas. Virg. 5. Æn 796.
Exasperat concussas Triton undas. Ovid. 2. Amor. 11. 27.
Exercet indomitas undas Auster. Hor. 4. Carm. 14. 20.
Exsultantes undæ. Ovid. 13. Met. 892.
Ferventes æstibus undæ. Ovid. 14. Met. 48.
Haurire undam ab omnibus. Stat. 1. Silv. 2. 259.
Impellitur unda unda. Ovid. 15. Met. 181.
Incanescit unda spumis. Catull. 62. Argon. 13.

Inhorruit

Inhorruit unda tenebris. Virg. 3. Æn. 195.
Innatare undam. V. INNATO.
Insilire undis. Ovid. 8. Met. 142.
Insonuit unda. Ovid. 4. Met. 688.
Intremuere undæ. Virg. 3. Æn. 673.
Labentes undæ. Ovid. 5. Met. 587.
Ludunt per undas delphines. Virg. 5. Æn. 595.
Mergitur unda delphinus. V. MERGO.
Natare placidis undis. Ovid. 13. Met. 899.
Projicere aliquem in undas. Virg. 5. Æn. 859.
Rapere currus suspensos per undas. Cic. 2. Tusc. 67. Et equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus suspensos rapuisse dicuntur.
Ridentes undæ, Nitentes & tranquillæ. Lucret. lib. 5. 1003.
Satiare ora unda. Stat. 3. Theb. 455.
Sonat incursu undarum unda. Ovid. 11. Met. 496.
Spumans unda. Virg. 4. Georg. 529.
Stridentes undæ. Lucan. lib. 9. 869.
Subsidunt undæ. Virg. 5. Æn. 820.
Surgentes undæ. Virg. 6. Æn. 354.
A bis septem undis. V. A & AB præpositiones.
Aëriæ undæ, Nubes. Lucret. lib. 2. 151.
Unda prima preli, Prima olei prælo expressi fluxio. Plin. lib. 15. cap. 4. Ex eadem quippe oliva differunt succi. Primum omnium crudæ, atque nondum inchoatæ maturitatis, hoc sapore præstantissimo. Quin & ex ea prima unda preli laudatissima, ac deinde per deminutiones.
Undæ comitiorum, per translationem, Varia sententiarum multitudo, quibus, veluti undis mare, ita etiam comitia fervere videntur. Cic. pro Planc. 15. Sin hoc persæpe accidit ut & factos aliquos, & non factos esse miremur: si campus atque illæ undæ comitiorum, ut mare profundum & immensum, sic effervescunt quodam quasi æstu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant; in tanto nos impetu studiorum & motu temeritatis modum aliquem & consilium & rationem requiramus?
Bellorum undæ. Claud. 2. in Eutrop. 507.
Unda, pro Hominum multitudine. Virg. 2. Georg. 462.

Si non ingentem foribus domus alta superbis
Mane salutantum totis vomit ædibus undam.

Undātus, a, um. Adj. [κυματωτὸς] ut, Undatum imbricatum concharum genus. Plin. lib. 9. cap. 33.
Undātim, Adv. [κυματηδὸν] Ad similitudinem undarum. Plin. lib. 36. cap. 7. Augustum undatim crispum in vertices: Tiberium sparsim convoluta canitie. Idem lib. 13. cap. 15.
Undōsus, a, um. Adj. [κυματώδης, κυματίας] Undis plenum: ut, Undosum mare.
Æquor undosum. Virg. 4. Æn. 313.
Fluctus undosior. Solin. cap. 22.
Plemmyrium undosum. Virg. 3. Æn. 693.
Regna undosa, Fluvius. Sil. lib. 5. 21.
Undōse, Adv. Compar. Ammian. 27. 6. Freto undosius ab Euxino Ponto labenti.
Undo, [κυμαίνομαι, κυματοῦμαι] āre. Undas facere. De igne Virg. 12. Æn. 673.

Ecce autem flammis inter tabulata volutus
Ad cælum undabat vortex, turrimque tenebat. V. UNDANS, Partic.

Regio undat equis, floretque viris. Valer. Flacc. 1. 539.
Undare, Inundare. Stat. 1. Achil. 86.

Quum tuus Æacides tepido modo sanguine Teucros
Undabit campos, &c.

Undans, antis, Partic. Cic. 2. de Nat. Deor. 89.

Subter radices penitus undanti in freto
Molem ex profundo saxeam, aut cælum erui.

Galea undans fletu. Stat. 2. Theb. 635.

— nec vincla coercent
Undantem fletu galeam. h. e. Lacrimarum inundatio vincula galeæ rumpebat. Lactantius.

Nilus bello undans. Virg. 3. Georg. 28. Servius, quasi non undas, sed bella portans, propter Antonii & Cleopatræ gravissimum prælium.
Vulnere perfundit undanti somnum. Stat. 2. Theb. 124. h. e. Sanguine vulneris dormientem perfundit.
Undantia flammis, [illegible]. Gloss. Latinogræc. V. & in ipso verbo.
Ætna undans. Virg. 1. Georg. 472. Undæ modo flammas evomens. Serv.
Fumus undans misto pulvere. h. e. Abunde exsurgens. Virg. 2. Æn. 609.
Curis undans, Abundans. Valer. 5. Argon. 303.

Præcipue Æsonidem varios incerta per æstus
Mens rapit undantem curis, &c. h. e. Curis abundantem, & agitatum fluctuantemque.

Chlamydem undantem facere. Plaut. Epid. 3. 3. 55.
Habenæ undantes. Virg. 12. Æn. 471.
Lora undantia. i. e. Large effusa. Virg. 5. Æn. 146.
Undanter, Adv. Apul. 2. Met. p. 244. Elmenh. Capillo fluente undanter.
Undabundus, a, um. Adj. ut, Mare undabundum, [κυματίζουσα θάλασσα] apud Gellium dicitur, Abunde undas faciens, lib. 2. cap. 30. Sed mare est etiam atque etiam undabundum.
Undāmen, inis. n. Auson. Mosell. v. 32. Alii hic legunt Manamen.
Undulātus, a, um. Adj. [κυματώδης] Undulata vestis, quæ fit ex hircorum & caprarum pilis, potius quam lanis: quod ad undarum similitudinem picta sit. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. Et a quibusdam dicitur esse virginis Fortunæ simulacrum, ab eo quod duabus undulatis togis est opertum, perinde ut olim reges nostri undulatas & prætextatas togas soliti sunt habere. Nonius 2. 926. Varro, inquit, undulatum nove pro puro posuit. Plin. lib. 8. cap. 48. Undulata vestis primo lautissimis fuit, inde soriculata defluxit.
Undĭcŏla, æ. c. In undis vivens. ut, Naiades undicolæ. Varro apud Nonium.
Pistrix undicola. Avien. Phænom. Arat. v. 809.
Undifluus, a, um. Adj. ut, Gurges undifluus. Dracont. Hexaem. v. 333.
Undifrăgus, a, um. Adj. ut, Fluctus undifragi. Fortunat. Epist. præmiss. 2. Carm. 3.

Undĭsŏnus, a, um. Adj. [[illegible]] ut,
Dii undisoni. Propert. lib. 3. 20. 18.
Rupes undisonæ. Stat. 1. Achill. 198.
Undivăgus, a, um. Adj. ut, Mare undivagum. Eugen. Toletan. Carm. 19.
Undĕ, Adv. [πόθεν, Gl. L. G. ὅθεν, G. L.] Ex quo loco: interrogative & infinite accipitur. Ter. Eun. 2. 3. 13. Quid tu es tristis? quidve es alacris? unde is? CH. ego nescio hercule. Hic tamen Donatus interpretatur Unde, pro Ad quid. Idem Adelph. 3. 2. 4.

Tot res repente circumvallant, unde emergi non potest. Cic. pro Cæcin. 87. Unde tu. hoc verbum Unde, utrumque declarat, & ex quo loco, & a quo loco. unde dejectus est Cæcina? ex urbe. unde dejecisti? ab urbe. unde dejecti Galli? a Capitolio. unde qui cum Graccho fuerunt? ex Capitolio.

Inde, unde. Auctor ad Heren. lib. 1. 14. Rem breviter narrare poterimus, si inde incipiemus narrare, unde necesse erit.
Unde, A cujus domo: vel Cujon, vel Cujas est? Ter. And. 4. 5. 9.

Eho Mysis, puer hic unde est? quisve huc attulit? Idem Eun. 2. 3. 29.
Quid virgo, cuja est? CH. nescio hercle. P. unde est? CH. tantundem. Idem And. 4. 5. 11.

Unde domo? i. e. De qua civitate? Virg. 8. Æn. 114.

Qui genus? unde domo? pacemne huc fertis, an arma? Servius.

Ubi, quis, & unde. Cic. 4. Verr. 188. Ego instare, ut mihi responderet ubi esset, quis esset, unde esset, &c.
Unde, A latere. Plaut. Cas. 2. 2. 25. Vide quod scriptum unde villicus est. [Longe alia in editis lectio est.
Unde. Ad quid. Hor. 2. Serm. 7. ad finem;

Unde mihi lapidem? quorsum est opus? unde sagittas? [Hic Quorsum significat Ad quid, non Unde. Unde mihi? pro Ubi capiam?

Unde iste amor tam improvisus, ac tam repentinus? Cic. 2. de Lege Agrar. 59.
Unde sæpe vice Præpositionis & pron. relativi, pro A quo, vel A qua, ut Eloquentia, unde longe absum. Cic. de Clar. Orat. 318.
Unde, Ex qua re. Ter. Adelph. 1. 2. 41.

— est, diis gratia,
Et unde hæc fiant, & adhuc non molesta sunt. Cic. de Arusp. Resp. 29. Alterum putabo regem si habuerit unde tibi solvat. [Vulgo *De quo*.

Dos, unde sustentare se possit mulier. i. e. Ex qua se possit alere. Cajus in l. Curator. D. de ventr. in possess. mittend.
Unde, A quo homine. Virg. 1. Æn. 10.

— genus unde Latinum. Ter. Eun. 1. 2. 25. E prædonibus unde emerat. Cic. 1. de Orat. 67. De ea multo dicat ornatius quam ille ipse, unde cognorit.

Hem mea lux, meum desiderium, unde omnes opem petere solebant. Cic. 14. Fam. 2.
Unde petitur, h. e. Debitor. Cic. 7. Fam. 11. Ego omnibus, unde petitur, hoc consilii dederim, ut a singulis interregibus binas advocationes postulent. Idem 1. de Orat. 168. Homo ex disertorum numero postulabat, ut illi, unde peteretur, vetus atque usitata exceptio daretur, cujus pecuniæ dies fuisset.
Unde, Quomodo, qua ratione, ex qua re. Ter. And. 3. 2. 31. Unde id scis? D. audivi, & credo. Cic. 1. Acad. 8. Nec erat unde studiosi scire possent.
Verbum, unde quisquam possit offendi. Cic. pro Sull. 72.
Non recordor unde ceciderim, sed unde surrexerim. Cic. 4. Att. 16.
Unde gentium, Idem quod Unde. Plaut. Asin. 1. 1. 77. Face id ut paratum jam sit. L. unde gentium? Idem Cistel. 4. 1. 16. Nam, obsecro, unde hæc gentium?
Aliquando geminatur. Plaut. Pseud. 1. 1. 104.

Atque id futurum unde, unde dicam nescio. conf. Catull. 65. 27.

Undecunque, Adv. [πόθεν δήποτε, Gl. L. G. ὅθεν δήποτε, G. L.] Ex quocunque vel quolibet loco. Plin. in Paneg. cap. 80. Postremo, velocissimi sideris more, omnia invisere, omnia audire, & undecunque invocatum, statim numen velut adesse & adsistere. Et Quintil. lib. 7. cap. 3. Nec, undecunque causa fluxit, ibi culpa est.
Undelĭbet, Adv. [ὅθεν βούλει] Auctor ad Heren. 4. 64. Ast istud quidem facile fuit undelibet invenire.
Undĭque, Adv. [πανταχόθεν, Gl. G. L.] Ex omni parte. Cic. 5. Verr. 149. Testis est tota provincia, propterea quod undique ad emendas decumas solent eo convenire. Idem 5. de Finib. 26. Quod ita interpretamur, vivere ex hominis natura undique perfecta & nihil requirente.
Cogunt auxilia undique. Virg. 8. Æn. 7.
Perfecta atque absoluta honestas undique. Cic. 5. de Fin. 69.
Perfectus undique est mundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 38.
Proripere undique aliquem. Cic. 7. Verr. 161. Deinde jubet undique hominem proripi, vehementissimeque verberari. [i. e. Ubicunque sit. Paulo supra idem aliis verbis Cic. expressit.
Septus locus undique. Cic. 7. Verr. 67.
Tolle religionem aut undique, aut usquequaque conserva. Cic. 2. Philipp. 110.
Undique, Ex omni genere. Cic. 5. Tusc. 86. Sic vita, non solum si undique referta bonis est, sed si multo majore & graviore ex parte bona propendent, beata recte dici potest.
Ex omni genere, & undique. Cic. pro Sext. 119. Non sum tam ignarus, Judices, causarum, non tam insolens in dicendo, ut omni ex genere orationem aucuper, & omnes undique flosculos carpam ac delibem.
Undique secus. Solin. cap. 40. Locus viret undique secus agris arentibus.
Undique versum. Solin. cap. 53. Cremutius auctor est, has easdem anno quinto in Æthiopia catervatim coire, & undique versum quot usquam gentium sint, ad regiam Memnonis convenire. De avibus Memnoniis. V. Gell. lib. 12. cap. 13.

U N E

Unedo, **Unetera**, **Unetvicesimus**, **Unetvicesimani**, V. UNUS.

UNGO, unxi, unctum, [ἀλείφω, Gl. G L.] ĕre. & UNGUO, ungui, unctum, ĕre. secundum Priscianum: quasi Unem agere, Unguendo enim copulatur atque unitur caro. Cato R. R. cap. 72. Pice liquida cornua infima ungito. Sic cap. 8. & 95.

Tractare, tergere, ungnere. Cic. in Parad. 3. Sed ut in familia, qui tractant ista, qui tergent, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, &c.

Olivo ungi. Hor. 1. Serm. 6. 23.

Unguentis ungere. Cic. 6. Verr. 77. Quid hoc tota Sicilia est clarius, quam omnes Segestanas matronas & virgines convenisse, quum Diana exportaretur ex oppido? unxisse unguentis, complesse coronis & floribus?

Ungi & accumbere. Cic. 13. Att. 50. De Mamurra non mutavit, unctus est, accubuit; ἐμετικὴν agebat.

UNGENS, entis. Partic. [ἀλείφων] Vulg. Interp. Jac. 5. 14. Presbyteri ungentes infirmum oleo in nomine Dei.

UNCTUS, a, um. [κεχρισμένος] Partic.

Unctus cruore, apud Hor. 2. Carm. 1. 5.

Capillis unctis puer. Hor. 1. Carm. 29. 8.

Lapis unctus. Lucret. 5. 1198. Unctum vertier ad lapidem. i. e. Ad simulacrum se vertere religionis causa. Nam in salutandis, & precandis diis, dextroversum se vertere solebant, & ipsa simulacra oleo aut unguentis perfundere. Turnebus Advers. 1. 21. al. Velatum. V. paulo supra Unguentis ungere.

Manus unctæ, Pingues, non tersæ. Hor. 2. Serm. 4. 79.

Oluscula uncta pingui lardo. Hor. 2. Serm. 6. 64.

Unctus, Squalido opponitur. Martial.

Ad alia transfertur. ut, Cœna unctior, Lauta. Martial. 5. 46.

Consuetudo loquendi unctior. V. Consuetudo, in CONSUESCO.

Patrimonia uncta, Ampla. Catull. 30. 23.

UNCTŬLUS, a, um. dimin. Varro apud Non. 2. 847. Circumtonsi, & tersi atque unctuli. V. Apul. 3. Met. p. 139. Elmenh.

UNCTIUSCŬLUS, a, um. Adj. [ὑπολίπαρος] dimin. ab Unctus adjectivo. Plaut. Pseud. 1. 2. 85.

Num quopiam est hodie tua tuorum opera conservorum,
Nitidissimum caput? aut num ipse pulmento utor magis
Unctiusculo? [i. e. Lautiore.

UNCTIO, ōnis. f. [ἄλειψις, Gl. L. G.] Plaut. Stich. 1. 3. 73.

Vel unctiones Græcas sudatorias. Cic. 2. de Orat. 21. Philosophum omnes unctionis causa relinquunt.

UNCTUS, ûs. m. Idem. Apul. 1. Met. sub finem: Oleum unctui profer.

UNCTOR, ōris. m. [ἀλείπτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui ungit. Martial. lib. 7. 31. Sordidus unctor. Et Cic. 7. Fam. 25. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum unctorem, discessit a me, &c. V. ALIPTES.

UNCTŪRA, æ. f. [ἄλειμμα] Idem quod Unctio. Cic. 2. de Legib. 60. Hæc præterea sunt in legibus de unctura, quibus servilis unctura tollitur, omnisque circumpotatio.

UNCTŌRIUS, a, um. Adj. [ἀλειμματικός] ut, Unctorium hypocauston, Ubi servabatur oleum ad unguendum opportunum. Plin. 2. Epist. 17.

UNCTĬTO, [ἀλείφομαι] āre. frequent. Plaut. Most. 1. 3. 117.

Nam istæc veteres, quæ se unguentis unctitant, interpoles.

UNGUEN, ĭnis. n. [ἄλειφαρ] Idem quod Unguentum: significat Succum omnem, ex quo aliquid ungi potest. Unguen, Cato R. R. cap. 80. Varro 2. de R. R. cap. 9. Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, & inter digitos, quod muscæ & ricini, & pulices soleant (si hoc unguine non sis usus) ea exulcerare. Columel. lib. 6. cap. 32. Unguine ceti. Idem lib. 6. cap. 33. Pice & oleo vel unguine mistis.

Pingues unguine ceræ. Virg. 3. Georg. 450.

Crasso vitiarunt unguine pultes. Pers. 6. Sat. 40.

Pingui fluit unguine tellus. Valer. 6. Argon. 360.

UNGUĬNŌSUS, a, um. Adj. [ἀλειμματώδης] ab Unguine: ut, Unguinosum medicamentum. Plin. lib. 13. cap. 1. Idem lib. 23. cap. 8. Sunt autem recentes nuces juglandes jucundiores, siccæ unguinosiores, & stomacho inutiles.

UNGENTUM, & frequentius UNGUENTUM, i. n. [μύρον, Gl. L. G. & G. L. ἄλειμμα, L. G.] non est Medicamentum, ut vulgus existimat, & tenax illa compositio, qua chirurgi utuntur ad vulnera curanda: sed Commistio diversorum odorum, addito oleo aut balsamo, aut aliquo pingui, ad ungendum capillum, deliciarum & luxuriæ causa inventa. Plaut. Most. 1. 1. 41.

Non omnes possunt olere unguenta exotica. Pomponius tamen Jurisc. titulo De auro, argento, mundo ornamentis, l. Argumento, scribit Unguenta esse, quæ valetudinis causa comparantur, sed hæc magis medicamenta dicuntur. Hor. 2. Carm. 7. 23.

— funde capacibus
Unguenta de conchis. V. IATRALIPTICE.

Compositio unguentorum, conditio ciborum. Cic. 2. de Nat. Deor. 146.

Crassum unguentum. Hor. de Arte Poet. 375.

Lepidum unguentum. V. LEPIDUS.

Nardinum unguentum. V. NARDUS.

Aderant unguenta, coronæ, incendebantur odores. Cic. 5. Tusc. 62.

Moritur suis horis unguentum. V. Morior, in MORS.

Nitere unguentis. V. NITEO.

Perfricare caput suum unguento. Cic. 5. Verr. 62.

Stillant unguenta capillo. Tibull. lib. 1. 7. 51.

Unguentum in lenticula, Proverbium est notissimum, non tamen satis intellectum. Turnebo nihil aliud significare videtur, quam in tenuiculo apparatu & victu, ut in lenticulæ pulmento, non esse locum unguentis, quibus in lautis opiparisque conviviis uti solebant. Quin & cibis interdum unguenta solebant admiscere, quod in lentis pulmento faciendum non est, ob edulii vilitatem tam pretiosa non desiderantis condimenta. Aristot. ex Eurip.

Ὅταν φακῆν ἕψητε, μὴ ἐπιχεῖν μύρον. Hæc ille 21. 4.

Unguentum non recipit u, sicut nec Ungo, auctore Servio in 9. Æn. 773. Sed V. Cellarii Orthogr.

UNGUENTĀTUS, a, um. Adj. [μεμυρισμένος, Gl. G. L.] Catul. in Epithal. Juliæ, 62. 142.

Diceris male a tuis
Unguentate glabris marite
Abstinere.

Milites unguentati, i. e. Luxuriosi. Suet. Cæs. cap. 67.

Mœchus unguentatus. Plaut. Mil. 3. 3. 30.

UNGUENTĀRIUS, a, um. Adj. [μυρεψικός] Quod ad unguenta pertinet: ut, Unguentaria vasa. Plin lib. 36. cap. 8.

UNGUENTARIUS, i. m. [μυροπώλης, Gl. G. L.] Qui unguenta conficit ac vendit, a Græcis Myropola dicitur. Cic. 1. Off. 150. Adde huc si placet, unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium. Hor. 2. Serm. 3. 228.

— pomarius, auceps,
Unguentarius, ac Tusci turba impia vici.

UNGUENTARIA, æ, f. Plin. lib. 8. cap. 5. De elephantis. Et unguentariam quandam dilectam Juba tradit.

UNGUENTARIA, æ. f. [μυρεψική] Ars ipsa conficiendorum unguentorum. Unde.

Unguentariam facere. Plaut. Pœn. 1. 3. 90.

Ibi ut balneatur faciat unguentariam.

UNGUENTIPARIS, m. [μυρεψός, Gl. L. G.] [Nisi forte Unguentarius, vel Unguentiparus legendum.

UNGUĔDO, ĭnis. f. Idem, quod Unguen. Apul. 3. Met. p. 138. Elmenh. Pyxides plusculas depromit, atque indidem egesta unguedine, &c.

UNGUENTIANA, æ. f. Acorus dicitur. Apul. de Herb. cap. 6.

UNGUILLA, æ. f. Solin. cap. 40. Vulgus simiarum in his est, quas passim videmus non sine ingenio æmulandi, quo facilius in manus veniunt. Nam dum avide venantium gestus affectant, relicta consulto visci unguille, quod mendacio factum vident, oculos suos oblinunt: ita visu obducto, pronum est eas corripi.

UNXIA, æ. f. Dea unctionum præses. Arnob. 3. p. 115. Unctionum superest Unxia. Et lib 7. p. 227. Bos sterilis Unxiæ mactatur.

UNGUIS, is. m. [ὄνυξ Gl. L. G & G. L.] Ablativum habet ungue, & ungui, apud Catullum in Carm. nupt. 60. 43. Proprie eorum animalium est, quæ digitos habent separatos, ut sunt homines, simiæ, aves. Plin. lib. 11. cap. 45. Ungues simiæ imbricati sunt, hominibus lati, rapacibus unci, ceteris recti, ut canibus, præter eum, qui a crure plerisque dependet. Ter. Eun. 4. 3. 6.

Ut ego unguibus facile illi in oculos involem venefico.

Acuti ungues, Furaces. Juven. 5. Sat. 41.

— custos affixus ibidem,
Qui numeret gemmas, unguesque observet acutos.

Adunci ungues. V. ADUNCUS.

Formosi ungues. Propert. lib. 3. 8. 6.

Quini ungues. Ovid. 2. Met. 670.

Recurvus unguis. Stat. 3. Theb. 531.

Rigidus unguis. Ovid. 2. Amor. 6. 4.

Scaber unguis. Ovid. 3. de Arte Am. 276.

Validi ungues. Valer. 1. Argon. 157.

Demere ungues, Ὀνυχίζειν, Gloss. Græcolat.

Facio ungues, Ὀνυχίζω. Gloss. Græcolat.

Ponere ungues, Deponere. Hor. de Arte Poet. 297.

Purgare ungues cultello. Hor. 1. Epist. 7. 51.

Resecare ungues, Ὀνυχίζειν, Gloss. Latinogræc.

Arrodere ungues, caput scabere, gestus hominis sunt cogitabundi, & de mutando, cujus pœniteat, secum agitantis. Unde trahuntur in usum proverbialem. Hor. 1. Serm. 10. 71.

Si foret hoc nostrum fato delapsus in ævum,
Detereret sibi multa, recideret omne, quod ultra
Perfectum traheretur: & in versu faciendo
Sæpe caput scaberet, vivos & roderet ungues.
Sæpe stilum vertas, iterum quæ digna legi sint
Scripturus. Id imitatus Pers. 1. Sat. 106.
Nec pluteum cædit, nec demorsos sapit ungues. Idem 5. Sat. 162.
crudum Chærestratus unguem
Arrodens ait hoc. In superiore taxat poetarum in scribendo negligentiam. In altero describit adolescentem de mutanda anteactæ vitæ ratione cogitantem. Erasmus.

Prave sectus unguis. Hor. 1. Epist. 1. 104.

Subsecare ungues docta manu. Tibull. lib. 1. 8. 11.

Discedere non unguem latum, aut Transversum digitum, frequenter apud Ciceronem, pro eo quod est, Quam minimo spatio. Fit autem festivior metaphora, quoties his verbis perfectam imitationem, ac plenum undequaque consensum significamus, ut Acad. Quæst. 4. 58. Ab hac regula mihi non licet transversum (ut ajunt) unguem discedere. Idem 7. Fam. 25. Urge igitur, nec transversum unguem, quod ajunt, a stilo. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen proverbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aul. 1. 1. 18.

istic adstato, si hercle tu ex istoc loco
Digitum transversum, aut unguem latum excesseris. Erasmus.

Notare genas ungue. Ovid. 1. Amor. 7. 50.

Ostendere medium unguem dicitur, Qui maxime contemnit alterum. Juven. 10. Sat. 53.

Mandaret laqueum, mediumque ostenderet unguem. His duobus adagiis extremum contemptum significavit. Erasmus.

Ad unguem. V. AD præpositionem.

Perfectum ad unguem. Hor. de Arte Poet. 294.

Ad unguem factus homo. i. e. Perfectus. V. FACIO.

Ab imis unguibus. V. AB.

Incipere ab unguibus. V. A vel AB.

De tenero ungui. Hor. 3. Carm. 6. 24.

Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo, & fingitur artubus
Jam nunc, & incestos amores
De tenero meditatur ungui. quod Græci dicunt ἐκ τῶν ἁπαλῶν ὀνύχων. i. e. Ab ætate tenera.

In unguem committi. V. IN.

Carptus tenui ungui flos. Catull. in Carm. nupt. 60. 43.

Diripere artus insanis unguibus. Ovid. in ibin. 601.

Ire unguibus in vultus alicui. Ovid. 1. Amor. 7. 64.

Exercent volucres aduncis unguibus iras. Ovid. 13. Met. 613.

Fœdans ora unguibus Virg. 12. Æn. 871.

Lacerare unguibus. V. LACER.

Laniare hamatis unguibus ora alicujus. Ovid. 12. Met. 563.

Petere

Potere curvis unguibus vultus alicujus. Hor. Epod. 5. 93.
Rapit nigris unguibus hydrum corvus. Ovid. 2. Faſt. 257.
Secari acuto ungui. Hor. 1. Epiſt. 19. 46.
Timendæ uncis unguibus volucres. Lucret. lib. 5. 32.

Unguis, [ὁπλή] pro Ungula. Columel. lib. 6. cap. 12. Si ſanguis in inferiore parte ungulæ eſt, extrema pars ipſius unguis ad vivum reſecatur. De bobus.

Unguis, de Palmitibus. Columel. lib. 4. cap. 12. Ungues cuſtodum annotinos reſecato.

Unguis roſæ. Plin. lib. 21. cap. 10. Capita foliorum, parteſque, candidæ ungues vocantur.

Unguis arborum. Plin. lib. 12. cap. 9. Bactriano nidor ſiccus, multique candidi ungues.

Ungues ferrei, Inſtrumenta quædam, quibus vindemiatores ungulum vice utebantur ad colligendas uvas, ne ipſas manibus diſtringerent. Fieri enim non poterat, ut dum unguibus manuum uvas colligerent, bona pars acinorum digitorum contactu in terram non dilaberetur. Columel. lib. 12. cap. 18. Et ungues ferrei quamplurimi parandi & exacuendi ſunt, ne vindemiator diſtringat uvas, & non minima fructûs portio diſperſis acinis in terram dilabatur. [His præacutis ſecabant racemos a ſcapi pediculo.

Unguis, Vitium oculi. Celſus lib. 7. cap. 7. De ungue oculorum, Unguis vero, quod pterygion Græci vocant, eſt membranula nervoſa, oriens ab angulo, quæ nonnunquam ad pupillam quoque pervenit, eique officit. Sæpius a narium, interdum etiam a temporum parte naſcitur. V. totum caput. Vulgus vocat *La maille en l'œil.*

U nx, unguis. Nomin. antiquus. Exſtat in Gloſſ. Græcolat. [Ita propius accidit ad etymon Græcum.

Unguĭcŭlus, i. m. dimin. [ὀνύχιον] Plaut. Epid. 5. 1. 17.
— contempla, Epidice,
Uſque ab unguiculo ad capillum ſummum eſt feſtiviſſima. Cic. 5. de Finib. 8. Valetudinem, vires, ſtaturam, formam, integritatem unguiculorum omnium.

A teneris (ut Græci dicunt) unguiculis; i. e. Ab infantia. Cic. 1. Fam. 6. Sed præſta te eum, qui mihi a teneris (ut Græci dicunt) unguiculis es cognitus. V. De tenero ungui, in unguis.

Unguicularium, i. n. [Ὀνυχιστήριον, Gl. G. L.] [Puto eſſe inſtrumentum unguibus reſecandis.

Ungŭla, æ. f. [ὁπλή, Gl. G. L.] ab Unguis denominativum, non diminutivum; de his animalibus dicitur, quæ digitis carent. Plin. lib. 11. cap. 45. Solidas ungulas habent, quæ non ſunt cornigera.

Veſtigium ungulæ Caſtoris equi. Cic. 3. de Nat. Deor. 11. Ergo & illud in ſilice, quod hodie apparet apud Regillum, tanquam veſtigium ungulæ Caſtoris equi credis eſſe?
Cava ungula. Ovid. 4. de Pont. 8. 80.
Dura ungula. Ovid. 6. Met. 220.
Levis ungula. Ovid. 2. Met. 671.

Omnibus ungulis; proverbiale eſt, quod ſignificat Omnibus viribus, manuumque pedumque conatu & totius corporis, ut etiam ungues qui in extremitate collocati, intendantur, quos Plinius exiſtimat eſſe ſummas nervorum clauſulas. Cic. 2. Tuſc. 56. Toto corpore, atque omnibus ungulis, ut dicitur, contentioni vocis aſſerviunt.
Quatit ungula campum quadrupedante ſonitu. Virg. 8. Æn. 596.
Sonat graviter cornu ſolido ungula. Virg. 3. Georg. 88.
Ungulas, pro Unguibus uſurparunt veteres, ut
De gallo gallinaceo, Plaut. Aul. 3. 4. 8.
Ubi erat hæc defoſſa, occœpit ibi ſcalpurire ungulis.
Injicere ungulas. Plaut. Pſeud. 2. 2. 48.
— nunc certe ſcio,
Huc febrim tibi eſſe, quia non licet huc injicere ungulas. i. e. Hoc argentum rapere.

Ungula [ὀνύχιον, τὸ ἑψόμενον, Gl. G. L.] & pl. Ungulæ [ὄνυχες χοίρειοι, Gl. G. L.] Edulii genus ex Porcinis ungulis. V. ungulella. conf. tiunculi.

Ungula, Tormenti genus. Conſtantinus, imperator in l. Etſi. C. de maleficis, Convictus ſit eculeo deditus, unguliſque ſulcantibus latera perferat pœnas proprio facinore dignas. V. Prudent. Paſſ. 5. 120.

Ungŭlum, i. n. [δακτύλιον, σύμβολον] Plin. lib. 33. cap. 1. Miror Tarquinii ejus ſtatuam ſine annulo eſſe. Quanquam & de nomine ipſo ambigi video: Græci a digitis appellavere, apud nos priſci Ungulum vocabant, poſtea & Græci & noſtri Symbolum.

Ungulātus, a, um. Ungula inſtructus. Tertull. Apol. cap. 16. Altero pede ungulatus. V. etiam Feſt. & Mart. Capella 4. p. 113.

Ungella, vel Ungulella, [ὀνύχιον, Gl. L. G. ὀνύχιον τὸ ἑψόμενον, G. L.] dimin. ab Ungula, q. V. ut, Ungellæ coctæ. Apic. 1. 9.

U N I

Unicalamus, Unicaulis, Unicolor, Unicuba, Unicornis, Unicus, Unigenitus, Unijugus, Unimanus. V. unus.

Unio, ōnis. m. [μαργαρίτης μεγάλος μονόγονος, Gl. L. G. μονόγονον, G. L.] quam *perlam* vulgo dicimus. Plin. lib. 9. cap. 35. Quidam tradunt, ſicut apibus, ita concharum examinibus ſingulas magnitudine & vetuſtate præcipuas eſſe veluti duces, miræ ad cavendum ſollertiæ: has urinantium cura peti: illis captis, facile ceteras palantes retibus includi. Multo deinde obrutas ſale in vaſis fictilibus, eroſa carne omni, nucleos quoſdam corporum, hoc eſt uniones decidere in ima. Uſu atteri non dubium eſt, coloremque indiligentia mutari. Dos omnis in candore, magnitudine, orbe, lævore, pondere, haud promptis rebus, in tantum ut nulli duo reperiantur indiſcreti: unde nomen unionum Romanæ ſcilicet impoſuere deliciæ. Nam id apud Græcos non eſt, nec apud Barbaros inventores ejus aliud quam margaritæ.

Unio, Alterum cæpæ genus capitatum, quod fere citra cervicem in caput extuberavit, in cujus nominis ambitu eſt, quæ ſimplex non fruticavit, nec habuit ſoboles adhærentes, qualis eſt Marſica. Hanc vocent unionem veteres ruſtici, ut teſtatur Columella. Quod nomen apud Gallos velut triviale, hactenus uſurpatum eſt. Siquidem quod ſingulari conſtat, nec pluribus coagmentatur bulbis, unionem Gallica lingua (*ognon*, ſ. *oignon*) nominat. Hæc Ruellius. Columel. lib. 12. cap. 10. Pompejanam vel Aſcaloniam cæpam, vel etiam Marſicam ſimplicem, quam vocant unionem ruſtici, eligito.

Unio, ōnis. f. Unioculus, Unistirpis, Unitas, Uniter, Universus, Univocus, Uniusmodi. V. unus.

Unni, V. hunni.

U N O

Unoculus, V. Unioculus in unus.

Unose, Adv. dictum fuiſſe olim pro Simul probat Nonius 2. 881. ex Pacuvio Iliona, Occidiſti, ut multa paucis verba unoſe abnuntiem. Obſoletum.

U N Q

Unquam, Adv. [ποτέ] ſignificat Aliquo tempore. Ter. Heaut. 5. 4. 8.
Et cave poſthac (ſi me amas) unquam iſtuc verbum ex te audiam.
Unquam hodie. Plaut. Amph. 1. 1. 108.
Neque ego hunc hominem hodie ad ædes has ſinam unquam accedere.

Unquam gentium. Cic. 4. Tuſc. 77. Quis homo te exſuperavit unquam gentium impudentia? [Niſi Uſquam ſcribendum.

Raro unquam poſſunt ante judicium ſcire, quid teſtis dicturus ſit. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Semel unquam. Plin. lib. 2. cap. 35.
Ut nemo unquam, pro Ut nemo unquam magis. Cic. 3. Att. 12. Ita ſum afflictus, ut nemo unquam. Ibid. 13.
Non unquam, pro Nunquam. Virg. 1. Ecl. 36.
Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat

U N U

Unus, una, um; [εἷς, μία, ἕν, Gl. L. G. & G. L.] unius Genitivum facit, ſed quum opus eſt corripitur, hac excuſatione, quod quoties vocalem longam vocalis ſequitur, ſuperiori vires detrahit, teſte Servio. Dat. Uni.
Unus principium eſt numerorum. Ovid. 1. Met. 6.
Unus erat toto naturæ vultus in orbe,
Quem dixere chaos. Virg. 1. Æn. 255.
Navibus (infandum) amiſſis unius ob iram
Prodimur. Ibid. 45.
Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei.

Unus, Solus. Ter. Adel. 3. 3. 82. Illum curo unum, ille ad me attinet. Plaut. Capt. 2. 2. 81.
Mihi uni commodus. Hor. 1. Epiſt. 9. 9.

Unus, pro Solus, Genitivo aliquando jungitur, & fere cum Adjectivo Omnis: aliquando Subſtantivo jungitur, ſed quaſi ſubintelligitur Omnium. Plin. lib. 11. cap. 37. Calvitium uni tantum animalium homini. Cic. 4. Fam. 13. P. Nigidio, uni omnium doctiſſimo, &c. ne benigne quidem polliceri poſſum.
Ad unum. V. ad.

Aliquis unus. Cic. 10. Philipp. 3. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, ut unus aliquis tuam ſententiam ſecutus ſit?
Ad aliquem unum confugere virtute præſtantem. Cic. 2. Off. 41.
Alter & unus, pro Duobus. Cic. 4. Verr. 75. Repente iſte teſtes citari jubet, dicit unus, & alter breviter, nihil interrogatur.
Unus & alter aſſuitur pannus. Hor. de Arte Poet. 15.
Alter aliquando ſubauditur. Virg. 9. Æn. 554.
— vix unus Helenor,
Et Lycus elapſi, quorum primævus Helenor.
Unus aut alter. Cic. 7. Att. 25. Quid enim eſt tantum in uno aut altero die?
Unus & item alter. Ter. And. 1. 1. 50.
Sed poſtquam amans acceſſit, pretium pollicens,
Unus & item alter.

Unus, alter, plures dies. Cic. 6. Verr. 66. Dies unus, alter, plures: non referri. Ibid. 7. 76. Unum, alterum menſem, prope annum.

Unus, alter, tertius. Quintil. lib. 6. cap. 4. Cic. 1. Acad. 15. Fuit ergo jam accepta a Platone philoſophandi ratio triplex. Una, de vita & moribus: altera, de natura & rebus occultis: tertia, de diſſerendo.

Unus aut alter legi & apud Liv. quodam loco, quem notavi in edit Feyrab. *en marge au coté gauche*; Sed ſuſpecti ſunt mihi omnes iſti loci, & puto Et ſcribendum, pro Aut. Quomodo nempe Alter pro duobus ſumi poſſet. H. St. Locus Livii eſt 27. 31. V. Cellari Cur. ſec. p. 426.

Unus, pro Alter. Cic. in Off. 1. 118. Quum duas cerneret vias, unam virtutis, alteram voluptatis. Virg. 4. Æn. 518.
Unum exuta pedem vinclis. [Potius ſæpe & Alter iterare antiquos, pro Unus & Alter, dicemus, & Alterum pro Uno ponere.
Una altera. Ter. Phorm. 5. 8. 90.
— una injuria eſt
Tecum. D. lege agito ergo. P. altera eſt tecum, Chreme. I. e. Actio Injuriarum ex lege, ait Donatus.

Unus atque idem Cic. 7. Verr. 92. Una atque eadem nox erat, qua, &c.
Ejuſdem unius aut plurium verborum iteratio. Auctor ad Heren. lib. 4. 39.
Da illis unus. Cic. pro Milon. 66.
De malis unum. Cic. 3. Att. 2. Mihi etiam unum de malis in metu eſt, fratris miſeri negotium.
De multis unus. Cic. 2. de Finib. 66. Tenuis L. Virginius, unuſque de multis. ſexageſimo anno poſt libertatem receptam, virginem filiam ſua manu occidit.
De ſeptem unus, Una de tribus. Columel. lib. 1. cap. 3. Martial. lib. 9. 80.
E multis una. Virg. 5. Æn. 644.
E populo unus. Senec. Epiſt. 10.
E vulgo unus. Quintil. lib. 8. cap. 4.
Ex omnibus unus Plaut. Stich. 1. 2. 12.
Ex multis unus, i. e. Pars vulgi, unus e populo. Cic. 4. Acad. 5.
Ex omnibus unus erat timendus. Cic. 3. in Catil. 16. Idem 4. Acad. 117. Sed ſit ingenio divino, quem unum ex Phyſicis potiſſimum probabit? nec enim plus uno poterit.

Ex duobus efficere pæne unum. Cic. de Amicit. 81.
Ex vitiis mediocribus unum Hor. 1. Serm. 4. 130.
Inter omnes unus. Cic. in Orat. 104.
Unus multorum. Hor. 1. Serm. 9. 71.
Unus, subticetur aliquando. Quintil. lib. 9. cap. 1. Nec desunt qui tropis figuræ nomen imponant, quorum est Cajus Artorius Proculus. V. QUI, æ, od. Pron.
Hic unus, pro Hic tantum. Cic. 13. Fam. 8.
Honos omnibus hic erit unus. Virg. 5. Æn. 308.
Unus, Præcipuus. Virg. 5. Æn. 704.

Tum senior Nautes, unum Tritonia Pallas
Quem docuit, multaque insignem reddidit arte. Idem 2. Æn. 426. — cadit & Ripheus; justissimus unus
Qui fuit in Teucris. Servius. [Subauditur Omnium, ut dictum supra.

Ætas una. Plaut. Capt. prol. 19.

Hic postquam hunc emit, dedit eum huic nato suo
Peculiarem, quia quasi una ætas erat. i. e. Ejusdem ætatis.

Animal unum est. Curt. lib. 4. 14. 18. Nam Alexander, quantuscunque ignavis & timidis videri potest; unum animal est: & si quid mihi creditis, temerarium & vecors; adhuc nostro pavore, quam sua virtute felicius.
Animo uno. [ὁμοθυμαδὸν] Ter. Hec. 2. 1. 4.

Itaque adeo uno animo omnes socrus oderunt nurus. [Hinc Unanimus.

Cantharo uno potare, i. e. In eodem poculo libare. Plaut. Stich. 5. 4. 4.
Exemplo uno omnes vivunt. Plaut. Milit. 3. 1. 129.
Ictu uno. Plaut. Milit. 1. 1. 53. V. ICTUS.
Locum in unum cogi, unum sub aspectum subjici. Cic. 1. de Invent. 98.
Modi unius, V. UNIUSMODI. infra.
Moribus unis, & nunquam mutatis legibus vivere. Cic. pro Flacc. 62. Adsunt Lacedæmonii, &c. qui soli toto orbe terrarum septingentos jam annos amplius unis moribus, & nunquam mutatis legibus vivunt.
Opera una. Plaut. Cas. 2. 5. 1. V. OPERA.
Quies una omnibus &c. Virg. 4. Georg. 184.

Omnibus una quies operum, labor omnibus unus.

Res una. Plat. Capt. 3. 1. 28.

Abeo ab illis, postquam video me sic ludificarier,
Pergo ad alios, venio ad alios, deinde ad alios: una res:
Omnes compacto rem agunt, quasi in velabro olearii. Posterioribus verbis declarat quid velit, quum dicit Una res.

Salus una victis, nullam sperare salutem. Virg. 2. Æn. 710.
Unius sensus, Μονόγνωμος, Gloss. Græcolat.
Spes una. Ter. Eun. 2. 3. 4.

Una hæc spes, ubi ubi est, diu celari non potest.

Tempore uno, pro Eodem tempore. Cic. 2. Att. 12. O suaves epistolas tuas uno tempore mihi datas duas! V. TEMPUS.
Verbo uno eloquere. Plaut. Truc. 4. 2. 43. Et Merc. 3. 4. 17.
Viro cum uno fortissimo loquor. Cic. 15. Fam. 16. Quanquam quicum loquor? cum uno fortissimo viro, qui posteaquam forum attigisti, nihil fecisti, nisi plenissimum amplissimæ dignitatis. [Subaudi Omnium.
Ullus unus. Cic. 2. de Lege Agr. 34. Ratum sit quod finitor uni illi, a quo missus erit, renuntiaverit.
Voce una Senatus frequens retinendum me in urbe censuit. Cic. 1. Att. 19.
Uni, æ, a, pl. Eleganter ponitur maxime cum nominibus, quæ tantum pl. sunt, ut Athenæ, Litteræ &c.
Ab unis hostium copiis bellum geri. Cic. pro Lege Manil 9.
In unis ædibus. Ter. Eun. 2. 3. 75. Aderit una in unis ædibus. I. e. Iisdem.
Coire in unum. V. COEO.
Colligere & conferre in unum. Auctor. ad Heren. lib. 4. 53.
Unum, in neutro genere, pro Re vera. Ter. Eun. 5. 9. 34. Unum etiam hoc vos oro, ut me in vestrum gregem recipiatis. Idem And. 3. 2. 26.
Unum venit in mentem modo. Plaut. Cas. 2. 6. 26.
Unum aliquid insigniter facere Plin. Epist. 206.

UNĀ, Adv. [ὁμοῦ, Gl. L. G. & G. L. ἅμα, L. G. ὁμοθυμαδὸν, G. L.] acuitur in fine, Unà, ad differentiam Ablativi nominis Unus: significatque Simul. Cic. 7. Att. 10. Si in Italia Pompejus constitit erimus una.
Ambos unà necare. Cic. 2. de Fin. 69. Et si id non probares, quo minus ambo unà necaremini, non precarere?
Unà inter se. Plaut. Mil. 2. 1. 61.
Unà mecum. Ter. Adelph. 4. 3. 7.

Sed quæso ut unà mecum ad matrem virginis eas, Micio. Virg. 2. Ecl. 31.
Mecum unà in silvis imitabere Pana canendo.

Unà cum. Cic. de Amicit. 34. Quod summi puerorum amores sæpe unà cum prætexta, sumpta toga deponerentur.
Philosophari unà cum aliquo. Cic. 2. de Finib. 101.
Unà, geminatum aliquando in oratione ponitur, & eandem vim habet quam Cum & tum. Cic. 1. Verr. 1. Is si mei consilii causam rationemque cognoverit, unà & id quod facio probabit, unà & in hac causa profecto neminem mihi esse præponendum actorem putabit. Sic legit Valla; at nostra exemplaria non habent secundum illud Unà.

UNALITAS, ātis. f. Marius Victorin. 4. adv. Arium. Et unalitas in Trinitate.

UNIUSMŌDI, [μονότροπος, μονοειδὲς] indecl. Non varius, uniformis. Ter. Heaut. 1. 2. 31. — nam parentum injuriæ

Uniusmodi sunt ferme: paulo qui est homo tolerabilis, &c.

Materia semper est uniusmodi, suique similis. Cic. de Univers. 19.
Principia sunt uniusmodi, & simplicia. Cic. 1. Acad. 26. Quia sola cerneret id quod semper esset simplex & unius modi, & tale quale esset.

UNUSQUILIBET, unaquælibet, unumquodlibet. Senec. Controv. 26. Ut unusquilibet satis sit. V. ibi Gronov.

UNUSQUISQUE, unaquæque, unumquodque & unumquidque. [ἕκαστος, Gl. L. G. & G. L.] i. e. Singuli: non facile patitur Superlativum, ut ait Valla, quia illud Unus, vim quandam atque naturam Superlativi obtinet: potiusque dicimus, Optimus quisque. Cic. pro Font. 17. Movetur eo timore, quo unusquisque nostrûm, quum in eum locum productus est. Ibid. 12. Unaquaque de re. Idem 6. Verr. 132. Unumquidque ostendere.
Unusquisque & Universi. Cic. 3. Off. 26. Ergo unum debet esse omnibus propositum, ut eadem sit utilitas uniuscujusque & universorum, &c.
Leviter unumquodque tangere. Cic. pro Rosc. Amer. 83.
Sigillatim unicuique calamitati fore se denuntiabat. Cic. 6. Verr. 76.
Gradu unoquoque. Cic. 3. Verr. 154. Quis a signo Vertumni in Circum maximum venit, quin is unoquoque gradu de avaritia tua commoneretur?

UNUMQUICQUID. Ter. Adelph. 4. 2. 52.

Nam jam adibo: atque unumquicquid, quod quidem erit bellissimum, Carpam.

UNUSQUIVIS, uniuscujusvis. Ter. And. 5. 4. 1.

Mitte orare: una harum quævis causa me, ut faciam, monet.

Si tu solus aut quivis unus. Cic. pro Cæcin. 62.
Unumquodvis, n. Lucret. lib. 4. 124.

Horum unumquodvis leviter si forte ciebis.

UNĬCUS, a, um. Adj. [μονογενὴς, Gl. L. G. & G. L.] Singularis, solus, vel unus tantum inter alias species: ut Phœnix est unica avis. Cic. pro Rosc. Amer. 41. Et quæramus, quæ tanta vitia fuerint in unico filio.
Unicum solatium in malis. Idem 4. Fam. 4.
Unicus, *Qui n'a pas son pareil.* Vide apud Livium sæpe, ut ubi Minucius de Scipione loquitur. H. St. Immo de Fabio 22. 27. pr. Illum in rebus asperis unicum ducem, ac parem quæsitum Annibali. Sic Unice Imperator, Catull. ad Cæsarem. Bibaculus apud Sueton. de Ill. Gram. cap. 11.

Mirati sumus, unicum magistrum,
Summum grammaticum, optimum poetam, &c. Quod & dicitur Singularis & Incomparabilis.

Unica liberalitas. Cic. pro Quint. 41. Restat ut aut summa negligentia tibi obstiterit, aut unica liberalitas.
Nequitia & malitia unica. Auctor ad Heren. lib. 3. 11.
Turpitudo unica. Auctor ad Heren. lib. 3. 37. Si egregiam pulchritudinem, aut unicam turpitudinem eis attribuemus.
Marito unico gaudens mulier. Hor. 3. Carm. 14. 5.
Unicus est etiam Qui solus natus est patri. Plaut. Capt. 1. 2. 44.

Quid me patrem par facere est, cui ille est unicus. Et v. 47.
Tibi ille unicus est, mihi etiam unico magis unicus.

UNĬCE, Adv. [μοναχῇ] Singulariter: ut, Unice eum diligo. Plaut. Truc. 1. 2. 91. Ain' tu tu me amare? A. immo unice unum. Cic. 5. de Finib. 8. Quem unice diligo.
Avus tuus, qui amavit unice patriam. Cic. 3. in Catil. 10.
Negare ei, quem unice diligerem, durum mihi admodum videbatur. Cic. in Orat. 1.

UNIO, ōnis. f. [μονὰς, Gl. G. L.] ut, Unio duarum in Christo naturarum. pro Copulatione seu conjunctione apud Theologos.
Pro Unitate posuit Hieron. in Amos cap. 5. Decas decima unione completur. V. & Tertull. de Monogam. cap. 4.

UNIŎLA, æ. f. Gramen. Apul. de Herb. cap. 77. [Forte ab Unione gemma.

UNĬTAS, ātis. f. [μονὰς, ἑνὰς] ab Unus Adjectivo.
Alvei unitas. Plin. lib. 5. cap. 9. Mensura ab unitate alvei, unde se primum findit in latera ad Canopicum ostium CLXVI. De Nilo fluvio.
Solitudinis latæ unitas facta est. Quintil. in Apibus pauperis.
Unitas, Indiscreta similitudo. Plin. lib. 7. cap. 12. Toranius M. Antonio, jam Triumviro, eximios forma pueros, alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit: tanta unitas erat.
Coloris unitas. Columel. lib. 7. cap. 3. Ideo nisi lanatas oves emi non oportet, quo melius unitas coloris appareat.
Foliorum unitas. Plin. lib. 16. cap. 22.
Variare unitatem. Plin. lib. 35. cap. 1.
Venire in unitatem. Plin lib. 33. cap. 2.
Unitas, pro Convenientia & conjunctione seu concordia. Senec. de Vita beata cap. 9. Pigritia & hæsitatio pugnam & inconstantiam ostendit. Quare audacter licet profitearis summum bonum esse animi concordiam. Virtutes enim ibi esse debebunt, ubi consensus atque unitas erit, dissident vitia. Idem lib. 4. de Benefic. cap. 18. De laudibus societatis, Hanc societatem tolle, & unitatem generis humani, qua vita sustinetur, scindes.
Dicitur de iis, quæ ita commiscentur, ut unum fiant. Cels. lib. 4. cap. 19. Donec omnia, quæ indita sunt, liquata in unitatem quandam coeunt. V. Justin. 21. 14.
Facere unitatem. Cels. lib. 6. cap. 6.

UNĬTER, Adv. i. e. Unimode & æquabiliter. Lucret. lib. 5. 538.

— atque aliam naturam subter habere
Ex ineunte ævo conjunctam, atque uniter aptam.

UNIVERSUS, a, um. Adj. [σύμπας, Gl. L. G. & G. L. ἅπας, L. G.] quasi Omnis ad unum versus: id est, sine aliqua exceptione. Et in singulari quidem idem est, quod Totus: ut, Universus ager, Universus exercitus. In plurali significat Omnes conjunctim. Nam si dicimus, Omnes sibi domicilium constituerunt, intelligitur, Domicilium sibi unumquemque constituisse. Si vero dicimus, Universi sibi domicilium constituerunt, significatur, Omnes simul unum sibi pro omnibus domicilium fecisse. Ter. Phorm. 1. 1. 17.

Quod ille unciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium, comparsit miser,
Id illa universum abripiet. Cic. 4. Acad. 73. Hæc loquor de universis. Nihil excipit de quo non profiteatur, quid enim esse potest extra universa.

Universi, Ὁμοθυμαδὸν, Gloss. Græcolat. [An Universim?
Unusquisque & Universus. Cic. 3. Off. 26. Ergo unum debet esse omnibus propositum, ut eadem sit utilitas uniuscujusque & universorum, &c.
Vim oratoris definire universam & propriam. Cic. 1. de Orat. 64. [i. e. Communem & propriam, ut alias loqui amat Cic.
Continens universa atque omnia communis rerum natura. Cic. 1. de Nat. Deor. 36.
Excipere unum pro universis. Cic. de Provinc. Cons. 23.
Eloquentia universa. Cic. de Clar. Orat 50. Laus est interdum in aliqua parte dicendi, in universa eloquentia laudem non habet.
Familia universa. Cic. pro Cæcin. 58. Tam restitues, si unus servulus, quam si familia dejecerit universa.
Mare universum. Cic. 2. de Finib. 112. Omne cælum totamque cum universo mari terram mente complexum.
Naturam contra universam nihil est contendendum. Cic. 1. Off. 110.

Vita

Vita universa. Cic. pro Rosc. Com. 44. Est tuæ contumaciæ, arrogantiæ, vitæque universæ vox.
Pars & Universum, contraria. Cic. pro Quint 89. Omnia autem bona possessa non esse constitui, quod bonorum possessio spectetur non in aliqua parte, sed in universis, quæ teneri ac possideri possunt.
Dividere universum in partes. Cic. in Orat 117. Idemque etiam, cum res postulabit, genus universum in species certas, ut nulla neque prætermittatur, neque redundet, partietur & dividet.
Separatim & Cum universis, contraria. Cic. pro Domo 134. Audierat ex illo se a me bis salutem accepisse, separatim semel, iterum cum universis.
Singula & Universa, contraria. Cic. 6. Fam. 10. Singula persequi non est necesse: universum studium meum & benevolentiam ad te defero.
Singulatim collecta, universa perdere. Cic. 2. Verr. 72. Si tantulum offensum titubatumque sit, ut ea, quæ singulatim ac diu collecta sunt, uno tempore universa perdamus. conf. Terent. supra.
In universum. V. IN præpositionem.
Unversum, pro Universum. Lucret. lib. 4. 262.
　　Ventus enim quoque paulatim quom verberat, & quom
　　Acre ferit frigus, non primam quamque solemus
　　Particulam venti sentire, & frigoris ejus,
　　Sed magis unversum.
UNIVERSE, Adv. [καθόλου, ὅλως] Generaliter, sive generatim; cui Sigillatim opponitur. Cic. 7. Verr. 143. Quid ego de ceteris civium Romanorum suppliciis sigillatim potius, quam generatim atque universe loquar? Idem 5. Att. 2.
UNIVERSIM, vel UNIVERSUM, [ὁμοθυμαδόν, Gl. L. G.] Idem. Gell. lib. 1. cap. 3. Summatim universimque.
UNIVERSĀTIM, Idem. Sidon. 8. Epist. 2. Votis universatim ferventibus.
UNIVERSĬTAS, ātis. f. [ὁμάς, σύμπαν, Gl. G. L.] Cic. 2. de Nat. Deor. 164. Licet enim contrahere universitatem generis humani, eamque gradatim ad pauciores, postremo deducere ad singulos.
De universitate libri pronuntiare, In genere, vel in universum judicare de libro. Plin. 3. Epist. 15. ad Proculum, Non temere jam nunc de universitate pronuntio, de partibus experiar legendo.
Per universitatem, Καθ' ὁμάδα. Gloss. Græcolat.
Rerum universitas Cic. 1. de Nat. Deor. 121. Tum enim censet imagines divinitate præditas inesse in universitate rerum.
Corpus universitatis. Cic. de Univers. 13. Quod si universitatis corpus planum & æquabile explicaretur, &c.
Currus universitatis. Cic. de Univers. 17. Singulos adjunxit ad singula, atque ita quasi in currum universitatis imposuit.
UNIVERSĀLIS, e. Adj. [καθολικὸς, ὁλικὸς] Quod ad universos pertinet. Auctor ad Heren. lib. 2. 17. Nam hujusmodi in rationibus, non universali atque absoluta, sed extenuata ratione expositio confirmatur. V. Quintil. lib. 2. cap. 13.
UNIVERSALĬTER, Adv. Cajus in l. quod sæpe. §. in iis. C. de contrah. empt. Si grex universaliter venierit. i. e. Totus una venditione. V. Celler. Cur. Poster. p. 102.
UNIO, ire. Unum facere. Tertull. de Anima cap. 17. Cælum mari unitur, ubi visio absumitur. V. Sulp. Sever. Hist. Sacr. 2. 43.
UNITUS, a, um. Adj. ut, Corpora unita. Senec. Quæst. Nat. 2. 2. Ratio unita. Apul. 11. Met.
UNITIO, ōnis. f. Unio. ut, Unitio naturarum. Fulgent. de Incarnat. Dom. cap. 3.
UNO, āre. Tertull. adv. Praxeam cap. 27. Qui unum eundemque contendunt patrem & filium, incipiunt dividere illos potius, quam unare.
UNĂNĬMIS, e. & UNANĬMUS, a, um. Adj. [ὁμόφρων, ὁμόψυχος, Gl. G. L.] Quod unius est animi, & ejusdem sententiæ cum altero. Liv. 7. 21. Novi Consules fenebrem quoque rem, quæ distinere unanimos videbatur, levare aggressi, &c. Virg. 4. Æn. 8.
　　Quum sic unanimem alloquitur male sana sororem.
Fratres unanimes. Catull. ad Veranium, 9. 4.
Sodales unanimi. Catull. ad Alphenum, 28. 1.
UNANIMANS, antis. Idem quod Unanimis. Plaut. Truc. 2. 4. 81.
　　Sed sociæ unanimantis, fidentis fuit
　　Officium facere.
UNANIMĬTAS, ātis. f. [ὁμοφροσύνη, ὁμοψυχία, Gl. G. L.] Consensus æquanimitas. Plaut. Truc. 2. 4. 81.
　　Proh dii immortales, non amantis mulieris,
　　Sed sociæ unanimitatis fidentis fuit
　　Officium facere.　Alii legunt Unanimantis. Liv. 40. 8. Mihi Antiocho, & cuilibet regum hujus ætatis nulla re magis quam fraterna unanimitate regnum æquasse.
UNANIMĬTER, Adv. Vopisc. in Tacit. cap. 4. Quod me unanimiter delegistis.
UNĬCĂLĂMUS, a, um. Adj. ut, Frumentum unicalamum, quod unicum habet calamum. Plin. lib. 18. cap. 8. Unicalamum præterea, nec usquam capax seriturque non nisi tenui terra.
UNICAULIS, e. Adj. [μονόκαυλος] Quod unum caulem habet, nec in ramos spargitur. Plin. lib. 19. cap. 10. Est autem unicaulo, radice bulbo simili.
UNICŎLEUS, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. Μόνορχις, Unitestis, Unicoleus.
UNICŎLOR, ōris. [μονόχρωμος] Unius coloris. Plin. lib. 32. cap. 9. Dulciores, feminæ sunt & unicolores. Ovid. 11. Met. 611.
　　At medio torus est hebeno sublimis in antro
　　Plumeus, unicolor, pullo velamine tectus.　　al. Atricolor.
UNICOLŌRUS, a, um. Idem. Prudent. Hamart. v. 819.
　　Sic animas cæli de fontibus unicoloras
　　Infundit natura solo.
UNICORNIS, is. m. [μονόκερως Gl. G. L.] sive UNICORNUS, i. vel UNICORNUM. i. n. Animal, quod unicum in fronte cornu longum gerit, quod ad saxa limat, & ipso perforat elephantem. Græce monoceros dicitur. Plin. lib. 8. cap. 21. Asperrimam autem feram monocerotem: reliquo corpore equo similem, capite cervo, pedibus elephanto, cauda apro, mugitu gravi, uno cornu nigro media fronte cubitorum duûm eminente. V. Tertull. adv. Jud. cap. 10.
UNICORNIS, e. Adj. [μονόκερως] Quod unum tantum cornu habet. Plin. lib. 11. cap. 46. Solida ungula, & bicorne nullum: unicorne asinus tantum Indicus.
UNICORPŎREUS, a, um. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Taurus est signum in cælo femininum, Septentrionale, unicorporeum. Et sic alibi plerisque in locis.
UNICŪBA, æ. f. [μονάνδριον Gl. L. G.] Uniusviri uxor. Isidor. Gloss.
UNICULTOR, ōris. m. Unius Dei cultor. Prudent. Passione Cypriani v. 90.
　　Edere jussus erat, quid viveret? Unicultor inquit,
　　Servo saluiferi mysteria consecrata Christi.
UNIFORMIS, e. Adj. Macrob. 7. Saturn. cap. 5. Ut horrore uniformis alimoniæ, edendi desiderium languesceret. Uniformem cibum opponit Vario, vocatque etiam Simplicem. Adde Tacit. de Orat. cap 32.
UNIFORMĬTAS, ātis. f. Macrob. lib. 7. Saturn. 5. Cur illis providere varietatem laboras, isti squalorem uniformitatis adjicis?
UNIFORMĬTER, Adv. Apul. Trismeg. sub initium; Omnis humana immortalis est anima, sed non uniformiter cunctæ.
UNIGĔNA, æ. c. [μονογενὴς Gl. L. G.] Cic. de Univers. 10. Mundus vocatur, quod solus atque unus esset, his verbis, Ut hic mundus esset animanti absoluto simillimus, hoc ipso, quod solus atque unus esset: idcirco singularem deus hunc mundum atque unigenam procreavit. Ubi aliqui legunt Unigenum, id est, unicum genitum.
Pallas unigena, apud Catullum in Argonaut. 63. 300. quia e Jovis cerebro atque uno parente orta. Budæus.
UNIGENĬTUS, i. m. [μονογενὴς] Filius qui unicus est: quasi solus genitus, nec fratrem ullum habuit, aut sororem. Verbum est ecclesiasticum. V. Tertull. adv. Gnost. cap. 7. Salvian. 4. p. 121.
UNIJŪGUS, a, um. Adj. [μονόζυγος] Unijugæ vineæ dicuntur, si hastilibus in terra defixis, singulæ transversæ perticæ in unam tantum partem ordinis adnectuntur. Plin. lib. 17. cap. 22. Si unijuga erit vinea.
Joseph unijugus, i. e. Monogamus. Tertull. de Monog. cap. 6.
UNIMAMMIA, vel UNOMAMMIA, æ. f. Unam mammam habens. Plaut. Curc. 3. 1. 75. Et Classiam unomammiam.
UNIMĂNUS, a, um. Adj. [μονόχειρ, Gl. G. L] Unam tantum manum habens. Liv. 35. 21. Capram sex hædos uno fetu edidisse, ex Piceno nuntiatum est: & Aretii puerum natum unimanum. Vide & 41. 21.
UNIMŎDUS, a, um. Adj. ut Prudent. Psychom. v. 768.
　　Spiritus unimodis texat compagibus unus.
UNIOCŬLUS, vel UNOCŬLUS, i. m. [μονόφθαλμος] Qui unum tantum oculum habet. Plaut. Curc. 3. 22.
　　Unocule salve. CU. quæso, deridesne me?
　　LE. De coclitum prosapia te esse arbitror;
　　Nam ii sunt unoculi.　Quædam exemplaria legunt Une ocule, vel Uniocule. Gell. lib. 3. cap. 11. De Cyclope itidem inquit vel maxima quod unoculus fuit. V. Solin. cap. 25.
UNIPES, ĕdis. c. [μονόπους, Gl G. L.]
UNISTIRPIS, e. Adj. [μονοστέλεχος] Unius stirpis. Plin. lib. 16. cap. 30. In longitudinem excrescunt abies, larix, palma, cupressus, ulmus & si qua unistirpia.
UNITESTIS, e. Adj. Gloss. Gr. Lat. Μόνορχις, Unitestis, Unicoleus.
UNIVĬRA, vel UNIVIRIA, æ. f. Quæ semel tantum nupsit, uni tantum viro conjuncta. Grut. Inscript. p. 748. n. 4.

RENATVS.
VOLVSIAE. IVSTAE.
MATRI. CARISSIMAE.
OMNIVM. FEMINAR.
SANCTIORI. VNIVIRAE.　V. etiam Tertull. ad Uxor. 1. 7. Trebell. in Tito cap. 32.

UNIVIRĀTUS, ûs. m. [μονογαμία] Tertull. de Uxor. lib. 1. extr. & de Castit. cap. 13.
UNIVŎCUS, a, um. Adj. [συνώνυμος] Cujus & nomen commune est, & eadem substantiæ ratio, quod Græce synonymum dicitur. Homo & equus univoca sunt, quia sub uno animalis nomine comprehenduntur, & eadem est utriusque substantia. V. Mart. Capel. 4. p. 95. V. HOMONYMUS.
ULLUS, a, um. [τις] Per dimin. ab Unus, Gen. Ullius, Dat. Ulli. Aliquis, quasi unus aliquis. Nunquam autem affirmative ponitur, sed vel negative, ut, Non est ullus qui currat: vel interrogative, ut, Est ne ullus qui currat? vel subjunctive: ut, Si ullus me vocabit, statim veniam. Ter. Hec. 4. 4. 102.
　　Si ullo modo est, ut possit, quod spero fore.　　Cic. 6. Verr. 7. Nullum, inquam, horum reliquit, neque aliud ullum tamen, præter unum pervetus ligneum, Bonam fortunam, ut opinor. Idem in eundem, 4. 60. Debebat Epicrates ullum nummum nemini.
Objicit mihi quod ullum de liberis meis potuerim facere discrimen. Quintil. in Ægro redempto.
Rei ullius emptor nemo. Cic. 2. Philipp. 97. Omnino ullius rei nemo fuit emptor, cui defuerit hic venditor.
Scientiam ullam negat prodesse alicui. Cic. 1. de Orat. 250.
UNETVICESĬMUS, a, um Adj. ut, Legio unetvicesima. Tacit. 1. Ann. 45. V. ibi Lips. & Freinshem. Al. Una & vicesima scribunt.
UNETVICESIMĀNI, orum. Tacit. 1. Ann. 37. Non abscessere quintani unetvicesimanique. scil. Milites.
UNDE, pro UNUM DE, ut Dunde quoque, usurpatur in compositis numeralibus sequentibus, aliisque a Stephano prætermissis.
UNDĒCENTUM, [ἑνὸς δέοντος ἑκατόν] quasi Uno dempto de centum. Plin. lib. 7. cap. 60. Paruerunt tamen ei annis undecentum.
UNDECENTĒSĬMUS, a, um. Adj. Ordinale. Valer. Max. 8. 7. ext. 11. Ad undecentesimum annum.
UNDENŌNĀGINTA, Liv. 37. 30. Hostium classis undenonaginta navium fuit.
UNDEOCTŌGINTA [ὀγδοήκοντα ἑνὸς δέοντος] natus annos. Hor. 2. Serm. 3. 117.
UNDEQUADRĀGINTA, [τεσσαράκοντα ἑνὸς δέοντος] Adj. indecl. Liv. 23. 57. Ad mille CCCC Carthaginiensium cæsi, undequadraginta vivi capti. al. Undesexaginta.
UNDEQUADRĀGIES, Adv. [ἑνὸς δέοντος τεσσαρακοντάκις] Plin. lib. 7. cap. 25. Solus M. Marcellum transgressus, qui undequadragies dimicaverat.
UNDEQUADRAGESĬMUS, a, um. Adj. Valer. Max. 8. 7. ext. 10. Undequadragesimum volumen.
UNDEQUINQUĀGINTA, Adj. indecl. Liv. 37. 58. In eo triumpho undequinquaginta coronæ aureæ translatæ fuere. V. Plin. lib. 23. cap. 4.
UNDEQUINQUAGĒSĬMUS, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος πεντηκοστός] Cic. pro

pro Lege Manil. 35. Ipse autem, ut a Brundusio profectus est, undequinquagesimo die totam ad imperium Pop. Rom. Ciliciam adjunxit.

UNDESEXAGINTA, [ἑνὸς δέοντος ἑξήκοντα] Adj. indecl. Plin. lib. 36. cap. 15. Adjecit ipse in Ædilitatis suæ commemoratione & ludos undesexaginta diebus factos. Liv. 23. 37.

UNDETRIGINTA, Vitruv. 9. 4. Mensibus undetriginta & amplius.

UNDETRICENI, æ, a. Macrob. Saturn. 1. 13. Januarius, Aprilis, Junius, Sextilis, September, October, November, December, undetricenis censebantur diebus.

UNDETRIGESIMUS, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος, τριακοστός] Liv. 25. 36. Anno octavo postquam in Hispaniam venerat Cn. Scipio, undetrigesimo die post fratris mortem interfectus est.

UNDEVIGINTI, [ἑνὸς δέοντος εἴκοσι] Adj. indecl. Cic. de Clar. Orat. 236. Undeviginti annos natos erat eo tempore. Et Liv. 23. 46.

UNDEVICENI, æ, a. Quintil. lib. 1. cap. 10. Porrecti utrimque undeviceni.

UNDEVICESIMUS, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος εἰκοστός] Cic. de Senect. 14. Anno enim undevicesimo post ejus mortem hi Consules T. Flamininus & M. Attilius facti sunt. Et Liv. 10. 47. & 27. 18.

UNDĔCIM, quasi Unum & decem. Martial. lib. 2. 44. Debeo undecim millia Phileto.

UNDECIES, Adv. [ἑνδεκάκις] Cic. 4. Verr. 20. H-S. undecies numeratum esse, ut eam causam, in qua tenuissima quidem dubitatio posset esse, isto cognoscente obtineret. Martial. lib. 5. 80.

Undecies una surreati, Zoile, cœna,
E mutata tibi synthesis undecies.

UNDECĪMUS, a, um. Adj. [ἑνδέκατος] Plin. lib. 11. cap. 54. Durasse & ultra undecimum diem plerosque.

UNDECĒNI, æ, a. Adj. [ἕνδεκα] Idem quod Undecim. Plin. lib. 36. cap. 8. Idemque digressus inde, ubi fuit Mnevidis regia, posuit alium, longitudine undecenis pedibus, per latera cubitis quatuor.

UNDĒNI, æ, a. Adj. [ἕνδεκα] Undecim. Plin. lib. 11. cap. 25. Patiuntur autem undeni. Idem lib. 8. cap. 42. Partum in eo genere undenis mensibus ferunt, duodecimo gignunt. De equis.

UNDECIREMIS, is. [ἑνδεκήρης] Navis undecim remorum ordines habens. Plin. lib. 16. cap. 40. Maxima ea in Cypro traditur, ad undeciremem Demetrii succisa, centumtriginta pedum longitudinis, crassitudinis vero ad trium hominum complexum. De cedro.

U N X

UNXIA, V. UNGO.

V O

VO. Volero, Votinia, scil. Tribus; Volusus. VO. DE. Vota decennalia.

V O C

VOCABULUM, VOCALIS, VOCATIVUS, VOCATOR, VOCIFEROR, &c. VOCITO, VOCO. V. VOX.

VOCONIA, orum. n. [οὐοκώνια] Genera sunt pirorum, quemadmodum & Volema, apud Plin. lib. 15. cap. 15.

VOCONTII, orum. m. [Οὐοκόντιοι] Galliæ Narbonensis populi, ut scribit Mela lib. 2. 5. in descriptione Galliæ Narbonensis. Hinc

VOCONTIUS, a, um. Adj. [οὐοκόντιος] ut, Rura Vocontia. Sil. lib. 3. 467. Alii Vocuntia scribunt.
Forum Vocontium. Cic. 10. Fam. 34.

VOCULA, VOCULATIO. V. VOX.

V O G

VŎGĔSUS, i. m. [Οὐόγεσος] Mons in finibus Lingonum, a quo Mosa fluvius profluit, non longe a fonte Matronæ fluvii in Francorum regno situs. Lucan. lib. 1. 397.

Castraque, quæ Vogesi curvam super ardua ripam
Pugnaces pictis cohibebant Lingones armis.

V O L

VOL. Volcanalia. VOLER. Volerus. VOLK. Volcano.

VOLGIVAGUS, V. VULGUS.

VŎLA, æ. f. [θέναρ, τὸ κοῖλον τῆς χειρός, Gl. L. G. & G. L.] Media pars manus sive pedis, ut ait Servius. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibusdam.
Pro Vestigio pedis. Varro apud Non. 4. 480. Nec vola nec vestigium extat. [i. e. Nec manus, nec pedis vestigium. V. tamen Fest.

VOLA oppidum, V. BOLA.

VŎLĂTERRÆ, ārum. f. [Οὐολατέρραι] Hetruriæ oppidum ad Cæcinnam fluvium, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5.

VOLATERRĀNUS, a, um. Adj. ut, Vada Volaterrana. Cic. pro Quint. 24.

VOLATILIS, VOLATICUS, VOLATURA, VOLATUS. V. VOLO, āre.

VOLCÆ, arum. m. [Οὐόλκαι] Populi Galliæ Narbonensis. Volcarum nomen trans Rhodanum in Occasum celeberrimum fuit, sicut citra Saliorum sive Salyum, vel Ptolemæo teste lib. 2. cap. 10. Volcæ vulgo *Languedoc*. Olivarius in Melam tradit Volcas esse eos, qui apud Montem Pesulanum agunt.

VOLCATIUS, vel VULCATIUS, i. m. [Οὐολκάτιος] L. Volcatius Tullus Consul, impediit ne Catilina ob accusationem repetundarum peteret Consulatum. Auctor Pedianus in argum. orat. pro C. Cornel.
Volcatius Gallicanus, quintum Consul scripsit vitas Imperatorum ad Diocletianum. Ejus tantum extat nunc Avidii Cassii vita.
Volcatius Terentianus historiam sui temporis, id est, Gordianorum scripsit, ac dicit Gordianum seniorem voltum Cæsaris Augusti valde retulisse. Auctor Capitolinus in vit. Gord. Jun. extr.
Volcatius Epidius grammaticus, scripsit res gestas Pompeji Magni & ejus patris; primus libertinorum, qui historiam scripserit, quum ab optimo quoque scribi solita sit, ut scribit Cornelius Nepos. Ludum aperuit, docuitque inter ceteros M. Antonium & Augustum. [Ex male inspecto Tranquillo Rhet. 3. & 4.
Volcatius Sedigitus in libro de Poëtis, quid sentiat de his qui comœdias scripserunt, monstrat apud Gell. lib. 15. cap. 24.

VŎLĒMA, ōrum. n. vel VOLAMI, m. ut Gloss. [μηλοκυδώνια, ἄπιοι, Gl. L. G.] Pira Gallis dicuntur bona & grandia: eo quod impleant volam. Apud Catonem R. R. cap. 7. Columel. lib. 5. cap. 10. & 12. 10. Virg. 2. Georg. 88. — nec surculus idem
Crustumiis, Syriisque piris, gravibusque volemis.

VOLENTIA, V. VOLO, vis.

VŎLĔSUS, i. m. Sabinus, qui cum Tatio Romam venit. V. Ovid. 3. de Pont. 2. 105.
Volesus, sub Augusto Proconsul Asiæ. V. Senec. de Ira 1. 5.

VOLGIOLUM, i. n. inter Rustica instrumenta connumerat Plin. lib. 17. cap. 10. Seritur mense Aprili, area æquata cylindris, aut volgiolis, densum. De semine cupressi.

VOLITINA, seu VOLTINIA Tribus, V. TRIBUS.

VŎLO, [ἵπταμαι, πέτομαι, Gl. L. G. & G. L. πετάομαι, L. G.] āre. Proprium est pennas habentium. Virg. 1. Æn. 301.

— volat ille per aëra magnum
Remigio alarum. Cic. in Arat. 47.
Namque est ales avis, lato sub tegmine cæli
Quæ volat, & serpens geminis secat aëra pennis.

Volare membranis dicuntur cicadæ & vespertiliones. Plin. lib. 11. cap. 28.
Alte volare, & Demissius volare, contraria. Ovid. 3. Trist. 4. 23.
Catervatim volare. Plin. lib. 10. cap. 24.
Gregatim volare. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Perniciter volare. V. PERNIX.
Volare transfertur ad alia, quæ celeriter currunt: ut Navis volat, fama volat, & hujusmodi: pro Celeriter it, vel fertur. Ter. Hec. 3. 4. 24.

Immo, quod constitui me hodie conventurum eum,
Non posse, ne me frustra illic exspectet, volo.

Volare, & Iter facere. Cic. 10. Philipp. 11. Quem nisi in via caducæ hæreditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres.
Passu volat alite virgo. Ovid. 10. Met. 587.
Ætas volat. Cic. 1. Tusc. 76.
Axis fervidus vi volat. Virg. 3. Georg. 7.
Dicta magna volant superbo. Valer. 5. Argon. 600.
Faces & saxa volant. Virg. 1. Æn. 154. Al. Volunt.
Fama volat. Virg. 3. Æn. 121.
Litteræ volant, Quæ celeriter perferuntur. Cic. 2. Att. 19. Litteræ Capuam ad Pompejum volare dicebantur.
Spiritus volat altus in auras. Ovid. 3. Trist. 3. 61.
Tela volant hiberna grandine plura. Ovid. 5. Met. 157.
Vis volat telorum. Liv. 26. 44.

VOLANS, antis. Partic. [πετόμενος] ut,
Curru secundo volans. Virg. 1. Æn. 160. & 12. 478.
Currus agitare volantes. Virg. 3. Georg. 181.
Equos inhibere volantes. Ovid. 2. Met. 128.
Fumi volantes. Lucret. lib. 6. 103.
Hasta volans. Sil. lib. 16. 587.
Nubes volantes. Lucret. lib. 5. 254.
Sagitta volans. Ovid. 3. Trist. 10. 55.
Umbræ volantes. Ovid. 1. Amor. 6. 13.
Volantes, loco substantivi, pro Avibus. Virg. 6. Æn. 239. de Averno,

Quam super haud ullæ poterant impune volantes
Tendere iter pennis.

VOLĀTUS, ûs. m. [πτῆσις, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Idemque & volatus alitum sustinet, & spiritu ductus alit & sustentat animantes.
Aquilæ admonitus volatu. Cic. 1. de Divin. 26.
Celer volatus. Claud. Cons. Mall. Theod. 270.
Lenis volatus. Ovid. 12. Met. 527.
Præceps volatus. Martial. lib. 11. 92.
Suspensus volatus. Stat. 3. Theb. 463.
In volatu. V. IN præpositionem.

VOLATŪRA, æ. f. [πτῆσις] Idem. Varro 3. de R. R. cap. 5. Ibi in prima volatura quum veniunt, morantur dies paucos requiescendi caussa. Columel. lib. 8. cap. 9.

VOLĂTĬCUS, a, um. Adj. [πτηνός] pro Inconstanti ac præcipiti. Cic. 13. Att. 25. extr. O Academiam volaticam & sui similem, modo huc, modo illuc? Idem de Arusp. Respon. 46. Illius furentes ac volaticos impetus in se ipsos posse converti.
Mulieres volaticæ, Strigæ, maleficæ. Festus in Strigas.
Volaticus. Epist. 42. H. St. Reliqua omisit.

VOLATICA, æ. f. Tertull. de Pallio cap. 6. Qui volaticam spectat. i. e. Geometriam, ut Junio videtur; sed Jo. Lud. de la Cerda & Salmasius p. 471. Auspicem interpretantur.

VOLATĬLIS, e. Adj. [πτηνός] quasi Volans. Volucres, Volatilia dicuntur, quia volant. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Præterea vescimur bestiis & terrenis, & aquatilibus & volatilibus, partim capiendo, partim alendo. Vetus codex legit Volantibus.
Ætas volatilis. Ovid. 10. Met. 519.
Ferrum volatile, pro Cuspide & acie telorum. Virg. 4. Æn. 71.
Pecus volatile facile pastoris custodiam recipit. Columel. lib. 8. cap. 4. De cibariis gallinarum.
Pueri volatilis arcus. Ovid. 2. Amor. 7. 27. h. e. Cupidinis.
Telum volatile mittere. Ovid. 7. Met. 481.

VOLABILIS, e. Idem. Varro apud Non. 18. 8. & 21. Cervum qui volabile currens sparo secutus tragulave trajicit. Alii legunt Volabilem.

VELOX, quasi VOLOX. H. St. V. C. I.

VŎLĬTO, [ἵπταμαι Gl. G. L.] āre. frequent. Cic. 1. de Nat. Deor. 54. In hac igitur immensitate, latitudinum, longitudinum, altitudinum, infinita vis innumerabilium volitat atomorum.
Passim ac libere volitare. Cic. 2. de Orat. 23. Sic enim se res habet, ut quemadmodum volucres, &c. levandi laboris sui causa passim ac libere solutas opere volitare.
Super carpentum volitare. Liv. 1. 34.
Animus vacuus cura atque labore volitat. Cic. 2. de Orat. 23. Animi nostri forensibus negotiis atque urbano opere defessi, gestiunt, ac volitare cupiunt vacui cura atque labore.
Favillæ volitant. Ovid. 2. Met. 284.
Umbræ volitant inter vivos. Lucret. lib. 4. 42.

Voces volitant per aures. Idem. 4. 222.
Volitare, per translationem, pro Discurrere ponitur, ut ait Valla. Tacit. 2. Ann. 21. Quin & Inguiomerum tota volitantem acie fortuna magis, quam virtus deserebat.
Insultare & volitare. Cic. pro Flacc. 38. Nunc vero, non insultabo vehementius, nec volitabo in hoc insolentius.
Cupiditate gloriæ volitare, h. e. Efferri & vehementer trahi. Cic. In Pison. 59. Valebis apud hominem volitantem gloriæ cupiditate vir moderatus & constans.
Ante oculos alicujus volitare. Cic. 2. de Lege Agr. 58. Volitat enim ante oculos istorum Jubæ regis filius, adolescens non minus bene nummatus, quam bene capillatus.
In armis volitare. Cic. 2, in Catil. 15. Nunquam ego a diis immortalibus optabo, Quirites, invidiæ meæ levandæ causa, ut L. Catilinam ducere exercitum hostium, atque in armis volitare audiatis.
In foro volitare. Cic. 1. de Orat. 173.
Per gentes volitare. Cic. 2. de Lege Agr. 98. Ut volitaretis interea per gentes, per regna omnia, cum imperio summo, cum judicio infinito, cum omni pecunia.
Per forum volitare. Cic. pro Domo 49. Itaque cum florens ac potens per medium forum popularis volitares.
Toto foro volitare. Liv. 39. 32.
Per ora virorum dicitur aliquis volitare. Cic. 1. Tusc. 34.

Nemo me lacrimis decoret, nec funera fletu
Faxit. cur? volito vivu' per ora virûm.

VOLĬTANS, antis. ut, Vespertilio volitans. Plin. 10. 61.
Asilus volitans. Virg. 3. Georg. 147.
Currus volitans, i. e. Navis. Catull. Argon. 59.
Fama volitans. Virg. 7. Æn. 104.
Simulacra volitantia. Virg. 7. Æn. 89.
Volitans, Discurrens. Cic. Post red. in Senat. 7. Cum ferro & facibus homines tota urbe volitantes, &c.
Acie tota volitans. Liv. 4. 10. & Tacit. 2. Ann. 21.
In aciem primam volitans. Flor. 3. 10. 4.
Per totum mundum volitans. Manil. 2. 742.
VOLITĀTUS, ûs. m. Fortunat. lib. 4. de Vita Martini,

Ecce repens oritur variante fragore procella,
Stridula sidereo volitatu, & multa tumultu.

VŎLŬCER, ucris, cre. pen. c. [πτηνός, Gl. L.G. & G.L.] Celer. de Alitibus proprie.
Alæ volucres. Stat. 5. Theb. 691.
Columba volucris. Virg. 5. Æn. 488.
Cupido volucer. Ovid. 9. Met. 481.
Somnus volucer. Virg. 2. Æn. 794. [Fingebatur alatus.
Aquæ volucres, Fluvii, torrentes. Ovid. 2. Met. 234. al. Equi.
Auræ volucres. Virg. 5. Æn. 503.
Currus volucer. Hor. 2. Carm. 33. 8.
Cursus volucer. Ovid. 1. Trist. 9. 5.
Dies volucris. Hor. 3. Carm. 28. 6.
Equi volucres. Ovid. 2. Met. 234. al. Aquæ.
Fluvius. Virg. 1. Æn. 321.

— volucremque fuga prævertitur Hebrum.

Fortuna volucris. Cic. pro Sull. 91. O falsam spem, ô volucrem fortunam!
Fuga volucris. Sil. lib. 17. 589.
Fumi volucres. Virg. 2. Georg. 217.

Quæ tenuem exhalat nebulam, fumosque volucres.

Levitas volucris. Lucret. lib. 4. 204.

— volucri levitate feruntur.

Nuntius volucris. Cic. pro Quint. 80.
Oratio. Cic. de Clar. Orat. 326. Aliud autem genus est non tam sententiis frequentatum, quam verbis volucre atque incitatum.
Pardus. Martial. 1. 15.

Et volucrem longo porrexit vulnere pardum.

Procellæ volucres. Ovid. 2. Amor. 11. 33.
Rotæ volucres. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 431.
Sagitta volucris. Virg. 11. Æn. 858.
Saltus volucer. Stat. 6. Theb. 569.
Vox volucris. Plaut. Amph. 1. 1. 170. Volucrem vocem gestito.
VOLŬCRIS, is. f. [πτηνόν, Gl. L. G. & G. L.] Omne id quod volat, non solum aves, sed apes quoque, vespæ, tabani, & reliqua hujusmodi. Cic. 2. de Orat. 23. Quemadmodum volucres videmus procreationis atque utilitatis suæ causa fingere & construere nidos.
Nidus volucrum. Ovid. 12. Met. 15.
Advenæ volucres. V. ADVENIO.
Aëriæ volucres. Lucret. lib. 1. 12.
Avidæ volucres. Ovid. 5. Met. 484.
Flumineæ volucres. Ovid. 2. Met. 253.
Fœda volucris. Ovid. 5. Met. 549.
Importunæ volucres. Virg. 1. Georg. 470.
Infandæ volucres. Stat. 10. Theb. 423.
Obscœnæ volucres, Harpyiæ. Virg. 3. Æn. 241.
Pictæ volucres, Variis plumis ornatæ. Virg. 3. Georg. 243.
Picturatæ volucres. Claud. ad Serenam 3.
Rapidissima volucris milvius. Ovid. 2. Met. 716.
Tener volucris. Cic. 2. de Divin. 64.

Hunc ubi tam teneros volucres, matremque peremit. Hic videtur Adjectivum Volucres, pro Substantivo positum, quum masculino jungat. [Nisi malis Teneras.

Vaga volucris. Ovid. 2. Met. 308.
Variæ volucres. Virg. 7. Æn. 33. Lucret. lib. 2. 144. Varias vocat quas Virgil. Pictas. Nisi malis, quod plura sint earum genera.
Virgineæ volucres. Ovid. 7. Met. 4. Harpyias intelligit, de quibus & Virg. 3. Æn. 361.

Virginei vultus volucrum, &c.

Conflictatæ volucres sævissima hieme. V. Conflicto, in CONFLIGO.
Fallere volucres viscata virga. Ovid. 15. Met. 474.
Lacerant corpus volucres. Lucret. lib. 3. 893.
Sentire linguas volucrum. Virg. 3. Æn. 361.
Volucrium in Genitivo plurali, teste Charisio, citatque Ciceronem de Finibus.

VOLUCRITAS. ātis. f. Fulgent. 2. Mythol. Mundus celeri quadam volucritate versatur.
VOLUCRĬTER, Adv. Ammian. 17. 3. Volucriter congregati.
Perurgere volucriter. Idem 29. 5.
VOLUCRIPES, ĕdis. Auson. Epist. 16. extr.

Volucripes dimetria. V. Sidon. 9. Epist. 15.

VOLŪCRA, æ. f. Columel. de Arboribus, cap. 13. Genus est animalis, volucra appellatur: id fere prærodit teneros adhuc pampinos & uvas. Involucrum & Convolvulum quidam vocant. V. in VOLVO.
VŎLO, vis, vult, volui, [θέλω, βούλομαι, Gl. L. G. & G. L.] velle. Virg. 3. Ecl. 29.

Vis ergo inter nos, quid possit uterque, vicissim
Experiamur.

Volo te, subaudi Alloqui: & Volo te paucis, aut tribus verbis. Plaut. Capt. 5. 2. 24. Idem Epid. 3. 4. 24. & Trinum. 4. 2. 121. Ter. And. 5. 3. 1. Quis me vult?
Velint nolint. Plin. in Paneg. cap. 20. Præterea, futuri principes, velint, nolint, sciant.
Velit nolit, pro Velit, an non velit. Cic. 3. Q. frat. 8. Crassum Junianum, hominem mihi deditum per me deterruit: velit nolit, scire difficile est. Hircio tamen agente nolle se non probabit.
Volo Arpinum, subaud. Proficisci. Cic. 9. Att. 1. Nos autem in Formiano morabamur; quo citius audiremus: deinde Arpinum volebamus. Eodem modo hic ipse sæpius utitur verbo Cogito.
Id volumus, id contendimus. Cic. 2. de Fin. 72. Id enim volumus, id contendimus, ut officii fructus sit ipsum officium.
Ne velit emisse. Cato R. R. cap. 5. Ne quid emisse velit insciente domino, neu quid dominum celavisse velit. h. e. Nihil emat.
Velle, optare, cogitare, efficere. Cic. pro Cluent. 188. Nihil est enim mali, nihil sceleris, quod illa non ab initio filio voluerit, optaverit, cogitaverit, effecerit.
Volo, pro Opto. Cic. 12. Fam. 19. Eandem rem tibi volo bene & feliciter evenire.
Honorem hunc deum fortunare tibi volo, h. e. Vehementer cupio. Cic. 15. Fam. 18. Maxima sum lætitia affectus, cum audivi Consulem te factum esse, eumque honorem deos tibi fortunare volo.
Clementer volo. V. CLEMENS.
Leviter bene velle alicui. V. LEVIS, & BENE.
Magis vellem. V. MAGIS.
Maxime vellem. V. MAGIS.
Minime volo. V. PARVUS.
Nimis vellem. V. NIMIS.
Nimium volo. V. NIMIS.
Quid vultis amplius? Cic. 5. Verr. 118. & sæpe alias.
Gratiam tuam volo, i. e. Opto. Plaut. Curc. 3. 55.
Causa tua volo omnia, i. e. Tibi bene cupio. Cic. 13. Fam. 22. Nam & semper me coluit, diligentissimeque observavit, & a studiis nostris non abhorret. Accedit eo, quod Varro Murena magnopere ejus causa vult omnia. conf Epist. 15. extr.
Causa ejus valde volo. Cic. 16. Fam. 17. Cuspio, quod operam dedisti, mihi gratum est: valde enim ejus causa volo.
Causa sua volo, absolute. Cic. 11. Att. 8. Per eos, qui nostra causa volunt, valentque apud illum, diligentissime contendas opus est.
Defensum volo, i. e. Cupio defendi. Cic. 13. Fam. 10. Remque & utilitatem sociorum (cujus rei quantam potestatem Quæstor habeat non sum ignarus) per te quam maxime defensam & auctam velis.
Donatum tibi volo. Ulpian. in l. Qui mihi. D. de donationibus. Qui mihi donatum volebat, servo communi meo & Titii rem tradidit. Idem in l. hoc jure. D. eod. tit. Si quis dederit pecuniam mutuam Titio reddendam Sejo, cui donatum volebat: deinde, &c.
Excusatum istis me volo. Cic. 3. Verr. 105. His omnibus, qui istius injurias norunt, hoc est Pop. Rom. universo, me vehementer excusatum volo.
Factum alicui velle. Apul. Apol. p. 314. Elmenh. Sicinium Pontianum, cui factum volo. V. Ter. Adelph. 5. 7. 20.
Liberatum ea te cura quamobrem volo. 3. Q. frat. 1.
Est paucis vos quod monitos voluerim. Plaut. Capt. prol. 53.
Nominatum volo eum honoris causa. Cic. 2. Verr. 18. Fit obviam casu ei multitudini C. Curio, quem ego hominem honoris potius, quam contumeliæ causa, nominatum volo.
Oratum volo a vobis rem justam. Plaut. Amph. prol. 33.
Oratos & vos volo esse. Plaut. Casin. prol. 21.
Obsequutum amori illius volo. Plaut. Asin. 1. 1. 62.
Velle salvam. Cic. 11. Fam. 28. At debeo pro civili parte Rempub. velle salvam.
Velim, ὄφελον, θελήσαιμι, βουλοίμην. Vellem, ἤθελον, θελήσαιμι, ὤφελον, Gloss. Latinogræc.
Velim, Optantis cum desiderio. Plaut. Truc. 2. 5. 28.

Date aquam manibus, nunc ecastor, ut veniret miles velim.

Velim ut velles. Plaut. Most. 3. 2. 53.

Velim ut velles, Tranio: sed quid est negotii? i. e. Cupio ita tibi esse, ut velles.

Volam, pro Velim. Lucil. lib. 27. Plaut. Asin. 1. 2. 26.

Meo modo loquar, quæ volam, quoniam intus non licitum est mihi. Nonius 17. 88. [Veterum est, non infrequentis usus.

Volo, pro Opinor, & Censeo. Cic. 1. de Nat. Deor. 29. Quatuor enim naturas ex quo omnia constare censet, divinas esse vult. Et paulo post itidem.
Quid sibi vult istud? Cic. 4. Verr. 150. Quid sibi equestres statuæ volunt propter ædem Vulcani? h. e. Quid significant.
Ita mehercule attendi, nec satis intellexi quid sibi lex, aut quid verba ista vellent. Cic. 3. de Legib. 33.
Apud comicos Volt pro Vult fere semper legitur.
Velle, jubere, decernere. Cic. 2. de Legib. Ita decernebat Senatus, jubebat & volebat populus. i. e. Suffragiis suis comprobabat. V. Liv. 33. 25. & 38. 54. [Respicitur formula rogandi populum, Velitis, Jubeatis, Quirites.
Vin' tu, pro Visne tu, Vide in OPPIDO. H. St.
VOLENS, entis. Partic. [βουλόμενος, θέλων, Gl. L. G.]
Animo volenti aliquid agere. Sallust. in Jugurth. cap. 73.

Vobis si volentibus erit. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 6. Figuras vero quas traxit de vetustate, si volentibus vobis erit, quum repentina memoria suggesserit, enumerabo.
Volens, propitius. Plaut. Curc. 1. 1 89.
Potate, fite mihi volentes propitiæ. Liv. 7. 26. Precatus deinde, si divus, si diva esset, qui sibi præpetem misisset, volens propitiusque adesset.
Volens, pro Benevolo, ut in deorum precationibus. Cato R. R. cap. 141. Mars pater, te precor quæsoque, uti sies volens propitius mihi, domo, familiæque nostræ. Livius 1. 16. Pacem precibus exposcunt, uti volens propitius suam semper sospitet progeniem. Turnebus.
Volentia, i. e. Quæ vellent, a voluntate. Sallust. Histor. lib. 4. Multisque suspicionibus volentia plebi facturus habebatur. Nonius 2. 900.
Talia plebi volentia fuere. Tacit. 15. Ann. 36. i. e. Grata.
Rescribere volentia. Idem 3. Hist. 52.
VOLENTER, Adv. Idem. Apul. 6. Met. p. 178. Elmenh. Perrexit Psyche volenter.
VOLENTIA, æ. f. Solin. cap. 36. Volentia resistendi prompta.
Fretus alicujus volentia. Apul. 11. Met. p. 259. Elmenh.
VOLUNTAS, ātis. f. [βούλησις, ἐθελοντής, ἐθέλησις, Gl. G. L.] Animi inductio volens, mens & consilium. Cic. 4. Tusc. 12. Quamobrem simul objecta species cujuspiam est quod bonum videatur, ad id adipiscendum impellit ipsa natura: id quum constanter prudenterque fit, ejusmodi appetitionem Stoici βούλησιν appellant, nos voluntatem appellamus. Eam illi putant in solo esse sapiente, quam sic definiunt, Voluntas est, quæ quid cum ratione desiderat.
Libertas & Voluntas. Cic. pro Sext. 69. Eos voluntatem semper eandem, libertatem non eandem semper habuisse.
Mens & Voluntas. Cic. 3. in Catil. 22. Diis ergo immortalibus ducibus hanc mentem, Quirites, voluntatemque suscepi.
Sensus & Voluntas. Q. Cic. de Petit. Consf. 32. Petitori vero necessaria est, cujus & frons, & vultus, & sermo ad eorum, quoscunque convenerit, sensum & voluntatem commutandus est.
Simulatio & Voluntas, contraria. Cic. 8. Att. 9. Sed tamen signa conturbantur, quibus voluntas a simulatione distingui posset.
Nihil tam flexibile, quam voluntas. Cic. pro Milon. 23.
Nihil obscurius voluntate hominum. Cic. pro Muren. 36.
Voluntas ad aliquid agendum. Cic. pro Font. 30. Quod si aut quantam voluntatem habent ad hunc opprimendum, aut quantam ad maledicendum sententiam, &c.
Voluntate, Ablativus. Ter. Adelph. 3. 4. 44.
Quod vos jus cogit, id voluntate impetret.
Voluntate, Sponte. Plaut. Mil. 2. 5. 40.
Nisi voluntate ibis, rapiam te domum. conf. Ter. And. 3. 4. 44. Cic. 5. Fam. 5. & V. Gronov. ad Liv. 5. 17.
Omnium voluntate, i. e. Omnibus volentibus & concedentibus. Cic. 13. Fam. 5. Cum iis, qui similem injuriam acceperant, amissis omnibus fortunis, reditus tamen in patriam voluntate omnium concedi videretur, adjutor incolumitatis fui.
Sua voluntate, nulla vi coactus. Cic. 2. de Finib. 65.
Remittere aliquid voluntate. Liv. 35.
De mea voluntate. V. DE præpositionem.
Ex voluntate. Cic. in Pison. 46. Illud accidit præter optatum meum, sed valde ex voluntate.
Ex voluntate alicujus aliquid facere, h. e. Quod aliquis concedat & velit. Cic. 13. Fam. 30. Hoc mihi velim credas, si quid fecerim hoc ipso in bello minus ex Cæsaris voluntate, quod intellexerim scire ipsum Cæsarem, me invitissimum fecisse.
Esse in voluntate. Cic. contra Rullum.
Legis voluntas, Sententia. Quintilian. lib. 3. cap. 6. Sed voluntate legis se tuebitur.
Abdita voluntas ac retrusa. V. Abditus, in ABDO.
Adversa voluntas. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Animosa voluntas. Lucan. ad Pison. 239.
Aversa voluntas. Virg. 12. Æn. 647.
Dubia voluntas. Tacit. 4. Hist. 6.
Malefica voluntas. Plin. lib. 9. cap. 59.
Occulta voluntas, multiplex natura. Cic. ad Brut. 1.
Abalienare voluntatem. V. ABALIENO.
Abhorret voluntas ejus a me. Cic. 2. Fam. 16. Solus enim tu ex omnibus, qui cum Bibulo sunt, certiorem me nunquam fecisti, quam valde Bibuli voluntas a me sine causa abhorreret.
Abjicere voluntatem discendi simul cum spe perdiscendi. Cic. 2. de Orat. 142.
Accidit voluntas. V. ACCIDO.
Accommodare voluntatem. Ulpian. in l. j. §. in potestate. D. de exercit. action. Si servus peculiaris, volente filiofamilias, in cujus peculio erat: vel servo, vicarius ejus navem exercuit: pater dominusve, qui voluntatem non accommodavit, duntaxat de peculio tenebitur, sed filius ipse in solidum.
Adducere in voluntatem. V. ADDUCO.
Adjuvare voluntatem. V. ADJUVO.
Alienare a se voluntates suorum. V. ALIENO.
Auferre voluntatem. V. AUFERO.
Conformare se ad alicujus voluntatem. V. CONFORMO.
Emetiri voluntatem, seu (ut alii legunt) Remetiri. Cic. de Clar. Orat. 16. Ipsa mihi tractatio litterarum salutaris fuit, admonuitque, Pomponi, ut a te ipso sumerem aliquid ad me reficiendum, teque remunerandum, si non pari, at grato tamen munere: quanquam illud Hesiodium laudatur a doctis, quod eadem mensura reddere jubet qua acceperis, aut etiam cumulatiore, si possis. Ego autem voluntatem tibi profecto emetiar, si rem ipsam nondum posse videor: idque ut ignoscas, a te peto. h. e. Remunerandi voluntatem tibi præstabo.
Facere voluntatem. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Fert ita corde voluntas. Virg. 6. Æn. 675.
Habere voluntatem nocendi in iracundia. Cic. 2. de Orat. 302.
Immutare voluntatem. V. IMMUTO.
Impetrare aliquid voluntate. V. IMPETRO.
Incitata adversus rationem voluntas. V. INCITO.
Incumbere ad voluntatem. Cic. 1. Fam. 16.
Incutere voluntatem. V. INCUTIO.
Introspicere voluntates hominum. Tacit. 1. Ann. 7.
Loqui ad voluntatem. V. LOQUOR.
Manet voluntas. V. MANEO.
Mutare voluntatem. Cic. 1. Fam. 9. 59.
Nuncupata voluntas. V. NUNCUPO.
Scrutari alicujus voluntatem. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Stare voluntate. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Sum. ut, Est mihi diversa voluntas. Ovid. 5. Fast. 529.
Est temerata nostra voluntas. Ovid. 9. Met. 626.
Suscipere voluntatem. Cic. 3. in Catil. 22.
Voluntas, pro Favore. Ter. prol. Phorm. 30.
Voluntas vestra si ad poetam accesserit. h. e. Si faveritis. Donatus.
Offensa voluntas populi. V. OFFENDO.
Voluntas erga quid, pro ea quam vulgo *affectionem* vocamus. Cic. 2. de Finib. 96. Sed tu, ut dignum est tua erga me & erga philosophiam voluntate ab adolescentia suscepta, fac ut Metrodori tueare liberos.
Grata voluntas in parentes. Cic. pro Planc. 80.
Mutua voluntas, Benevolentia. Cic. 5. Fam. 2. Timuissent, ne quæ mihi pars abs te voluntatis mutuæ tribueretur.
Officiosa voluntas. Ovid. 3. de Pont. 2. 17.
Pauper voluntas. Ovid. 8. Met. 678.
Perpetua & constans voluntas. Cic. 13. Philipp. 13.
Singularis voluntas. Cic. pro Rabir. 8. Cum tanto studio C. Rabirius totius Apuliæ, singulari voluntate Campaniæ vicinitatis ornetur?
Conciliare sibi voluntatem alicujus. V. CONCILIO.
Conferre voluntatem in aliquem. Cic. 13. Fam. 18. Voluntatem contulisti.
Copulare voluntatem. Cic. 3. Fam. 4. Non mediocre vinculum mihi quidem attulisse videtur ad voluntates nostras copulandas.
Præstare voluntatem. Cic. 1. Fam. 9. Eam voluntatem, quam exspectabam, præstiterunt.
Profiteri voluntatem. Cic. 10. Fam. 8. Professionem bonæ voluntatis.
Propensa voluntas. Sil. 16. 289.
Quando ita cælicolûm nobis propensa voluntas
Annuit.
Spectata voluntas amicitiæ. Lucret. lib. 1. 141. al. Sperata.
VOLUNTĀRIUS, a, um. Adj. [αὐθαίρετος, Gl. L. G. & G. L. ἑκούσιος, G. L.] Quod fit voluntate. Cic. pro Sext. pr. Intueri potestis eos, qui omnia divina & humana violarint, non solum alacres lætosque volitare, sed etiam voluntarios fortissimis atque optimis civibus periculum moliri. h. e. Nulla injuria lacessitos.
Voluntarius adest. Liv. 1. 59.
Amicus voluntarius. Cic. pro Cæcin. 14. Ille, quem supra deformavi, voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio, simulataque sedulitate conjunctus.
Inimicus voluntarius. Cic. Anteq. iret. in exsil. 12.
Laudator voluntarius. Cic. 6. Verr. 143.
Testes voluntarii. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Voluntarii, apud Liv. 1. 30. Milites sunt diversæ conditionis a Volonibus. Liberi nempe homines, non servi: qui cum, vel propter ætatem, vel quod legitima stipendia fecissent, cogi non possent, sponte militabant. Liv. 31. 8. Voluntarios, quos posset, duceret, invitum ne quem militem veterem ducendi jus esset.
Auxilia voluntaria, Quæ sponte dantur. Cic. 15. Fam. 4.
Casus voluntarius. Cic. 2. de Fin. 65.
Exitus voluntarius. Tacit. 6. Ann. 40.
Interitus voluntarius. Cic. pro Marcell. 14.
Maleficium voluntarium. Cic. 1. de Invent. 102.
Mors voluntaria. Cic. 3. de Fin. 61. Alter propter perpetuam in populari ratione levitatem, morte voluntaria se a severitate judicum vindicavit.
Motus animi voluntarius. Cic. de Fato 23.
Oblivio voluntaria. Cic. 1. Fam. 9. Quum mihi cum illo magna jam gratia esset, quod ejus omnes gravissimas injurias communis concordiæ causa voluntaria quadam oblivione contriveram.
Oratio necessaria, & Voluntaria, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 15. Illa superior fuit oratio necessaria, hæc erit voluntaria.
Societas voluntaria. Cic. pro Quint. 79.
Virtutes voluntariæ. Cic. 5. de Fin. 36.
Herba voluntaria, Quæ sua sponte nascitur, cui opponitur Sativa. Plin. lib. 20. cap. 22. de serpyllo, Sativum non serpit, sed ad palmi altitudinem increscit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis.
VOLUNTARIE, Adv. [ἑκουσίως, Gl. G. L.] Bono & prompto animo, non coacto. Cæs. 3. Bell. Civil. 91. extr. Hæc quum dixisset, primus ex dextro cornu procurrit, atque eum milites electi circiter CXX voluntarie ejusdem centuriæ sunt prosecuti. De Crastino viro fortissimo. Al. Voluntarii.
VOLUNTARIO, Idem Liv. 8. 30. Inde ob residuas bellorum iras, maxime sollicitatis ad defectionem animis voluntario traxere. Vetus exemplar habet Voluntarios.
VOLŌNES, um. m. [Βολῶνες] dicti sunt Servi, qui bello Punico quum deessent qui scriberentur, pro dominis pugnaturos se polliciti, in civitatem recepti sunt: & Volones appellati, quia hoc sponte voluerunt. Hæc ex Festo. Liv. 23. 35. Ut tirones (ea maxime pars volonum erat) discerent signa sequi. Idem 23. 35. Vetus miles tironi, liber voloni sese exæquari sineret.
VOLSCI, ōrum. m. [Οὐόλσκοι] Populi mediterranei Tusciæ: de quibus Pomponius Mela lib. 2. 4. in descriptione Italiæ.
Veruti Volsci. Virg. 2. Georg. 168.
VOLSCUS, a, um. Adj. Virg. 7. Æn. 803.
— Volsca de gente Camilla.
VOLSCE, Adv. Titinn. apud Festum; Osce & Volsce fabulantur, nam Latine nesciunt.
VOLSELLA, V. VELLO.
VOLSGRA, æ. f. Avis, quæ se vellit. Festus.
VOLSINIUM, i. n. [Οὐολσίνιον] Ptolem. lib. 3. cap. 1. Tuscorum urbs, hodie *Bolsena*.

VOLAE.

VOLSINIUS, a, um. Adj. ut, Tribus Volsinia. Cic. pro Planc. 38. Alii legunt Voltinia.
VOLSINIENSIS, e. aliud Adj. & absolute, Incola. Liv. 5. 32. & 9. 41.
VOLSUS, V. VULSUS, in VELLO.
VOLTA, æ. f. Monstrum apud Volsinienses. Plin. lib. 2. cap. 53.
VOLTUMNA, æ. f. Dea a bene volendo dicta. Hinc
Fanum Voltumnæ, Locus Etruriæ. V. Liv. 4. 23.
VOLVA, V. VULVA.
VOLUBILIS, V. VOLVO.
VOLUCER, VOLUCRA, VOLUCRIS, VOLUCRIPES, VOLUCRITAS, VOLUCRITER, V. in VOLO, āre.
VOLUMEN, V. VOLVO.
VOLUMNIUS, i. m. Philosophus, ex partibus Bruti & Cassii, qui de pugna fatali ad Philippos scripsit. V. Voss. de Hist. Lat. 1. 17.
VOLUMNIA, æ. f. Uxor Coriolani. Liv. 2. 40.
VOLUNTAS, V. VOLO.
VOLVO, volvi, vŏlūtum, [κυλίω, Gl. L. G. & G. L. ἑλίσσω, L. G. εἰλῶ. G. L.] ĕre. a Volo, āre; ut quidam existimant, derivatur. Inter volandum enim quasi volvi alæ videntur. Plin. lib. 19. cap. 42. Pampinato semper orbe se volvens.
Quam citatissime volvere. Quintil. lib. 1. cap. 1.
In caput volvi, Præcipitari. Virg. 1. Æn. 120.
In præceps volvi. Ovid. 2. Met. 320.
Ante pedes alicujus volvi, Prosterni. Propert. lib. 3. 8. 12.
Amnis præceps volvitur per devia. Sil. lib. 17. 124.
Annus volvitur in se. Virg. 2. Georg. 402.
Equi semianimes volvuntur. Virg. 11. Æn. 635.
Flammæ volvuntur per culmina. Idem 4. Æn. 671.
Ignem volvere sub naribus. Idem 3. Georg. 85. Equus flatu & anhelitu calido indicat magnanimitatem suam.
Ignis volvitur summa ad fastigia. Idem. 2. Æn. 759.
Incendia volvunt æstus. Idem 2. Æn. 706.
Lacrimæ volvuntur inanes, Frustra cadunt. Idem. 4. Æn. 449.
Libros volvere, Legere. Cic. de Clar. Orat. 298. Volvendi enim sunt libri, cum aliorum, tum in primis Catonis.
Mare venti volvunt. Virg. 3. Æn. 196.
Oculos per singula volvit. Idem 8. Æn. 618.
Orbem volvere. Liv. 4. 28. V. ORBIS.
Pulvis volvitur ad muros. Virg. 11. Æn. 876.
Saxum ingens volvunt alii. Idem. 6. Æn. 616.
Saxa volvebant infesto pondere. Idem. 9. Æn. 512.
Vices volvere. Idem. 3. Æn. 376.
Dicitur de verbis celeriter prolatis. ut,
Facile soluteque verbis volvere sententias. Cic. de Clar. Orat. 279.
Volvi uno spiritu. Cic. 3. de Orat. 179. Longissima est igitur complexio verborum, quæ volvi uno spiritu potest.
Volvere, Cogitare, versare animo. Virg. 1. Æn. 369.
At pius Æneas per noctem plurima volvens. [Subaudi In animo.
Casus volvere. Idem 1. Æn. 13
Curas multiplices animo volvebat. Catul. 62. 250.
Fluctus curarum volvere in pectore. Lucret. lib. 6. 33
Cogitationes volvere, pro Cogitare. Liv. 26. 7.
Iras in pectore volvere. Liv. 35. 18.
Volvere cum animo. Sallust. in Jugurth. cap. 6. & 108.
VOLVENS, entis. [κυλίων] Partic.
Oculos huc illuc volvens. Virg. 4. Æn. 363.
Sensus varios volvens. Valer. 7. Argon. 196.
Verba celeriter sane volvens. Cic. de Clar. Orat. 240.
Anni volventes. Virg. 1. Æn. 238.
Certe hinc Romanos olim volventibus annis. Hic est participium pro nomine. Volvens enim est qui volvit: Volubilis autem qui volvitur. Anni autem volvuntur, non volvunt. ut est 2. Georg. 402.
Atque in se sua per vestigia volvitur annus. Servius.
Plaustra volventia, Volubilia. Virg. 1. Georg. 163. Servius.
VOLVENDUS, a, um. [ἀνελικτέος] aliud Partic. Virg. 1. Æn. 273.
Triginta magnos volvendis mensibus orbes
Imperio explebit. i. e. Volubilibus. Idem 9. Æn. 7.
— volvenda dies en attulit ultro. Servius
VŎLŪTUS, a, um. [κυλινδούμενος] item Partic. ut,
Amnis per saxa volutus. Virg. 3. Georg. 521.
Fluctus volutus ad terras. Virg. 3. Georg. 238.
VOLŪTUS, ûs. m. Apul. 2. Florid. p. 17. Dedit volatus avibus, volutus serpentibus.
VOLŪTIM, Adv. Non. 1. 12. Tolutim dicitur quasi volutim vel volubiliter.
VOLŪBILIS, e. Adj [εὐκύλιστος, Gl. G. L.] Quod facile volvitur. Cic. de Univers. 18. Deinde animum circumdedit corpore, & vestivit extrinsecus, cæloque solivago & volubili, & in orbem incitato complexus est. Cic. 1. de Nat. Deor. 46. Neque vero mundum ipsum animo & sensibus præditum, rotundum, ardentem, volubilem Deum, portenta & miracula non disserentium philosophorum, sed somniantium.
Amnis volubilis. Hor. 1. Epist. 2. 43.
Fortuna vaga & volubilis. Cic. pro Milon. 70. Vide quam sit varia vitæ commutabilisque ratio, quam vaga, volubilisque fortuna.
Homo volubilis quadam præcipiti celeritate dicendi. Cic. pro Flacc. 48.
Malum volubile, Pomum rotundum, Ovid. 20. Epist. 209.
Nexus volubiles draconis. Ovid. 3. Met. 41.
Orator canorus & volubilis. Cic. de Clar. Orat. 105.
VOLUBILITAS, ātis. f. [τὸ σφαιρικὸν] Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Ex utraque re & mundi volubilitas, quæ nisi in globosa forma esse non posset, &c.
Dare volubilitatem. Cic. de Fato 43. Ut igitur, inquit, qui protrusit cylindrum, dedit ei principium motionis, volubilitatem autem non dedit.
Fracta volubilitas capitis latissima, Rotunditas capitis. Ovid. 12. Met. 434.
Rotundavit Deus cælum ad volubilitatem. Cic. de Univers. 31.
Fortunæ volubilitas, Inconstantia. Cic. 2. de Divin. 15. Quo modo ergo id quod temere fit, cæco casu & volubilitate fortunæ, præsentiri & prædici potest?
Linguæ volubilitas. Cic. pro Planc. 62.
Verborum volubilitas. Cic. 1. de Orat. 53. Est enim & scientia comprehendenda rerum plurimarum, sine qua verborum volubilitas inanis atque irridenda est.
VOLUBILITER, Adv. [εὐτρόχως] Cic. in Orat. 210. Sæpe etiam in amplificanda re concessu omnium funditur numerose & volubiliter oratio.
VOLŪMEN, inis. n. [εἴλημα, Gl. G. L.] est Quicquid volubile est. ut,
Immensa vinclorum volumina. Virg. 5. Æn. 408.
Celeri volumine cælum torquet sidera. Ovid. 2. Met. 71.
Sinuare volumina crurum. Virg. 3. Georg. 192. de equis.
Sinuant terga volumine angues. Virg. 2. Æn. 208. h. e. Involutione colligunt in sinus seu annulos atque spiras, & curvant.
Trahere volumina dicuntur angues. Virg. 5. Æn. 85.
Versat sinuosa volumina serpens. Virg. 11. Æn. 753.
Corruit igne rogus, nigrique volumina fumi
Infecere diem. Ovid. 13. Met. 601.
Sortis humanæ volumina, pro Varietate. Plin. lib. 7. cap. 45.
Volumen, Liber, a Volvendo: quod majores nostri in libris arborum, id est codicibus scribebant: & libellos illos quo ferrent commodius, complicabant. Ideoque volumina appellata sunt, libellis similiora, quam libris. Est enim volumen pars codicis, utputa Metamorphoseôn liber in quindecim volumina distinctus. Ovid. 1. Trist. 1. 117.
Sunt quoque mutatæ ter quinque volumina formæ. Plin. 3. Ep. 5. ad Macrum, Libri tres in sex volumina propter amplitudinem divisi. Quasi in sex minores libros, ut sint volumina aliquanto minora quam libri. Volumen igitur pars libri est: Liber vero pro toto codice & pro volumine accipitur. Plin. lib. 7. cap. 29 Hæc est regio secundo volumine a nobis significata. Cic. 3. Tusc 6. Quoniam duobus superioribus de morte & dolore dictum est. tertius dies disputationis hoc tertium volumen efficiet. V. Ulpianum in l. Librorum appellatione. D. de legat. tertio.
Epistolarum volumen. Cic. 9. Att. 1. Nam quum ad hunc locum venissem, evolvi volumen epistolarum tuarum, quod ego sub signo habeo, servoque diligentissime.
Referre epistolas in volumina. Cic. 16. Fam. 17. Video quid agas: tuas quoque epistolas vis referam in volumina.
Annosa volumina vatum. Hor. 2. Epist. 1. 26.
Lintea volumina. V. Linteus, in LINTEUM.
Plenum volumen querelæ iniquissimæ. Cic. 3. Fam. 7.
Conficere volumina. Cic. 9. Fam. 16. Audio Cæsarem, quum volumina jam confecerat ἀποφθεγμάτων.
Crescit magnitudo voluminis. Auctor ad Heren. lib. 1. 27. Nunc quoniam satis hujus voluminis magnitudo crevit, commodius in altero libro de ceteris rebus deinceps exponere.
Explicare volumen. Cic. pro Rosc. Amer. 100. Veniat modo, explicet suum volumen illud, quod ei planum facere possum Erucium conscripsisse.
Implere volumen oraculis falsis. Cic. 2. de Divin. 115. Tuis enim oraculis Chrysippus totum volumen implevit, partim falsis, ut ego opinor, partim casu veris, ut fit in omni oratione sæpissime.
Peragere volumina. V. PERAGO.
VOLUMĬNŌSUS, a, um. Adj. Sidon. Carm. 9. 78.
Angues corporibus voluminosis.
VOLVOX, ŏcis. m. [ἴψ] Vermis qui & Convolvulus dicitur, & Involvolus, & Volucra, ut superius visum est. Plin. lib. 18. cap. 18. Alii volvocem appellant animal præredens pubescentes uvas. V. CONVOLVOLUS.
VOLUTINA, æ. f. Dea, quam inter agrorum Deas præfecerunt involumentis folliculorum. V. August. de Civ. Dei, 4. 8
VOLŪTO, [κυλίω, Gl. L. G. & G. L. ἀλινδέω, G. L.] āre. frequent. Columel. lib. 7. cap. 9. Ut paludem rimentur, effodiantque lumbricos, atque in luto volutentur, quod est huic pecori gratissimum.
Volutare se supra rem aliquam. Plin. lib. 8. cap. 37.
Circum terram volutari. Cic. in Somn. Scip. 22. Namque eorum animi, qui se corporis voluptatibus dedidere, earumque se quasi ministros præbuere, impulsuque libidinum voluptatibus obedientium deorum & hominum jura violavere, corporibus elapsi, circum terram ipsam volutantur, nec hunc in locum nisi multis exagitati sæculis revertuntur.
In luto volutari. Cic. 6. Verr. 53. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis vestigiis invenimus?
Cum aliquo volutari. Cic. in Sallust. 3. Itaque nihil aliud studet nisi, ut lutulentus sus, cum quovis volutari.
In stupris volutatur, per translationem: h. e. Veluti sus quodam luto, ita stupris delectatur. Cic. de Arusp Resp. 42. Idem 9. Fam. 3 Laborandum est, ne quum omnes in omni genere & scelerum, & flagitiorum volutentur, nostra nobiscum, aut inter nos cessatio vituperetur.
Dedecore in omni volutari. Auctor ad Heren. lib. 4. 20. Non denique in omni dedecore volutatus es?
Volutari, pro Libidinari. Justin. lib. 12. non ita procul a fine, de Alexandro magno verba faciens, Qua nocte eum mater Olympias concepit, visa per quietem est cum ingenti serpente volutari, nec decepta somnio est. Nam profecto majus humana mortalitate utero opus tulit. Græv. Onos. Plin. lib. 35. cap. 11. Clesides innotuit reginæ Stratonices injuria. Nullo enim honore exceptus ab ea, pinxit volutantem cum piscatore, quem reginam amare sermo erat.
Cum scortis libere volutari. Cic. de Arusp. Resp 59. Quis unquam nepos tam libere est cum scortis, quam hic, cum sororibus volutatus?
In veteribus scriptis studiose volutari. Cic. 3. de Orat. 36.
In animo volutari. Liv. 28. 18.
In secreto cum amicis aliquid volutare. Liv. 34. 36.
Cum tristi corde volutat hæc. Virg. 6. Æn. 185.
Secum animo aliquid volutare. Liv. 40. 8.
Secum volutare aliquid. Virg. 9. Ecl. 37.
Mente quædam volutat. Lucret. lib. 3. 241.
Animum mentio hujus regis sæpe tacitis cogitationibus volutavit. Liv. 29. 7.
Dolos dirumque volutat corde nefas. Valer. 2. Argon. 568
Vocem volutant per atria, Jactant clamores lætitiæ indices. Virg. 1. Æn. 729.
VOLŪTANS, antis. Partic. Virg. 3. Æn. 607.
— genua amplexus, genibusque volutans, Hærebat.
Talia secum corde volutans. Idem 1. Æn. 54.
VOLUTĀTUS, a, um. Partic. [κυλινδηθείς] Cic. 2. Q. frat. 13. Itaque ad Cal-

ad Callisthenem & Philistum redeo, in quibus te video volutatum, h. e. Cum labore versatum.

VOLUTĀBUNDUS, a, um. Adj. Cic. apud Non. 8. 64. Libidinoso, & volutabondo in voluptatibus.

VOLUTATIO, ōnis. f. [κυλισμός] Plin. lib. 8. cap. 51. In luto volutatio generi grata. De suibus loquitur. V. NAPHE. Idem lib. 10. cap. 73. Solidipedum volutatio propria. Cic. in Pison. 83. An vero tuarum putas investigatas esse a nobis labes imperii tui stragesque provinciæ? quas quidem, nos non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis, & cubilibus persecuti sumus.

Animi volutatio. Senec. de Tranquill. Animæ cap. 2.

VOLUTĀTUS, ûs. m. Idem. [κυλίνδημα] Plin. lib. 10. cap. 4. Multum pulverem volutatu collectum, insidens cornibus excutit in oculos. V. Apul. 4. de Asin. p. 144. Elmenh.

VOLUTĀTIM, Adv. [κυλινδὸν] Plaut. Milit. 2. 5. 40. Volutatim domum te rapiam. Sed Gronov. Nisi voluntate ibis.

VOLUTĀBRUM, i. n. [κυλίστρα ζώων, Gl. L. G.] Locus ubi sues volutantur. Virg. 3. Georg. 411.

Sæpe volutabris pulsos silvestribus apros
Latrato turbabis agens.

VOLUTĀRIUM, i. n. [κυλινδρος, Gl. G. L.] Cylinder.

VOLŪTA, æ. f. [ἕλιξ] Vitruv. lib. 1. cap. 2. His enim diis propter virtutem sine deliciis ædificia constitui decet; Veneri, Floræ, Proserpinæ, fontium Nymphis, Corinthio genere constitutæ aptas videbuntur habere proprietates, quod his diis propter teneritatem, graciliora & florida, foliisque & volutis ornata opera facta, augere videbuntur justum decorem. Idem lib. 3. cap. 3. & multis aliis locis.

VOLUTĀRE, is. n. Vas, quo aliquid volvitur ad abluendum. Apic. 8. 7. Porcellum in volutari perfundes & inferes.

VOLUPTAS, ātis. f. [ἡδονή, Gl. L. G. & G. L. τέρψις, L. G.] est Elata præter modum lætitia, opinione præsentis alicujus boni. Unde quicquid cum delectatione animum demulcet, voluptas dicitur. Ter. Heaut. 1. 2. 10. Voluptatem magnam nuntias.

Omnes enim jucundum motum, quo sensus hilaretur, Græce ἡδονὴν, Latine voluptatem vocant. Cic. 2. de Finib. 8.

Omne autem id, quo gaudemus, voluptas est: ut omne, quo offendimur, dolor. Cic. 1. de Finib. 17.

Lætitiæ & voluptas. Cic. 1. de Orat. 197. Percipietis etiam illam ex cognitione juris lætitiam & voluptatem.

Abdominis voluptas. V. ABDOMEN.

Dicendi voluptates. Quintil. lib. 4. cap. 3.

Voluptas in bibendo. Cic. 2. de Finib. 9. Estne quæso, inquam, sitienti in bibendo voluptas?

Voluptas mea, Blandientis vox. Plaut. Cas. 1. 48.

Amœnissima voluptas. V. AMŒNUS.

Communis voluptas. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Dia voluptas dux vitæ. Lucret. lib. 2. 172.

Divina voluptas. Lucret. lib. 3. 28.

Egregia. Juven. 14. Sat. 256.

Incredibilis. Cic. 5. Fam. 7.

Ineruditæ voluptates. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Insatiabilis. V. INSATIABILIS.

Jucunde. Lucret. lib. 2. 3.

Levis autem voluptas non illa, & fugax, & subinde reficienda, sed stabilis & certe. Senec. Epist. 18.

Liquida & libera. V. LIQUOR, oris.

Liquida & pura. Lucret. lib. 3. 40.

Mediocris. Cic. pro Planc. 1.

Miseranda. Stat. 6. Theb. 72.

Perpetua. Cic. 3. Fam. 2.

Pura. Lucret. lib. 4. 1069.

Pura voluptas litterarum. Quintil. lib. 2. cap. 18.

Poëticæ voluptates. Idem lib. 1. cap. 1.

Remissæ sapientum voluptates, & modestæ, ac pæne languidæ sunt, compressæque & vix notabiles: ut quæ neque arcessitæ veniant, nec quamvis per se accesserint, in honore sint, neque ullo gaudio percipientium exceptæ. Miscent enim illas, & interponunt vitæ & ludum jocumque inter seria. Seneca de Vita beata cap. 12.

Resupina voluptas. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Sobria ac sicca voluptas. Seneca de Vita beata cap. 12.

Sincera est nulla voluptas. Ovid. 7. Met. 453.

Torva voluptas frontis. Claud. 4. Cons. Hon. 517.

Vera voluptas. Lucret lib. 5. 1432.

Viva voluptas prati. Claud. 1. in Ruff. 209.

Accipere voluptatem. V. ACCIPIO.

Adjungere voluptatem ad virtutem. V. ADJUNGO.

Afferre voluptatem. V. AFFERO.

Architectari voluptatem. V. ARCHITECTOR.

Assumere voluptatem. V. ASSUMO.

Bacchari in voluptate. V. BACCHOR.

Capio voluptatem ejus, pro De eo. Plin. 2. Epist. 17.

Capitur mihi mente voluptas. Ovid. 4. de Pont. 9. 37.

Capi voluptate. Cic. 1. de Legib. 31. Nam & voluptate capiuntur omnes: quæ etsi est illecebra turpitudinis, tamen habet quiddam simile naturalis boni, lenitate enim & suavitate delectat.

Captare Voluptatem. V. Capto in CAPIO.

Carere voluptatibus. V. CAREO.

Condire voluptatibus. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Conquirere & comparare voluptates. V. CONQUIRO.

Contrectare varias voluptates mente. V. CONTRAHO.

Corrupta voluptas multo dolore. Hor. 1. Serm. 2. 39.

Creare voluptatem inimicis. V. CREO.

Cumulatus voluptatibus. V. CUMULO.

Deliniri voluptate quadam prava. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Duci ad fidem voluptate, Induci ad credendum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exclusa animo voluptas. Stat. 3. Silv. 3. 106.

Expleta voluptas flendi. Stat. 2. Silv. 1. 15.

Habere voluptatem. Cic. 2. Fam. 9.

Inclinari ad voluptatem audientium debemus. Quintil. 2. 10.

Indulgere voluptati. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Injicere voluptatem. V. INJICIO.

Legere cum voluptate, Cum delectatione. Cic. 5. de Finib. 51. Quid cum fictas fabulas, e quibus utilitas nulla duci potest, cum voluptate legimus?

Locupletata voluptas in perfectione vitæ. V. LOCUS.

Loqui ad voluptatem. V. LOQUOR.

Percipienda voluptas oculis. Ovid. 4. de Pont. 9. 38.

Perfundi voluptate. Cic. de Clar. Orat. 188. Delectatur audiens multitudo, & docitur oratione, & quasi voluptate quadam perfunditur.

Permulcere aures assistentium pravis voluptatibus. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Permulceri voluptate lætissima. V. PERMULCEO.

Petere voluptatem audientium. Quintil. lib. 5. cap. 1.

Satiata voluptas. Stat. 6. Theb. 294.

Esse voluptati, Gratum esse. Cic. 1. Fam. 7. Quod mihi de filia, & de Crassipede gratularis, agnosco humanitatem tuam speroque & opto, nobis hanc conjunctionem voluptati fore.

Esse in voluptate. Cic. 1. de Finib. 38. His rebus instructus semper est in voluptate.

Esse in voluptate & Dolere, contraria. Cic. 4. Acad. 21.

Voluptas, mala est aliquando. Plaut. Merc. 5. 3. 1. Cic. de Senect. 44. Divine enim Plato escam malorum voluptatem appellat, quod, &c.

Voluptas maxima est inimica virtuti, bonique naturam fallaciter imitando adulterat. Cic. in Partit. 90.

Omnis voluptas honestati est contraria. Cic. 3. Off. 119.

Capitalis pestis est voluptas. Cic. de Senect. 39. Nullam capitaliorem pestem, quam voluptatem corporis, hominibus a natura datam, cujus voluptatis avidæ libidines temere & effrenate ad potiundum incitarentur.

Omnium malorum mater voluptas. Cic. 1. de Legib. 47. Vel ab ea, quæ penitus in omni sensu implicata insidet, Imitatrix boni, voluptas: malorum autem omnium mater.

In voluptatis regno virtus non potest consistere. Cic. de Senect. 40.

A voluptatibus. V. A vel AB.

Assuetudo voluptatum. Tacit. 2. Hist. 62.

Condimentum voluptatis. V. CONDIO.

Ministræ voluptatum. V. Minister, in MINISTRO.

Confusa voluptas amborum. Ovid. 15. Epist. 49.

Furtiva voluptas. Ovid. 4. Met. 327.

Indigna homine docto voluptas. Cic. 2. Off. 2. Nec me angoribus dedidi, quibus essem confectus, nisi his restitissem: nec rursus indignis homine docto voluptatibus.

Irritata voluptas. Ovid. 2. de Arte Am. 681.

Libidinosa voluptas. V. LIBIDO.

Lucrosa voluptas. Ovid. 1. Amor. 10. 35.

Mutua voluptas. Lucret. lib. 4. 1195.

Amplexari voluptatem. V. AMPLECTOR.

Avolat voluptas. V. AVOLO.

Capere voluptatem cum aliqua, i. e. Concumbere. Plaut. Amph. prol. v. 114.

Dedere se voluptatibus. V. DEDO.

Inhærere voluptatibus. V. INHÆREO.

Invenire novam voluptatem. Cic. 5. Tusc. 20. Xerxes præmium proposuit qui invenisset novam voluptatem.

Liquescere voluptate. V. LIQUOR, ōris.

Mollit blande voluptas truces animos. Ovid. 2. de Arte Am. 477.

Nocet empta dolore voluptas. Hor. 1. Epist. 2. 55.

Perfluere voluptatibus. V. PERFLUO.

Placet inconcessa voluptas. Ovid. 3. Amor. 4. 31.

Properata voluptas. Ovid. 1. Amor. 4. 47.

Sperata voluptas. Ovid. 2. Met. 862.

Spernere voluptates. Hor. 1. Epist. 2. 55.

Voluptas dicitur etiam de Spectaculis, Ludis & Certaminibus. Treb. Pollio in Gallien. cap. 10. Quæ voluptates paratæ sunt? qualis cras erit scæna? Et Vopisc. in Aureliano cap. 34. Datæ sunt populo voluptates ludorum scænicorum. [Pl. tantum, Voluptates.

VOLUPTĀTULA, æ. f. Diminutivum apud Vivem de Fem. Christ. H.St.

VOLUPTĀRIUS, a, um. Adj. Quod voluptatem affert. Plaut. Pœn. 3. 2. 25.

Liberum ut commonstraremus tibi locum & voluptarium.

Mollis & voluptarius. Cic. 5. Tusc. 88. Ordiamur ab eo, si placet, quem mollem, quem voluptarium dicimus.

Impensæ rerum voluptariarum. Cajus in l. utiles. D. de petit. here.

Disciplina voluptaria Cic. 1. de Finib. 37. Intelligaturque ea, quæ voluptaria, delicata, mollis, habeatur disciplina, quam gravis, quam continens, quam severa sit.

Disputatio voluptaria. Cic. 3. de Orat. 59. Tum ab Aristippo, quem illæ magis voluptariæ disputationes delectarant.

Homo voluptarius. Cic 2. Tusc. 18. Ego a te non postulo ut dolorem eisdem verbis afficias, quibus Epicurus voluptatem, homo, ut scis, voluptarius. Plaut. Men. 2. 1. 34.

Voluptarii atque potatores maximi. Cic in Pison. 42. Atque hos quidem etiam isti tui dicunt voluptarii Græci. i. e. Voluptatis assertores, quales erant Epicurei.

Possessio voluptaria. Cic. 12. Att. 25. Voluptarias enim possessiones nolet Silius.

Prædium voluptarium. Ulpian. in l. Si cujus rei. §. fructuarius. D. de usufr.

Secta voluptaria. Seneca de Vita beata, cap. ult.

Sensus voluptarius gustatus. Cic. 3. de Orat. 97. Quin etiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maxime voluptarius, quique dulcedine præter ceteros sensus commovetur.

VOLUPTUARIUS, a, um. Adj. Idem quod Voluptarius. Capitol. in Vero cap. 2. Fuit voluptuarius & nimis lætus.

Veneris voluptuariæ filius. Mart. Capell. lib. 2.

VOLUPTARIE, Adv. Apul. 3. Milef. p. 138. Transactis voluptarie paucis noctibus.

VOLUPTUŌSUS, a, um. Adj. [ἡδυπαθὴς] Voluptuosus homo, qui perquam amat voluptatem.

Res voluptuosa, Quæ in se habet voluptatem, Et plena est voluptatis, & quæ voluptate afficit. Plin. 3. Epist. 13. Voluptuosum esse utraque opera eodem viatico invisere.

Superl.

Superl. Sidon. 2. Epist. 9. Voluptuosissimum tempus exegi.
VOLUPTUŌSE, Adv. Sidon. 5. Epist. 20. Ad patriæ solum & præter occasionem voluptuose venit.
Compar. Idem 1. 9. Voluptuosius relegendis versibus immorabere.
VOLUPTUOR, vel VOLUPTOR, ēri. Voluptate fruor. Apul. 7. Milef. p. 143. Quanto me felicior Daphne vicina, quæ mero & prandio matutino satiata cum suis adulteriis voluptatur. V. Quintil. Decl. 3. & Voss. Etym p. 566.
VOLUPTĀBILIS, e. Adj. [ἡδύς] Gratus, voluptuosus. Plaut. Epid. 1. 1. 19.
Voluptabilem mihi tuo adventu attulisti nuntium.
VOLUPTIFICUS, a, um. Adj. Apul. 2. Florid. p. 17. Jovis stella benefica, Veneris voluptifica.
VOLUP, vel VOLŬPE, [ἡδύ] i. e. Delectabile. Plaut. Cas. 4. 2. 5. Fecite animo vestro volupe. Ter. Phorm. 4. 3. 5. Venire salvum volupe est. V. Plaut. Asin. 5. 3. 1. & Gell. 12. 4.
Sic Vesperug, pro Vesperugo, Vide in DOMUS. H. St.
Respicit Plautinum locum, ubi in quibusdam codd. pro Volupe legitur Volup, per apocopen.
VOLUPIA, æ. f. Dea, voluptates hominibus afferens. August. de Civ. Dei 4. 8.
VŌLŪSIUS, i. m. [Οὐολούσιος] Poeta fuit Patavinus, qui Ennium secutus, rerum gestarum populi Romani annales carmine scripsit. Catullus de Smyrna Cinnæ poetæ, 92. 7.
At Volusi annales Aduam morientur ad ipsum,
Et laxas scombris sæpe dabunt tunicas.
VOLUTA, VOLUTABRUM, VOLUTARE, VOLUTABRIUM, VOLUTATIM, VOLUTO. V. VOLVO.

V O M

VOMĀNUS, i. m. Fluvius Piceni. Plin. lib. 3. cap. 13. Sil. lib. 8. 349.
VOMER, ĕris. m. V. VOMO.
VŎMICA, æ. f. [ἀπόστημα, Gl. G. L.] Tumor excrescens, sive grossities illa, quæ nascitur in aliqua parte corporis, saniem frequenter emittens. V. ABSCESSUS. Cic. 3. de Nat. Deor. 70. Nec prodesse Pheræo Iasoni, is qui gladio vomicam ejus aperuit, quam sanare medici non poterant. Plin. lib. 20. cap. 12. Petroselinon præcipuum ad vomicas.
Putres vomicæ. Juven. 13. Sat. 95.
Erumpit vomica. Cels. lib. 2. cap. 8.
Excitat vomicas dolor. Cels. lib. 2. cap. 7.
Laborare vomica. Cels. lib. 4. cap. 8.
Oritur vomica. Cels. lib. 2. cap. 6.
Rumpere vomicam. Cels. lib. 2. cap. 8.
Vomica, de Suppuratione interiore. Cels. lib. 2. cap. 8. Quod si ne rupta quidem vomica, vel pure extrinsecus emisso, febris quievit. Idem de interiore suppuratione loquens, lib. 3. cap. ult. Omnis tunc vomicæ finis est, ut rumpatur, indiciumque est pus, vel alvo vel ore redditum. Budæus.
Vomicam non infestiviter Plautus vocat Crumenam plenam argenti, in Perf. 2. 5. 11.
Quid hoc, quod in collo tibi tumet? SA. vomica est, pressare parce.
Vomica, Concava loca, vetustate exesa. Lucil. lib. 29. Tyroneo & non mortifero adfectus vomica & vulnere. Non. 2. 902. Mercer. Vulnera.
Vomicæ Reipubl. apud Quintil. lib. 8. cap. 6. Non enim si Cicero recte sentinam Reipubl. dixit, fœditatem hominum significans, idcirco probem illum quoque veteris oratoris, Persecuisti Reipubl. vomicas.
VOMĬCUS, a, um. Adj. Senec. Controv. 2. 12. Fabianus Maximus primus foro Romano hunc vomicum morbum, quo nunc laborat, intulit. i. e. Malum maximum.
VOMICŌSUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 2. 17. Empyici, id est, vomicosi. conf. Veget. 1. 37.
VŎMO, ui, itum, [ἐμῶ, τὸ ἐξεμῶ, Gl. G. L.] ĕre. Ejicere: proprie de cibis, ore per nauseam rejectis, dicitur. Cic. pro Deiot. 21. Quum, inquit, vomere post cœnam velle te dixisses, in balneum te ducere cœperunt.
Bibere, vomere, effundere. Cic. in Pison. 23. Aliquod Lapitharum aut Centaurorum convivium ferebatur: in quo nemo potest dicere, utrum iste plus biberit, an vomuerit, an effuderit.
In conspectu alicujus vomere. Cic. 2. Philip. 63. Tantum vini in Hippiæ nuptiis exhauseras, ut tibi necesse esset in Pop. Rom. conspectu vomere postridie.
In mensam vomere. Cic. 2. de Finib. 23. Nolim enim mihi fingere asotos, ut soletis, qui in mensam vomant, & qui de conviviis auferantur.
Animam ille vomit purpuream, Sanguinem vomens exspiravit. Virg. 9. Æn. 349.
Flammas ore vomit Cacus. Ovid. 1. Fast. 572.
Fluctus vomit ac resorbet Scylla. Ovid. 12. Epist. 125.
Vitam vomere. Lucret. lib. 6. 828.
VOMOR, ĕris. Pass. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandræ ore sanies lactea vomitur.
Vomitur, Impersonale. Cic. 2. Philipp. 144. Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.
VOMENS, entis. Partic. Cic. 2. Philipp. 63. Is vomens frustis esculentis vinum redolentibus totum tribunal implevit.
Fumum vomens stupa. Virg. 5. Æn. 682.
Ignes ore vomens. Idem. 8. Æn. 199.
VOMITUS, a, um. Partic. Cæl. Aurel. Acut. 3. 20. Egestio vomitorum spumosa.
VOMĬTIO, ōnis. f. [ἔμεσις] Cic. 2. de Nat. Deor. 126. Quid ea, quæ nuper, id est paucis ante sæculis, medicorum ingeniis reperta sunt, vomitione canes, purgante autem, &c.
Inimicæ oculis vomitiones. V. INIMICUS.
Concitare vomitiones. Plin. lib. 24. cap. 18.
VOMĬTUS, ûs. m. [ἔμετος, Gl. G. L.] Idem. ut,
Araneosus vomitus. V. ARANEA.
Varius vomitus. Cels. lib. 2. cap. 6.
Extrahere vomitum. lib. 2. cap. 8.
Facere lib 13. cap. 23.
Inhibere. lib. 12. cap. 15.

Invitare. lib. 22. cap. 14.
Movere. lib 33. cap. 8.
Repetere. lib. 4. cap. 4.
Sistere. lib. 20. cap. 14.
Supprimere. lib. 4. cap. 5.
VOMITIUM, i. n. Idem. Mart. Capella lib. 2. p. 25. Nausea & vomitio laborare.
VOMĬTOR, ōris. m. [ἐμετής] Plin. lib. 23. cap. 1. Non expedire vomitoribus, sicut neque mustum, neque sapa, neque passum. Harduin. legit Vomitionibus. Jejuni vomitores. Senec. Epist 88.
VOMITŌRIUS, a, um. Adj. [ἐμετικός] Quod vim vomitum faciendi habet. Plin. lib. 21. cap. 19. Hunc stomacho inutilem, & ideo vomitorium.
VOMITORIUM, i, n. Vomitoria in spectaculis dicimus, Unde homines glomeratim ingredientes in sedilia se fundunt. Macrob. 6. Saturn. 4. conf. Lips. de Amphith. p. 31.
VOMAX, ācis. Libenter vomens. Compar. Sidon. 8. Epist. 3. Anus, qua nihil litigiosius, bibacius, vomacius.
VOMITINA, æ, f. Ἔμετος, Gloss. Latinogræc.
VOMĬTO, [ἐξεμέω] āre. frequent. Columel. lib. 7. cap. 10. Quam quum pecudes biberunt, nausea correptæ vomitant, atque expurgantur. Et Suet. Vitell. cap. 13.
VOMĬTANS, antis. Partic. Sen. Epist. 18. Hoc multo fortius est ebrio ac vomitante populo, &c.
VOMĬFICUS, a, um. Adj. ut, Vomificum medicamen. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.
Succus vomificus. Apul. de Herb. cap. 108.
VOMIFLUUS, e, um. Adj. ut, Passio vomiflua. Cæl. Aurel. Tard. 2. 14.
VŌMER, vel VOMIS, ĕris. m. [ὕνις, Gl. L. G. & G. L.] dicitur id ferrum in aratro, quod liras facit, & utrimque vomit, unde nomen habet. Plin. lib. 17. cap. 18. Vomerum plura genera: Culter vocatur prædensum, prius quam proscindatur, terram secans, futurisque sulcis vestigia præscribens incisuris, quas resupinus in arando mordeat vomer. Alterum genus est vulgare, rostrati ut vectis. Tertium in solo facili, nec toto porrectum dentali, sed exigua cuspide in rostro. Virg. 1. Georg. 46.
Depresso incipiat jam tum mihi taurus aratro
Ingemere, & sulco attritus splendescere vomer. Ubi Servius,
Vomer a frequenti aratione atteritur & decrescit. Lucret lib 1. 315.
—occulto decrescit vomer in arvo. Dicimus autem & hic vomer, & hic vomis: sed ab utroque hujus vomeris facit. Virg. 1. Georg. 162.
Vomis & inflexi primum grave robur aratri.
Saucia vomeribus tellus. Ovid. 1. Met. 102.
Aduncus. Ovid. 4. Fast. 927.
Curvus. Ovid. 3. Amor. 8. 39.
Duro fumans sub vomere taurus. Virg. 3. Georg. 515.
Ferreus. Lucret. lib. 1. 315.
Laureatus. V. LAURUS.
Obtusi vomeris dentem procudere. Virg. 1. Georg. 262.
Rigidi vomeris ictu versatur tellus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 196.
Unci vomeris patiens tellus. Virg. 2. Georg. 223.
Perstringere aliquid vomere. Cic. 2. Philipp. 102. Cujus quidem vomere portam Capuæ pæne perstrinxisti, ut, &c.
Pro Membro virili posuit. Lucret. lib. 4. 1267.
Eicit enim sulci recta ratione viaque
Vomerem, atque locis avertit seminis ictum.

V O P

VOP. Vopiscus.
VOPISCUS, i. m. dicitur Qui ex duobus conceptis, uno abortu excluso, ad partum legitimum ducitur. Plin. lib. 7. cap. 10. Vopiscos appellebant e geminis, qui retenti utero nascerentur, altero interempto abortu. Namque maxima, etsi rara, circa hoc miracula existunt.
De Flavio Vopisco, historico, cujus exstant vitæ paucorum Imperatorum, V. Voss. Hist. Lat. 2. 7.

V O R

VORĀNUS, i. m. [Οὐοράνος] fuit Q. Luctatii furacissimus libertus, quem nummularius nummos de mensa subtrahentem, & in calceos infarcientem deprehendit. Cæl. lib. 10. cap. 49. Hor. 1. Serm. 8. 39. V. EXCALCIO.
VŌRO, [καταπίνω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Cibum non confectum deglutire. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Alia vorant, alia mandunt.
Plaga vorat medullas. Senec. Hippol. 3.
Rapidus vortex vorat navem. Virg. 1. Æn. 121.
Vorare, Avide sumere. Plaut. Truc. 1. 1. 22.
Adduntur noctes: interim ille hamum vorat. V. Curc. Act. 3. v. 61. & in HAMUS.
Litteras vorare, Cupide arripere. Cic. 4. Att. 10. Nos hic voramus litteras, cum homine mirifico (ita mehercule sentio) Dionysio.
Viam vorare, Celerrime currere. Catul. ad Libel. 33. 7. V. VIA.
VORANS, antis. Partic. ut, Vorans Charybdis. Propert. lib. 2. 26. 53.
VORĀTUS, e, um. Partic. ut, Musca vorata. Martial. lib. 5. 18.
Viscera vorata. Arnob. lib. 7. p. 249.
VORATIO, ōnis. f. [καταποσις] Catullus ad Porcium & Socrationem, 45. 7.
— mei sodales
Quærunt in trivio vorationes. Alii legunt Vocationes, exponuntque de vocationibus ad convivium. V. Vocatio, in VOX.
VORĀTOR, ōris. m. Hieron. adv. Jovian. 2. 11. Vorator & potator vini.
VORAX, ācis. Adj. [καταπιγών, Gl. G. L.] Plurimum vorans. Cic. 2. Philip. 67. Quæ Charybdis tam vorax?
Voracibus impensis onerosus equitatus. Valer. Max. lib. 7. cap. 1. in fine.
Ventris voracia placare jejunia. Ovid. 15. Met. 94.
Usura vorax. Lucan. lib. 1. 181.
Compar. Ovid. 8. Met. 839.
— quo copia major
Est data, plura cupit, turbaque voracior ipsa est.

VŎRĀCĬTER, Adv. Macrob. 7. Saturn. 5. Voraciter invadere.

VORACITAS, ātis. f. Plin. lib. 2. cap. 107. Natura voracitatem in toto mundo avidissimam sine damno sui pascit.

VORĀGO, inis. f. [χάσμα, Gl. L. G. & G. L. καταπότις, χάραδρα, G.L.] Barathrum dicitur: quod in eam cadentia, non emergunt, sed quasi devorantur. Cic. 1. de Divin. 73. Qui quum per agrum Leontinum iter faciens, equum ipse demisisset in flumen, summersus equus voraginibus non exstitit.

Ima vorago. Cic. in Sallust. 18.

Ingens vorago faucibus vastis patet. Senec. Herc. fur. 9.

Lividissima, maximeque profunda vorago. Catullus ad Coloniam 18. 11.

Pigra vorago, Limosa & cænosa. Sil. lib. 13. 562.

Tenebrosa vorago. Stat. 6. Theb. 382.

Tenax vorago. Catul. ad Coloniam 18. 26.

Vasta voragine exæstuat gurges. Virg. 6. Æn. 296.

Vorago, aliter. Curt. lib. 8. 14. 4. Imber violentius, quam alias, fusus campos lubricos & inequitabiles fecerat: gravesque, & propemodum immobiles, currus illuvie & voragine hærebant.

Metaph. Vorago patrimonii. Cic. pro Sext. 111. Tu meo periculo gurges ac vorago patrimonii helluabare?

Scopulus & vorago. Cic. 3. de Orat. 161. Syrtim patrimonii, scopulum libentius dixerim: Charybdim bonorum, voraginem potius.

VORAGĬNŌSUS, a, um. Adj. [βαραθρώδης] Voraginibus plenum. Hirt. Bell. Hisp. cap. 29. Nam palustri & voraginoso solo currabat ad dexteram partem.

Amnis voraginosus. Ammian. 24. 22.

Via voraginosa. Apol. 9. Met.

VORATRINA, æ. f. Vorago. Ammian. 17. 16. Patefactis subito voratrinis, terrarum partes absorbent.

Est etiam Popinæ. Tertull. Apol. cap. 39. Inde non epulis, non potaculis, nec ingratis voratrinis dispensatur, sed egenis alendis humandisque.

VORSURA, V. Versura, in VERTO.

VORTEX, V. Vertex, in VERTO.

VORTO, ĕre. V. VERTO.

V O S

VOS, vestrûm vel vestri, [ὑμεῖς. ὑμῶν, Gl. L. G. & G.L.] Pronomen pluralis numeri a Tu. ut Virg. 5. Ecl. 21.

Vos, coryli, testes.

Ne cui vestrûm sit mirum. Ter. Heaut. prol. v. 1.

Vestrorum pro vestrûm dixit Plaut. Mostel. 1. 3. 122.

VOSMET, cum enclitica. Plaut. Capt. 3. 5. 18. Ita vosmet ajebatis.

VOSMETIPSI, [ὑμεῖς αὐτοί, Gl. G. L.] pro Vos ipsi. Cic. 4. Acad. 72. Nos autem dicimus ea nobis videri, quæ vosmet ipsi nobilissimis philosophis placuisse conceditis. Et pro Rosc. Amer. 104. Quæ facitis, ejusmodi sunt ut ea dedita opera e vobis contra vosmet ipsos facere videamini.

VOSTER antique, pro VESTER, q. V.

V O T

VOTA. SOL. PRO. SAL. P. R. Vota solvit pro salute populi Romani. VOT. SOL. DECEN. Vota soluta decennalia. VOT. V. Votis quinquennalibus. VOT. X. Vota decennalia.

VOTIĒNUS, i. m. Montanus, Narbonensis rhetor & poeta nobilis, a Tiberio relegatus in Baleares. V. Tacit. 4. Ann. 42. Senec. Suas. 21. & 28.

VOTUM, V. VOVEO.

V O V

VŎVEO, vōvi, ōtum, [εὔχομαι, Gl. L. & G. L.] ēre. Deo aliquid sancte promittere. Cic. 1. de Nat. Deor. 122. Quid optamus e diis immortalibus? quid vovemus? Hor. 3. Carm. 8. 6.

Ex amissione alicujus rei vovere. Cic. 1. de Divin. 31. Quum propter paupertatem sues puer pasceret, una ex his amissa, vovisse dicitur, si recuperasset, uvam se Deo daturum, quæ maxima esset in vinea.

Votum vovere. Liv. 23. 19. Ovid. 9. Met. 793.

Vota puer solvit, quæ femina voverat Iphis.

Vovere in eadem verba. Liv. 31. 9.

Vovere, pro Votis optare. Senec. de Benef. lib. 6. Et quicquid inimicus optaret, amantes vovent. Hor. 1. Epist. 4. 8.

Quid voveat dulci nutricula majus alumno?

Voveo, [ἀνατίθημι, Gl. L. G.] Voto consecro.

Caput vovere pro salute patriæ. Cic. 5. de Finib. 64. Nostri imperatores pro salute patriæ sua capita voverunt. i. e. Periculis se objecerunt. Al. Devoverunt. [Respicit Decios.

Decimam vovere alicui. Cic. 3. de Nat. Deor. 88. Neque Herculi quisquam decumam vovit unquam, si sapiens factus esset.

Templum vovere Deo. Liv. 1. 12.

VŌTUS, a, um. Partic. [ἀνακειμένος] Cic. 3. de Nat. Deor. 43. At earum templa sunt publice vota & dedicata. Liv. 4. 12.

Delubra vota Menti. Ovid. 6. Fest. 241.

VŌTUM, i. n. [εὐχή, Gl. L. G. & G. L.] Promissio facta Deo. Cic. 2. de Legib. 41. Diligentia votorum satis in lege dicta est. ac voti sponsio, qua obligamur Deo: pœna vero violatæ religionis justam recusationem non habet.

Voti reus. V. REUS.

Preces & Vota. Cic. pro Planc. 97. Eorumque preces & vota de meo reditu exaudiens, Dyrrhachium, quod erat in fide mea petere, contendi.

Promissum & Votum. Cic. 12. Att. 10. Sed jam quasi voto quodam & promisso me teneri puto.

Votum pro. Cato R. R. cap. 83. Votum pro bubus, ut valeant sic facito.

Amarum votum, Quod male cedit, quale fuit Midæ. Claud. 2. Cons. Stil. 229.

Audax votum. Stat. 9. Theb. 623.

Furialia vota, Desideria furiosa. Sil. lib. 8. 26.

Furiosa, Furiosa cupiditas. Ovid. 10. Met. 370.

Futile votum, Inane desiderium. Sil. lib. 10. 340.

Ignavum. Claud. Eutrop. 2. 394.

Modesta parum vota. Ovid. 3. Trist. 8. 13.

Nefarium votum. Cic. pro Cluent. 194. Quin etiam nocturna sacrificia, quæ putat occultiora esse, sceleratasque ejus preces & nefaria vota cognovimus.

Pavidum votum. Claud. de Bell. Gildon. 67.

Pia vota, Piorum preces ad Deum. Ovid. 1. Met. 221.

Publica. Ovid. 7. Met. 450.

Temeraria vota. Tibul. lib. 3. 6. 27.

Tristia vota. Ovid. in Ibin, 103.

Annuit votis nostris Deus. Claud. 2. Cons. Stil. 212.

Assuescere vocari votis. Virg. 1. Georg. 42.

Canere vota divis, Hymnos & preces. Servius. Virg. 3. Æn. 438.

Cessare in vota. V. CESSO.

Concipere vota. Ovid. 7. Met. 583.

Concepta vota. Sil. lib. 7. 77.

Confugere ad vota. V. CONFUGIO.

Corrigere vota sua, Suos appetitus. Ovid. 2. Met. 89.

Damnari votorum, vel voti. V. DAMNO.

Debere votum. Cic. 6. Verr. 12.

Dissolvere vota. Cic. 15. Att. 11. al. Diis solvere.

Ducere vota ad bonos exitus. Hor. 4. Carm. 8. 34.

Duplicare vota metu. Virg. 8. Æn. 556.

Effundi in vota. Tacit. 1. Ann. 79.

Exsequi annua vota. Virg. 5. Æn. 53.

Facere vota, pro Optare. Cic. pro Milon. 76. Vota enim faceretis, ut in eos se potius mitteret, quam in vestras possessiones. V. FACIO.

Facere vota parcius. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 2.

Facere vota de aliquo ægroto. Cic. 8. Att. 25.

Ovid.

Atque aliquis pendens in cruce vota facit. H. St. V. 1. ex Po 6. 58.

Vota homines parcius facerent. Vide Senecam lib. 2. de Benef. cap. 1. ubi dicit etiam Deos precari. Virgil. Cessit in vota precesque. H. St. Posterius errorem puto.

Inhibere vota alicujus rogando. Ovid. 16. Epist. 117.

Liberari voti, pro Voto. Liv. 5. 28.

Nectere vota votis. Lucret. lib. 5. 1201.

Nuncupare vota. V. NUNCUPO.

Obligare votis caput. Hor. 2. Carm. 8. 6.

Onerare votis æthera, Iterum atque iterum vota deo polliceri. Virg. 9. Æn. 24.

Perfecta vota ordine. Virg. 3. Æn. 438.

Persolvere votum. V. PERSOLVO.

Poscere opem votis. Ovid. 3. Fast. 594.

Reddere vota. V. REDDO.

Repetere vota. Quintil. In proœm. lib. 4.

Sacrabat immortale votum diis. Virg. 8. Æn. 715.

Sancire feralia vota diis Stygiis contra aliquem. Stat. 11. Theb. 345.

Solvere vota. V. SOLVO.

Solvere fidem voti. Ovid. 1. Fest. 642.

Superare supplicibus votis iram numinis. Virg. 8. Æn. 60.

Suscipere vota. V. SUSCIPIO.

Suspendit tacito vota labello. Catul. Argon. 62. 104.

Timere erecto voto aliquid. Stat. 6. Theb. 756.

Vocare aliquem in vota. Virg. 5. Æn. 514.

Vocare divos in vota. Virg. 5. Æn. 234.

Vocare imbrem votis. Virg. 1. Georg. 157.

Vocari votis assuesce. Virg. 1. Georg. 42.

Votum [ἀνάθημα] est ipsa res Deo dicata. Petron. cap. 19. Stipant graves equi recessus Danai, & in voto latent. i. e. In equo, quem Græci Palladi voverant. conf. Virg. 3. Æn. 279.

Votum, Voluntas & desiderium: quod ea valde desideramus, quæ voto a Deo poscimus. Cic. 14. Fam. 4. Si hæc mala fixa sunt, ego vero te quamprimum, mea vota, cupio videre. Sed emendati libri habent, Mea vita.

Ad votum. V. AD.

Compos voti. V. COMPOS.

Voto, εὐχήτον; εὐχῇ. Gloss. Latinogræc.

Matura vota coloni. Ovid. 8. Met. 449.

Deplorata vota jacent. Ovid. 1. Met. 273.

Sternuntur segetes & deplorata coloni,

Vota jacent. h. e. Spes valde ploratæ ab agricolis. Vota autem vocat Frumenta multis votis & precibus expetita.

Exposcere pacem votis. Virg. 3. Æn. 261.

Fingere voto aliquem. Plin. Epist. 112.

Fovere sua vota animo. Ovid. 7. Met. 633.

Frui votis. Valer. 4. Argon. 760.

Implere votum alicujus. Curt. lib. 4. 13. 24.

Obire vota. Paterc. lib. 2. 35. extr. Catilina non segnius vota obiit, quam sceleris conandi consilia inierat.

Petere voto, i. e. Optare. Plin. 24. Epist. 17.

Potiri voto. Ovid. 9. Met. 313.

Respondere votis alicujus, Satisfacere desiderio. Virg. 1. Georg. 47.

Est in voto. Pers. 3. Sat. 48.

Jure, etenim id summum quid dexter senio ferret,

Scire erat in voto. h. e. In desiderio meo summum.

Succedere in vota alicujus. i. e. Idem velle quod ante te alius conceperit. Ovid. 11. Met. 227.

Superant modum tua vota. Stat. 1. Achil. 1. 45.

Vota, Nuptiæ. Hinc, Cum spe votoque uxoris transigere, Contrahere matrimonium est. Tacit. de German. 19. 4. Melius quidem adhuc quædam civitates in quibus tantum virgines nubunt, & cum spe votoque uxoris semel transigitur.

Vota secunda, i. e. Nuptiæ secundæ. Justinian. Novel. 2. C. 2. §. 2.

Vota & Nota confunduntur in MSS. V. Drakenb. ad Sil. 3. 34. & 6. 437.

VOTĪVUS, a, um. Adj. [εὐκταῖος, Gl. G. L.] Quod ex voto dari promittitur. Hor. 1. Epist. 3. 36.

Pascitur in vestrum reditum votiva juvenca.

Aures votivæ, Quæ cupiunt aliquid audire. Plaut. Casin. prol. 29.

Legatio votiva, Quæ pro voto ac voluntate vel voluntarie suscipitur. Cic. 14. Att. 2. Simulque cogites, quid agendum nobis sit, super legatione votiva, quod in his locis moneor a multis ne in Senatu Calendis adsim. V. Legatio, in LEGO, are.

Ludos votivos appellat Cic. 2. Verr. 31. Quos Pompejos voverat, si Sertorium superasset. Ascon. Plin. lib. 7. cap. 48. Ludis pro salute divi Augusti votivis.

Preces votivæ, Quibus aliquid cum voto poscimus.

Tabella votiva. Hor. 1. Serm. 1. 33. V. Tabella, in TABULA.

Tura votiva. Ovid. 3. Amor. 12. 9.

Noctes votivæ. Tibul. lib. 1. 3. 29.

Votivum, Quod voto desideratum est. Apol. lib. 6. Tota civitas ad votivum conspectum effunditur.

Votivum, est Gratum, ex voto. Trebell. Pollio in Gallien. cap. 3. Constabat, votivum illi fuisse, quod imminentem cervicibus suis gravitatem patriam non haberet.

VOTO, āre. freqoentat. Onomast. Vet. Voto, ὁμολογεῖν. V. Jornand. de Regn. Soccess. in Julian. Parabata.

VOTĬTUS, a, um. Partic. Votitum veteres Religione aliqua prohibitum vel interdictum dici voluerunt. Plaut. Asin. 4. 1. 44.

Nolo habere illam causam, & votitam dicere. Ex Nonio, 1. 215.

VOTĬVER, ĕra, ĕrum. Adj. Votivus. Stat. 4. Silv. 4. 92.

Votiferaque meas suspendit ab arbore vittas.

V O X

VOX, vōcis. f. [φωνή, Gl. L. G. & G. L.] Omne quod sonat. Fit ἀπὸ τοῦ βοᾶν, quod est voco. Priscianus lib. 1. Vox dicta est, vel a vocando, ut dux a ducendo: vel ἀπὸ τοῦ βοᾶν βοῶ, ut quibusdam placet. Cic. in Orat. 55. Vocis mutationes totidem sunt, quot animorum, qui maxime voce commoventur. Ibid. 57. Mira est enim quædam natura vocis, cujus quidem e tribus omnino sonis, inflexo, acuto, gravi tanta sit, & tam suavis varietas perfecta in cantibus. Idem 1. Acad. 19. In lingua etiam explanata vocum impressio.

Vocis genera permulta. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. Vocis genera permulta, canorum, fuscum, lene, asperum, grave, acutum, flexibile, durum: quæ hominum solum auribus judicantur. Idem 3. de Orat. 214. Nam voces ut chordæ sunt intentæ, quæ ad quemque tactum respondeant, acuta, gravis: cita, tarda: magna, parva: quas tamen inter omnes est suo quoque in genere mediocris. Atque etiam illa sunt ab his delapsa plura genera, lene, asperum: contractum, diffusum; contioenti spiritu, intermisso: fractum, scissum: flexo sono, attenuatum, inflatum.

Vocis quantitates insuper & qualitates varias facit Quintil. lib. 11. cap. 3. Sed ne vox quidem (ait) nisi liberalis, actionem habere optimam potest. Bona enim firmaque, ut volumus, uti licet: mala vel imbecilla & inhibet multa, ut insurgere, exclamare: & aliqua cogit, ut summittere, deflectere, &c. Paulo post, Natura vocis spectatur quantitate & qualitate, Quantitas est simplicior. In summa enim grandis, aut exigua est: sed inter has extremitates mediæ sunt species, & ab ima ad summum, ac retro, multi sunt gradus. Qualitas magis varia est. Nam est & candida & fusca, & plena & exilis, & lenis & aspera, & contracta & fusa, & dura & flexibilis, & clara & obtusa. Ibidem, Non enim tam molli teneraque voce, quam forti ac durabili opus est. Paulo post, Alioqui nitida illa & curata vox insolitum laborem recusabit. Rursus ibidem, Itaque sit ipsa vox primum (ut sic dicam) sana, id est nullum eorum, de quibus nunc dixi, patiatur incommodum: deinde non subsurda, rudis, immanis, dura, rigida, vana, præpinguis, aut tenuis, inanis, acerba, pusilla, mollis, effeminata. Et aliquanto post. Ornata est pronuntiatio, cui suffragatur vox facilis, magna, beata, flexibilis, firma, dulcis, durabilis, clara, pura, secans acra, auribus sedens. Ibidem, Nam vox, ut nervi, quo remissior, hoc & gravior & plenior: quo tensior, hoc tenuis & acuta magis est. Sic ima vim non habet, summa rumpi periclitatur. Paulo post, Sic velut media vox, quem habitum a nobis acceperit, hunc judicum animis dabit. Est enim mentis index, & velut exemplar, ac totidem, quot illa, mutationes habet. Itaque lætis in rebus plena, simplex, & ipsa quodammodo hilaris fluit: at in certamine erecta totis viribus, & velut omnibus nervis intenditur. Atrox in ira, & aspera ac densa, & respiratione crebra. Paululum in invidia facienda lentior, quia non fere ad hanc nisi inferiores confugiunt: at in blandiendo, fatendo, satisfaciendo, rogando, lenis & summissa. Suadentium, & moventium, & pollicentium, & consolantium gravis: in metu & verecundia, contracta: adhortationibus fortis: disputationibus teres: miseratione flexa & flebilis, & consulto quasi obscurior: at in egressionibus fusa, & securæ claritatis: in expositione ac sermonibus recta, & inter acutum sonum & gravem media. Attollitur autem concitatis affectibus, compositis descendit, pro utriusque rei modo altius vel inferius. Multo post, Vox temperata, ac gestus modestus. Ibidem, Fusa illa vox, qualem Cicero fuisse in Antonio dicit. Iterum, Erecta & concitata voce dicenda sunt. Paulo post, Nam vox quoque Demetrii jucondior, illius acrior erat.

Absonus voce. V. ABSONUS.

Plenior voce. Cic. 1. de Orat. 232. Ego enim neminem nec motu corporis neque ipso habitu atque forma aptiorem, nec voce pleniorem, aut suaviorem mihi videor audisse.

Asperitas vocis. Lucret. lib. 4. 546.

Bona vocis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Cantus vocis. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Contentio vocis & Remissio, contraria. Cic. 1. de Orat. 261. V. Contentio, in CONTSNDO.

Copulatio inoffensa vocum. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Discrimina vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Flexus vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Intensio vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Iter vocis. Ovid. 2. Met. 830.

Jucunditas claritasque vocis. Quintil. in procem. lib. 6.

Modestia vocis. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Remissio vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Splendor vocis. Cic in Brut. 164.

Splendorem voci affert porrum. Plin. lib. 20. cap. 6.

Suavitas vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Varietas vocum. Cic. 2. de Divin. 9. Aut si surdus sit, varietates vocum aut modos noscere?

Absona. V. ABSONUS.

Absurda. V. ABSURDUS.

Accusatoria vox. Liv. 45. 10. Popilius quæ singuli universique eo bello hostiliter dixerant fecerantque, retulit: & vir asper ingenio, augebat atrocitatem eorum, quæ dicerentur, vultu truci & accusatoria voce.

Acerba. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Acrior. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Acuta. V. ACUO.

Æquissima vox & Turpissima, opponuntur. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 14.

Amœnæ voces. Lucan. ad Pison. 81.

Angusta. Juven. 3. Sat. 90.

Anhela. Claud. 2. in Eutrop. 414.

Animosa vox. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 16.

Assidua. Virg. 4. Æn. 447.

Atrox. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Bona. V. BONUS.

Candida. Quintil. lib. 9. cap. 3.

Canora. V. CANO.

Clara & suavis. Cic. 1. Off. 133.

Clarisona vox. Catul. Argon. 62. 320.

Concitata vox. Qointil. lib. 11. cap. 3.

Confusa. Locret. lib. 4. 566.

Consona. Sil. lib. 5. 199.

Constans. Ovid. 1. Amor. 4. 70.

Contenta vox. Cic. in Orat. 57. Volet igitur ille, qui eloquentiæ principatum petet, & contenta voce atrociter dicere, & summissa leniter, & inclinata videri gravis, & inflexa miserabilis. Contenta vox est, qua aliquid atrociter insectamur, ut in Pisonem, Tune etiam immanissimum ac fœdissimum monstrum, ausus es, &c. Summissa vox est, qua leniter aliquid, & quadam cum jucunditate pronuntiare studemus; hæc superiori penitus contraria est. Inclinata vox est, qua aliquid graviter & sententiose pronuntiamus; quo genere vocis utimur potissimum in exordiis, & alibi, quoties occurrunt graves aliquæ sententiæ. Inflexa vox est, qua conamur auditorum animos ad misericordiam commovere: qualis in perorationibus frequenter esse solet.

Contracta. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Densa. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Dissona. Stat. 8. Theb. 620.

Dulcis & clara vox. Cic. in Orat. 57.

Dura. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Durabilis. Ibid.

Erecta. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Exigua. Virg. 6. Æn. 493.

Facilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Feminea. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Ferrea. Virg. 6. Æn. 626.

Fessa loquendo. Ovid. 3. Trist. 3. 85.

Ficta. Lucan. lib. 3. 102.

Flebilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Fusca, i. e. Subrauca. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Grandis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Grandior & plenior vox. Cic. in Brut. 288.

Gravis vox, cui opponitur Exilis. Plin. lib. 11. cap. 51.

Hilaris. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Hiulcæ voces. V. HIULCUS.

Horrenda. Virg. 9. Æn. 112.

Incerta. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Ioclinata. Cic in Orat. 57. V. Contenta vox.

Inflexa vox. V. Contenta vox, paulo ante.

Infragilis vox. Ovid. 1. Trist. 5. 53.

Ingeniosa mutandis sonis. Ovid. 2. Amor. 6. 18. De psittaco.

Ingens. Virg. 1. Georg. 477.

Ingloria. Stat. 5. Silv. 3. 139.

Interrupta atque moriens. V. INTSRRUMPO.

Iracunda. Ovid. 2. Met. 483.

Lenis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Liberalis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Limpida vox. Plin. lib. 34. cap. ult. De sandaracha.

Languens. ut, Sine contentione vox, nec languens, nec canora. Cic. 1. Off. 133.

Liquata vox apud Macrobium in Hostii carmine, videtur esse, quæ liquido gutture desecta, claraque foras editur, quam scilicet guttur ipsum liquat, & liquidam transmittit: atque ab his, quæ colo liquantur per translationem id dictum est. Turnebus.

Liquidæ voces avium. Lucret. lib. 5. 1378.

Lugubris. Lucret. lib. 4. 552.

Mæsta. Virg. 2. Æn. 280.

Magna. Cic. de Senect. 14. Voce magna & bonis lateribus suasissem.

Minax. Hor. 1. Carm. 10. 10.

Mollis, Effeminata & muliebris. Cic. 3. de Orat. 38. Sunt enim certa vitia, quæ nemo est, quin effugere cupiat, mollis vox, ut muliebris, aut quasi extra modum absona atque absurda est.

Moribunda. Stat. 8. Theb. 642.

Nitida. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Obscura. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Obtusa. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Parvæ vocis murmura. Ovid. 12. Met. 49.

Peracuta vox. Cic. in Brut. 214.

Permanens vox. Cic. in Brut. 141. i. e. Non fracta, firma.

Plena. Cic. de Clar. Orat. 288. Subsellia grandiorem & pleniorem vocem desiderant.

Præpinguis. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Pura. Pers. 5. Sat. 28.

Pusilla. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Rara. Virg. 3. Æn. 314.
Rigida. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Rauca. Ovid. 6. Met. 377.
Recta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Resona. Ovid. 3. Met. 496.
Rustica. Cic. 3. de Orat. 38. Rustica vox & agrestis quosdam delectat, quo magis antiquitatem, si ita sonet, eorum sermo retinere videatur.
Sacra. Ovid. 2. Met. 278. al. Sicca.
Sana. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Serena. Perf. 1. Sat. 19.
Splendida vox, i. e. Clara. Cic. in Brut.
Suavis & canora. Cic. de Clar. Orat. 234.
Suavissima vox. Cic. in Orat. 149. Verbaque sunt quam suavissimis vocibus.
Subrauca. Cic. in Brut. 141.
Subsorda. Quintil. lib. 11. cap. 3. [Loc. supra V. An Subabsurda?
Summissa. Ovid. 4. de Pont. 3. 42.
Tenera. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tenuata. Ovid. 2. Met. 373.
Tenuis vox & tinnola. V. Dedocere vocem, in DEDUCO.
Teres. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tinnula. Catull. in Epithal. Juliæ, 59. 13.
Truculenta vox. Plin. lib. 11. cap. 2.
Trux. Sil. lib. 1. 68.
Veneranda. Lucan. lib. 2. 530.
Virilis. Ovid. 4. Met. 382.
Ululans. Cic. in Orat. 27.
Aboritur vox. V. ABORIOR.
Accommodare vocem. V. ACCOMMODO.
Æquiparare aliquem voce. Virg. 5. Ecl. 48.
Alloqui patriam voce mœsta. Catull. de Berecynth. 61. 49.
Attollere & Submittere vocem, sunt opposita. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Boans vox. Ovid. 3. de Arte Am. 450.
Canere inclinata ululantique voce, more Asiatico. Cic. in Orat. 27.
Captus dulcedine vocis. Ovid. 1. Met. 709.
Complere timenda voce nemus. Hor. Epod. 6. 9.
Comprimere vocem. V. COMPRIMO.
Concipere mente vocem alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Condere vocem alicujus memori aure. Ovid. 19. Epist. 98.
Conferre vocem in quæstum. V. CONFERO.
Confirmatur vox hoc modo. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Confirmata constitutaque vox. Ibid.
Confiteri magna voce. V. MAGNUS.
Consequi vocem gradu. V. CONSEQUOR.
Contendere voce. V. CONTENDO.
Continere vocem. V. CONTINEO.
Conturbatur vox. Lucret. lib. 4. 563.
Corata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Currit vox. V. CURRO.
Custodire vocem. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Deducere vocem. V. DEDUCO.
Demissa voce loqui. Virg. 3. Æn. 320.
Deplorare voce lamentabili. V. LAMENTOR.
Descendit vox, hoc est Deprimitur, submittitur. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Devorat vocem dolor, Præ dolore loqui nequit. Ovid. 13. Met. 539.
Devoratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51. Mira sunt de voce digna dictu. In theatrorum orchestris scobe aut arena superjecta devoratur, & in rudi parietum circumjectu, doliis etiam inanibus. Currit eadem concavo vel recto parietum spatio, quamvis levi sono dicta verba ad alterum caput perferens, si nulla inæqualitas impediat.
Dicere aliquid acuta voce. Hor. 3. Carm. 4. 3.
Distinguere vocem lingua. Sil. lib. 1. 78.
Dat voces lingua. Ovid. 9. Met. 563.
Dare vocem alienæ personæ. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Ducere longas in fletum voces. Virg. 4. Æn. 463.
Effundere voces ad æthera. Virg. 8. Æn. 70.
Elisa vox, in illum sonum erumpit, cui Græci [illegible], nomen, ab immaturo gallorum cantu, dederunt. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Eluctata vox. Stat. 1. Achill. 525.
Emittere vocem. Tibul. lib. 1. 9. 27.
Exasperatur vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Exasperant vocem fauces rasæ. Ibid.
Excitare vocem. Cic. 1. de Orat. 251. Tamen me auctore nemo dicendi studiosus, Græcorum more Tragœdorum voci serviet, qui & annos complures sedentes declamitant & quotidie antequam pronuntient, vocem, cubantes, sensim excitant: eandemque, cum egerunt, sedentes, ab acutissimo sono usque ad gravissimum sonum recipiunt.
Exercere vocem pronuntiatione. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Expavere trucem vocem. Sil. lib. 1. 67.
Exprimere voces. Lucret. lib. 4. 553.
Exprumere anhelam vocem. Claud. 2. in Eutrop. 390.
Exstincta vox. V. Exstinctus, in EXTINGUO.
Fertur vox ad aures. Virg. 3. Æn. 40.
Flectere vocem. Ovid. 2. Amor. 4. 25.
Fractæ voces ad litora. Virg. 3. Æn. 556.
Frangitur vox vitio faucium. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Fundo extremam vocem cum sanguine. Virg. 4. Æn. 621.
Fusa vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Glutire vocem. Plin. lib. 10. cap. 12.
Impedire vocem loquentis. Ovid. 13. Met. 745.
Inclamare aliquem magna voce. V. INCLAMO.
Includit vocem dolor. V. INCLUDO.
Induere voces dolentum. Tacit. 4. Ann. 12.
Inflectere voces cantu. Tibul. lib. 1. 7. 37.
Inflexa vox ad miserabilem sonum. Cic. 2. de Orat. 193.
Intendere vocem. Cic. 3. de Orat. 214. Voces ut chordæ sunt intentæ, &c.
Invocare sollicita voce aliquem. Ovid. 10. Met. 639.
Iterare resonis vocibus aliquid. Ovid. 3. Met. 496.
Jungere vocem fidibus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Locare vocem. Juven. 8. Sat. 186.
Loqui primum incerta voce tentavit. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Loqui tristi voce. Ovid. 7. Met. 517.
Mittere vocem. Lucret. lib. 3. 943.
Modulari vocem. V. MODULOR.
Mutare vocem. Cic. in Orat. 55. Vocis mutationes sunt totidem, quot animorum.
Obscurant vocem fauces obtusæ. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Obscuratur vox vitio faucium. Ibid.
Obtundere vocem. V. OBTUNDO.
Parcere voci. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Penetrat vox ad aures. Ovid. 12. Met. 42.
Persequi voce. V. PERSEQUOR.
Prætерradit vox fauces. Lucret. lib. 4. 531.
Premere vocem, Continere vocem, tacere. Virg. 9. Æn. 323.
Proclamare magna voce. Virg. 5. Æn. 345.
Profusæ voces abiere domos ætherias. Sil. lib. 6. 252.
Profusa immoderate vox. V. IMMODERATUS.
Referuntur voces usque. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Natura autem ita resonans, ut usque Romam significationes, vocesque referantur.
Remittunt vocem nemora. Virg. 12. Æn. 929.
Replere litora voce. Ovid. 1. Met. 348.
Resolvere vocem atque ora. Virg. 3. Æn. 457.
Resorbere vocem. Plin. lib. 18. cap. ult.
Roboratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51.
Rogare submissa voce opem alicujus. Ovid. 4. de Pont. 3. 42.
Scinditur vox vitio faucium. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Sequi vocem fugientem. Virg. 1. Æn. 410.
Simulare fictas voces læto tumultu. Lucan. lib. 3. 102.
Strangulare vocem. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Suffocata vox majore risu minus clara est. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Esse bona voce. V. BONUS.
Erat vox in cursu. Ovid. 5. Fast. 245.
Supprimere vocem. Cels. lib. 2. cap. 10.
Supprimere vocem alicui. Ovid. 1. Met. 715.
Temperata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tenuatur vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Terrere minaci voce aliquem. Hor. 1. Carm. 10. 3.
Tollere vocem. Hor. de Arte Poet. 93.
Tollere exiguam vocem. Virg. 6. Æn. 492.
Tollere lugubri voce querelam. Lucret. lib. 4. 552.
Trahere vocem ab imo pectore. Virg. 1. Æn. 375.
Vocare voce aliquem. Virg. 12. Æn. 638.
Vocare plena voce aliquem. Virg. 1. Georg. 388.
Volutant vocem per atria. Virg. 1. Æn. 729.
Urgenda vox non est ultra vires. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Utendi voce, multiplex ratio. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Vox toto instructa organo. Proverbii speciem habet, significatque vocem firmam, facilem & tractabilem, quæque per omnes intentionis & remissionis gradus sequax & flexibilis traducitur: translato sermone a musicis organis & hydraulis, quæ totius canonis musici varietates & flexus vocis & soni complectuntur. Quintil. 11. 3. Utique habens omnes in se, qui desiderantur, sonos intentionesque, & toto, ut ajunt, organo instructa. Ex Turnebo.
Simulans vocum ales. Ovid. 2. Amor. 6. 23. de psittaco.
Sonitus vocis, Vox buccinæ. Virg. 3. Æn. 669.
Acutæ vocis Hylactor canis. Ovid. 3. Met. 224.
Cygnea vox. V. Cygneus, in CYGNUS.
Liquidæ voces corvi. Virg. 1. Georg. 410.
Tremulæ voces hœdorum. Lucret. lib. 2. 367.
Vigil anseris. Ovid. 2. Met. 538.

Nec servaturis vigili Capitolia voce
Cederet anseribus.

Compositæ voces, quibus opponuntur Simplices. Quintil. lib. 1. cap. 5. [Hic sunt Dictiones, seu vocabula.
Vox, pro Dicto. Sic sæpe apud Suetonium, ut in Vitellio cap. 2. in fine Hujus & illa vox, est Sæpe facias. Sed & alibi sæpe pro dicto. H. St.
Hæc vox, Civis, &c. Cic. 7. Verr. 168. Constitue nihil esse opis in hac voce, Civis Romanus sum.
Ambiguæ voces, Dicta ambigua. Virg. 2. Æn. 99.
Blandæ voces. Virg. 1. Æn. 674. Al. 670.
Contumeliosæ voces. V. Contumeliosus, in CONTUMELIA.
Dira Harpyiæ. Virg. 3. Æn. 228.
Docta. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Efferatæ voces. Sen. Herc. fur. 6.
Erudita vox Hortensii. Cic. de Clar. Orat.
Facunda. Ovid. 4. Fast. 245.
Falsa. Hor. 2. Carm. 2. 21.
Ferox. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 320.
Furialis. Cic. de Arusp. Resp. 39.
Incesta. Ovid. 2. Trist. 503.
Incorrupta vox bene judicantium. V. INCORRUPTUS.
Infandæ vocis sonus. Sen. Agam. 13.
Inhumana & scelerata. V. INHUMANUS.
Inimica alicui. V. INIMICUS.
Insana. Ovid. 12. Epist. 74.
Legitima. Ovid. 3. de Arte 293.
Libera. Liv. 39. 25.
Mutæ voces murmure. Stat. 2. Silv. 1. 104.
Nuptialis. V. Nuptialis, in NUBO.
Obscœna. Juven. 11. Sat. 172.
Salutaris. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 10.
Simplices voces. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Sollicita vox. Ovid. 10. Met. 639. & 14. 706.
Superba. Lucret. lib. 5. 1172.
Supplex. Liv. 30.
Tacita. Ovid. 9. Met. 300.
Tristis. Ovid. 7. Met. 517.
Viva. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Viva vox magis afficit. Plin. 2. Epist. 3.
Una vox omnium. Cic. 9. Fam. 14. Atque hæc una vox omnium est.

Una

Una voce, Uno ore, uno consensu. Cic. 1. de Orat. 46. Multi erant præterea præclari in philosophia & nobiles, a quibus omnibus una pæne repelli voce oratorem a gubernaculis civitatum, &c.
Accipere voces. V. ACCIPIO.
Addere voces lacrimis. Ovid. 13. Met. 576.
Alit vox viva. Quintil. lib. 2. cap. 2. Tamen viva illa, ut dicitur, vox alit plenius.
Annuere vocibus alicujus. Hor. 4. Carm. 6. 22:
Audire & reddere voces notas. Virg. 6. Æn. 689. i. e. Familiariter loqui, ut ait Servius.
Captare voces auribus. Ovid. 19. Epist. 53.
Citat vox præconis. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Compellare aliquem voce. Virg. 5. Æn. 161.
Compescere voces. Sen. Herc. OEth. 11.
Dicere tacita voce aliquid. Ovid. 9. Met. 300.
Elicit vox vocem. Ovid. 1. Fast. 256. Interrogatio provocat ad respondendum.
Eripere vocem ab ore loquentis. Virg. 7. Æn. 119.
Excidit vox ore. Virg. 6. Æn. 686.
Excipere vocem alicujus. Sen. Thyest. 1.
Expromere mæstas voces. Virg. 2. Æn. 280.
Ferre voces ad aliquem. Ovid. 5. Fast. 478.
Fingere optime sibi voces. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Fondere voces. Catul. Argon. 62. 125.
Habere voces, Tumultum facere. Cic. pro Muren. 50. Meministis enim, cum illius nefarii gladiatoris voces percrebuissent, quas habuisse in concione domestica dicebatur.
Habere contemptam supplicis vocem. Catull. de Russa, 58. 4.
Jactare voces inertes. Virg. 10. Æn. 322.
Jactare voces ad sidera. Virg 5. Ecl. 62.
Incurrere in voces malevolorum. V. INCURRO.
Ingeminare voces. Virg. 1. Georg. 411.
Iterare voces. Hor. 1. Epist. 19 12.
Lacessere aliquem voce. Virg. 3. Ecl. 51.
Mittere vocem contra aliquem. Cic. pro Cluent. 88. Hodierno die primum veritas vocem contra invidiam, his Judicibus freta, miserit. V. MITTO.
Mittere vocem de. Cic. pro Flacc. 6. Vox de Quæstura nulla missa est.
Mittere vocem pro se, aut pro aliquo. Cic. pro Sex. 4. Conciones haberi quotidie contra me: vocem pro me ac pro Repub. neminem mittere. Idem pro Cœl. 55. An aliquam vocem putatis ipsam pro se causam & veritatem posse mittere.
Mittere voces furiales. V. MITTO.
Mittere Liberam vocem. Liv. 35.
Mittere superbas voces. Lucret. lib. 5. 1172.
Muneri voce alicujus. Virg. 3. Æn. 461.
Morari blandis vocibus aliquem. Virg. 1. Æn. 674.
Movere numina voce. Virg. 4. Georg. 505.
Multiplicare voces acceptas. V. Multiplico, in MULTUS.
Negare constanti voce aliquid. Ovid. 1. Amor. 4. 70.
Profundere vocem. Catul. Argon. 62. 202.
Reddere voces. Virg. 1. Æn. 413.
Referre voces pectore. Virg. 5. Æn. 409.
Referre voce, per pleonasmum dicitur a poetis. Virg. 1. Æn. 213.
Talia voce refert. Servius.
Reverti nescit vox missa. Hor. de Arte Poet. 390.
Rumpere vocem, Loqui. Virg. 2. Æn. 129. Idem. 3. Æn. 246.
— rupitque hanc pectore vocem.
Spargere voces ambiguas in vulgum. Virg. 2. Æn. 98.
Temerantur incestis vocibus aures. Ovid. Trist. 503.
Trahere aliquid pura voce, Verbis puris nec fictis enarrare aliquid. Pers. 5. Sat. 28.
Tundi assiduis vocibus hinc atque hinc. Virg. 4. Æn. 448.
Venit vox ad aures vulgi. Virg. 2. Æn. 119.
Uti falsis vocibus Hor. 2. Carm. 2. 21.
Loqui Latina voce. Ovid. 3. Trist. 12. 40.
Vox, pro Littera Vocali. Cic. in Orat. 151. In populari Platonis oratione est crebra ista vocum concursio, quam magna ex parte, ut vitiosam, fugit Demosthenes. i. e. Vocalium concursus, qui hiantem reddit orationem.
Fraudare legitima voce litteram. Ovid. 3. de Arte Am. 293.

VŌCĀLIS, e. Adj. [φωνήεις, εὔφωνος, Gl. G. L.] Quod est sonorum & summæ vocis. Plin lib. 18. cap. 35. Ranæ quoque, ultra solitum vocales, sunt signa tempestatis. Cic. de Clar. Orat. 242. Addamus huc etiam, ne quem vocalem præteriisse videamur, C. Cosconium.
Carmine vocali clarus Philammon. Ovid. 11. Met. 317.
Chordas vocales impellere pollice. Tibul. lib. 2. 5. 3.
Ora vocalia. Ovid. 5. Met. 332.
Vocalis, Loquens. Val. Max. 1. 8. ext. 4. Ægles Samius, athleta mutus, cum ei victoriæ, quam adeptus erat, titulus & præmium eriperetur, indignatione accensus vocalis evasit.
Vocales litteræ, [φωνήεντα γράμματα] dictæ, quia per se voces faciunt.
Coeunt vocales frequentissime. Quintil. lib. 11. cap 3.
Concursus vocalium. Cic. in Orat. 77. Habet enim ille tanquam hiatus, concursu vocalium, molle quiddam.
Compar. Sen. Quæst. Nat. 2. 29. Vocaliora sunt vacua quam plena.
Superl. Plin. 4. Epist. 7. Eligere vocalissimum aliquem, qui legeret, &c.

VOCALIS, is. m. [φωνασκός, Gl. G. L.] Magister vocis.

VOCALITER, Adv. Apul. 1. Milas. Januam vocaliter pulsare incipit. V. ibi Pricæum.

VOCALITAS, ātis. f. [εὐφωνία] Consonantia, quam Græci Euphoniam vocant. Quintil. lib. 1. cap. 5. pr. Sola est, quæ notari possit, velut vocalitas, quæ εὐφωνία dicitur.

VOCISSIMUS, i. m. [ἠχώ, Gl. L. G.] Echo.

VŌCŬLA, æ. f. dimin. [φωνή, Gl. G. L.] Cic. 2. Att. 23. Et cum recreandæ voculæ causa necesse esset mihi ambulare, hæc dictavi ambulans. Idem 3. de Orat. 96. Quanto molliores sunt, & delicatiores in cantu flexiones, & falsæ voculæ, quam certæ, & severæ? Falsas voculas Budæus interpretatur *Deschant*, f. *déchant*.
Malevolorum voculæ. Cic. 2. Fam. 15. Sed incurrit hæc nostra laurus non solum in oculos, sed jam etiam in voculas malevolorum
Est etiam Dictio, verbum. Gell. 12. 14. Significatio hujus voculæ.

VOCULATIO, ōnis. f. Accentus vocatur Nigidio, cum scribit, Deinde voculatio qui poterit servari, si non sciemus in nominibus, ut Valeri, utrum interrogandi aut vocandi sint? Ex Gell. lib. 13. cap. 25.

VOCIFEROR, [βοῶ, Gl. G. L. καταβοῶ, L. G.] āri. est, inquit Valla, Voce effrenata, non modo dolorem, sed etiam indignationem (quanquam indignatio, doloris genus est) ostendere. Interdum Sine affectu, sed tamen vehementius exclamare. Cic. 6. Verr. 39. Minitari absenti Diodoro, vociferari palam, lacrimas interdum vix tenere.
Libere vociferari. Cic. pro Rosc. Amer. 9. Neque satis libere vociferari posse intelligo.
Quid vociferabare, decem millia talentum Gabinio esse promissa? Cic. pro Rabir. Post. 21.
Carmina ejus vociferantur. Lucret lib. 1. 732.
Æra vociferantur, i. e. Sonitum edunt. Lucret. lib. 2. 450.
Res ipsa vociferatur. Lucret. 2. 1050.

VOCIFERO, āre. Activum protulit Cic. (si locus mendo vacat) 4. Verr. 51. Nam me dies, vox, latera, deficiant, si hoc nunc vociferare velim, quam miserum indignumque sit, &c. Al. Vociferari. Varro. 3. de R. R. cap. 9. Item qui elati sont, ac vociferant sæpe in certamine pugnaces. De gallis gallinaceis. Exstat & in Gloss. utroque.

VOCIFĔRANS, antis. Partic. [κραυγάζων] Virg. 2. Æn. 679.
Talia vociferans, gemitu tectum omne replebat.
Grave vociferans. Valer. 5. Argon. 170. V. & Liv. 22. 41.

VOCIFERATIO, ōnis. f. [κατακραυγασμός, Gl. L. G.] Cic. 7. Verr. 155. Ante L. Flavii, cetarorumque de L. Herennio vociferatio commovebat?
Sermo & vociferatio. Cic. pro Cluent. 30. Nam in ipso sermone hoc & vociferatione mortua est.
Aperta vociferatio. Liv. 22. 43.
Furiosa vociferatio. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Muliebris vociferatio. Auctor ad Herenn. lib. 3. 25. & 22.
Uti vociferatione. Cic. pro Rosc. Amer. 12. Qua vociferatione in ceteris judiciis accusatores uti consueverunt.

VOCIFERĀTUS, ûs. m. Idem quod Vociferatio. Plin. lib. 10. cap. 60. Mares quidem cum vociferatu sanguinem etiam ex oculis profundunt.

VOCIFERĀTOR, ōris. m. Tertull. advers. Marc. 4. 11. Johannes vociferator in solitudine.

VOCIFERARIUS, i. m. [φωνασκός, Gl. G. L.] Qui docet vociferari.

VOCIFICO, are. Varro R. R. 3. 16. Quos vocificantes plures persequuntur etiam paucæ. Sed variant libri. conf. Gell. lib. 9. cap. 3. & Lips. lib. 3. Epist. Q. epist. 6.

VŎCO, [καλῶ, Gl. L. G. & G. L. φωνῶ, G. L.] āre. Clamare, appellare.
Vocare ad se, Advocare. Plaut. Capt. 2. 2. 110.
— præcipe
Quæ ad patrem vis nuntiari. vin' vocem huc ad te? T. voca.
Voca illum verbis meis. Plaut. Amphit. 4. 2. Suppos. 2. 60.
Clamore vocare suos. Virg. 12. Æn. 312.
Clamoribus vocare hostem. Virg. 4. Georg. 76. Provocare. Servius.
Nomine aliquem vocare. Virg. 11. Æn. 731.
Voce magna vocavit Ænean. Virg. 10. Æn. 873.
Auxilia vocans frustra. Virg. 5. Æn. 221.
Deos vocare auxilio. Virg. 5. Æn. 686.
Concilium vocare. Ovid. 1. Met. 167.
Vocari aliquo. Lucan. lib. 1. 146.
Ad libertatem servos vocare, Manumittere. Liv. 34.
Ad pileum, Idem. V. PILEUS.
Ad aliquem vocare. Cic. 4. Acad. 56. Primum quidem me ad Democritum vocas, cui non assentior, potiusque refellam. h. e. Adducis mihi testem Democritum.
Ad exemplar alicujus vocare aliquem, Ei conferre. Plin. in Paneg. cap. 58. pr.
Ad altercationes vocari. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ad bella fata nos vocant. Virg. 11. Æn. 97.
Ad exitium & vastitatem. Cic. 2. in Catil. 12. Templa deorum immortalium, tecta urbis, vitam omnium civium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.
Ad calculos aliquem vocare: h. e. Ad ineundam accepti & expensi rationem: quod mox dicitur Ad computationem. Liv. 5. 4. V. CALCULUS.
Ad computationem vocare. Plin. in Paneg. cap. 38.
Ad judicem vocare, Citare. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ad litteras alias. Cic. 1. de Finib. 1. Postremo aliquos futuros suspicor, qui me ad alias litteras vocent.
Ad probationem vocare. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ad procurationem rei alicujus vocari. Cic. 4. Att. 1. Et ad ejus procurationem sermone non solum plebis, verum etiam bonorum Pompejus vocaretur.
Ad testimonium. Varro de R. R. 1. 4.
Ad verbum. Cic. pro Cæcin. 81. Tu me ad verbum vocas, non ante venio quam recusaro.
Ad vitam vocare, Revocare desperantem. Cic. 3. Att. 7. Quod me ad vitam vocas, unum efficis, ut a me manus abstineam.
Ad utilitatem vocare. Cic. 2. de Orat. 332.
Extra ordinem. Cic. 5 Verr. 8.
In certamina divos, Provocare. Virg. 6. Æn. 172.
In deorum concilium. Cic. 1. de Divin. 49.
In consilium. Cic. pro Flacc. 77. Cur autem per te inimicum paternum in consilium vocavit?
In contemplationem. Plin. lib. 32. cap. 11.
In contentionem. Cic. pro Muren. 19. Reliqui temporis spatium in contentionem vocatur; ab utroque dissimillima ratione tractatum est.
In disceptationem & controversiam vocari. Cic. 2. de Orat. 291.
In dubium, Dubitare. Cic. pro Deiot. 39. Sed cum de illo laboro, cum de multis amplissimis viris, quibus semel esse ignotum a te oportet, nec beneficium tuum in dubium vocari, nec hærere in animis hominum sollicitudinem sempiternam.

In judicium. Cic. 3. Verr. 34. Ex ea die ad hanc diem, quæ fecisti, in judicium voco.
In jus vocare. Cic. pro Quint. 61. Vadari vis: promittit. In jus vocas: sequitur.
In locum mortui. Cic. 2. Att. 19. Cosconio mortuo, sum in ejus locum vocatus. Al. Invitatus.
In lucem a tenebris vocare obscuram familiam. Cic. pro Deiot. 30. Rex enim Deiotarus vestram familiam, abjectam & obscuram, e tenebris in lucem vocavit.
In medium vocare rem. Cic. pro Cluent. 77.
In partem vocare, juris verbum est, pro Participem facere, & partiarium admittere. Cic. pro Cæcin. 12. Mulieres in partem vocatæ sunt. Virg. 3. Æn. 222.

—Ipsumque vocamus
In prædam partemque Jovem.

Nam & de præda diis immolabant, & partes etiam quasdam eis interdum suspendebant de tholo & consecrabant, ut Dianæ aprorum capita & cervorum cornua. Ex Turnebo.
In partem curarum. Tacit. 1. Ann. 11.
In sermonem longum. Cic. 1. de Legib. 13.
In spem. Cic. 3. Att. 15. Hæc nisi vides expediri, quam in spem me vocas?
In concionem aliquem, In judicium. Cic. 4. Acad. 144. Quid me igitur, Luculle, in invidiam, & tanquam in concionem vocas?
In crimen, Accusare aliquem, Criminari. Cic. pro Rabir. 24. Hoc tu igitur in crimen vocas, quod cum iis fuerit C. Rabirius, quos amentissimus fuisset si oppugnasset?
In culpam vocari. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In discrimen vocare, Periculo committere. Cic. 7. Verr. 132. Non omnes, qui tanto se scelere obstrinxerint, ut aut fidem suam corrumpi paterentur, aut judicium corrumperent, in discrimen ac judicium vocandi?
In discrimen vocari de vita & gloria. Cic. 1. Off. 83. Itemque alii de gloria & benevolentia civium in discrimen vocantur.
In simulationem probrorum. Cic. pro Font. 29. Tamen in falsam atque iniquam probrorum in simulationem vocabatur. [An In insimulationem?
In invidiam aliquid. Cic. 7. Verr. 132. Etiam illud præcidas licet, quod supplicium more majorum sumpseris, securique percusseris, id circo a me in crimen & invidiam vocari. conf. In odium.
In luctum. Cic. 3. Att. 7. Non faciam ut enumerem miserias omnes, in quas incidi per summam injuriam & scelus, non tam inimicorum meorum quam invidorum, ne & meum mærorem exagitem, & te in eundem luctum vocem.
In odium. Cic. 1. Off. 86. Nec vero criminibus falsis in odium aut invidiam quenquam vocabit.
In periculum vocare. Plin. Epist. 317.
In periculum ac discrimen. Cic. pro Lege Manil. 12. Quid quod salus sociorum summum in periculum ac discrimen vocatur?
In suspicionem. Cic. 7. Verr. 10. Leonidæ cujusdam Siculi familia in suspicionem vocata est conjurationis.
Vocare ad cœnam, Invitare. Cic. 6. Verr. 3. Deinde ipsum regem ad cœnam vocavit.
Ad cœnam per Martial. lib. 2. 14.

Per te, perque tuam, vector lascive, puellam,
Ad cœnam Selium tu, rogo, taure, voca.

Convivam vocare. Plaut Asin. 4. 1. 23.
Domum suam vocare aliquem, Ad cœnam, ut vult Scholiastes vet. Cic. pro Rosc. Amer. 52.
Esum & comessatum vocare, h. e. Ad cœnam & comessationem. Plaut. Men. 3. 1. 11. Idem Stich. 5. 4. 4.
Intra tecta vocare aliquem. Virg 6. Æn. 525.
Vocaverat me in hunc diem. Plaut. Stich. 4. 1. 12.

Cras apud me eritis, & vos, & ille, cum vestris uxoribus.
P. Et apud me perendie: nam ille heri me jam vocaverat
In hunc diem.

h. e. Dixerat ut hodie venirem.
Clamore vocare deum. Virg. 1. Georg. 347.

Et Cererem clamore vocent in tecta.

i. e. Invocent dari copiam frumentorum. Servius.
Voce vocare aliquem Deum. Virg. 6. Æn. 247.

Ignibus imponit sacris libamina prima,
Voce vocans Hecaten, cæloque ereboque potentem.

Ubi Servius, Voce, non verbis, sed mysticis quibusdam sonis. Nam, ut in Lucano legimus, varie numina invocabantur.
Votis vocari. Virg. 1. Æn. 294.
In vota vocare, Invocare. Virg. 5. Æn. 514.
Pluviam vocat cornix, h. e. Portendit, & suo clamore quodammodo appetere videtur. Virg. 1. Georg 388. Servius, Vocat, poetice ait: non enim vocat, sed denuntiat pluviam.
Vocare aliquem, Nomen imponere. Plaut. Asin. 3 3. 62.
Haberi & vocari sapientem. Cic. 3. de Orat. 135. Sed ut ad Græcos referam orationem, septem fuisse dicuntur uno tempore, qui sapientes & haberentur & vocarentur.
Vocare & Subire. V. in SUBEO.
Vocare pudicam tanti. Juven. 6. Sat. 136.

Bis quingenta dedit, tanti vocat ille pudicam.

Sensus est, Cæsenniam maritus vocat pudicam, non quidem propterea, quod pudica sit, sed quod ei dotis nomine bis quingenta dederit. Dixerat enim,

Optima sed quare Cæsennia, teste marito?

Mox respondet,

Bis quingenta, &c.

Crudelem vocare. Virg. 5. Ecl. 23.

Atque deos atque astra vocat crudelia mater.

Cucullum vocare. Viatores solebant cultores & vinitores sero colentes, appellare cucullos in desidiei probrum. Plin. lib. 18 cap. 66 Dum sciat inde natam exprobrationem fœdam putantium vites per imitationem cantus alitis temporariæ, quam cocullum vocant: dedecus enim habetur opprobriumque meritum falcem ab illa volucre in vite deprehendi, ut ob id petulantiæ sales, etiam cum primo vere laudantur, auspicio tamen detestabiles videantur. Ausonius quoque in Mosella istius petulantiæ ita meminit, 163.

—inde viator
Riparum subjecta terens, hinc navita labens
Probra canunt seris cultoribus.

Ex Turnebo. V. CUCULLUS.

Quæ vocantur, οἱ καλούμενοι. Cic. pro Cœlio 500. edit. Lamb. Quæ vulgo vocantur, cum aliquid non esse omnibus usitatum, (ἰδιωτικῶς) aut quæ novo quodam nomine ita dicantur, seu recenti. H. St.
VOCANS, antis. Partic. Virg 3. Georg 393.

In nemora alta vocans.

Pulchritudo corporis me ad se vocans, Alliciens. Petron. cap 32.
Zephyris vocantibus, Invitantibus Virg 1. Georg 322.
VOCĀTUS, a, um. Partic. [κεκλημένος] ut, Vocatus atque non vocatus audit. Hor. 2. Carm. 18 40.
Tenuit mora nulla vocatos. Ovid. 1 Met. 167.
Venit ad exiguas sorba vocata dapes Ovid. 2. Fast 363.
Ad pocula vocatus. Ovid. 14 Met. 294.
Opera est vocata. Plaut. Stich. 3. 2. 18. h. e. Rogavit me aliquis ut negotium aliquod transigerem pro eo.
VOCATIO, ōnis. f. Invitatio ad cœnam. Catullus ad Porcium & Socrationem 45. 7.

Vos convivia lauta sumptuose
De die facitis: mei sodales
Quærunt in trivio vocationes.

i. e. Eo miseriæ sunt redacti, ut quærant a quibus vocentur ad prandium.
VOCĀTUS, ûs. m [κλῆσις] Virg 12. Æn. 95.

—nunc ô nunquam frustrata vocatus
Hasta meos, &c.

Ubi Servius; Vocatus, i. e. Invocationes & preces. Nam appellatio est a verbo, quæ semper aut in io exit, aut in us. id est nomen verbale. Cic. 3. de Orat. 2. Mane Idibus Septembris, & ille, & Senatus frequens vocatu Drusi in Curiam venit. Junge Suet. Calig. 39.
VOCĀTOR, ōris. m. [κλητήρ] Vocatores dicti sunt Quibus datum est invitandi negotium, sive Qui ipsi vocant ad cœnas. Plin. lib 35. cap. 10. Invitatus, ad regis cœnam venit Indignantique Ptolemæo, & vocatores suos ostendenti, ut diceret a quo eorum invitatus esset, &c. Adde Suet. Calig. cap. 39. & Senec. de Ira 3. 37.
VOCATŌRIUS, a, um. Adj. Tertull de Anima cap. 47. Si qua vocatoria.
VOCĀTĪVUS, a, um. Adj. [κλητικός] a Grammaticis fictum. a quibus Vocativus casus dicitur, quod per eum vocemus. Hic & Salutatorius dicitur. Priscianus lib. 5. cap. de casu. Conf. Gell. lib. 14. cap. 5. & V. Scalig. Lect. Auson. 1. 11. p. 36. & Ph. Caroli Animadv. ad Curt lib. 3.
VOCATIVE, Adv. [κλητικῶς] apud Gell. lib. 13. cap. 21. Vocative dicit. i. e. Per vocativum.
VOCĀBILIS, e. Adj. Compar. Gell. lib. 13. cap. 19. Sonus vocabilior est visus & amœnior. al. Vocalior.
VOCĀBŬLUM, i. n. [προσηγορία, Gl. L. G & G. L. ὀνομασία, G. L.] est Id quo res singulæ nominantur & vocantur, aut voce efferuntur. Ter. Eun. 2. 2. 33.

Si potis est, tanquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsis
Vocabula, parasiti item ut Gnathonici vocentur.

Plin. lib. 3. cap. 1. Vocabula oppidorum. Et lib. 2. cap. 1. Quem Græci nostrique eodem vocabulo aëra appellant. Quintil. lib. 9. cap. 1. Mutatur vocabulis vis rerum.
Chaldæi non ex artis, sed ex gentis vocabulo nominati. Cic 1. de Divin. 2. Nomen & vocabulum. Cic. 3 de Orat. 157. Nam si res suum nomen & proprium vocabulum non habet.
Magistratuum vocabula. Tacit. 1. Ann. 3.
Cognata vocabula. Hor. 2. Serm. 3. 159.
Incognita nobis vocabula. V. INCOGNITUS.
Media vocabula. V. MEDIUS.
Proprium & certum vocabulum. Cic. 1. de Invent. 34. Nomen est quod unicuique personæ datur, quo suo quæque proprio, & certo vocabulo appellatur.
Speciosa vocabula rerum. Hor. 2. Epist. 2 116.
Vulgaria, & forte occurrentia vocabula. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Construere rerum vocabula. V. CONSTRUO.
Dare vocabula terris. Sil. lib. 5. 11.
Immutare rebus non commutatis vocabula. Cic. 1. de Legib. 38.
Imponere vocabulum alicui. V. IMPONO.
Tribuere vocabula monti. Ovid. 14. Met 622.
Vocabulum, pro Nomine substantivo accipit Gell. lib. 1. cap. 16. Aperte ostendit Mille & vocabulum esse, & singulari numero dici. Idem lib. 3. cap 12. A vocabulis, non a verbis, inclinata sunt. Ibid. cap. 19. vocat vocabulum nomen Parcus. Idem lib. 4 cap. 1. de generibus & casibus vocabulorum disserens. V. Varro de L. L. 7. 41.
VOCABULARITER, Adv. [προσηγορικῶς, Gl. G. L.] Appellative.
VOCĀMEN, inis. n. [φώνημα] Lucret. lib. 2. 656.

—& Bacchi nomine abuti
Mavult, quam laticis proprium proferre vocamen.

h. e. Vocabulum & nomen. Arnob. lib. 3. adversus Gent. Sub istius vocaminis appellatione.
Dare vocamen. Solin. cap. 40.
Trahere vocamen de aliqua re, pro Nomen habere. Solin. cap. 65.
VŎCĬTO, [καλέσκω] āre. frequenter. Plaut. Capt. 5. 3. 7.
Pægnium vocitatus est. Cic. 2. de Nat. Deor. 105.

Quas nostri septem soliti vocitare triones.

Ex poeta. Cic. pro Rabir. Post. 23. Phalereus vocitatus est.
VOCITĀTUS, a, um. Partic. Liv. 4 61. Servius Romanus vocitatus.
Lipara antea Melogonis vocitata. Plin. lib. 3. cap. 9.

U P

UPĬLIO, ōnis. m. [ποιμὴν, Gl. G. L.] positum est a Virgilio, pro Opilione, causa metri, 10. Ecl. 19.

Venit & upilio, tardi venere bubulci.

V. OPILIO.
UPŬPA, æ. f. [ἔποψ Gl. G. L.] Avis, cristis a capite exeuntibus galeata, in fimo semper degens. Plin. lib. 10. cap. 29. Mutat & upupa, ut tradit Æschylus poeta, obscœna alias pastu avis, crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigensque per longitudinem capitis.
Upupa, pro Meretrice. Plaut. Capt. 5. 4. 7.

Itidem huc mihi advenienti upupa, qui me delectet, data est.

V. ibi Salmas. [In Gloss. scriptum est Epupa, & Gr. ἔποψιν, mendose, puto.

USA,

U R A

Ura, æ. f. [οὐρὰ] Cauda. Hinc Ura Scorpii, herba. Apul. de Herb. cap. 49.

Uræus, a, um. Apj. [οὐραῖος] Caudatus. ut, Uræa cybia, i. e. Pelamides, genus thunni. Plin. lib. 32. cap. 11.

Urania, æ. vel Urane, es. f. [Οὐρανία] Una ex Musis, & apud nos Cælestis dicitur. Ovid. 5. Fast. 55.

Excipit Uranie, fecere silentia cuncta. οὐρανὸς enim cælum dicitur, quod viros eruditos in cælum tollit. Uranus vero dicitur quasi oranos (ut ait Ambrosius libro Hexaemeron) ab ὁρᾶν, quod sit visui pervium & minime densum, ut est aqua & terra. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 2.

Collis ô Heliconei
Cultor, Uraniæ genus.

Urania Musa. Cic. 1. de Divin. 17.
Urania est etiam Planta. Diosc. 1. 1.

Uranoscŏpus, i. m. [οὐρανοσκόπος] Piscis qui & Callionymus dicitur. Plin. lib. 32. cap. 7. Idem piscis & uranoscopos vocatur, ab oculo, quem in capite habet.

Urănus, i. m. [Οὐρανὸς] auctore Bocatio lib. 3. cap. 23. pater Saturni: alio nomine Cælum vel Cælius, cui Saturnus filius amputavit virilia. V. Lactant. 1. 11. & 22.

U R B

VRB. Urbanus. Urbs. VRB. C. Urbe condita.

Urbanatim, Urbane, Urbanitas, Urbanus. V. urbs.

Urbīna, æ. f. Teli genus legitur apud Plaut. Bacch. 4. 8. 46. Sed emendati libri habent Vervina. q. V.

Urbīnum, i. n. [Οὔρβινον] Italiæ oppidum in Umbria; a quo,

Urbinātes, um. m. Incolæ. Plin. lib. 3. cap. 14.

Urbs, urbis. f. [πόλις, Gl. L. G. & G. L.] Oppidum muro cinctum. Dicta ab Urvo, aratri curvatura: quod antiqui junctis bobus tauro & vacca, Hetrusco ritu in condendis urbibus, interiore aratro circumagebant sulcum, intra quem urbem ædificarent. Hoc faciebant religionis causa die auspicato, ut urbs fossa muroque munita esset: & locum unde terram fodissent, fossam vocabant. Ovid. 4. Fast. 819.

Apta dies legitur qua mœnia signet aratro. Cic. 1. de Rep. apud Non. 5. 27. Quam quum locis manuque sæpsissent, ejusmodi conjunctionem tectorum oppidum, vel urbem appellarunt, delubris distinctam, spatiisque communibus. Omnis ergo populus, qui est talis cœtus multitudinis, qualem exposui, civitas est. Hic urbem a Civitate claris verbis distinxit Cicero. Idem pro Sext. 91. Tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento & divino jure & humano, mœnibus sæpserunt.

Inter urbem & Civitatem hoc interest teste Nonio, Urbs est ædificia: Civitas incolæ. Virg. 1. Æn. 16.

Urbs antiqua fuit. Enn. Telapho, Et civitatem video Argivum incendier. V. plura apud eundem Nonium 5. 27.

Sic ἄστυ & πόλις, τὸ ἄστυ κτίσμα δηλοῖ, ἡ δὲ πόλις καὶ πολίτας. H. St.

Casus urbis, Ruina. Virg. 2. Æn. 265.
Conditores urbium. Quintil lib. 2. cap. 16.
Incrementum urbis. V. Incrementum, in incresco.
Pars intima urbis. V. Intimus, in intra.
Proximus urbis, Ἀγχίπολιν. Confinis. Gloss. Græcolat.
Accessus ad urbem. V. accedo.
Amplissima atque ornatissima urbs. Cic. 2. de Lege Agr. 75.
Antiqua urbs. Virg. 1. Æn. 16.
Arcta civibus urbs, Plena civibus. Stat. 11. Theb. 273.
Celsa urbs, Virg. 3. Æn. 293.
Clara. Catul. ad seipsum. 44. 6.
Egregia. Virg. 2. Georg. 155.
Famosa urbs. Tacit. 5. Hist. 2. h. e. Celebris. De Hierosolymis.
Florentissima urbs. Cic. 2. in Catil. 29.
Frequens populis urbs. Lucan. lib. 1. 506.
Gravis urbs armis opibusque. Stat. 11. Theb. 273.
Infima urbs. Liv. 4. 59. Qui adversus Fabium urbem infimam tuebantur.
Magna. Virg. 4. Æn. 174.
Nobilis urbs situ. V. nobilis.
Nuda urbs præsidio. V. nudus.
Opportunissima urbs portu. V, opportunus.
Opulentissima urbs. Catullus in Jul. Cæs.
Pulcherrima, florentissima, potentissima urbs. Cic. 2. in Catil. 29.
Summis in urbibus. Catul. Argon. 62. 8.
Vacua urbs. Valer. 3. Argon. 313.
Abire urbe, vel domo. V abeo.
Abesse urbe, vel domo, &c. V. absum.
Accipere urbem. V. accipio.
Æquare urbes solo. V. Æquo, are, in æquus.
Cadunt concussæ urbes. Lucret. lib. 5. 1236.
Capessere urbem. V. Capesso, in capio.
Capere urbem. Virg. 2. Æn. 507.
Cedere urbe. V. cedo.
Cingere urbem. V. cingo.
Cingere urbes muris. Senec. Octav. 7.
Cingitur urbs obsidione. Virg. 3. Æn. 52.
Condere novam urbem. Virg. 1. Æn. 526.
Convenire ad urbem aliquam. V. convenio.
Evertere urbes. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Exstruere pulchram urbem. Virg. 4. Æn. 267.
Incedere ad urbem. V. incedo.
Incensa urbs. Virg. 2. Æn. 353.
Intercurrunt, cinguntque has urbes tetrarchiæ. intercurro.
Intersæpire urbem vallo. V. intersæpio.
Introire ad urbem. V. introeo.
Invadere in urbes vi. V. invado.
Invisere urbes. Virg. 1. Georg. 25.
Lacerare urbes. Lucan. lib. 10. 45.
Penetrare in urbem. V. penetro.
Petere urbem excidiis. Virg. 2. Georg. 505.
Ponere urbem. Virg. 4. Æn. 212.
Premere urbem ingenti obsidione. Virg. 8. Æn. 647.
Reserare urbem, & pandere portas. Virg. 12. Æn. 584.
Sepultæ urbis ruinis assidere. Tacit. 3 Hist. 35. pr.
Spoliare magnas urbes populis. Stat. 4. Theb. 36.
Statuere præclaram urbem. Virg. 4. Æn. 655.
Sternere urbes admotis machinis. Sen. Thyest. 4.
Transcribunt urbi matres. V. transcribo.
Viduare urbem civibus. Virg. 8. Æn. 571.

Urbs, pro Civitate ipsa aliquando ponitur, id est pro Civibus, qui in urbe degunt. Virg. 2. Æn. 265.

Invadunt urbem somno, vinoque sepultam. Per metonymiam dictum, ut ait Quintil. lib. 8. cap. 6.

Beatæ urbes, Divites. Catul. ad Lesbiam, 49. 16.
Infestæ urbes imperio. Cic. 3. in Catil. 21. V. orno, are.
Lymphata urbs horroribus, Timoris magnitudine furiata. Stat. 10. Theb. 55.
Misera. Hor. 4. Carm. 15. 20.
Mæsta urbs attonitaque. Juven. 11. Sat. 197.
Pavida urbs. Virg. 9. Æn. 473.
Trepida urbs. Lucan. lib. 2. 160.
Turbida urbs. Valer. 3. Argon. 113.
Adjungere urbem aliquam in societatem. V. adjungo.
Afflicta urbs pestilentia. V. affligo.
Agitare perdomitas urbes. Lucan. lib. 2. 644. [An Per domitas, divisas?
Armata urbs. Lucan. lib. 2. 574.
Circumvasit urbem terror. V. circumvado.
Componere urbem. V. compono.
Concussa urbs. Virg. 4. Æn. 666.
Domitæ urbes. Virg. 3. Georg. 30.
Emendare urbes judiciis. Quintil. in procem. lib. 1.
Excire feras urbes. Lucan. lib. 2. 48.
Exedere urbem nefandis odiis. Virg. 4. Æn. 785.
Ferunt arma vicinæ urbes inter se. Virg. 2. Georg. 510.
Florent urbes lætæ pueris. Lucret. lib. 1. 256.
Fundare urbem legibus. Virg. 6. Æn 811.
Implere urbem nomine alicujus, pro Spargere famam alicujus per urbem. Hor. Epod. 17. 60.
Irrumpere securas urbes. Claud. 2. in Eutrop. 275.
Mittere in servitutem urbes. V. mitto.
Redit ægris urbibus vivus calor. Claud. de Bell. Get. 437.
Regebat placidas urbes in pace. Virg 7. Æn. 46.
Regere consiliis urbes. Quintil. in procem. lib. 1.
Victæ urbes. Hor. 4. Carm. 15. 2.

Urbs [μόνη Ῥώμη, Gl. L. G.] proprie dicta est Roma, per antonomasiam, quum cetera dicantur Oppida: ut testatur Quintil. lib 9. cap. 2. Marcellus de Verb. signif. l. Alfenus, Urbem Alfenus ait esse Romam, qua muro cingeretur.

Genitor urbis Quirinus. Ovid. 15. Met. 863.
Ad urbem esse. V. ad præpositionem.
Ancipiti discordes urbe Tribuni. Lucan. lib. 1. 266.
Colere urbem. V. colo.
Defendere urbem a vastatione. V. defendo.
Lustrare urbem. V. Lustro, in lustrum.

Urbĭcŭla, æ. f. dimin. [πολίχνη] Parva urbs. Onomast. Vet. Urbicula, πολίχνιον.

Urbĭcus, a, um. Adj. [ἀστικὸς] Quod ad urbem pertinet. Gell. lib. 15. cap. 1. Si quid autem posset remedii fore, ut ne tam assidue domus Romæ arderent, venum hercle dedissem res rusticas, & urbicas emissem. Martial. lib. 12. præf. Quæ absolvenda non esset inter illas quoque occupationes urbicas. [Fere non nisi de Urbis κατ' ἐξοχὴν, i. e. Romæ, propriis dicitur.

Ministeria urbica. Paulus in l. Nam quod §. penult. D. de penu legata. Urbica ministeria dicimus, & quæ extra urbem nobis ministrare consueverunt.

Negotiatores urbici. Suet. Cæs cap. 49.

Rationibus urbicis domini fungebatur servus. Scævola in l. Prædia. in princ. D. de fundo instru.

Usui urbico destinata villa. Paulus in l. Nam quod. §. penult. D. de penu legata.

Urbici nomine certi quidam Actores, & proprium quoddam Poetarum genus significabatur. Ut enim Satyræ Græcis tragœdiis interponebantur, ita tragœdiis Latinis ad exhilarandum spectatorem Atellanarum exodia interserebantur: nec histrionibus earum actus committebantur, sed honestis juvenibus: erantque hæ fabulæ urbanissimæ, & urbis jocos elegantiamque imitabantur, & ab urbe Atella nomen erant adeptæ. Itaque earum actores Urbici dicebantur. Juven. 6. Sat. 71.

Urbicus exodio risum movet Atellanæ, &c. & earum auctores Urbici vocabantur. Martial. lib. 1. 42.

Quod non optimus urbicus poeta. Hinc & illud Fulgentii, Denique Batinius augur dicere solitus erat, diversarum urbium honores similiter peragi urbicario mimologo. Ex Turnebo.

Urbānus, a, um. Adj. [πολιτικός, Gl. L. G. & G. L.] Idem significat quod Urbicus: aut Eum qui in urbe habitat: cui Rusticus opponitur. Cic. 2. de Finib. 77. Quam omnes, urbani, rustici, omnes, inquam, qui Latine loquuntur, voluptatem vocant. [Et hoc fere de his tantum, quæ Urbis Romæ essent.

Arbor urbanior. Plin. lib. 16. cap. 19. I. e. Quæ fructu, aut aliqua dote, umbrarumve officio humanius juvat.

Excubiæ urbanæ. Tacit. 1. Ann. 17.

Familia urbana. Pomponius de Verb. signifi. l. 166. pr. Urbana familia & rustica, non loco, sed genere distinguitur. Potest enim aliquis dispensator non esse urbanorum servorum numero, veluti is qui rusticarum rerum rationes dispenset, ibique habitet, & non multum absit a villico.

Mus urbanus. Hor. 2. Serm. 6. 90.

Nimis urbanus, Urbem nimis amans, atque ab secessu abhorrens. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, in fine, Justisne de causis eum tibi videor incolere, inhabitare, diligere secessum? quem tu nimis urbanus es, nisi concupiscis.

Otium

Otium urbanum. Cic. 12. Fam. 1. Manabat enim illud malum urbanum, & ita corroborabatur quotidie, ut ego quidem & urbi, & otio diffiderem urbano.

Prædia urbana. Ulpianus de verb. signific. l. Urbana prædia omnia ædificia accipimus, non solum ea, quæ sunt in oppidis, sed & si forte stabula sunt, vel alia meritoria in villis, & in vicis, vel si Prætoria, voluptati tantum deservientia: quia urbanum prædium non locus facit, sed materia. Proinde hortos quoque, si qui sunt in ædificiis constituti, dicendum est in urbanorum appellatione contineri. Plane si plurium horti in reditu sunt (vinearii forte, vel etiam olitorii) magis hæc non sunt urbana.

Rebus urbanis abstinere. V. ABSTINEO.

Servi urbani. Paulus De legatis, l. Servus. Urbani servi intelligendi sunt, quos paterfamiliâs inter urbanos adnumerare solitus sit; quod maxime ex libellis familiæ, item cibariis deprehendi poterit.

Vita urbana, cui opponitur Rustica. Ter. Adel. 1. 1. 17.

Vitæ urbanæ commoda Ovid 1. de Punt. 8. 29.

Urbanus, [ἀστεῖος, Gl. L. G.] Cultus, disertus, facetus: hoc est, qui in verbis, & sono & usu, proprium quendam præ se fert urbis gustum, & sumptam ex conversatione doctorum tacitam eruditionem. Cic. pro Domo 92. Et homo facetus inducis etiam sermonem urbanum ac venustum. Quintil. lib. 8. cap. 3. Favorem, & Urbanum Cicero nova credit. Cic. 3. Fam. 8. Primum te hominem, non solum sapientem, verumetiam (ut nunc loquimur) urbanum.
An in nova hic significatione accipit? H. St.

Comis & urbanus. Hor. 1 Serm. 10. 90.

Frons urbana. Hor. 2. Epist. 9. 11.

Homo lautus & urbanus. Cic. 3. Verr. 27.

Sal urbanum. Phædrus 5. 6. 8.

Notæ urbanioris homines. Petron. cap. 116.

Factum atque dictum urbanissimum. Columel. 8. 16.

URBANUS, i. m. Civis. Suet Cæs. cap. 51.
Urbani, servate uxores, mœchum calvum adducimus.

URBĀNE, Adv. [ἀστείως, ἀστικῶς] Facete. Cic. 1. de Finib. 39. Ut e patre audiebam, facete & urbane Stoicos arridente. Al. Irridente.

Compar. Elabi urbanius. Quintil lib. 2. cap. 11.

Recinere & resonare urbanius. Cic. in Brut. 171. In vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat urbanius. Nec hoc in oratoribus modo apparet, sed etiam in ceteris. Ego memini T. Tincam Placentinum, hominem facetissimum, cum familiari nostro Q. Granio præcone dicacitate certare; sed Tincam non minus multa ridicule dicentem Granius obruebat nescio quo sapore vernaculo. i. e. Nescio qua suavitate domestica urbana, patria, Romana. Hoc eleganter exprimit ipse Cic. 3. de Orat. 42. Me autem tuus sonus, & suavitas ista delectat, &c. sed hanc dico suavitatem, quæ exit ex ore: quæ quidem, ut apud Græcos, Atticorum, sic in Latino sermone, hujus est urbis maxima propria. Paulo post, Eruditissimos homines Asiaticos quivis Atheniensis indoctus, non verbis, sed sono vocis; nec tam bene, quam suaviter loquendo facile superabit. Nostri minus student litteris, quam Latini: tamen ex istis, quos nôstis, urbanis, in quibus minimum est litterarum, nemo est, quin litteratissimum Togatorum omnium Q. Valerium Soranum lenitate vocis, atque ipso oris pressu & sono facile vincat. Quare quum sit quædam certa vox Romani generis, urbisque propria, in qua nihil offendi, nihil displicere, nihil animadverti possit, nihil sonare, aut olere peregrinum, hanc sequamur: neque solum rusticam asperitatem, sed etiam insolentiam fugere discamus. Hæc Cicero. Togati hoc in loco sunt omnes qui jus habent togæ, sive sint nati cives Romani, sive facti. Q. Valerius Soranus natione Latinus fuit. Urbanius igitur recinere, est Lenius, suavius, venustius, & magis Romane sonare. Urbanos vocat, in ipsa urbe Roma natos, & lingua patria formatos: Latinos, qui Latium incolerent, in ipso Latio nati. Pressus oris, est aptus labrorum, dentium, ac linguæ habitus, quo sonus liberalis & venustus exprimitur.

Superl. Gell. 15. 5. Urbanissime respondere.

URBANĀTIM, Adv. [πολιτικῶς] Modeste & eleganter. Pomponius Alconibus, Ego rusticatim tangam, urbanatim nescio. h. e. More eorum qui urbes habitant. Nonius 2. 747.

URBĀNICUS, a, um. Adj. ut, Urbanici milites. Paulus in l. Qui mittuntur. D. Ex quib. cau. major. Sed & in urbanicis militibus idem divus Pius constituit. al. Urbaniciani.

URBANITAS, ātis. f. [ἀστειότης, ἀστεϊσμός, χαριεντισμός] Quintil. lib. 6. cap. 3. Nam meo quidem judicio, illa est urbanitas, in qua nihil absonum, nihil agreste, nihil inconditum, nihil peregrinum, neque sensu, neque verbis, neque ore, gestuve possit deprehendi: ut non tam sit in singulis dictis, quam in toto colore dicendi, qualis apud Græcos Atticismos ille redolens Athenarum proprium saporem. Cic. 1. de Finib. 7. Et sunt illius scripta leviora, ut urbanitas summa appareat, doctrina mediocris.

Urbanitatis color. Cic. in Brut. 170. Tum Brutus, Quid tu igitur, inquit, tribus istis externis quasi oratoribus? Quid censes, inquam, nisi idem quod urbanis, præter unum, quod non est eorum urbanitate quadam quasi colorata oratio? Et Brutus, Qui est, inquit, iste tandem urbanitatis color? Nescio, inquam, tantum esse quendam scio. Id tu, Brute, jam intelliges, quum in Galliam veneris. Urbanis, In urbe natis, quibus opponit externos. Quasi oratoribus, quod habiti sint, non fuerint oratores. Urbanitate quadam urbana & Romana quadam elegantia. Intelliges, audiens contrarium. Galliam citeriorem. Huc faciunt, quæ paulo post scripsimus in URBANIUS retinere & resonare.

Convicium & Urbanitas, contraria. Cic. pro Cœl. 6. Maledictio autem nihil habet propositi præter contumeliam, quæ si petulantius jactatur, convicium: si facetius, urbanitas nominatur.

Mira urbanitas. Quintil. lib 6. cap. 3.

Opportuna urbanitas. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Oratoria urbanitas. Quintil. lib. 6 cap. 3.

Subtilis venustas atque urbanitas. Cic. 1. de Orat.

Vetus urbanitas. Cic. 2. Q. frat. 9. Aliquando subtilitatem veteris urbanitatis & humanissimi sermonis attingerem.

Deponere desiderium urbanitatis. Cic. 7. Fam. 6. Tu modo ineptias istas & desideria urbis & urbanitatis depone.
In Epistola 17. libri 7. autem Manutius pro Rebus Urbanis poni. H. St.
Verba hæc sunt, Levis in Urbis, urbanitatisque desiderio, &c. videbare. [Puto Vitam Urbanam, usumque Urbis potissimum intelligere.

Incurrere in hominum facetorum urbanitatem. V. INCURRO.

Limatus vir nostrorum hominum urbanitate. Cic. 2. de Nat. Deor. 74.

URBANUS, [πολιτευόμενος, Gl. G. L.] āri.

URBICĂPUS, i. m. Plaut. Milit. 4. 2. 64. Urbicape, occisor regum.

URBICREMUS, a, um. sec. c. Adj. Urbes cremans. ut, Nubibus urbicremis se subducere. Prudent. Hamartig. v. 727.

URBO, āre. Unde URBATUS, a, um. Partic. [illegible], in Gloss. Latinogræc. V. Cang. Gloss. Inf. Lat.

U R C

URCE, [Οὔρκη] Urbs Tarraconensis Hispaniæ, Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hodie *Aguilo*.

URCĔUS, i. m. [κέραμος, Gl. L. G. & G. L. ξέστης, L. G.] Vas, quo aqua in urnam vel ahenum infunditur, auctore Paulo Jureconsulto in l. Cum de lanionis. §. Asinam. D. de fund. instruct. Plaut. Milit. 3. 2. 18.
Neque equidem heminas octo exprompsi in urceum.

Æneus urceus. Cato R. R. cap. 13. Urceum unum æneum quod captat quadrantalia quinque.

Aquarii urcei. Cato R. R cap. 10. Sic cap. 11. Urceos mustarios vocat.

Fictiles urcei. Cato R. R. cap. 13. De urceo fictili tale est epigramma apud Martial. lib. 14. 106.
Hic tibi donatur panda ruber urceus ansa,
Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

URCEŎLUS, vel URCIOLUS, i. m. [ξέστης. Gl. L. G. & G. L. ξεστίον, L. G. [illegible], G. L.] dimin. Columel. lib. 12. cap 16. Eodem tempore sorba, manu lecta, curiose in urceolos picatos adjicito.
De urceolis ministratoriis, h. e. Quibus aqua ad mensam bibituris ministrabatur, exstat epigramma apud Martial. lib. 14. 105. In Gloss. Græcolat. Orciolus & Horciolus scribitur.

URCEOLĀRIS, e. Adj. unde Urceolaris herba dicitur, quod sit lavandis urceolis idonea sua asperitate, quæ alias Perdicium dicitur. Plin. lib. 22. cap. 17. Perdicium, sive parthenium, a nostris herba urceolaris vocatur, ab aliis astericum, folio similis ocimo, nigrior tantum, nascens in tegulis parietinisque.

URCEĀTIM, Adv. Plenis urceis. Petron. Fragm. Tragur. p. 16. Urceatim pluebat.

U R E

URBDO, V. URO.

URĒTĔRES, um. m. [οὐρητῆρες] Græcis dicuntur a renibus singulæ Venæ, colore albæ, quæ ad vesicam feruntur, quod per eas inde descendentem urinam in vesicam destillare concipiunt. Cels. 4. 1.

URĒTHRA, æ. f. [οὐρήθρα] Meatus urinarius in viris, apud Medicos. Gloss. Græcolat. Οὐρήθρας ὀπή, Fistula.

U R G

URGEO, vel, ut Gloss. URGUEO, ursi, ursum, [ἐπείγω, Gl. L. G. & G. L. [illegible], ἐπείγομαι, [illegible], L. G.] ēre. Cogere, premere, impellere. Virg. 3. Georg 523.
—oculos stupor urget inertes. Cic. in Hortens. Itaque nunc Democriti manus urgebatur. Plaut. Pœn. 4. 2. 35. At urget onus.
An ab ἐπείγειν; Ursit. Cic. Lepidus ursit me & suis, & Antonii litteris, ut Legionem Trigesimam mitterem sibi. lib. 10. Epist. 32. H. St.

Urgere, Infestare, & exercere. Cels. 2. 8. Desieruntque urgere cibi fastidium & potionis desiderium. Sic idem alibi identidem de morbis acutis. Cic. pro Rabir. Post. 2. Satis est homines imprudentia lapsos non erigere: urgere vero jacentes, aut præcipitantes impellere, certe est inhumanum. Budæus.

Instare, urgere, insectari. Cic. pro Planc. 48. Etiam atque etiam insto, atque urgeo, insector, posco atque adeo, flagito crimen.

Assultibus variis urgere aliquem Virg. 5. Æn. 442.

Convicio aliquorum urgeri. Cic. 4. Acad. 125. Urgebor jam omnium vestrûm convicio.

Cutullis urgere aliquem. Hor. de Arte Poet. 434. V. CULEUS.

Hortatibus urgere aliquem. Valer. 3. Argon. 550.

Jussis ingentibus urgere. Virg. 7. Æn. 241.

Laboribus urgere famulas. Ovid. 4. Met 35.

Dominus non lenis urget mentem, Premit. Hor. 2. Serm. 7. 93.

Mole urgetur corpus. Virg 3. Æn. 579.

Angustiis urgeri. Cic. de Fato 33. Hi enim urgentur angustiis, illorum ratio soluta ac libera est.

Curis multis undique urgerit. Lucret. lib. 3. 1064.

Dolore gravi urgentur. Cels. lib. 3. cap. 2.

Exsilio urgeri. Cic. 10. Att. 18. al. Ex illo.

Fame ferroque urgeri. Liv. 26. 6.

Hoste ab magno urgeri. Valer. 8. Argon. 428.

Litteris urgeri. Cic. 10. Fam. 32.

Malis omnibus urgeri. Cic. 5. Tusc. 23.

Mærore urgeri. Cic. 11. Att. 2.

Morbo urgeri. Cic. de Fato 17. Ut in eo, qui mortifero morbo urgeatur, verum sit, hic morietur hoc morbo.

Sollicitudine provinciæ urgeri. Cic. 6. Att. 3.

Dies & noctes in aliquo opere urgeri. Cic. 1. de Orat. 260.

Febres magnæ urgent. Cels. lib. 7. cap. 26.

Fortuna urget miseros tenaciter. Ovid. 3. Epist. 43.

Nox urget diem, & dies noctem. Neque interdiu, neque noctu requiem habeo. Hor. Epod. 17. 25.

Onus urget. Ovid. 4. Fast. 515.

Periculum urget. Plin. lib. 28. cap. 1.

Somnus urget, Instat. Cic. 12. Att. 9. Sed neque hæc digna longioribus litteris, nec erat quid scriberem, & somnus urgebat.

Tempus urget moriendi. Cic. 1. Tusc. 101.

Altum urgere, Usque in alto navigare. Hor. 2. Carm. 10. 2.

Acrius urgere. Hor. 1. Serm. 2. 15.

Occasionem urgere. Cic. 7. Fam. 8 Quin tu urges istam occasionem & facultatem, qua melior nunquam reperietur?
Precibus iratis urgere aliquem. Hor. 2. Serm. 6. 29.
Propositum urgere. Hor. 2. Serm. 7. 6. h. e. Persequi propositum suum.
Urgere aliquem de. Cic. 2. Q. frat. 2.
Sin tibi id minus libebit, non te urgebo. Cic. 2. de Orat. 16.
Urgere ad solutionem. Ulp. in l. Si extraneus. D. de jure dotium.
Urgere, Accelerare. Virg. 9. Æn. 489.

Veste tegens, tibi quam noctes, festina, diesque
Urgebam, & tela curas solabar aniles.

Iter urgere, Festinanter ire. Ovid. 6. Fast. 520.
Urgere, Insistere in disputatione. Cic. 5. de Finib. 80. Non pugnem cum homine, cur tantum habeat natura boni: illud urgeam, non intelligere eum quid sibi dicendum, quum dolorem summum malum esse dixerit. Ibid. lib. 4. 77. Urgent tamen, & nihil remittunt.
Diutius urgere. Cic. 1. de Nat. Deor. 97. An quicquam tam puerile dici potest (ut eundem locum diutius urgeam) &c.
Jus Crassus, æquitatem Antonius urgebat. Cic. 3. Off. 67. Jus Crassus urgebat, quod vitii venditor non dixisset sciens, id oportere præstari. Æquitatem Antonius, quoniam id vitium ignotum Sergio non fuisset, qui illas ædes vendidisset.
Urgere cum Infinitivo, pro Insistere multo conatu. Hor. 2. Carm. 18. 20.

Marisque, Bajis obstrepentis, urges
Summovere litora.

Urgere, Tegere. Virg. 2. Georg. 352.

Qui saxo super, atque ingenti pondere testæ
Urgerent. [Premerent. Exempla supra sunt.

Male administratæ provinciæ urgeri. Tacit. 6. Ann. 29. Græcorum imitatione dictum est, ceu Livianum illud lib. 42. 23. Senatus nec liberavit ejus culpæ regem, nec arguit. [Ellipsis est, & subauditur Crimine.

URGENS, entis. Partic. [ἐπείγων] Cic. 3. Tusc. 61. Est enim nulla alia, nisi opinio & judicium magni, præsentis, atque urgentis mali.
Fato urgenti incumbere. Virg. 2. Æn. 653.
Senectus Urgens & Adventans. ut, Onus aut jam urgentis, aut certe adventantis senectutis. Cic. de Senect. 2.
Compar. August. Epist. 86. Urgentiori actioni non est prandium præferendum.
Superl. Cod. Justin. 3. 1. 11. l. 1. Si rerum urgentissima ratio flagitaverit.
URGENTER, Adv Cyprian. Epist. 30. 1.
Urgenter accersebat. Gelen. apud Appianum 2. de Bello Civili, p. 248. Gelen. H. St. Defuit hæc dict. in Lugd.

U R I

URI, V. URUS.
URICA, URIGO, V. URO.
URINA, æ. f. [οὖρον ἀφεῖναι, Gl. G. L.] a Græco οὐρέω, mejo. A quo οὖρον, urinam dicunt Latini. Est autem Humor, qui ex renibus vesicaque profunditur. Columel. lib. 2. cap. 15. Aptior est tamen surculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere. Cic. de Fato 5. Ut in simul ægrotantibus fratribus, ut in urina, ut in unguibus.
Urina, urinæ & menstruis efficax. Plin. lib. 20. cap. 1. ad finem.
Utilis urinæ, jocineri, capitis doloribus. Plin. lib. 23. in procem. 9.
Angustiis urinæ utile abrotonum. Plin. lib. 21. cap. 21.
Cupiditas crebra urinæ, sed magna difficultas est. Cels. lib. 2. cap. 7.
Difficultates urinæ succus emendat. Plin. lib. 20. cap. 7.
Difficultatibus urinæ medetur. Plin. lib. 24. cap. 19.
Incontinentia urinæ. V. INCONTINENS.
Iter urinæ. Cels. lib. 4. cap. 1.
Profluvium urinæ. Plin. lib. 28. cap. 6.
Tormina urinæ discutit cichorium. Plin. lib. 20. cap. 8.
Alba urina. Cels. lib. 2. cap. 4.
Arenosa. Cels. lib. 2. cap. 7.
Bullans. Cels. lib. 2. cap. 7.
Candida. Plin. lib. 18. cap. 6.
Crassa. Cels. lib. 2. cap. 6.
Cruenta urina. V. CRUENTUS.
Deterrima. Cels. lib. 2. cap. 6.
Difficilis. Plin. lib. 23. cap. 8.
Diluta. Cels. lib. 2. cap. 4. & 6.
Liquida parum urina. Cels. lib. 2. cap. 7.
Mala urina, deterior, pessima. Cels. lib. 2. cap. 4.
Mortifera. Cels. lib. 2. cap. 6.
Nigra. Cels. lib. 2. cap. 6.
Pallida. Cels. lib. 2. cap. 6.
Rubens. Plin lib. 28. cap. 6.
Rubra. Cels. lib. 2. cap. 6.
Russa. Cels. lib. 1. cap. 2.
Tenuis Cels. lib. 2. cap. 6.
Tortuosior. Plin. lib. 21. cap. 27. V. TORQUEO.
Viridis. Cels. lib. 2. cap. 7.
Vitiosa. Plin. lib. 28. cap. 6.
Ciere urinam. V. CIEO.
Concepta auribus atque oculis urina. Juven. 11. Sat. 168.
Citare urinam & Tardare. Cels. lib. 2. cap. 19.
Concitare urinam. V. CONCITO.
Defricatos dens urina. Catull. in Egnatium, 35. 20.
Descendit urina. Cels. lib. 7. cap. 27. Pura urina descendat.
Destillat urina. Cels. lib. 2. cap. 7.
Excalefacere urinas. Plin. lib. 21. cap. 20.
Excedit urina, h. e. Exit, educitur. Cels. lib. 7. cap. 26.
Excitare urinam. Plin lib. 20. cap. 23.
Exinanita prius urina. Plin. lib. 8. 17.
Expellere urinam. Plin. lib. 23. cap. 1.
Facere, vel reddere urinam, pro Mejere. Plin. lib. 8. cap. 16. & Columel. lib. 6. cap. 20.
Impellere urinam. Plin. lib. 21. cap. 26.
Inhibere urinam. Plin. lib. 20. cap. 4.
Instillare urinam. Plin. lib. 28. cap. 6. ad finem.
Movere urinam. Plin. lib. 24. cap. 11.

Movetur urina. Juven. 11. Sat. 168.
Mordet urina. Plin. lib. 20. cap. 15.
Nocere urinæ existimatur galbanum. Plin. lib. 24. cap. 5. ad finem.
Pellere urinam. Plin lib. 20. cap. 5.
Pellit urinam celerrime. Plin. lib. 24. cap. 6.
Prodest & urinæ pota modice radix, & menstruis. Plin. lib. 21. cap. 22.
Profluit urina naturaliter. Cels. lib. 7. cap. 26.
Solvere urinam. Plin. lib. 26. cap. 8.
Tardare urinam. Cels. lib. 2. cap. 19.
Trahere urinam. Plin. lib. 24. cap. 13.
Transfluens urina si id non rodit. Cels. lib. 7. cap. 26. ad finem.
Genitalis urina, Genitale sperma. Plin. 8. 43.
URINĀLIS, e. Adj. ut, Urinalia medicamenta. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. 25.
Virtutes urinales. Idem 2. 13. 188.
URĪNO, [οὐρέω] āre. Urinam facere. [Veteres non usurparunt.
Urinare, vel Urinari, depon. In aquam mergi, & natando emergere. Plin. lib. 11. cap. 37. Eadem est causa quare sub aqua diu ranæ & phocæ urinentur.
URINĀTOR, ōris. m. [κολυμβητής, δύτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui sub aqua natat. Callistratus Jureconsultus Ad legem Rhodiam. l. Navis onusta. §. Sed si navis. appellat eos qui merces e mari extrahunt, navigii servandi gratia jactatas. Liv. 44. 10. Sed in rem emendabilem visus lapsus esse, quod per urinatores omne ferme extractum est. Tantusque pudor fuit regi ejus pavoris, ut urinatores clam interfici jusserit.
URĪNUM, i. n. [ὑπηνέμιον] Ovum quod fit, explicat Plin. lib. 10. cap. 58. Palumbes, & turtures plurimum terna pariunt ova, nec plus quam bis fere pariunt: atque ita, si prior fetus corruptus est, quamvis tria pepererint, nunquam plus duobus educant. Tertium, quod irritum est, urinum vocant. Idem lib. 10. cap. 60. Urina fiunt incubatione derelicta, quæ alii cynosura dixere.
URIO, ōnis. m. Genus ludi. Saresb. 1. 5. Tessera, calculus, tabula, urio, vel Dardana pugna.
URIUM, i. n. [Οὔριον] Hispaniæ urbs, ut scribit Ptolemæus lib. 2. cap. 4. Auriensis alio nomine dicta.
Urius Juppiter [Οὔριος Ζεύς] id est Imperator. [Immo Felix, vel propitius.

U R N

VRN. MARMOR. MOESTISS. POS. Urnam marmoream mœstissima posuit.
URNA, æ. f. [ὑδρία, Gl. L.G. & G. L. κάλπις. L. G. κάλπη, στάμνος. G.L.] Vas aquarium. Dicta quod in aqua haurienda urinat, id est mergitur atque emergit. Plaut. Pseud. 1. 2. 24.

Tu, qui urnam habes, aquam ingere: fac plenum ahenum sit cito.

Cato R. R. cap. 10. Urnam quinquagenariam unam, trullas tres.
Aquæ urna. Hor. 1. Serm. 5. 91.
Argenti urna. Hor. 2. Serm. 6. 10.
Liquidi urna, Urna liquoris. Hor. 1. Serm. 1. 54.
Arcta urna. Ovid. 11. Epist. 124.
Capacibus urnis excipere & fundere laticem. Ovid. 3. Met. 172.
Demissa urna in undas. Ovid. 2. Met. 36.
Declinare undantem urnam. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 70.
Urna quinquagenaria, apud Catonem lib. de R. R. cap. 10. est Quæ quinquaginta sextarios capit, interprete Turnebo.
Urna [κληρωτρίς, Gl. L. G.] in quam antiqui, non tantum tabellas judiciarias judicum, sed & nomina conjiciebant, quum Prætor judices sortiebatur. Cic. 2. Q. frat. 6. de Sexto Cœlio, Senatorum cum urna copiose absolvit, Equitum adæquavit, Tribuni ærarii condemnarunt. Plin. 10. Epist. 3. Ut essemus in Senatus potestate, pateremurque nomina nostra in urnam conjici. Virg. 6. Æn. 432.

Quæsitor Minos urnam movet. Hor. 3. Carm. 1. 14.
— æqua lege Necessitas
Sortitur insignes & imos
Omne capax movet urna nomen.

Delere urnas. Cic. in Vatin. 34. Nam quis reus in tribunal sui Quæsitoris ascenderit, eumque vi deturbarit, subsellia dissiparit, urnas deleverit, &c.
Quatere urnam. Stat. 2. Silv. 1. 219.
Vincere urnam Prætoris gratia dicitur, quum contra jus valet. Juven. 13. Sat. 4. — improba quamvis

Gratia fallacis Prætoris vicerit urnam.

Improbam gratiam appellat, Quæ apud improbum judicem valuit. Vicerit urnam Prætoris, h. e. Evaserit judicium damnationemque Prætoris, qui per fraudem & non recte duxit sortem ex urna.
Urna imaginis mortui. Cic. 1. Tusc. 34. Quid poetæ, nonne post mortem nobilitari volunt? unde ergo illud?

Aspicite ô cives senis Ennii imaginis urnam: &c.

Solebant autem corporum crematorum cineres in urnis asservari.
Feralis urna, In qua mortui reliquiæ conditæ sunt. Tacit. 3. Ann. 1.
URNĀLIS, e. Adj. [σταμνῖος] Quod ad urnam pertinet. Urnales caliculi, vel urcei, Urnam continentes. Plin. lib. 9. cap. 30. Barbas longas pedum triginta, acetabulis, sive caliculis urnalibus, pelvium modo, dentes magnitudini respondentes. Cato R. R. cap. 13. Urceos fictiles urnales duos, trullas ligneas duas.
URNĀRIUM, i. n. [σταμνεῖον] Mensa quadrata, super qua urnæ aqua plenæ in culina reponebantur. Varro περὶ Μισέων, Sed quæ necessitas te jubet aquam effundere domi tuæ? si vasa habes pertusa, plumbum non habes? ad quam rem nobis est confluvium? ad quam rem urnarium? Ex Nonio 15. 10.
URNŬLA, æ. f. dimin. [σταμνάριον] Parva urna. Unde Urnula aqualis. Varro de vita Populi Romani, lib. 1. apud Non. 15. 8. Cic. in Parad. 1. Minusne gratas diis immortalibus capedines ac fictiles urnulas fuisse, quam delicatas aliorum pateras arbitramur?
URNĬGER, ĕra, ĕrum. Virg. de Signis cælest. v. 12.

Et qui portat aquam puer urniger.

U R O

URO, ŭris, ussi, ustum, [καίω. Gl. L. G. & G. L. ἐγκαίω, L. G.] ĕre. Concremare, calore nimio consumere, incendere. Plin. lib. 12. cap. 4. Uritur ebenus odore jucundo.

Sepelire & urere. Cic. 2. de Legib. 58. Hominem mortuum, inquit lex in XII tab. in urbe ne sepelito, neve urito.
Calore uri. Cic. 1. Tusc. 69. Ceteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore.
Flammis subjectis urere aliquid, Coquere. Virg. 2. Æn. 37.
Calor urit artus. Lucret. lib. 4. 872.
Duritia corporis, quod quum uritur non sentit. Cic. pro Domo, 97.
Sol gravis usit arva. Ovid. 6. Met. 339.
Sitis usserat herbas. Ovid. 4. Fast. 399.
Cedrum urere. Virg. 7. Æn. 13.
Urit odoratam nocturna ad lumina cedrum. Hoc antiquorum consuetudine dictum videtur, quod ex Homero sumptum. Ignitabulum enim vel focum in mediis ædibus habebant, in quo tædas urebant luminis causa, ut narrat Hesychius in vocabulo λαμπτήρ. Turnebus.
Urere, de Frigore etiam dicitur. Lucan. lib 4. 52.
Urebant montana nives. Cic. 2. Tusc. 40. Pernoctant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur.
Loris uri, Cædi, flagellari. Hor. 1. Epist. 17. 47.
Virgis uri. Hor. 2. Serm. 7. 58. Nam ex virgarum percussione corpus calefit, & inflammatur.
Calceus angustior dicitur Urere pedem. Hor. 1. Epist. 10. 43.
Uro hominem, per translationem, significat Dolere cogo, interprete Donato: sive Ango, ut ait Budæus. Inde Uri pro Cruciari. Ter. Eun. 2. 2. 43.
— uro hominem. P. ut falsus animi est. Hor. 2. Epist. 1. 13.
Urit enim fulgore suo qui prægravat artes
Infra se positas. i. e. Splendore sui nominis urget & incendit invidus. Liv. 27. 30. Quos, & Machanidas tyrannus Lacedæmoniorum finitimo bello urebat.
Urit atrox Juno, dixit Virg. 1. Æn. 666. pro Cruciatur ob Junonem.
Uri, de aliis etiam rebus dicitur. Virg. 4. Æn. 68.
Uritur infelix Dido. i. e. Amore consumitur & conflagrat.
Uri in aliquo. Ovid. 7. Met. 22.
— quid in hospite regia virgo
Ureris, & thalamos alieni concupis orbis? i. e. Cur peregrini amore ardes, quum sis filia regis? Medea se ipsam alloquitur.
Doloribus tacitis uri. Ovid. 3. Fast. 489.
Ignibus uri. Hor. 3. Carm. 7. 11. Ignes, intelligit Amores.
Impensius uri. Catul. ad Lesbiam, 70. 5.
Pectore intimo uri. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 177.
Pectore toto uri. Ovid. 1. Met. 496.
Amor me urit. Virg. 2. Ecl. 68.
Amor violenter me ussit. Ovid. 1. de Arte Am. 23.
Dolor urit amantes. Ovid. 4. Met. 278.

URENS, entis. Partic. [καίων] ut
Caminus urens ramos. Hor. 1. Serm. 5. 8.
Capellæ urentes culta. Virg. 2. Georg. 196. V. Plin. lib. 8. cap. 50. ad finem.
Manus urentes. Ovid. 4. Fast. 705.

URENDUS, a, um. Partic. [καυστέος] ut, Filix urenda. Hor. 1. Serm. 3. 38.

USTUS, a, um. [κατακαυμένος, Gl. L. G.] Partic. Plin. lib. 10. cap. 70. Conveniunt ex alto etiam pisces ad quosdam odores, ut sepiam ustam.
Ignibus ustus crudeliter. Ovid. 3. Trist. 11. 53.
Aër siccis fervoribus ustus. Ovid. 1. Met. 119.
Capillus ustus. Tibul. lib. 1. 10. 39.

USTA, æ. f. Coloris factitii species. Vitruv. 7. 11. Usta satis habet utilitatis in operibus. V. Plin. lib. 35. cap. 6.

USTIO, ōnis. f. [καῦσις] Cato R. R. cap. 38. Virgas & sarmenta quæ tibi ustioni supererunt, in segetem comburito.
Ustio, pro Cauterizatione quam vocant. Plin. lib. 34. cap. 15. Quædam ustione sanantur: privatim vero canis rabidi morsus. Cels. 4. 26. Omnes autem hujuscemodi dolores, vix citra ustionem finiuntur. i. e. Citra candentis ferri admotionem.

USTOR, ōris. m. [νεκροκαύστης, Gl. L. G.] Qui corpora in bustuariis cremat. Martial. lib. 3. 93.
Ustorque tædas præferat novæ nuptæ, &c. Budæus. Catul. de Rufa & Rufulo, 57. 5.
Quum devolutum ex igne prosequens panem
A semiraso tunderetur ustore.
Sordidus ustor Lucan. lib. 8. 738.

USTIVUS, a, um. Adj. Vim urendi habens. Macer. 2. 8. Ustivas mire juvat epiphoras oculorum.

USTILĀGO, inis. f. ut, Ustilago rustica. Apul. de Herb. cap. 63. & 109.

USTRICŬLA, æ. f. Ustriculæ, Tertull. de Pallio cap. 4. sunt Mulieres, quæ suburendis crinibus operam collocabant. Salmasius legit Histriculæ. V. ejus Not. p. 284. & Casaub. in Suet. p. 144.

USTERNA, æ. f. [τρῶν νεκρῶν, Gl. G. L.] Idem quod Bustuarium, vel

USTRĪNA, æ. f. [νεκρικὰ, τόπος νεκρῶν, Gl. L. G.] Locus in quo metalla candescunt ut laborentur. Plin. lib. 36. cap. 21. In ustrina ter siccantur, ita ut torreantur carbone puro, ac toties vino restinguantur albo. Gelenius aliter legit.
Ustrina talis moram non sustinens. Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh.
Ustrina, Locus dicebatur, in quo combustus erat, qui alibi sepultus, mortuus fuerat, ut ait Festus.

USTRĪNUM, i. n. Idem. Vet. Lap. HVIC MONVMENTO VSTRINVM APPLICARI NON LICET.

URITO, [καίω] āre. frequentat. Plaut. Mostel. 3. 1. 81.
Calidum hoc est: etsi procul abest, uritat male. al. Urit.

USTŬLO, [ἐμπυρίζω] āre. forma diminut. significat Urere. Pacuvius, Candenti ferro crines ustolare.

USTULĀTUS, a, um. Partic. ut, Pali ustulati. Vitruv. lib. 5. cap. 12.

USTULANDUS, a, um. Partic. [καυστέος] Catul. in Annales Volusii, 14. 8.
Electissima pessimi poetæ.
Scripta tardipedi deo daturam
Infelicibus ustolanda lignis.

USTULATIO, ōnis. f. Gloss. Cyrilli. Ἀπόκαυμα, Ustilatio, Torres.

URĒDO, inis. f. [καυθμός] Morbus herbarum, fruticum, arborumque, qui in vitibus etiam carbunculus dicitur, & in ceteris rubigo, pisa, plantas, arboresque adurens. Cic. 3. de Nat. Deor. 86. Nec si uredo aut grando quippiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit. Columel. lib. 3. cap. 20. Seu frigidus & pruinosus, quod non est patiens uredinis.
Uredo, Incendium ac pruritus. Plin. de urtica pisce, lib. 9. cap. 45. Tacta uredinem mittit.

URĪCA, æ. f. [καυθμός] Satorum vitium ab ustione. Plin. lib. 18. cap. 17. Commune autem omnium satorum vitium urica. conf. URUCA.

URĪGO, inis. f. [καυθμός] pro Uredine, & quæ ex caustica vi medicamenti alicui parti admoti provenit. Plin. lib. 20. cap 22. At in magna duritia sine fico impositum: vel si vehementior urigo timeatur, per duplices pannos.

URTĪCA, æ. f. [κνίδη, Gl. L. G. & G. L. ἀκαλήφη, L. G.] Genus herbæ notissimum, ab urendo dictum: quod ejus folia tacta acerrime urant. V. Plin. lib. 21. cap. 15.
Vivere herbis & urtica. Hor. 1. Epist. 12. 8.
Mordax urtica. Ovid. 2. de Arte Am. 417.
Mortifera contactu urtica. V. MORS.
Urtica, pro Pruritu libidinis. Juven. 2. Sat. 128.
— unde
Hæc tetigit, Gradive, tuos urtica nepotes?
Acres urticæ. Juven. 11. Sat. 166.
Irritamentum Veneris languentis, & acres
Divitis urticæ.
Urtica marina, [ἀκαλήφη, Gl. L. G.] Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 45. Urticæ noctu vagantur, noctuque mutantur: carnosæ frondis his natura, & carne vescuntur. Vis prurito mordax, eademque quæ terrestris urticæ. [Corrupte alibi in Gloss. Virtica marina, Σκαλάφη.

UROLANIUM, [Οὐρολάνιον] Ptolemæo lib. 2. cap. 3. aliis Verulanum, Britanniæ insulæ civitas: vulgo *Saint Albans*.

UROPYGIUM, & ORRHOPYGIUM, i. n. [οὐροπύγιον, ὀῤῥοπύγιον] est Angusta & ultima spinæ pars, sive (ut Julius Pollux inquit) spondyli finis podici imminentis, quasi terminus pygæ, sive finis vertebræ. Martial. 3. 93.
Et anatis habeas uropygium macræ.

U R P

URPIX, icis. m. [ἄρπηξ] Instrumentum rusticum. Cato R. R. cap. 10. Urpicem unum, crates stercorarias quatuor villicum habere oportet. V. IRPEX.

U R R

URRUNCUM, i. n. Varro declarat 1. de R. R. cap. 48. de spica loquens, Illud autem summa in spica jam matura, quod est minus quam granum, vocatur frit: quod in infima spica ad culmum stramenti summum, item minus quam granum est, appellatur urruncum.

U R S

URSA Balvia, [Οὐρσαβαλουία] Picenorum urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie *Urbsa*.

URSUS, i. m. [ἄρκτος, Gl. L. G. & G. L.] Animal ferum. De ursis vide Plinium 10. 63.
Armati unguibus ursi. Ovid. 10. Met. 540.
Informes ursi. Virg. 3. Georg. 247.
Sævis inter se convenit ursis. Juven. 15. Sat. 164.
Truces ursi. Valer. 2. Argon. 73.
Turpes ursi. Ovid. 3. Trist. 5. 35. Stat. 6. Theb. 866.
Vespertinus circumgemit ursus ovile. Hor. Epod. 16. 51.

URSŬLUS, i. m. diminut.

URSA, æ. f. Plin. lib. 10. cap. 63. Informia etiam magis quam supradicta, ursæ pariunt, rarumque est videre parientes.
Villosæ ursæ catuli. Ovid. 13. Met. 836.
Ursa, Sidus cæleste, figuram habens similem plaustri: unde antiqui Græcorum Hamaxam, hoc est plaustrum dixerunt. Nostri quoque a bobus junctis, Septemtriones appellaverunt, hoc est a septem stellis, ex quibus quasi juncti triones figurantur. Sunt autem duæ ursæ, Major & Minor, quas Græci Ἄρκτους vocant.

URSĪNUS, a, um. Adj. [ἄρκτειος] Quod ursorum est. ut, Ursinus sanguis. Columel. de Arboribus, cap. 15. Et Plin. lib. 8. cap. 36. Quoniam potum in ursinam rabiem agat.

U R T

URTICA, V. URO ad fin.

U R U

URUCA, æ. f. [κάμπη, Gl. L. G. & G. L.] Insectum, olera & fruges absumens, quod & Eruca dicitur. [An sic apud Plin. pro Urica legendum? Vide supra in voce.

URUS, i. m. [Βοῦς Γερμανὸς, Gl. L. G. βούβαλος, G. L.] qui & Bubalus dicitur a nonnullis, hoc est bos silvestris. Plin. lib. 6. cap. 15. Paucissima animalia Scythia gignit inopia fruticum, pauca contermina illi Germania: insignia tamen boum ferorum genera, jubatos bisontes, excellentique & vi & velocitate uros, quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit, quum id gignat Africa, vituli potius, cervive quadam similitudine. Virg. 3. Georg. 532.
Quæsitas ad sacra boves Junonis, & uris
Imparibus ductos alta ad donaria currus.

URVUM, i. n. Aratri curvatura. A quo Urvo, are; quod est Aratro definire. Festus, Urvat, Ennius in Andromeda, significat circumdat. ab eo sulco, qui fit in urbe condenda urvo aratri, quæ fit forma simillima uncini curvatione buris & dentis, cui præfigitur vomer. Ait autem, Circum sese urvat ad pedes. V. Varr. de R. R. 4. 27.

U S I

VS. IP. Vespasianus Imperator.

USIA, æ. f. [οὐσία] Latine Essentia, sive substantia dicitur. Ulpianus utitur in l. In venditionibus. D. de contrah. empt. Gloss. Græcolat. Οὐσία, Patrimonium, Substantia, Res familiaris.

USIO, USITATUS, USITOR. V. UTOR.

USPIAM,

U S P

Uspiam, [πη, Gl. L. G.] Adv. In loco. Ter. Adel. 1. 1. 2. Si absis uspiam, &c. Cic. 1. Att. 17. Sed tamen hoc me ipse consolabar, quod non dubitabam, quin te ille, aut Dyrrhachii, aut in istis locis uspiam visurus esset. Eidem lib. 7. 12. Inde utrum consistere uspiam velit, an mare transire, nescitur. [Videtur ab Uls præpos. pro Ulspiam, dictum. Uspiam, In re aliqua, vel aliquo negotio. Plaut. Cas. 4. 3. 14. Num me expertus uspiam?

Uspinio, ōnis. m. Νεκροθάπτης. Gloss. Latinogræc. Lego Vispillo, νεκροθάπτης. V. vespillo.

U S Q

Usquam, [οὐδαμοῦ] Adv. In loco. Cic. 6. Verr. 25. Quam crucem non ausus est usquam defigere, nisi apud eos, quibuscum omnia scelera sua ac latrocinia communicasset. [Et hoc pro Ulsquam dici puto.
Nec mihi magis usquam videor, quam quum aut in foro magistratus, aut in curia Senatum video, somniare. Cic. 2. de Divin. 42.
Usquam, etiam ad locum pertinere, probat Valla ex Cic. 1. Philip. 1. Nec vero usquam discedebam. Idem dicit & Donatus in Ter. Cic. 6. Verr. 146. Cives Romani e me nusquam discedere.
Usquam, In re aliqua, In negotio aliquo. Ter. And. 2. 5. 9.
Neque istic, neque alibi tibi usquam erit in me mora.
Nec est usquam consilio aut auctoritati locus. Cic. 2. Off. 2.
Usquam, aliter. Ter. And. 5. 3. 7.
Vide num ejus color, pudoris signum usquam indicat? i. e. Aliqua parte corporis.
Usquam gentium, De loco & ad locum. Plaut. Mil. 3. 1. 91.
Nam bona uxor, si ea quidem educta est usquam gentium,
Ubi ea possis invenire, Ter. Hec. 3. 1. 13.
Quid consolare me? an quisquam usquam gentium est æque miser?

Usque, [ἕως, ἄχρι, μέχρι, Gl. G. L.] Præpos. quasi Ad unum vel locum, vel tempus, vel aliud hujuscemodi: ut ex sequentibus exemplis patet. Plaut. Men. 1. 2. 62.
Inde usque ad diurnam stellam crastinam potabimus h. e. Quoad lux crastina, aut stella diurna a nobis videbitur. Ter. And. 1. 2. 28.
Verberibus cæsum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem. Cic. 2. Att. 7. Ibi esse volo usque ad pridie Calend. Majas. Ibid. 4. 9. Nos in Formiano esse volumus usque ad pridie Non. Majas. Eidem 3. 17. De Q. fratre nuntii nobis tristes, nec varii venerant, ex ante diem Nonarum Junii usque ad pridie Cal. Septemb. [Ab Ulsque antiquo, ut cetera ejusmodi, & significat Ultraque, ac revera Adv. est unde & præpositionem asciscit, præterquam ubi subauditur.
Usque ad eum, pro Excepto eo. Plin. 2. Epist. 11. Assenserunt Consules designati, omnes etiam Consulares usque ad Pompeium collegam.
Aspera arteria ad pulmones usque pertinet. Cic. 2. de Nat. Deor. 135.
Ab ultimo principio hujus præceptionis, usque ad hoc tempus. Cic. 2. de Invent. 5.
Ab ovo usque ad mala. Hor. 1. Serm. 3. 7. Porphyrio, Id est ab initio cœnæ ad finem usque. Ovum enim olim hodieque initium cœnæ: quippe quum in gustu statim a balneis offeratur: Mala autem apud veteres inter cetera secundæ mensæ afferebantur.
Usque sub. Virg. 1. Georg. 211. —serite hordea campis
Usque sub extremum brumæ intractabilis imbrem. i. e. Non usque ad brumæ finem, sed circa. Servius.
Usque Romam, vel Romam usque. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quoniam ejusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, judicio eruditissimum, natura autem ita resonans, ut usque Romam significationes, vocesque referantur: contende quæso atque elabora. Ter. Adelph. 4. 5. 21. Miletum usque, obsecro?
Usque ad adolescentiam meam processit ætate. Cic. de Senect. 50.
Ad jactum teli usque. Tacit. 13. Ann. 40.
Ad serum usque diem. Tacit. 3. Hist. 79.
In noctem, pro in noctem usque vel Ad noctem usque. Vide in N. H. St.
Usque illo, Usque ad illum locum. Plin. lib. 6. cap. 23.
Usque, aliquando est Adverbium: tunc varia significat, varieque præpositionibus, & aliis dictionibus jungitur, ut ex sequentibus videre est. [V. quæ supra posui.
Usque a, quod & Ab usque dicitur, eam vim habet quam sola præpositio. Ter. Adelph. 5. 9. 5.
Ego istos vobis usque a pueris curavi ambos sedulo.
Usque a mari supero. Cic. pro Cluent. 192. Comperi mulierem quandam Larino, atque illam usque a mari supero Romam proficisci cum magno comitatu. [Pro inde a.
Usque a capite arcessere. Cic. in Topic. 39.
Usque ab. Cic. 3. Verr. 87. Hoc illi navigio ad omnes populi Rom. hostes usque ab Dianio, quod in Hispania est, ad Sinopen, quæ in Ponto est, navigaverunt.
Usque ab stirpe. Plaut. Trinum. 1. 2. 180.
Quod perquiramus usque ab stirpe auctores. Ter. Phorm. 2. 3. 48.
Progeniem vestram usque ab avo atque atavo proferens.
Ab usque. Virg. 7. Æn. 289. —Siculo prospexit ab usque Pachyno.
Usque adeo, [μέχρι τούτου, Gl. Gl. L.] In tantum. Virg. 1. Ecl. 12.
Non equidem invideo, miror magis, undique totis
Usque adeo turbatur agris.
Usque adeo, [μέχρι τότε, Gl. L. G. & G. L.] Tamdiu: & accipit post se Donec. Ter. And. 4. 1. 38.
Suadere, orare, usqueadeo, donec perpulit. Cato R. R. cap. 67. Amurcam commutet usque adeo, donec in lacum, qui in cella est, postremum pervenerit.
Usque adeo, dum. Idem Ter. Eun. 4. 6. 3.
Usqueadeo ego illius ferre possum ineptias & magnifica verba,
Verba dum sint.
Usque adeo, pro Eo usque, sequente Quoad. Suet. de Illust. Grammat. cap. 22. Usque adeo arguere perseveravit, quoad Cassius Severus, interpellatis judicibus, dilationem petiit.
Usque adeo ut. Ulp. in. l. 1. § Usqueadeo. D. quib. mod. ususfruct. amittat. Usque adeo autem capitis deminutio eum demum usumfructum perimit, qui jam constitutus est, ut si in singulos annos, vel menses, vel dies legatus sit: is demum amittatur, qui jam præcessit.
Usque adhuc [μέχρι νῦν] pro Hactenus, vel huc usque. Ter. And. 1. 5. 27. Tum patris pudor, qui me tam leni passus est animo usque adhuc,
Quæ meo cunque animo libitum est facere. Sueton in Domitiano, cap. 18. Usque adhuc certe animum meum probastis, & vultum.
Usque admodum dum, Idem, sed antique. Cato R. R. cap. 156. Postea ubi iterum occipiet fervere, paullsper demittito usque admodum, dum quinquies quinque numeres.
Usque affatim, ad satietatem quod dicitur. Plaut. Pœn. 3. 1. 31.
Usque ante. Liv. 25. 12. pr. Romæ Coss. Prætoresque usque a. d. v. Kal. Majas Latinæ tenuerunt.
Usque antehac. Ter. And. 2. 1. 3.
Ut animus in spe, atque in timore usque antehac attentus fuit. Ubi Donatus; Usque antehac, i. e. Antequam tua verba audirem. Et una est tantum præpositio, velut Adverbium. [Immo non una, & Usque ἀεννάως h. l.
Usque dum, [ἄχρις ὅ] pro Usquequo, vel quoad. Ter. Heaut. 1. 1. 84.
—nam usque dum ille vitam illam incolit
Inopem, carens patria ob meas injurias,
Interea usque illi de me supplicium dabo. Cic. 3. Verr. 12. Usque dum per me licuerit. Idem pro Quint. 67. Usque dum inveniretur.
Interdum aliquid interponitur inter Usque & Dum. Ter. Heaut. 5. 2. 30.
Immo & ibi nunc sum, & usque dudum id egi, dum loquitur pater.
Usque eo. [μέχρι τούτου, Gl. G. L.] Cic. 8. Fam. 1. Ego, qui scirem Q. Pompejum Baulis embæneticam facere, & usque eo, ut ego misererer ejus esuriei, non sum commotus.
Usque eo dum, pro Tamdiu quoad, vel ita ut. Cic. 2. de Nat. Deor. 124.
Usque eo premere earum capita mordicus, dum illæ captum emitterent.
Usque eo ne. Cic. pro Quint. 59. Inferiorem esse patitur duntaxat usque eo, ne cum bonis, fama, fortunisque omnibus Sex. Nævii cupiditati crudelitatique dedatur.
Usque eo ut. Varro lib. 2. de R. R. cap. 1. Hoc enim nomine asini Arcadici in Græcia nobilitati, in Italia Reatini, usque eo ut mea memoria asinus venierit sestertiis millibus LX. Cic. 2. Att. 14. Ego autem usque eo sum enervatus, ut, &c.
Usque e, vel Ex. Plaut. Pers. 4. 1. 13.
Quas tu attulisti mihi ab hero meo usque e Persia. Ter. Eun. 3. 2. 18. Ex Æthiopia est usque hæc. Hic adverbium usque de loco, teste Donato. Cic. 7. Verr. 157. Ut qui usque ex ultima Syria atque Ægypto navigarent.
Usque extra solitudines deductus. Plin. lib. 8. cap. 17.
Usque istinc. Cic. 1. Att. 11. Nosti jam in hac materia sonitus nostros: tanti fuerunt, ut ego eo brevior sim, quod eos usque istinc exauditos putem.
Usque hodie, μέχρι σήμερον. Gloss. Græcolat.
Trans Alpes usque transfertur. Cic. pro Quint. 12.
Usque, pro Diu, aut multum, vel valde: aliquando Pæne, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 2. 2. 5.
Ego vapulando, ille verberando usque ambo defessi sumus. Et Adelph. 4. 2. 21.
Rogitas? Ctesipho me pugnis, miserum, & istam psaltriam,
Usque occidit. Hic Usque, potest significare Pæne, auctore Donato.
Aut Usque pro Valde est. Occidit, vehementer cecidit. Ter. Eun. 2. 1. 14.
Opus faciam ut defatiger usque ingratus ut dormiam.
Usque, [ἀεννάως] Assidue, perseveranter. Cic. 12. Fam. 19. Mihi quidem usque curæ erit quid agas. Ter. Adelph. 2. 2. 7.
Quid potui melius, qui hodie usque os præbui. Virg. 9. Ecl. 29.
Cantantes licet usque (minus via lædet) eamus. i. e. Jugiter, inquit Servius.
Usque valuisti? Interrogativa particula, pro Hactenusne. Plaut. Most. 2. 2. 19.
Here, salve: salvum te advenisse gaudeo:
Usque ne valuisti? TH. usque, ut vides. Idem Merc. 2. 3. 53.
Usquene valuisti? CH. perpetuo recte, dum quidem illic fui.
Usque oppariar. Plaut. Epid. 2. 2. 120.
Usque omne. Ter. Adelph. 4. 6. 3.
Perreptavi usque omne oppidum, ad portam, ad lacum. Quo non?
Usque & usque, geminatum, Idem. Martial. lib. 1. 11.
Et quicquid petit, usque & usque donas. Idem. lib. 5. 61.
Adlatres licet usque nos & usque,
Et gannitibus improbis lacessas.

Usquequāque, Adv. [πανταχοῦ, Gl. G. L.] Ubique, in unoquoque loco. Cic. 4. Att. 9. Hic quoque, ut loquebantur, & opinor usquequaque. Idem 7. Verr. 10. Nolite usquequaque eadem quærere: in metu belli, furandi qui locus potest esse?
Nusquam & Usquequaque, contraria. Cic. 2. de Invent. 63. Atque hoc non alienum est, quod ad multa pertineat, ne aut nusquam, aut usquequaque dicatur, hic admonere.
Usquequaque, pro Assidue, omnino, quocunque tempore. Cic. 7. Fam. 16. Usquequaque sapere oportet, Id erit telum acerrimum.
Usquequaque & ex maxima parte. Cic. 5. de Finib. 91. An hoc usquequaque aliter in vita, & non ex maxima parte de tota judicabis?
Usquequaque & Undique. Cic. 2. Philipp. 110. Aut undique religionem tolle, aut usquequaque conserva.
Usquequaque mihi loquitur. Plaut. Bacch. 4. 4. 83.

Usquequo, Adv. [μέχρις οὗ, μέχρι πότε, Gl. G. L.] pro Donec vel quoad. Varro de R. R. lib. 1. cap. 2. Quod jubet ranam luridam conjicere in aquam, usquequo ad tertiam partem decoxeris.
Usquequo, interpositis dictionibus. Martial. lib. 2. 64.
Eja age, rumpe moras, quo te sperabimus usque?
Usquequo, pro Quatenus. Ulpian. in l. Si suspect. §. 2. D. de inofficio. test. Et ideo datæ in eo libertates atque legata usquequo Falcidia permittit, suam habent potestatem.
Quousque, V. in quo.

Usquequōque, Adv. [ἀεὶ, πανταχοῦ, Gl. L. G.] An Usquequaque scribendum?

U S T

Ustica, [Οὐστίκα] Mons in Sabinis, cujus meminit Hor. 1. Carm. 17. 11.
Utcunque dulci, Tyndari, fistula
Valles & Usticæ cubantis

Levia perſonuere ſaxa. Cubantem, inquit Porphyrio, ſuaviter dixit, ad reſupinam ejus regionem attendens.

USTIO, USTOR, USTRINA, USTULO, USTUS. V. URO.

U S U

USUALIS, USUARIUS, USUCAPIO, USURA, USURPO, USUS, USUSFRUCTUS. V. UTOR, ĕris.

U T

UT, vel UTI, [ἵνα. Gl. L. G. & G L.] Conjunctio cauſativa: vel, ut ait Valla lib. 2. cauſam finalem dicens, quemadmodum ſi quis dicat, Dedi tibi librum ut legeres. Cic. 1. Fam. 9. Non illi quidem ut mihi ſtomachum facerent. [Hic eſt [illegible], non ἵνα, nec cauſæ finalis proinde.

Reſolvitur in Infinitivum, ut Opto ut. Cic. in Catone Majore, Quam ut adipiſcantur omnes optant: eandem accuſant adepti. Lactantius lib. 6. c. 27. Iniquum eſt enim, ut id exigas, quod præſtare ipſe non poſſis. pro Id exigere. H. St. Cic. de Seneſt. 4.

Ut eam potiſſimum nominem: per parentheſim poſitum. Cic. 4. Verr. 145. Syracuſana civitas (ut eam potiſſimum nominem) dedit ipſi ſtatuam.

Ut alia obliviſcar. Cic. pro Roſc. Amer. 87. Quam ſis audax, (ut alia obliviſcar) hinc omnes intelligere potuerunt.

Ut vere dicam. Cic. 7. Verr. 177. Sed de judicibus, & (vere ut dicam) de te futurum eſt.

Ut ad pauca redeam, uxorem deduxit domum. Ter. Hec. 1. 2. 60. h. e. Ut paucis agam, ut ſummatim dicam, ut in ſummam colligam, ut in pauca conferam.

Ut ita dicam. Quintil. lib. 8. cap. 3. Si quid periculoſius finxiſſe videbimur, quibuſdam remediis præmuniendum eſt, Ut ita dicam, Si licet dicere, Quodammodo, Permitte mihi ſic, &c.

Ut ita dixerim. Pontanus de Conviventia p. 268. bis. H. St.

Ut, adjunctionem aliquando ſignificat. Plaut. Men. 5. 2. 11.

Repente expetit me, ut ad ſeſe irem.

Ut, elegantiæ cauſa aliquando ponitur. Cic. de Seneſt. 42. Invitus feci, ut L. Flaminium e Senatu ejicerem. Hic nihil ſignificat, niſi Invitus ejeci.

Ut etiam [ἵνα καὶ] Ter. Phorm. 4. 3. 64.

Nihil do: impuratus me ille ut etiam irrideat?

Ut ne addam. Ter. Phorm. 1. 3. 16.

— tu conjicito cetera,
Quid ego ex hac inopia nunc capiam, & quid tu ex iſtac copia:
Ut ne addam quod ſine ſumptu ingenuam, liberalem nactus es. i. e. Ut non.

Ut ne, eleganter pro ſola particula NE uſurpari ſolet, dicendi modo, quo litteratiſſimi illius felicis ſæculi utebantur, qui pro ratione debet eſſe nobis. Ter. Hec. 1. 2. 30.

— nempe ea cauſa ut ne id fiat palam. Idem Eun. 5. 4. 20.
Ulciſcar, ut ne impune in nos illuſeris. Cic. 2. Fam. 6. Petivi ſæpe per litteras, &c. non ut decernatur aliquid novi, quod ſolet eſſe difficilius: ſed ut ne quid novi decernatur. Idem 16. Fam. 9. Sed tamen ita velim, ut ne quid properes.

Ut quid, [ἵνα τί, Gl. G. L.] pro Quamobrem, interrogantis eſt. Cic. 7. Att. 7. Depugna, inquis, potius quam ſervias. Ut quid? ſi victus eris, proſcribare, ſi viceris, tamen ſervias.

Ut non, pro Quin. Cic. 1. de Finib. 33. Fieri, inquam, Triari, nullo pacto poteſt, ut non dicas quid non probes ejus, a quo diſſentias.

Ut non, cum Vereor. Quintil. lib. 8. cap. 3. Oppido, quo ſunt uſi paulum tempore noſtro ſuperiores, vereor ut non jam ferat quiſquam.

Ut, cum verbis Metuo, Vereor, & Timeo junctum, dubitationem ſignificat, & pro eo quod quidam Ne non dicunt, ſumitur, ut ex ſequentibus exemplis patet. Ter. And. 5. 4. 11. Metuo ut ſubſtet hoſpes. Ibid. 4. 2. 22. Dies mihi ut ſit ſatis vereor ad agendum. Cæſ. 1. Bell. Gall. 39. Aut rem frumentariam, ut ſatis commode ſupportari poſſet, timere dicebant.

Ut, [ὡς, ὥσπερ, Gl. L. G. & G. L.] Similitudinem dicit. Plaut. Rud. 4. 4. 55.

Ut tute es, item cenſes omnes eſſe, perjurii caput?

Ut ſi, pro Perinde ac ſi. Corn. Nepos in Datamis vita cap. 3. Vinctum ante ſe Thyum agebat, ut ſi feram beſtiam captam duceret. Sic alibi ſæpius. V. Hor. 1. Epiſt. 7. 3. & Cic. 2. Fam. 14.

Ut, adverbium ſimilitudinis, cum præterito imperfecto conjunctivi. Cic. 4. Fam. Ejus negotium ſic velim ſuſcipias, ut ſi eſſet res mea.

Ut enim, ὥσπερ γὰρ Gloſſ. Græcolat. ἵνα γὰρ ibid. Quod poſterius finalem cauſam notat.

Ut & Sic. Cic. pro Roſc. Amer. 22. Nam ut illud incredibile eſt, mortem oblatam eſſe patri a filio ſine plurimis & maximis cauſis: ſic hoc Veriſimile non eſt, &c.

Ut & Ita, pro Talis & qualis. Plaut. Pſeud. 1. 3. 11. Ut voles eſſe me, ita ero.

Ut, ſimilitudinis, ſuppreſſo Ita. Hor. 2. Serm 2. 44.

— quanquam ridentem dicere verum.
Quid vetat? ut pueris olim dant cruſtula blandi
Doctores, elementa velint ut diſcere prima.

Ut, ſuppreſſo Ita, ſæpe accipitur pro Ita ut, quemadmodum ſi dicam, Quotidie hoſpites adveniunt, ut incipiam jam ſtomachari tantam frequentiam.

Ut, pro Ita ut, vel Adeo ut. Hor. Sat. 1. libri 1.

Ummidius quidam, (non longa eſt fabula) dives,
Ut metiretur nummos; ita ſordidus, ut ſe, &c. Quidam vero ex poſterioribus paſſim ſic uſi ſunt ut Suetonius. H. St. Exſtant v. 95. Bentlej autem legit Qui tam, pro Quidam, probante Cuningamo, me vero mirante.

Ut, præcedente Ita. Cic. 2. Tuſc. 27. Molliunt animos noſtros: ita ſunt deinde dulces, ut non legantur modo, ſed etiam ediſcantur. Cic. pro Marcell. 18. Sed quum ita late pateat ejus poteſtas, quem veremur, ut terrarum orbem complexa ſit, nonne mavis ſine periculo domi tuæ eſſe, quam cum periculo alienæ?

Ut, ſequente Ita. Ter. Hec. 3. 3. 20.

Omnibus nobis ut res dant ſeſe, ita magni atque humiles ſumus.

Ut, in locum Quam, vel Quantum ſuccedit, nunc ſine Ita, nunc cum Ita. Primo modo ſic, ut apud Quintil lib. 12. cap. 12. Non omittenda pars hæc orationis, ſed exigenda, ut optime poſſumus. Et Cic. in 13. Philipp. 29. Quas ut honorificentiſſimis verbis ipſe conſequi potero, complectar mea ſententia. Altero modo ſic, ut apud eundem 2. de Orat. 173. Hæc ut breviſſime dici potuerunt, ita a me dicta ſunt. De poſitivo autem nemini dubium erit Quam & Ut convenire cum Poſſum, ut idem in 2. Philipp. 47. Sed reliquum curſum vitæ, quam quidem poſſum breviter perſtringam: & ut potui, breviter perſtrinxi. Hæc Valla lib. 1.

Ut, Tanquam ſi. Plin. 7. Epiſt. 27. ad Suram, Jam ut in limine, jam ut intra limen audiri.

Ut pro Poſtquam, vel Ex quo. Ter. Phorm. 4. 3. 12. Ut abii abs te, fit forte obviam mihi Phormio. Idem Hec. 5. 1. 26.

Segregatum habuiſſe, uxorem ut duxit, a me Pamphilum. Cic. in Anton. Eſt enim annus, ut repulſam tulit. Idem 7. Att. 15. Ut ab urbe diſceſſi, nullum intermiſi diem, quin aliquid ad te litterarum darem.

Ut, Statim, poſtquam, ex quo primum. Virg. 2. Æn. 561.

Ut regem æquævum crudeli vulnere vidi
Vitam exhalantem.

Ut & Confeſtim. Liv. 1. 12. Ut Hoſtius cecidit, confeſtim Romana inclinatur acies.

Ut & Sic. Cic. 3. Verr. 64. Ut hæc audivit, ſic exarſit ad id, quod non modo ipſe nunquam viderat, ſed ne audierat quidem ab eo qui ipſe vidiſſet.

Ut primum, quod & Quumprimum dicitur. Cic. in Somn. Scip. 5. Atque ego, ut primum, fletu repreſſo, loqui poſſe cœpi, Quæſo, inquam, pater ſanctiſſime. Virg. 6. Æn. 102.

Ut primum ceſſit furor, & rabida ora quierunt.

Ut quemque viſco offenderant, pro eo quod dicitur, Tot quot, vel ſtatim ut. Plaut. Pœn. 2. 37. Al. Quemquem, omiſſo Ut. Ter. Hec. 5. 3. 4.

Itaque ineptus hodie, dum illic ſedeo, ut quiſque venerat
Accedebam, adoleſcens dic dum quæſo, tun' es Myconius?

Ut quodque primum geſtum erat, ita, &c. Cic. 1. de Invent. 29.

Ut quidque acciderit. Cic. 15. Att. 22. Miſi igitur Tironem, & cum Tirone plures, quibus ſingulis, ut quidque accidiſſet, dares litteras.

Ut quiſque me viderat. Cic. 2. Verr. 19. Immo vero ut quiſque me viderat, narrabat. Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur.

Ut & Ita, cum Superlativo, pro Tanto & quanto. Cic. 2. de Orat. 265. Ut quiſque optime Græce ſciret, ita eſſe nequiſſimum. Ibid. 1. 120. Ut enim quiſque optime dicit, ita maxime dicendi difficultatem, &c. Hæc Valla. [Accedente pron. Quiſque nempe omnibus his locis.

Ut in quoque erat auctoritatis plurimum. Cic. 3. Verr. 68. Pro ſe quiſque, ut in quoque erat auctoritatis plurimum, ad populum loquebatur.

Ut, Quippe, vel Utpote, ſequente Relativo. Quintil. lib. 10. cap. 1. Nec ignoro quos tranſeo: nec utique damno, ut qui dixerim eſſe in omnibus utilitatis aliquid, &c. Plaut. Curc. 2. 1. 2.

Quando Æſculapi ita ſentio ſententiam,
Ut qui me nihili faciat, nec ſalvum velit.

Ut qui maxime. Tacit. de Germ. 10. Auſpicia ſorteſque, ut qui maxime, obſervant. i. e. Auſpicia ſorteſque ita obſervant, ut illi, qui id quam maxime faciunt.

Ut qui veriſſime: ſubaudi amat. Plin. Epiſt. 199. Amat, ut qui veriſſime: dolet ut qui impatientiſſime.

Ut, Quemadmodum, quomodo. Ter. And. 1. 1. 8.

Ego poſtquam te emi a parvulo, ut ſemper tibi
Apud me juſta & clemens fuerit ſervitus,
Scis. Idem Eun. 1. 2. 47. — tute ſcis, poſt illa quam intimum
Habeam te, & mea conſilia ut tibi credam omnia. Cic. 1. Att. 13. Me vero teſte producto, credo te ex acclamatione Clodii advocatorum audiſſe, quæ conſurrectio judicum facta ſit, ut me circumſteterint, ut aperte jugula ſua pro meo capite P. Clodio oſtentarint.

Ut apparet, ut dicitur. Cic. pro Flacc. 38. Neque in toto Acmonenſium teſtimonio, ſive hic confictum eſt, ut apparet, ſive miſſum domo eſt, ut dicitur, commovebor.

Ut dixi, per parentheſim. Cic. 1. Acad. 4. Quod iſta ipſa de re multum (ut dixi) & diu cogitavi.

Ut ferunt. Liv. 1. 37.

Ut fama eſt. Liv. 31. 32.

Ut eſt conſuetudo. Cic. pro Cæcin. 23.

Ut fit. [ὡς γίνεται, Gl. L. G.] Cic. pro Roſc. Amer. 56. Verum (ut fit) multa ſæpe imprudentibus imperatoribus vis belli, ac turba molitur.

Ut intelligi poteſt e. Cic 2. de Finib. 2. Et ceteros ſophiſtas, ut e Platone intelligi poteſt, luſos videmus a Socrate.

Ut perhibent; locutio Virgilio peculiaris, qua utitur quoties aliquid affirmare non audet, aut fabuloſum quiddam eſt dicturus. Virg 8. Æn. 135.

Electra (ut Graji perhibent) Atlantide cretus,
Advehitur Teucros. [Sic Martial. 14. 191. neuter tamen abſolute.

Ut ſæpe venit. Columel. lib. 4 cap. 2. Sive vivit, & (ut ſæpe venit) vel nigri eſt generis, vel parum fertilis, non in uno, ſed in pluribus pedamentis ædificat. [An Sæpe evenit?

Ut, pro Quantum. Plin. in totius operis præfat. Nec quicquam in te mutavit fortunæ amplitudo, niſi ut prodeſſe tantundem poſſes, ut velles.

Ut, pro Quod. Nepos in Annib. 22. 1. pr. Si verum eſt, quod nemo dubitat, ut Populus Romanus omnes gentes virtute ſuperarit, non eſt inficiandum, &c.

Ut, pro Sicut, Quomodo. Cæſ 3. Bell. Gall. 8. Horum auctoritate finitimi adducti (ut ſunt Gallorum ſubita & repentina conſilia) eadem de cauſa Trebium, Terraſidiumque retinent h. e. Qui mos eſt Gallorum in conſiliis capiendis. Ter. Phorm. 1. 2. 5. Ut nunc ſunt mores.

Ut, Tanquam. Cic. 5. de Finib. 64. Pueri, in quibus, ut in ſpeculis, natura cernitur.

Ut par eſt, Ut decet. Cic. 11. Fam. 28. Reſpondebo criminibus quibus tu pro me (ut par erat) tua ſingulari bonitate, & amicitia noſtra ſæpe reſtitiſti.

Ut poteſt. Cic. 1. Fam. 2. Nos in Senatu quemadmodum ſpero, dignitatem noſtram, ut poteſt in tanta hominum perfidia & iniquitate, retinebimus.

Ut, aliquando accipitur quaſi pro Secundum. Cic de Seneſt. 12. Qui ſermo, quæ præcepta, quanta notitia antiquitatis? quæ ſcientia juris augurii? Multæ etiam (ut in homine Romano) litteræ. i. e. Secundum id, quod ſolent ſcire Rom. Hæc Valla lib. 2.

Ut temporibus illis. Cic. de Clar. Orat. 27. Poſteaque Cliſthenem multum,

tum, ut temporibus illis, valuisse dicendo. i. e. Secundum illorum temporum eloquentiam.

Ut in tali tempore. Liv. 24. 28.

Ut numerantur Atheniensium sæcula. Cic. de Clar. Orat. 39. Ut Populi Romani ætas est, senes: ut Atheniensium sæcula numerantur, adolescentes debent videri.

Ut in tantis malis, i. e. Secundum quod in tantis malis perfici poterat. Cic. 12. Fam. 2. Nonnihil, ut in tantis malis, est profectum.

Ut in licentia hac temporum, i. e. Respectu horum temporum, in quibus magna utimur licentia. Plin. 3. Epist. 3.

Ut nunc est. Cic. 12. Att. 28. Quæ si manebunt, quærenda est excusatio ad Brutum: & ut nunc est, mansuræ videntur.

Non, ut olim solebat, Atellanum: sed, ut nunc fit, mimum introduxisti. Cic. 9. Fam. 16.

Ut se causa habet. Cic. 4. Acad. 10. Sed me hercule, ut quidem se nunc causa habet, etsi hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.

Ut diei tempus est. Ter. Heaut. 1. 2. 38.

Tu, ut tempus est diei, videsis ne quo hinc abeas longius. Ibid. 1. 1. 116.

— sed, ut diei tempus est,
Monere oportet me hunc vicinum Phaniam.

Ut, pro eo quod barbare dicitur *Quum ita esset quod.* Plaut. Men. prol. 63.

Nam rus ut ibat, ut multum forte pluerat,
Ingressus fluvium rapidum ab urbe haud longule.

Ut numerabatur forte argentum: h. e. Quum numeraretur, ea hora qua numerabatur. Ter. Adel. 3. 3. 52.

Nam ut numerabatur forte argentum, intervenit
Homo de improviso, &c.

Ut ego mihi statuo. Cic. pro Muren. 32. Quò ille quum esset, ut ego mihi statuo, talis, qualem te esse video, nunquam cum Scipione esset profectus.

Ut mea memoria est. Idem 13. Att. 22.

Ut visum est illi. Cic. 4. Acad. 124. Tenemus ne quid sit animus, ubi sit, denique sit ne, aut, ut Dicæarcho visum est, ne sit quidem ullus?

Ut, pro Quomodo, interrogantis. Plaut. Pers. 1. 1. 17. Ut vales? a. ut queo. Ibid. 4. 4. 6.

Quid, id quod vidisti, ut munitum muro tibi visum est oppidum?

Ut, pro Quam admirative. Cic. 2. Att. 21. de Pompejo: Ut ille tum humilis! ut demissus erat! ut ipse etiam sibi, non iis solum, qui aderant, displicebat! Et 3. 21. Quod quum facis, ut ego tuum amorem desidero!

Ut, pro Quomodo, cum quadam admiratione: & aliquando cum interrogatione. Plaut. Capt. 1. 2. 62.

Ut sæpe summa ingenia in occulto latent? Cic. 5. de Finib. 61. Ut illi efferuntur lætitia, quum vicerint? ut pudet victos? ut se accusari nolunt? quam cupiunt laudari? quos illi labores non ferunt, ut æqualium principes sint? Ter. Hecyr. 4. 1. 51. Ut præter spem evenit? Idem Eun. 2. 2. 42. Ut falsus animi est? Virg. 8. Æn. 155.

— ut te, fortissime Teucrûm,
Accipio, agnoscoque libens! Idem 2. Æn. 283.

— ut te, post multa tuorum
Funera, post varios hominumque, urbisque labores,
Defessi aspicimus!

Ut pro Licet, vel Posito, vel Dato, ut nunc loquimur. Cic. 8. Att. 3. Quis autem locus erit tutus, ut placatis utamur fluctibus? Idem ad Brut. 9. Nos te tuumque exercitum exspectamus, sine quo ut reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore. Idem 2. de Orat. 221. Ut enim quæras omnia, quomodo Græci ineptum appellent non reperies. i. e. Quamvis, ut vult Budæus. Idem 1. de Lege Agr. 23. Etenim, ut circumspiciamus omnia, quæ populo grata atque jucunda sunt: nihil tam populare, quam pacem, quam concordiam, quam otium reperiemus. Hor. 2. Epist. 2. 71.

Plures sunt plateæ, nihil ut meditantibus obstet. al. Puræ. Liv. Ex Brutio agro, qui, ut omnis coleretur, exiguus tamen tanto alendo exercitui erat. [Apud Horat. est Ita ut.

Ut, pro Utinam, exsecrantis, vel optantis particula. Ter. Heaut. 4.6.6.

Ut te omnes equidem di, deæque quantum est, Syre,
Cum istoc invento, cumque incœpto perduint. Idem Adel. 4.6.2.

Quod plerique omnes faciunt, ut. Ter. And. 1. 1. 29.

Ut, Ita ut. Ter. And. 1. 1. 108.

Tum illa, ut consuetum facile amorem cerneres,
Rejecit se in eum flens, quam familiariter? Idem Phorm. 1. 2. 57.

Ut, pro Usqueadeo ut. Cic. in Orat. 56. Ut non jam sine causa Demosthenes tribueret primas, secundas, & tertias actioni. Idem 15. Att. 17. Est autem oratio scripta elegantissime sententiis, verbis, ut nihil possit ultra cogitari.

Ut post Adeo. Nepos 10. 9. 4. Fit strepitus, adeo ut audiri posset foris.

Ut, Modo ut. Plaut. Curc. 2. 2. 7. Cic. 5. Verr. 112. In jugere Leontini agri medimnum fere tritici seritur, perpetua atque æquabili satione ager efficit, cum octavo bene ut agatur: verum, ut omnes dii adjuvent, cum decimo.

Ut maxime. Columel. de Arboribus, cap. 7. Diversæ autem, quæ supra terram exstare debent, ne passus fueris plus quam duas, aut, ut maxime, tres gemmas habere. [Ut pro Si maxime.

Ut quum maxime. Cic. 2. Q. frat. 5. Domus celebratur ita, ut quum maxime. h. e. Ut si nunquam alias. Budæus.

Ut multum, i. e. Ad summum. Martial. lib. 10. 11.

Donavi tamen, inquis, amico millia quinque.
Et totam, ut multum, terque quaterque togam.

Ut plurimum. Plin. lib. 15. cap. 3. ad finem, Nec tam numerosa differentia, tribus, ut plurimum, bonitatibus distat.

Ut plurimum valet. Cic. 2. de Legib. 14. Sequitur enim de jure belli: in quo, & suscipiendo, & gerendo, & deponendo, jus, ut plurimum, valet, & fides.

Utputa, [οἷον, Gl. L. G. & G. L.] V. PUTO, are.

Ut ut, significat Utcunque, sive quoquo modo, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 3. 1. 4.

Nam ut ut erant alia, illi certe, quæ nunc domi tuæ est, consuleres. Idem Adel. 2. 2. 40.

— immo hercle hoc quæso, Syre,
Ut ut hæc sunt facta, potius, quam lites sequar,
Meum mihi reddat. Ibid 4. 4. 21.

UTI, [ὡς. ὥσπερ] particula idem significat atque Ut. Plaut. Amph. Cic. 4. Acad. 22. Eos consuetudine adhibita tam facile internoesceremus, uti minimum quidem similes viderentur.

Putant fore uti, si paulatim hæc consuetudo serpere, ac prodire cœperit. Cic. 1. Verr. 68.

Uti eorum, qui audirent, sic afficerentur animi, ut, &c. Cic. 1. de Orat. 87.

Nihil aliud, nisi uti ne quid per vim agi posset. Cic. pro Domo 54.

Neque uti satis firmo præsidio defensus Sex. Roscius, verum uti ne omnino desertus esset. Cic. pro Rosc. Amer. 5.

Cervus uti, pro Uti cervus. Hor. 1. Carm. 15. 29.

Uti rogas. V. Rogare legem, in ROGO.

Uti, pro Atque id, vel tanquam id, aut Nempe quod. Cic. 9. Philipp. 17. Quod sepulcrum ipsius, liberorum posterorumque ejus sit, uti quod optimo jure sepulcrum publice datum est.

UTCUNQUE, Adv. [ὁπωσοῦν, ὅπως δήποτε] i. e. Quomodocunque. Plaut. Amph. 1. 1. 187.

Servos es ne, an liber? s. utcunque animo collibitum est meo.

Utcunque, Secundum quod. Plaut. Pœn. 3. 5. 9.

Utcunque est ventus, exin velum vortitur. Cic. 5. Finib. 11. Quibus esset moderandum, utcunque res postularet.

Utcunque, Quoquomodo, omnibus modis. Ter. And. 4. 3. 21.

— tu ut subservias
Orationi, utcunque opus sit verbis, vide. Cic. in Orat. 55. Itaque ille perfectus, quemadmodum jam dudum nostra judicat oratio. Utcunque se affectum videri, & animum ardentius moveri volet, ita certum vocis admovebit sonum.

Utcunque, pro Quandocunque, seu ubicunque. Nam, Ut quidem apud bonos scriptores valet interdum Ubi, qua parte, quo tempore, cum simulatque. Catullus ad Fur. & Aur. 11. 3.

Litus ut longe resonante Eoa
Tunditur unda. V. plura apud Lambinum in illud Hor. 1. Carm. 17. 10.

Utcunque dulci, Tyndari, fistula, &c.

Utcunque, Prov. Liv. 2. 12. Mea prima sors fuit: ceteri, utcunque ceciderit, pri. ., quoad te opportunum fortuna dederit, suo quisque tempore aderunt. Alii legunt Ut cuique. Virg. 6. Æn. 822.

— utcunque ferent ea facta minores,
Vincet amor patriæ, laudumque immensa cupido.

Sed utcunque aderunt res. Cic. 1. Off. 53.

Utcunque, pro Aliquantum, aliquo modo. Plin. lib. 8. cap. 18. Utcunque rabiem & ipsi sentiunt.

UTPOTE, Adv. [ἅτε δὴ, Gl. L. G. οἷα, ἅτε, G. L.] confirmantis; i. e. Quoniam, quandoquidem, nempe. Cic. 2. Att. 24. Ea nos, utpote qui nihil contemnere solemus, non pertimescebamus. Eidem 5. Att. 8. Me & incommode valetudo, qua jam emerseram, utpote cum sine febri laborassem, &c.

U T E

UTENSILE, V. UTOR.

UTER, utra, trum, pr. c. [πότερος, Gl. L. G. & G. L. ὁπότερος, G. L.] Quis unus ex duobus: poniturque interrogative, & aliquando infinite. Plaut. Truc. 1. 2. 51. Sed utriscum rem esse mavis? Idem Men. 5. 2. 29. Uter meruistis culpam?

Utrum. [πότερον ποτε, Gl. L. G.] Cic. pro Font. 25. Videte igitur, utrum sit æquius, hominem honestissimum, virum fortissimum, civem optimum, dedi inimicissimis atque immanissimis nationibus, an reddi amicis.

Potest omnino hoc esse falsum, potest verum: sed utrum sit, non est mirabile Cic. 2. de Divin. 141. [Pro Utrumlibet.

Utrum igitur eorum accidisset, verum oraculum fuisset. Cic. 2. de Divin. 115.

Uter repeti solet. ut Cic. 1. de Invent. 146. Utra permittat, utra lex jubeat aliquid.

Uter, pro Alteruter. Cic. 5. Verr. 132. Omnium controversiarum, quæ essent inter aratorem & decumanum, si uter velit, edicit se recuperatores daturum.

Uter alteri dixerit, nescio. Plin.

Uter utri. Cic. pro Milon. 23. Uter utri insidias fecerit.

Neuter utri invidet. Plaut. Stich. 5. 4. 51.

Quem, pro Utrum, de duobus Seneca, Thebaide Act. 4.

Sollicita nunc cui mater alterna prece
Verba admovebo? misera, quem amplectar prius? H. St. v. 459.

UTERCUNQUE, utrâcunque, utrumcunque. Adj. [ὁπότερος δήποτε] pro Utervis vel Uterlibet. Cic. 6. Fam. 4. Magnæ utrinque copiæ, ita paratæ ad pugnandum esse dicuntur, ut utercunque vicerit, non sit mirum futurum. Gell. lib. 5. cap. 10. Ne sententia sua, utramcunque in partem dicta esset, ipsa sese rescinderet.

Utrumcunque. Quintil. in procem. 5. Utrumcunque est (neque enim hoc loco meam interpono sententiam) hic liber erit illorum opinione maxime necessarius, quo toto hæc sola tractantur. i. e. Utrumvis. Utrum tandem horum sit, &c.

UTERLIBET, utrâlibet, utrumlibet. Adj. [ὁπότερος ἄν, ὁπότερος βούλει] Alter ex duobus: h. e. Uter quem tibi capere libet. Plin. lib. 24. cap. 4. Suberis cortex tritus, ex aqua calida potus, sanguinem fluentem ex utralibet parte sistit. Cic. pro Quint. 81. Utrumlibet elige: alterum incredibile est, alterum nefarium. & ante hoc tempus utrumque inauditum.

UTERNAM, [ὁπότερος ἄν] Hor. 2. Serm. 2. 107.

— uternam
Ad casus dubios fidet sibi certius, hic, qui
Pluribus assuerit, &c.
An qui, &c. Cuningam. legit Uterne.

UTERQUE, utrâque, utrumque. [ἑκάτερος, Gl. L. G. & G. L.] Alter & alter, vel unus & alter: de duobus dicitur. Plaut. Amph. 1. Arg. 7.

Uterque deluduntur dolis mirum in modum. Ter. Phorm. 3. 2. 16.

Uterque est similis sui. Idem Eun. 5. 2. 2.

Apud Antiphonem uterque, mater & pater,
Quasi dedita opera domi erant.

Utrique, [illegible]. Gloss. Latinograec [illegible]. Idem Gloss.

Utrumque. [illegible]. Idem Gloss.

Eorum controversiam non incommodum videtur cum utrorumque ratione exponere. Cic. 1. de Invent. 57.

Horum uterque cecidit victus. Cic. de Arusp. Resp. 54.

Domus utriusque nostrûm ædificatur strenue. Cic. 2. Q. frat. 4.

Lingua utraque, Græca & Latina. Plin. lib. 12. cap. 1. Est platanus una insignis utriusque linguæ monumentis.

Manu utraque pulsare aliquem. Virg. 5. Æn. 460.

Palmas utrasque tetendit. Virg. 5. Æn. 685.

Parte in utraque multa dicuntur. Cic. 4. Acad. 124.

Partem in utramque. V. IN præpositionem.

Studii quoniam utriusque nostra possessio est, hodie utro frui malis, optio tua sit. Cic. de Fato 3.

Tempora utraque, dixit Virg. 5. Æn. 855.

Utrique; de pluribus dicitur duo genera facientibus. Cic. 2. in Catil. 20. Quos ego utrosque, Quirites, in eodem genere prædatorum, direptorumque pono. i. e. Quæ duo genera civium. Budæus.

Uterque utrique est cordi. Ter. Phorm. 5. 3. 17.

Uterque alterum verberavit, i. e. Hic illum, & ille hunc verberavit. Cic. 1. Off. 28. Quorum uterque suo studio delectatus, contempsit alterum.

Utrumque invicem adjumento esse, pro Utrumque alteri. Plin. 4. Epist. 20. ad Nonium Maximum.

Utrique ab utrisque. Ter. Heaut. 2. 4. 14.
Hoc beneficio utrique ab utrisque vero devincimini. Hic in plurali Duo significat, sed sic ut in singulis multi sint.

UTRAVIS, utrâvis, utrumvis. pr. c. Adj. [ὁπότερος βούλει] Uter, quem tu vis. Cic. de Senect. 33. At minus habeo virium quam vestrûm utervis.

Utrumvis. Cic. 9. Att. 7. Proquæstor ego unus, cui utrumvis liceret.

Utrumvis, salvo officio se facere posse arbitrarentur. Cic. pro Rosc. Amer. 4.

Quod certum est non facere dum utrumvis licebit. Cic. pro Rosc. Amer. 4.

UTRIMQUE, vel UTRINQUE, Adv. [ἑκατέρωθεν, Gl. G. L.] Ab utroque latere. Plaut. Amph. 1. 1. 65.
Postquam utrimque exitum est maxima copia. Cic. 6. Fam. 4. Tum hoc tempore ita magnæ utrinque copiæ. Hor. 1. Epist. 18. 9.
Virtus est medium vitiorum utrimque reductum.

Utrimque, pro Ab utroque. Plaut. Amphit. prol. 111.
Utrimque est gravida, & ex viro, & ex summo Jove.

UTRINQUESECUS, pro Undique, ex omni parte. Lucret. lib. 4. 937.
Quare utrinquesecus quum corpus vapulet, &c. V. Solin. cap. 65.

UTRO, Adv. [ἑκατέρωσε, Gl. G. L.] Versus quam partem. Plin. lib. 18. cap. 19. Id demum recte subactum erit, ubi non intelligitur utro vomer ierit.

UTROBI, V. paulo post UTRUBI.

UTROBIDEM, Adv. Plaut. Truc. 1. 2. 50.
Utrosque percognovi utrobidem.

UTROBIQUE, Adv. [ἑκατέρωθι, ἑκατέρωθι] Idem quod Utrimque. Liv. 27. 40. Ut eodem tempore utrobique Resp. prospera gereretur, adversa secundis pensando. Cic. 10. Fam. 31. Quum vero non liceret mihi nullius partis esse, quia utrobique magnos inimicos habebam.

Eadem veritas utrobique est. Cic. 2. de Nat. Deor. 78.

UTROQUE, Adv. loci. [ἑκατέρωσε, Gl. G. L.] Ad utrumque locum. Plaut. Stich. 3. 1. 44.
Ea ibo obsonatum, eâdem referam obsonium
Per hortum: utroque commeatus continet.

Utroque versum. Plaut. Capt. 2. 3. 7. Gell. lib. 5. cap. 12. Ambigua sint, & utroque versum dicantur.

UTRUBI, [illegible], Gl. L. G. [illegible], G. L.] Utro in loco. Ulpian. In l. Officium. D. de rei vindicat. Idem in l. unica. D. Utrubi. Utrubi hic homo, de quo agitur, majore parte hujusce anni fuerit, quo minus is eum ducat, vim fieri veto. Verba sunt Prætoris. Alii legunt Utrobi. Significat autem, In utrovis loco e duobus: vel, Apud utrum e duobus. *Auquel des deux lieux: ou en la possession duquel des deux personnes.*

UTRUM, [πότερον ποτέ, Gl. L. G.] Interrogandi adverbium, idem quod Num significans, & sequentem fere semper habet particulam An, ut in sequentibus exemplis vides. Cic. 4. Acad 95. Quid quod eadem illa ars, quasi Penelope, telam retexens tollit ad extremum superiora, utrum ea vestra, an nostra culpa est? Idem pro Rosc. Com. 43. Utrum dimidia parte, an pro tota societate? planius dicam; utrum pro me? an & pro me & pro te?

Multum interest utrum laus imminuatur, an salus deseratur. Cic. 1. Fam. 7.

Quid tu malum curas, utrum crudum, an coctum edam? Plaut. Aul. 3. 2. 16.

Utrum, etiam sine particula An interrogat. Plaut. Stich. 5. 5. 9.
Utrum tibi accumbo? SA. utrum, ubi tu vis? In codd. emendatis est Utrubi.

Utrum gravius aliquid in quempiam dici potest? Cic. pro Cæcin. 29.

Utrum, dubitantis. Ter. Phorm. 4. 2. 54.
Utrum stultitia facere ego hunc, an malitia
Dicam, scientem an imprudentem, incertus sum.

Utrum etiam locum habet, quum ex duabus rebus utra sit, incerti sumus. V. AN, pro Aut, &c. in An genus est loquendi a veteribus usurpatum, quum de duabus rebus utram redderent, ignorabant.

UTRUMNE. Adv. [πότερον ἄρα, πότε ἄρα, Gl. L. G.] Hor. Epod. 1. 7.
Utrumne jussi persequemur otium,
Non dulce, ni tecum simul?
An hunc laborem, &c.

Utrumne, an. Pomponius in l. Si indebitum. D. Rem ratam haberi. ut possit discerni, utrumne domino condici debeat id quod indebitum solutum sit, si is ratum habeat: an vero procuratori condicendum sit, si dominus ratum non habeat. Idem in l. 1. D. de rescindenda venditione. Sed quæritur, utrumne nihil agatur ex ea pactione: an vero ego quidem liberer, filius maneat obligatus?

UTRUMNAM, Adv. Idem Liv. 37. 17. Rhodios cum percunctatus esset, utrumnam Pataris universa classis in portu stare posset.

UTER, ĕri. vel ŬTĔRUS, i. m. [μήτρα, δελφύς, νηδύς] Qui continet, & tanquam uter est ad fetum continendum proprie enim de mulieribus & reliquis hujusmodi sexus dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Feminis eadem omnia, præterquam vesicæ junctus ûtriculus: unde dictus uterus, quod alio nomine locos appellant. Plin. lib. 8. cap. 43. de asina, Sed incontinens uterus urinam genitalem reddit, nisi cogatur in cursum verberibus a coitu.

Uter, [γαστήρ, Gl. G. L.] pro Utero. Cæcil. Umbris, Nunc uter crescit, non potest celari. Nonius 2. 915.

Felicis uteri femina. Paterc. lib. 2. 93. Feminam neque sibi, neque Reipub. felicis uteri.

Gravis utero. Plin. lib. 9. cap. 6.

Potens uteri diva. Lucina. Ovid. 9. Met. 315.

Celare manibus uterum. Ovid. 2. Met 463.

Fert diro utero impia femina. Ovid. 10. Met. 470.

Ignoratus uterus. V. IGNORO.

Implerat uterum generoso semine. Ovid. 9. Met 280.

Notavit Lucina rugis uterum. Ovid. 3. de Arte Am. 785.

Tendebat gravitas mihi uterum. Ovid. 9. Met. 287. Verba sunt Alcmenæ.

Tumens uterus. Stat. 12. Theb. 637.

Uti faciliore utero. Plin lib. 8. cap. 32.

Uterus, interdum pro Fetu. Tacit. 1. Ann. 59. Subjectus servitio uxoris uterus ventrem agebat. Intelligit autem filium, quem utero adhuc gestabat uxor Arminii.

Parere uno utero marem & feminam. Ulpian. in l. Si fuerit legatum §. Plane D. de reb. dubiis. *D'une ventrée.* [i. e. Una prægnatione, uno partu.

Uterus, pro Ventre. Virg. 2. Æn. 20.
— uterumque armato milite complent. Plaut. Truc. 1. 2. 97.
Nam equidem uterum illi, quod sciam, nunquam extumere sensi.

Uterum, neutro genere dici auctor est Nonius 3. 258. Plaut. Aul. 4. 7. 10. Perii, mea nutrix, obsecro, uterum dolet. AL. Doleo. Afran. Vopisc. Sedit uterum, non ut omnino tumeo.

UTĔRINUS, a, um. [ὁμογάστριος] Qui ex eodem utero prodiit. Institut. lib. 3. titulo De bon. possess. Frater, sororve, consanguinei vel uterini.

UTER, vel UTRIS, is. m. sec. c. [ἀσκός, Gl. L. G. & G. L.] Pellis qua vinum aut oleum deferri solet. Plin. lib. 12. cap. 7. Indi in utribus camelorum, aut rhinocerotum lycion mittunt. Virg. 2. Georg. 384.
Mollibus in pratis unctos salière per utres. Ovid. 3. Amor. 12. 29.
Æolios Ithacis inclusimus utribus Euros.

Uter vinarius. Plin. lib. 28. cap. 18.

Nare super utres. Curt. 7. 8. 6.

Metaph. pro homine ventoso. Hor. 2. Serm. 5. 98.
Crescentem tumidis infla sermonibus utrem.

UTRĀRIUS, i. m. Utrarios videtur vocare Liv. 44. 33. Qui utribus aquam ferunt; Postremo sequi se utrarios ad mare, quod minus trecentos passus aberat, jussit.

UTRĬCŬLUS, sive UTRĬCŬLUS, i. m. dimin. [ἀσκίδιον] Plin. lib. 11. cap. 12. Præterea e fronde ac pabulis potus in utriculos congestus apum, ore enim eum vomunt, & ad hæc succo florum, &c. Idem lib. 11. cap. 37. V. paulo supra in UTERUS.

Utriculos Plinius vocat, lib. 18. cap. 11. non procul a fine, quæ Græci [illegible], id est seminum in frugibus involucra & operimenta, quæ trita & cribro excussa, glumæ sive acus dicuntur. Quin etiam prima illa florum germina, quæ veluti quidam utriculi tument priusquam flos arborum aperiatur, utriculos vocat, lib. 16. cap. 26. de arboribus loquens, Pariunt vero quum florent: flosque ille ruptis constat utriculis.

Uterculus, i. m. dimin. Apul. 1. Milef. Sanguinis eruptionem utericulo admoto excipit diligenter, ut nulla stilla compareret usquam. Elmenh. p. 108. exhibet Vasculo admoto.

UTRICULĀRIUS, i. m. [ἀσκαύλης] Qui inflat ex utre fistulam. Suet. Neron. cap. 54. Voverat se prodituram hydraulam, & choraulam, & utricularium.

Utricularii etiam dicuntur, Qui pontes vel naves ex utribus conficiunt. Inscript. Vet. apud. Spon. Miscell. Erud. Antiq. p 61. COLLEGIO VTRICVLAR. & p. 171. INTER VTRICVLAR. LVG. Vide Schwarz. Altorfio, præf. in Miscell. Polit. humanit. p. 27. sqq.

UTERCUNQUE, UTERLIBET, UTERNAM, UTERQUE, UTERVIS, V. UTER, adj.

UTERUS, V. UTER, ĕri.

U T I

UTĬCA, æ. f. [Ἰτύκη] urbs Africæ minoris in litore Carthaginiensi, & magnitudine & auctoritate secunda post Carthaginem. quæ illa excisa, ut metropolis erat, & receptaculum Romanorum ad res in Libya gerendas. Hæc Strabo lib. ult. Apud hanc Cato se interemit: unde & Uticensis dictus est. Nunc vulgo *Bisertha* dicitur, Olivarius in Melam
Beroald. apud App. in Iber. p. 196 in 8. vocat Itycam. H. St.

UTICENSIS, e. Adj. [Ἰτυκαῖος] ut, Ager Uticensis. Liv. 27 5.

UTILIS, UTILITAS, UTILITER, V. UTOR.

UTĬNAM, [εἴθε. Gl. L. G. & G. L. ὤφελον, G. L.] Adv. optantis Ovid. 1. Ep. 5.
O utinam tunc, quum Lacedæmona classe petebat, &c.

Atque utinam ipse Varro incumbat in causam. Cic. 3. Att. 15.

Utinam ne. Cic. 5. Fam. 27. Illud utinam, ne vere scriberem. V. Ter. Phorm. 1. 3. 5. Cic. 3. de Nat. Deor. 75. Utinam igitur, ut illa anus optat,
— ne in nemore Pelio securibus &c.

Quod utinam, ut Quod si. Cic. 14. Fam. 4. Quod utinam minus vitæ cupidus fuissem, certe nihil, aut non multum in vita mali vidissemus. i. e. Quod si modo minus vitæ cupidus fuissem, certe, &c.

Utinam geminatum. Cic. 13. Fam. 46. Heri nescio quid in strepitu videor exaudisse, quum diceres te in Tusculanum venturum, quod utinam! iterum utinam! tuo tamen commodo.

UTĪNUM, i. n. [Οὔτινον] Italiæ oppidum juxta Aquilejam, principum Austriæ opus insigne admodum, & arce in medio urbis edito colliculo conspicuum, ut scribit Vadianus.

UTĪQUE, Adv. affirmandi. [πάντως. Gl. L. G. & G. L. ἐν μέρει, L. G.] Certe. Cic. 5. Att. 9. Id unis diligenter litteris, quæ ad me utique perferantur, consequerer. Eidem 12. Att. 40. Nam & Piliæ satisfaciendum est, & utique Atticæ.

Utique,

Utique, pro Etiam, vel igitur. Quintil. lib. 5. cap. 10. Itaque non quia est arbor, platanus est: at quod non est arbor, utique platanus non est. Nec quod non est virtus, utique potest esse justitia. Ibid. Sol colorat: non utique qui est coloratus, a sole est. Vulgus barbarorum dicit, *Non sequitur propterea quod qui coloratus est, a sole sit coloratus.*

Utique, sive hinc abiero, sive ero hic oppressus, ea maneat opinio. Cic. Anteq. iret. in exsil. 23. [Hic est Et uti, ut sæpe apud Livium.

Mittas utique ad me tabellarios. Cic. 6. Att. 1.

Scire illud vero utique cupio. Cic. 13. Att. 13.

Scribito utique quod censeas mihi faciendum. Cic. 10. Att. 1.

Sis utique cum tuis apud me quo die venies. Cic. 4. Att. 4.

Teneto utique annum quidem. Cic. 1. Att. 9.

U T O

UTOR, usus sum, [χρῶμαι, ἄρμαι, Gl. L. G. & G. L.] uti. Commodum ex re capere. De omnibus rebus dicitur: ut, Utor domo, diligentia, consuetudine, studio, & hujusmodi. Ablativo jungitur. Cic. 1. Verr. 21. Sunt hæc & alia in te falsi accusatoris signa permulta, quibus ego nunc non utor.

Utor, Accusativo junctum. Plaut. Epid. 2. 2. 79.

— immo si placebit utiminor

Consilium: si non placebit, repetitote rectius. Al. Utitor. Nisi forte sic putes exponendum: Si placebit consilium, utiminor; subaudi Eo. Idem Asin. 1. 3. 47.

Cetera, quæ volumus uti, Græca mercamur fide. Cic. in Acad. Et quæ a superioribus acceperant, utebantur. V. Gell. lib. 13. cap. 2.

Nihil te utor, Nolo mihi quicquam negotii esse tecum. Plaut. Trin. 2. 1. 26.

Utor cum Ablativo & Dativo. ut, Uti aliqua arbore carboni, h. e. Ad carbonem faciendum. Plin. lib. 16. cap. 6. Ab hac proxime latifoliæ proceritas, sed minus utilis ædificiis: atque carbone dotata, vitiis obnoxia est. Quamobrem solida utuntur carboni.

Alariis uti ad speciem. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Omnes alarios in conspectu hostium pro castris minoribus constituit, quod minus multitudine militum legionariorum, pro hostium numero, valebat, ut ad speciem alariis uteretur.

Amicitia familiariter alicujus uti. Quintil. lib. 5. cap. 9.

Amicitia alicujus uti bene vel male. Plaut. Cistel. 1. 1. 25. Idem Pers. 1. 1. 19. Nimis stulte amicis utere. Ter. Hec. 5. 1. 37.

Fac eadem sis porro, nostra utare amicitia, ut voles.

Amoribus dementer usa Clytie. Ovid. 4. Met. 259.

Amore uti surreptitio, pro Clam amare. Plaut. Curc. 1. 3. 49.

Aquis frigidis uti. Cels. lib. 1. cap. 1.

Aura nocturna uti dicuntur naves. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 8.

Auribus alicujus uti. V. A U R I S.

Balneo uti. Cels. lib. 1. cap. 1.

Commodis uti. Cic. pro Rosc. Amer. 131. Commoda, quibus utimur, lucemque qua fruimur, spiritumque, quem ducimus, ab eo nobis dari atque impertiri videmus.

Consilio uti. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 8.

Criminatione in aliquem uti. Cic. 3. de Lege Agr. 3.

Disciplina uti. Plaut. Asin. 1. 3. 49.

Equo uti. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 12.

Exemplis grandibus uti in parvis. Ovid. 1. Trist. 3. 25.

Fide & præsidio alicujus uti. Cic. 1. Verr. 13.

Fide lenonis uti. Plaut. Rud. 5, 3. 30.

Foro uti. V. F O R U M.

Fortuna uti. Virg. 9. Æn. 240.

Honoribus vir amplissimis usus, Functus. Cic. pro Flacc. 52. V. H O N O R.

Horis suis uti, Consumere bonas horas & tempus in re aliqua. Cic. 3. Verr. 30. Menses mihi tres cum eripuissetis, ad agendum maxime appositos, reliquum omne tempus hujus anni me vobis remissurum putastis, ut cum horis nostris nos essemus usi, tu, binis ludis interpositis, quadragesimo post die responderes.

Hortamine longo non est utendum. Ovid. 1. Met. 277.

Hortatione uti. Cic. 11. Fam. 5. Quanquam cum hortatione non egeas: ut supra scripsi, non utar ea pluribus verbis: faciam illud quod meum est.

Humanitate utor abs te. Cic. 2. Q. frat. Mihi docere videbaris istius generis humanitatem, qua quidem nihil utor abs te.

Illis utar ut meis. Plin. Epist. 132.

Ingenio alicujus uti, i. e. Ingenio obsequi & morem gerere. Treb. Pollio in Trigin. Tyrann. cap. 16.

Judicio suo uti de. Cic. 1. Off. 22. De rebus ipsis utere tuo judicio.

Oculis uti. Plaut. Epid. 1. 1. 4.

Officio improbi viri uti. Plaut. Stich. 1. 1. 14.

Opera alterius uti. Plaut. Aul. 2. 1. 22.

Da mihi operam, amabo. M. tua est, utere,
Atque impera, si quid vis.

Oraculo uti, h. e. Apollinem consulere. Tacit. 2. Ann. 54.

Parvo uti. Hor. 1. Epist. 10. 41.

Patientia incredibili uti. Cic. 10. Philipp. 9. Nam quoad vos omnia pati vidit, usus est ipse incredibili patientia.

Perfugio uti. V. P E R F U G I U M.

Permisso uti. Hor. 2. Epist. 1. 45.

Porta uti, Effugere. Cic. 7. Att. 2. Itaque si hoc imperium mihi molestum erit, utar ea porta, quam primum videro.

Progressionibus uti. Cic. 5. de Finib. 29. Omnium enim rerum principia parva sunt: sed suis progressionibus usa augentur.

Potestate uti ad quæstum, i. e. Quæstus causa. Cic. 1. Q. frat. 1. 8. Non ut ea potestate, quam tu ad dignitatem permisisses, ad quæstum uteretur.

Ratione uti. Plaut. Casin. prol. 25.

Re aliqua ad aliquid faciendum uti. Cic. de Clar. Orat. 277.

Re aliqua contra se. Senec. de Benef. 2. 14.

Re aliqua certatim uti. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Sensibus uti. Lucret. lib 3. 561.

Sermonibus morologis uti. Plaut. Pseud. 5, 1. 20.

Simulatione itineris uti. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 7.

Solatio aliquo uti. Cic. 11. Fam. 26.

Sorte sua uti. Virg. 12. Æn. 932.

Spe duplici uti. Ter. Phorm. 4. 2. 13. Gallico proverbio dicitur, *Habere duas chordas in suo arcu extensas.*

Usitatis uti. Quintil. lib. 1. cap. 5. Usitatis tutius utimur.

Valetudine uti firma, Bene habere. Plin. Epist. 25.

Verbis mollibus uti ad aliquem. Ovid. 6. Fast. 120.

Via populi uti. Cic. 2. Att. 15. Ego autem neque pugno cum illa causa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem, quæ antea gessi. Via populi utor.

Via uti ab aliquo. Ulpian. in l. 3. in princ. D. de Itinere actuque privato. Si cum a me recte via utebaris, fundum vendidero, per quem utebaris: Deinde emptor te prohibuerit, licet clam videaris ab eo uti (nam qui prohibitus utitur, clam utitur) tamen interdictum tibi competere intra annum, Labeo scribit. Paulo post, Si quis ab auctore meo vi, aut clam, aut precario usus est: recte a me via uti prohibetur, & interdum ei inutile est: quia a me videtur vi, aut clam, vel precario possidere, qui ab auctore meo vitiose possidet. V. A, vel A B, præpositiones.

Vino uti modice. Cels. lib. 8. cap. 11. ad fin. [Modico malim, ut solet Celsus.

Viribus uti. Hor. 1. Epist. 13. 10.

Viribus utendum est. Lucan. lib. 1. 347.

Voce uti, Loqui. Cic. 1. Verr. 72. Si universa, ut dixi, provincia loqui posset, hac voce uteretur.

Vocibus uti ad aliquem, Alloqui aliquem. Virg. 1. Æn. 68.

Ad quem tum Juno supplex his vocibus usa est.

Benignis uti aliquibus. Cic. 6. Verr. 6. Ut illis benignis usus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum.

Bonis eloquentiæ male uti. Quintil. in proœm. lib. 1.

Ingenio uti juveniliter. Ovid. 2. Trist. 318.

Libertate modice uti. V. M O D U S.

Muneribus deorum sapienter uti. Hor. 4. Carm. 9. 48.

Oculo minus uti. Plaut. Mil. 4. 7. 25.

Maris causa hercle hoc ego oculo utor minime. h. e. Ademptus omnino est mihi hujus oculi usus.

Re aliqua bene uti. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Re aliqua honeste uti. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Uti, cum de amicis aut familiaribus sermo est, accipitur pro Conversari. Cic. pro Rosc. Amer. 62. Et sese ad Cæciliam nepotis filiam, quam honoris causa nomino, contulit, qua pater usus erat plurimum. Idem pro Cluent. 46. His Fabriciis semper usus est Oppianicus familiarissime.

Aliquo uti multum. V. M U L T U S.

Majoribus uti. Hor. 1. Epist. 17. pr.

Quamvis, Scæva, satis per te tibi consulis, & scis
Quo tandem pacto deceat majoribus uti. i. e. Cum majoribus vivere.

Regibus uti. Hor. 1. Epist. 17. 13. i. e. Cum regibus vivere.

Vicinis, aliisque mulieribus quam minimum utatur. Cato R. R. 143.

Amico aliquo uti. Plaut. Asin. 1. 1. 51.

Quippe qui mage amico utantur gnato, & benevolo. h. e. Plus gnatus eos amaret. Ter. Heaut. 2. 1. 5.

Mihi si unquam filius erit, næ ille facili me utetur patre. h. e. Facilis illi & placabilis pater ero.

Amico uti, Vide in meis Schediasmasin. H. St.

Defensore aliquo uti. Cic. pro Cluent. 56. Sed ipse his neque defensoribus uti postea, neque laudatoribus potuit.

Homine æquo uti. Cic. 7. Verr. 154. Hic vide quam me sis usurus æquo.

Interprete aliquo ad linguam aliquam uti. Cic. 5. Verr. 84. Quo iste interprete, non ad linguam Græcam, sed ad furta & flagitia uti solebat.

Teste aliquo uti. Cic. pro Rosc. Amer. 104. Neque enim accusatore muto, neque teste quisquam utitur eo, qui de accusatoris subsellio surgit.

Utimur etiam malis, & contrariis, ut

Bestiis uti immanioribus. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Noluerunt feris corpus objicere, ne bestiis quoque, quæ tantum scelus attigissent, immanioribus uteremur. h. e. Immaniores essent erga nos.

Invidia minore uti. Plaut. Aul. 3. 5. 8.

Necessitate uti. Tacit. 16. Ann. 11.

Odio civiliter usus est. Ovid. 3. Trist. 8. 41.

Valetudine uti minus commoda, Ægrotare. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 62.

Ventis adversis uti. Cic. 14. Fam. 5. Quum sane adversis ventis usi essemus, tardeque & incommode navigassemus.

Vitio uti ætatis. Cic. 2. Fam. 15. Eos ego fortasse nunc imitor, & utor ætatis vitio.

Opera uti alterius ad rem aliquam, Interponere eam. Cic. 4. Acad. 86. Negat opera deorum se uti ad fabricandum mundum.

Uti, frui, V. F R U O R.

Bonis suis utatur oportet, fruatur, qui beatus futurus est. Cic. 1. de Nat. Deor. 104.

UTENS, entis. Partic. [χρώμενος] ut

Ratione utens, & Rationis expers, contraria. Cic. in Topic. 69. Specie autem comparantur, ut anteponantur, quæ propter se expetenda sunt, iis, quæ propter aliud, &c. perfecta, inchoatis: tota, partibus: ratione utentia, rationis expertibus: voluntaria, necessariis, &c.

Vectigalibus utens ad liberalitatem. Cic. 2. de Finib. 84. Ad eas enim res ab Epicuro præcepta dantur, & tamen non tantis vectigalibus ad liberalitatem utens.

Compar. Cic. 2. Off. 71. Sed fac juvare, utentior sane sit, honestior vero quo modo? Hodie per exemplaria proseminatum est Potentior: credo hominibus semidoctis illud Utentior parum placuisse, quo tamen cur sint offensi, certe non video. Illud constat potius hic Ciceronem de usu divitiarum, quam de potentia verba facere debuisse. Hæc Turnebus. 19. 1. [Utentior, Instructior. Miror tamen, nihil de eo verbo Grammaticos monuisse.

UTENDUS, a, um. Adj. [χρηστέος] Ter. Heaut. 1. 1. 81.

Quod illa ætas magis ad hæc utenda idonea est.

Utendum accipere. Cic. 3. Tusc. 36. Et graviter feras te, quod utendum acceperis, reddidisse.

Utenda & possidenda tradere bona alicui. Cic. 4. Verr. 46. Huic Heraclio antequam est mortuus, omnia utenda ac possidenda tradiderat.

USUS, [χρησάμενος] Partic. Depon.

USŪRUS, a, um. Partic. [χρησόμενος] ut, Male usurus donis. Ovid. 11. Met. 103.

USIO, ōnis. f. antiquis idem quod Usus. Varr. περὶ Μενίππου, Diogenem litteras scisse, dum usioni quod satis esset. Meminit Nonius, 3. 262.

Longa

Longæ usionis gratia. Vide in PANUS, locum Phavorini ex Gell. 4. 1. H. St.

USUS, ûs. m. [χρῆσις, Gl. L. G. & G. L.] Virg. 3. Georg. 559.

Nam neque erat coriis usus. Hor. 2. Epist. 1. 92.

—aut quid haberet

Quod legeret, tereretque viritim publicus usus?

Usus & Abusus, contraria. Cic. in Topic. 17. Usus enim, non abusus legatus est.

Laborum usus. Lucan. lib. 1. 123.

Medicinæ usus. Plin. lib. 12. cap. 8.

Oculorum usus cessat. Curt. lib. 10. 5. 16.

Sermonis usus. Plin. lib. 10. cap. 96.

Veneris usus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Virtutis usus. Cic. 1. Acad. 37. Vitæ autem adjuncta esse dicebant, quæ ad virtutis usum valerent.

Vocis tractatio atque usus. Cic. in Orat. 59.

Aptus in usum aliquem. Ovid. 3. de Arte Am. 526.

Ad usus. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. Quod si omnes mundi partes ita constitutæ sunt, ut neque ad usum meliores potuerint esse, neque ad speciem pulchriores.

Communis & vulgaris usus. Cic. 3. de Finib. 3.

Humanis usibus apta Ceres. Ovid. 2. Fast. 666.

Medicus usus. Plin. lib. 22. cap. 8. Sed in medico usu præter supra dicta auxiliatur inflationibus, torminibus, &c.

Mirificus usus in re aliqua. Cic. pro Sext. 12.

Nudus usus alicujus rei. V. paulo post, USUARIUS.

Operarius usus. V. OPERA.

Pervius usus tectorum. h. e. Transitus. Per quæ media est via, quæ usui cedit. Virg. 2. Æn. 453. Verbum juris; via, actus, usus. Servius.

Quotidianus usus. Cic. 1. de Orat. 192. Omnia enim sunt posita ante oculos, collocata in usu quotidiano, &c.

Quotidianus usus, pro Utensilibus quotidiani usus. Sall. Catil. cap. 48. Quippe cui omnes copiæ in usu quotidiano & cultu corporis erant. Loquitur de infima plebe Romana.

Rarissimus usus. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Temperatus usus. Hor. 2. Carm. 2. 4.

Convertere pecuniam publicam in suos usus. Papinian. l. 1. D. de usur. & fructib. &c.

Descendit usus in nostram usque ætatem. Quintilian. lib. 1. cap. 11.

Disponere usum divitiarum. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Dare nominis usum. Ovid. 2. Met. 36.

— ô lux immensi publica mundi.

Phœbe pater, si das usum mihi nominis hujus, &c. I. e. Si mihi licet te vocare patrem, si uti possum hoc nomine erga te.

Ediscere usum rei alicujus. Ovid. 7. Met. 99.

Formare vitulos ad usum agrestem. Virg. 3. Georg. 163.

Habere aliquid usui. Tacit. 3. Ann. 31.

Indiget horum usus, Hæc serviunt usui, pertinent ad usum. Virg. 2. Ecl. 71.

Perdere usum. Quintil. lib. 7. cap. 1. Et artus etiam leniter loco moti perdunt, quo viguerunt, usum.

Usu possessum, Vide in ABUSAT ex Varrone Grammatico. H. St.

Præbere usum aliquem. Hor. 1. Serm. 1. 73.

Præcludere alicui usum vocis. Ovid. 2. Met. 658.

Promovere membrum a luxatione curatum ad suos usus. Cels. 8. 11.

Reducere ad antiquos usus. Cels. lib. 8. cap. 10. §. 7.

Sum. ut, In usu esse. Plin. lib. 12. cap. 13.

Temperare usum. Ovid. 7. Epist. 179.

Venit usus, vel usu, i. e. Accidit. Cic. 4. Verr. 14. Quod ego in paucis tamen usu venisse eo moleste fero. Ter. Phorm. 3. 2. 20.

Nec cum hujusmodi unquam usus venit, ut conflictares malo.

Veniat si usus tibi, i. e. Si res ita ferat, si ita opus sit tibi. Catull. ad Vectium, 95. 3.

Venit non idem usu mihi, quod tu tibi scribis. Cic. 7. Att. 26.

Venit quod in illo mihi sæpe usu, idem modo quum te audirem acciderat. Cic. 1. de Nat. Deor. 59.

Venire usu, Accidere, vel evenire. Cic. pro Quint. 49. Nam quid homini potest turpius, quid vero miserius, aut acerbius usu venire? quod tantum evenire dedecus? Idem de Senect. 7. Nam si id culpa senectutis accideret, eadem mihi usu venirent omnia, reliquisque omnibus majoribus natu.

Venit usu ut. Cic. 4. Acad. 56. At non videmus hoc usu venire, ut quos nunquam putassemus a nobis internosci posse, &c.

Vigent artus usu. V. Perdere usum supra.

Usus, pro Utilitate & fructu aliquando accipitur, tam in singulari, quam in plurali, quod soleamus aliqua re ideo uti, ut ex ea fructum percipiamus.

Vilis usus. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Esse usui. Plaut. Pseud. 1. 2. 49. Cic. 1. Att. 1. Fuit & mihi & Q. frat. magno usui in nostris petitionibus.

Est usu. Plaut. Mil. 3. 1. 6.

Nam bene consultum, inconsultum si sit, inimicis usu esse potest.

Esse sine usu. Tacit. 4. Ann. 32. extr. Non tamen sine usu fuerit, &c.

Esse ex usu, pro Utile esse, & juvare. Ter. Hec. 4. 1. 34. Si ex usu esset nostro hoc matrimonium?

Ex suo usu. Tacit. 6. Ann. 42.

Ex usu temporis. Tacit. 4. Ann. 5. Quando tempus exigebat.

Usus est, Opus est. Virg. 8. Æn. 441.

Arma acri facienda viro: nunc viribus usus,

Nunc manibus rapidis. Cic. 1. Off. 92. Non eam quidem omni ratione exaggerantes, neque excludentes ab ejus usu suos, potiusque & amicis impertientes & Reipub. si quando usus esset.

Non usus facto est mihi. Ter. Hec. 3. 1. 47.

De ceteris studiis alio loco dicemus si usus fuerit. Cic. 4. Tusc. 5.

Usus est hominem ad eam rem. Plaut. Pseud. 1. 3. 151. i. e. Opus est homine, &c.

Usus venit, pro Opus est. Plaut. Cist. 1. 2. 28. Ter. Heaut. 3. 2. 42. Non usus veniet, spero h. e. Non opus erit & necesse.

Τί χρήματι ἀνθρώπων ἀνθρώπω; Plato Alcib. primo p. 303. Ald. in fine. Verti, Quis usus? H. St. p. 223. edit. Gr. Basil. apud Valder. ad fin.

Est sic mihi usus: h.e. Sic mos meus est, ita consuevi. Ter. Heaut. 1. 1. 28.

Mihi sic est usus, tibi ut opus est facto, face. Cic. 5. de Fin 29. Sed alii dolore moventur, alii cupiditate: iracundia etiam multi efferuntur, & quum in mala scientes irruunt, tamen se optime sibi consulere arbitrantur. Itaque dicunt, nec dubitant,

Mihi sic usus est, tibi ut opus est facto, face. Velut qui ipsi sibi bellum indixissent, cruciari, dies noctesque torqueri, vellent: nec vero sese ipsi accusarent ob eam causam, quod se male suis rebus consuluisse dicerent. [Nisi melius exponas, Est mihi usus, Opus est mihi, Expedit mihi, ut in exemplis superioribus. Porro Efferantur apud Cic. lego.

Est omnino Capitoni in usu, claros viros colere. Plin. 1. Epist. 17.

Usus, pro Consuetudine, id est conversatione. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in Urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam: etsi non idcirco eorum usum dimiseram, quod iis succenserem. Ita de librorum, quasi amicorum consuetudine & familiaritate loquitur.

Domesticus usus & consuetudo. Cic. pro Rosc. Amer. 15. Verum etiam domesticus usus & consuetudo.

Magnus usus mihi cum eo. Cic. 7. Fam. 33. Quod sine prænomine familiariter, ut debebas, ad me epistolam misisti, primum addubitavi, num a Volumnio senatore esset, quocum mihi est magnus usus.

Mutui usus. Curt. lib. 7. 3. 5. Nullo commercio volentem mutuos usus.

Summus usus cum aliquo. Cic. 9. Fam. 25. Cum M. Fabio (quod scire te arbitror) mihi summus est usus.

Cognitus longo usu. Ovid. 3. Trist. 5. 9.

Conjungi usu. V. CONJUNGO.

Junctissimus longo nobis usu. Ovid. 3. Trist. 6. 19.

Insinuare se in quam maxime familiarem usum. V. INSINUO.

Intercedit usus vetus inter ipsos. Cic. 13. Fam. 24. Inter nosmet ipsos vetus usus intercedit, & Atticus noster majorem etiam mihi cum Cossinio consuetudinem fecit.

Usus, Frequens exercitatio. Cic. 1. de Orat. 15. Adjungatur usus frequens: qui omnium magistrorum præcepta superat. V. infra.

Usus & Habitus. Cic. 1. Acad. 37. Nec virtutis usum modo, ut superiores, sed ipsum habitum per se esse præclarum, &c.

Dicendi usus. Quintil. lib. 3. cap. 11. ut Loquendi infra.

Usus est magister optimus. Cic. pro Rabir. post. 9.

Bellorum usu exercitus, Qui multa & diuturna bellorum exercitatione præditus est. Cic. pro Font. 32. Tum vero usu quoque bellorum gerendorum in primis eorum hominum, qui nunc sunt, exercitus.

Assiduus usus. Cic. pro Corn. Balb. 45. Assiduus usus uni rei deditus, & ingenium & artem sæpe vincit.

Peritus usu. V. PERITUS.

Adhibere usum. V. ADHIBEO.

Antecedere usu rerum. Cic. 6. Verr. 138. Incipit is loqui, qui & auctoritate & ætate, &, ut mihi visum est, usu rerum antecedebat, Diodorus Timarchides.

Colligere usum patiendi. Ovid. 1. Amor. 8. 77.

Doceri usu. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Explorare usu. Cels. in præfat. lib. 1.

Facere usum alicujus rei. Lucan. lib. 2. 97.

Habere usum. Cic. 13. Fam. 16. extr. Valet ingenio, habet usum.

Genitor vocabulorum usus. Hor. 2. Epist. 2. 119.

In usu plerique libros chartas appellant. Ulpian. in l. Librorum. §. Quod tamen. D. de leg. 3.

Accepit usus. Quintilian. lib. 1. cap. 4. Atque etiam in ipsis vocalibus, grammatici est videre, an aliquas pro consonantibus usus acceperit.

Concedere alicui usum loquendi. Cic. in Orat. 170. Usum loquendi populo concessi: scientiam mihi reservavi.

Confirmatum usu. Quintilian. lib. 3. cap. 2. Hæc confirmata sunt usu.

Mancipat quædam usus. Usus possessionem facit, ut in præscriptione. Hor. 2. Epist. 2. 159.

Molliri usu. Quintil. lib. 1. cap. 5.

USUĀLIS, e. Adj. [χρήσιμος] ab Usu; Quod usui nostro servit. Marcianus in l. Interdum. D. De publicanis. Quotiens quis mancipia invecta professus non fuerit sive venalia, sive usualia, in pœna commissi est.

Sermo usualis, i. e. Qui in usu quotidiano est. Sidon. 4. Epist. 10.

USUĀRIUS, a, um. Adj. Idem. Gell. lib. 4. cap. 1. Ex iis autem, quæ promercalia & usuaria in locis iisdem essent, ea sola esse penoris putat quæ sint usu annuo.

Res usuaria. Paulus in l. Nerstius. D. de usu & habit.

USUARIUS, i. m. Qui nudum usum alicujus rei habet, non etiam fructum, nec proprietatem. Cajus. D. de usu & habitat. l. 1. Constituitur enim & nudus usus, id est sine fructu. Ibidem Ulpianus l. per servum usuarium. Poterit autem apud alium esse usus, apud alium fructus sine usu, apud alium proprietas.

USUSFRUCTUS, ûs. m. [χρῆσις καρπεία, Gl. L. G. & G. L. νομή, L. G.] dicitur, quum res aliqua, non nostra est, sed perinde ex ea fructum atque utilitatem capimus, ac si nostra esset: definiturque ab Ulpiano l. 1. De usufructu: quod sit jus alienis rebus utendi, fruendique, salva rerum substantia. Cic. pro Cæcin. 11. Usumfructum omnium bonorum suorum Cæsenniæ legat, ut frueretur una cum filio.

Amittere usumfructum. Cic. in Topic. 14. Si paterfamilias uxori ancillarum usumfructum legavit, a filio, neque a secundo herede legavit, mortuo filio mulier usumfructum non amittet. [Solet & divise scribi, quod voluit forte Gloss. Latinogræc. quum reddit Νομή, χρῆσις, καρπεία. Nisi ex Græcolat. emendandum est, ut posui.

USŪFRUCTUĀRIUS, i. m. Qui usumfructum ex aliqua re capit. l. 3. Dig. Si ex noxali: Si cum usufructuario noxali judicio agetur.

USŪCĂPIO, cēpi, captum, ĕre. Verbum JCtorum. Paul. l. 33. De mort. c. Qui alienam rem mortis causa traditam usucepit, non ab eo videtur accepisse, cujus res fuisset, sed ab eo, qui occasionem usucapionis præstitisset. Cic. 1. Att. 4. De Tadiana re, mecum Tadius locutus est, te ita scripsisse, nihil jam quod laboraretur, quoniam hæreditas usucapta esset. Id mirabamur te ignorare, te tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil usucapi posse.

Nihil mortales a diis immortalibus usucapere possunt. Cic. de Arusp. Resp. 32.

Usu

Usu etiam capere dicitur citra compositionem. Pomponius in l. Cum solus. D. de usucapionibus, Propius est, ut usu eas capere non posses: quia nec pro hærede usucapi potest, quod ab hærede vero possessum est. Neratius, in l. Si rem, eodem titulo, Nihilo magis eam in potestatem meam rediisse, usuque capi posse existimandum est. Papinianus ibidem in l. Hæres ejus. Hæres ejus, qui bona fide rem emit, usu non capiet sciens alienum. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Quum Stichum emissem, Dama mihi per ignorantiam pro eo traditus est, Priscus ait usu me eum non capturum: quia id, quod emptum non sit, pro emptore usucapi non possit. [Ex hac observatione & his, quæ sequuntur, perspicuum est divise veteres perpetuo scripsisse.

Capero usu, Idem quod Usucapere. Papinianus in l. Justo errore. D. de usucapionibus, Non enim ideo minus capietur usu puer, quod alienam matrem, &c. Paulo post, Cur non capiat usu, quum bona fides initio possessionis adsit? Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non capies usu, quia juris error nulli prodest. Paulo post, Si eam rem, quam pro emptore usucapiebas, scienti mihi alienam esse vendideris, non capiam usu.

Capere utilitatis causa. Idem. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Si a furioso, quem putem sanæ mentis, emero: constitutum est, capere utilitatis causa me posse.

Facere suum usu. Idem. Pomponius in l. Non solum. D de usucapionibus, Non solum bonæ fidei emptores, sed & omnes, qui possident ex ea causa, quam usucapio sequi solet, partum ancillæ furtivæ usu suum faciunt. [conf. USUFACIO.

Longo tempore capere. Idem quod Usucapere. Ulpian. in l. Si aliena. D. de usucapionibus, Hoc jure utimur, ut servitutes per se nunquam longo tempore capi possint, cum ædificiis possint. Marcellus eod. tit. l. Si per errorem de alienis fundis quasi de communibus judicio Communi dividundo accepio, ex adjudicatione possidere cœperim: longo tempore capere possum. Ulpian. eod. tit. l. Nunquam superficies sine solo capi longo tempore potest. Pomponius eod. tit. l. Non solum, fundum longo tempore capiam. Sic Paulus in l. 2. D. Pro emptore. Et Julianus eod. tit. l. Qui fundum.

Diutius possidendo capere. Idem. Jabolenus in l. Ei a quo. D. de usucapionibus, Ei a quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locavi eum.

Diutina possessione capere. Idem. Paulus in l. Pignori. D. de usucapionibus, Si mandavero tibi, ut fundum emas, & ex ea causa traditum est tibi: diutina possessione capis. Modestinus in l. Quamvis, eo tit. Si ex bonis vacantibus, nondum tamen nunciatis, emptor prædii ex iisdem bonis exstiterit: recte diutina possessione capiet. Sic Julianus in l. Qui fundum. D. Pro emptore.

Longa possessione capere. Idem. Pomponius in l. Non solum D. de usucapionibus, Lex Julia & Plautia ea demum vetuit longa possessione capi, quæ vi possessa fuissent. Jabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Responsum est, nihil eum ex eo fundo longa possessione capturum. Ibidem. Reliquas partes longa possessione capi posse, non dubito.

Per longum tempus capere. Idem. Scævola l. ultima. D. Pro emptore, Intestatæ sororis hereditas obvenit duobus fratribus, quorum alter absens erat, alter præsens. Præsens etiam absentis causam agebat: Ex qua hereditate suo & fratris sui nomine fundum in solidum vendidit, Lucio Titio bona fide ementi. Quæsitum est, quum sciret partem fundi absentis esse, an totum fundum longa possessione ceperit? Respondit, si credidisset mandatu fratris venisse, per longum tempus cepisse.

USUCAPIO, ōnis. f. [νομὴ χρονία, Gl. G. L.] ab Usu, dicitur Aquisitio, sive (ut definit Modestinus in l. 3. D. usucapionibus) Adjectio dominii per continuationem possessionis temporis lege definiti, ut puta triginta aut quadraginta annorum, si res immobilis quam possidemus item trium annorum, si res mobilis sit. Recentiores primam illam, Præscriptionem vocant: hanc vero Usucapionem. Cic. pro Cæcin. 74. Fundus a patre relinqui potest: at usucapio fundi, hoc est finis sollicitudinis ac periculi litium, non a patre relinquitur, sed a legibus. [In Gloss. scribitur Usurpacio, sed puto Usucapio scribendum, aut confudit utrumque vocabulum Glossularius.

Usucapio, Translate. Cic. 1. de Legib. 55. In qua quoniam usucapionem duodecim tabulæ intra quinque pedes esse noluerunt, depasci veterem possessionem Academiæ ab hoc acuto homine non sinemus.

Currit usucapio. Ulpianus in l. Si aliena. D. de usucapionibus, Si aliena res bona fide empta sit: quæritur, ut usucapio currat, utrum emptionis initium, ut bonam fidem habeat, exigimus, an traditionis.

Imploro usucapionem. Papinian. in l. Justo. D. de usucapionibus.

Impleta usucapio. Paulus in l. 2. D. Pro herede vel possessore.

In pendenti est usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus.

Interpellare usucapionem. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non interpellari usucapionem meam litis contestatione. Pomponius in l. Non solum. D. de usucapionibus, Interpellabitur usucapio. Paulo post, Non interpellabitur usucapio debitoris.

Interrumpere usucapionem. Pomponius in l. Rerum. D. de usucapionibus, Rerum mistura facta an usucapionem cujuscunque rei præcedentem interrumpat., quæritur.

Interrumpitur usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus. Sic Scævola in l. Qui pro Donato. D. Pro donato.

Procedit usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus, Videndum est, an heredi ejus procedat usucapio. Modestinus in l. Quamvis. eod. tit. Quamvis adversus fiscum usucapio procedat, si tamen, &c Paulus in l. Nunquam. eod. tit. Vacuum tempus, quod ante aditam hereditatem, vel post aditam intercessit, ad usucapionem heredi procedit.

Capio, ōnis. f Idem quod Usucapio. Jabolenus in l. Ei a quo. D. de usucapionibus, Ei a quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locavi eum. An nullius momenti eam locationem existimes, quæro? Quod si nullius momenti existimas: an durare nihilominus capionem ejus fundi putes? Paulo post appellat Longi temporis præscriptionem, Ideoque (ait) longi temporis præscriptio non durabit. Ulpianus l. 1. D. Pro dote, Si sponsa sponso ea mente tradiderit res, ut non ante ejus fieri vellet, quam nuptiæ secutæ sint: usu quoque capio cessabit.

Longa possessione capio, Idem quod Usucapio. Jabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Idem juris est, si is qui totum fundum emerat, pro indiviso partem aliquam alienam esse scit Eam enim duntaxat non capiet: ceterarum partium non impedietur longa possessione capio.

USUFĂCIO, ĕre. Idem, quod Vindicare, Usucapere. Plaut. Amph. 1. 1. 219.

Quojus nunc es? so. tuus: nam pugnis usufecisti tuum. V. USUCAPIO, ĕre.

USUPERDO, ĕre. Plaut. Amph. 2. 2. 225. Cavesis ne tu te usuperduis.

USŪRA, æ. f. [χρῆσις] Usus vel Usio dicitur. Cic. 1. Tusc 77. Stoici autem usuram nobis largiuntur, tanquam cornicibus, diu mansuros ajunt animos: semper, negant.

Gaudii usura. Cic. 6. Fam. 12. Gratulor tibi, mi Balbe, vereque gratulor: nec sum tam stultus, ut te usura falsi gaudii frui velim.

Lucis usura. Cic. pro Rabir. Post. 48. Et usuram hujus lucis & vestrum conspectum ne eripiatis.

Temporis usura. Cic. 3. Fam. 1. Perficiam profecto, ut longi temporis usuram, qua caruimus, intermissa nostra consuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum sarciam. Idem 3. de Lege Agr. 2. A vobis autem, quos leviter immutatos esse sentio, parvam exigui temporis usuram bonæ de me opinionis postulo.

Dare alicui diuturnam lucis usuram. Cic. 7. Verr. 74. Cur, inquam, civibus Romanis, quos piratæ cœperant, securi statim percussis, ipsis piratis lucis usuram tam diuturnam dedisti? V. LUX.

Dare alicui usuram unius horæ ad vivendum. Cic. 1. In Catil. 29.

Eripere usuram lucis. Cic. pro Sull. 90. Lucisne usuram eripere vis, plenam lacrimarum atque mæroris, in qua cum maximo cruciatu atque dolore retinetur?

Frui usura. Quintil. lib. 6. cap. 3. de Ironia, Quaque Cicero usus est, quum Vatinii morte nuntiata, cujus parum certus dicebatur auctor, Interim, inquit, usura fruar.

Usura, [τόκος, Gl. L. G. & G. L.] Pecunia, quæ in fenore sorti accedit. Cic. 5. Verr. 168. Ut quum Senatus publicanos usura sæpe juvisset, magistratus a publicanis pecuniam pro usuris auderet auferre. Pomponius l. Usura, De verb. signific. Usura pecuniæ quam percipimus, in fructu non est: quia non ex ipso corpore, sed ex alia causa est, id est nova obligatione.

Mos fuit apud veteres, ut Idibus usuræ solverentur. Cic. 1. In Catil. 14. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximis Idibus senties. Quod dixit, quia Idibus solvere feneratoribus usuras cogeretur. V. Manut. not.

Pensio usurarum. Paulus in l. Seja. D de usuris.

Præstatio usurarum. Modestinus in l. Tutor. D. de usuris.

Usurarum usuræ. Marcianus l. Placuit. D. de usuris.

Centesimæ usuræ. V. Centesimus, in CENTUM.

Illicitæ usuræ. Paulus in l. Usuras illicitas. D. de usur.

Legitimæ usuræ. Papinianus l. Pecuniæ fenebris. D. de usur.

Leviores usuræ. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c

Maritimæ usuræ. Paulus in l. Fenerator. D. de nautico fenore.

Menstrua usura. V. Menstruus in MENSIS.

Quincunces usuras præstare, Scævola in l. Cum quidam. D. de usur. &c. V. Unciæ usuræ in UNCIA.

Quincunces usuras spondere. Scævola l. Creditor oblatam. D. de solut. & liberat.

Semisses usuræ, & Semissales. Scævola in l. Qui semisses. D de usur. &c. Qui semisses usuras promiserat, per multos annos minores præstitit, heres creditoris semisses petit, quum per debitorem non steterit, quo minus minores solvat, &c. V. SEMISSIS.

Vorax usura. Lucan lib. 1. 181.

Accipere usuram. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Accipere, & Dare usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Fiscus ex suis contractibus usuras non dat, sed ipse accipit.

Certare cum usuris, & fructibus prædiorum. Cic. 2. in Catil. 18.

Crescunt usuræ. Scævola l. Cum quidam. D. de usuris, &c Sic temperanda res est, ut in futurum duntaxat ex die cessationis crescant usuræ.

Exigere usuras ab aliquo. Paulus in l. liberalitatis. D de usuris, &c.

Exsolvere usuras. Scævola in l. Qui semisses. D. de usuris, &c. Ibidem, Paulus in l. Seja.

Inferre usuras. Paulus in l. Cajus Sejus. D. de usuris, &c. Cajus Sejus, qui rempublicam gerebat, feneravit pecuniam publicam sub usuris solitis. Fuit autem consuetudo, ut intra certa tempora non illatis usuris, graviores infligerentur. Quidam debitores cessaverunt in solvendis usuris: quidam plus intulerunt.

Infligere usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Usuræ, non propter lucrum potentium, sed propter moram non solventium infliguntur.

Infligere graviores usuras. Paulus in l. Cajus Sejus. D. de usuris

Multiplicare usuram. Plin. lib. 14. cap. 4.

Parere usuras. Ulpian. in l. Si bene. D. de usuris. Si bene collocatæ sunt pecuniæ publicæ in sortem, inquietari debitores non debent, & maxime si parient usuras. Si non parient, prospicere reipublicæ securitati debet præses provinciæ.

Pendere usuram. V. PENDO.

Placitæ inter nos usuræ. Modestinus in l. Tutor. D. de usuris. Modus usurarum. Modestinus in l. Pœnam. D. de usuris, Pœnam pro usuris stipulari nemo supra licitum modum usurarum potest

Præstare usuras. Scævola in l. Cum quidam D. de usuris, &c. Si debitores, qui minores semissibus usuras præstabant, fisci esse cœperunt: postquam ad fiscum transierunt, semisses cogendi sunt præstare.

Reddere cum usura, vel sine usura. Cic de Senect. 51. Terra nunquam recusat imperium, nec unquam sine usura reddit quod accepit, sed alias minore, plerumque majore cum fenore.

Reddere per aliquot annos usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris.

Remittere alicui usuram. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris.

Solvere usuras. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

Teneri in majores usuras. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

USURĀRIUS, a, um. Adj. Ex quo capitur usus. Plaut. Amphit. Argum. 1. 3.

Alcmenam uxorem cepit usurariam Et Curc. 3. 12. Usurarius puer.

Pecunia usuraria. V. PECUNIA. Plaut. Truc. 1. 1. 54.

Ubi æra perscribantur usurariis.

UTENSĬLE, is. n. Quod est ad usus nostros necessarium. Columel. lib. 12. in præf. Utensilia ex quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excolitur. Idem lib. 8. cap. 4. vocat utensilia quæ apes in alvearia conferunt. Varro 1. de R R. cap. 2. Contra quod in Italia utensile modo non nascitur, sed etiam non egregium sit? Liv. 26 33. Quæque una secum dediderunt, agrum urbemque, divina, humanaque, utensiliaque, sive

quid aliud dediderunt, de iis rebus quid fieri velitis, vos rogo, Quirites. Callistratus in l. 2. D. de nundinis. Si quis ipsos cultores agrorum vel piscatores deferra utensilia in civitatem jusserit, ut ea ipsi distrahant: destituetur annonæ præbitio, quum avocentur ab opere rustico. Quare confestim, ubi detulerint mercem, tradere eam, & ad opera sua reverti debent. Utensilia, inquit Budæus, hic Edulia, annonamque intelliguntur.

UTENSILITAS, ātis. f. ut, Ferri & æris utensilitas. Tertull. de Habit. mulier. cap. 5.

UTĪLIS, e. Adj. [χρήσιμος, Gl. L. G. & G. L. εὔχρηστος, L. G.] Quo utimur, quod nobis confert. Ter. And. 5. 1. 16.

Quibus id maxime utile est, illum esse quam deterrimum.

Utilis ad. Plaut. Epid. 2. 2. 106.

Quem hominem invenimus ad eam rem utilem? 2. hic erit optimus.

Neutro pede satis utilis. Cujus neque unus pes, neque alter satis suum officium facit. Plin. lib. 7. cap. 28.

Arbos bis utilis pomis. Virg. 2. Georg. 150. i. e. Biferæ sunt arbores. Servius.

Cibus utilis ægro. Ovid. 3. Trist. 3. 9.

Res utiles & salutares. Cic. 1. de Nat. Deor. 38. Perseus eos dicit esse habitos Deos, a quibus magna utilitas ad vitæ cultum esset inventa, ipsasque res utiles & salutares Deorum esse vocabulis nuncupatas.

Ventis utilibus intra urbem, Secundis. Ovid. 13. Met. 630.

Magnifice utile. V. MAGNUS.

Maxime utile. V. MAGIS.

Modice utile. V. MODUS.

Nunquam est utile peccare, quia semper est turpe, Cic. 3. Off. 64.

Utile, n. Absol. Hor. de Arte Poet. 343.

Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci.

Compar. Claud. 4. Consul. Honor. v. 221.

Major & utilior fato conjuncta potenti.

Superl. Ulpian. in l. Judicem. D. Communi divid. Cic. 9. Fam. 9.

Sic enim facillime, quod tibi utilissimum erit, consilii capies.

UTIBILIS, e. Adj. [χρειώδης] Idem. Plaut. Men. 5. 6. 23. Ii solent heris esse utibiles. Ter. Phorm. 4. 4. 9.

Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere? Al. Utile.

Utibile illi. Plaut. Merc. 5. 4. 45.

Utibile ad rem aliquam. Plaut. Mil. 3. 1. 19.

UTĪLITAS, ātis. f. [χρησιμότης, συμφέρον, Gl. L. G.] notæ significationis, pro Commodo. Ter. Eun. 2. 3. 17. In ea re utilitatem ego faciam ut cognoscas meam. Hor. 1. Serm. 3. 98.

Atque ipsa utilitas, justi prope mater & æqui.

Utilitas & Opportunitas. Cic. 1. de Nat. Deor. 92. Ne hic quidem vos movet, considerantes quæ sit utilitas, quæque opportunitas in homine membrorum, ut judicetis membris humanis deos non egere. Idem 2. de Nat. Deor. 58. de Natura, Consultrix & provida utilitatum opportunitatumque omnium.

Utilitas ex. Cic. 1. de Finib. 69. Ut etiam si nulla sit utilitas ex amicitia, tamen ipsi amici propter se ipsos amentur.

Communis utilitas. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Mediocris non utilitas. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Multæ utilitates & magnæ. V. MULTUS.

Publicæ utilitates. Tacit. 1. Ann. 10.

Aberrare a communi utilitate. V. ABERRO.

Abhorret oratio ab utilitate auditorum. Cic. pro Sext. 96. Et ut arbitror, nec ab utilitate eorum, qui audient, nec ab officio nostro, nec ab ipsa causa P. Sextii abhorrebit oratio mea.

Adducere ad utilitatem. V. ADDUCO.

Afferre utilitatem. V. AFFERO.

Capere utilitates. V. CAPIO.

Convellere justitiam utilitate aliqua. V. CONVELLO.

Duci utilitate. Quintil. lib. 3. cap. 18.

Finitus sola utilitate. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Fugit hæc utilitas neminem. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Habere utilitatem dicitur res aliqua. Cic. pro Muren. 23. Omnes enim artes, quæ nobis Pop. Roman. studia conciliant, & admirabilem dignitatem, & pergratam utilitatem debent habere.

Omittere suas utilitates, cui opponitur Servire suis utilitatibus. Cic. 3. Off. 42. Nec tamen nostræ nobis utilitates omittendæ sunt aliisque tradendæ, quum his ipsis egeamus: sed suæ cuique utilitati, quod sine alterius injuria fiat, serviendum est.

Parere utilitatibus alicujus. Cic. pro Dejot. 13. Teque Alexandrinum bellum gerente utilitatibus tuis paruit. i. e. Commodis inservire. Budæus.

Præbet æquor utilitatem sitientibus nautis. Lucret. lib. 6. 893.

Præbere mirabiles utilitates alicui. Cic. 7. Att. 7. Quem quidem ego, etsi mirabiles utilitates mihi præbet, quum valet, in omni genere vel negotiorum vel studiorum meorum: tamen propter humanitatem & modestiam malo salvum, quam propter usum meum.

Quærere utilitatem in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 118. Itaque in iis artibus, in quibus non utilitas quæritur necessaria, sed animi libera quædam oblectatio, quam diligenter & quam prope fastidiose judicamus?

Servire utilitati alicujus. Cic. 1. Q. frat. 1. 19. Est autem, non modo ejus, qui sociis & civibus, sed etiam ejus, qui servis, qui mutis pecudibus præsit, eorum, quibus præsit, commodis utilitatique servire.

Utilitates, in plurali, pro Usu. Cic. 16. Fam. 5. Utilitatibus tuis possum carere. Plura supra exempla sunt.

UTILĪTER, Adv. [χρησίμως, χρησίμως, Gl. G. L.] Commode. Cic. 4. Acad. 135. Atque illi quidem etiam a natura utiliter dicebant permotiones istas animis nostris datas.

Facere aliquid utiliter. Ovid. 13. Met. 206.

Servire utiliter. Hor. 1. Epist. 17. 70.

Compar. Ovid. 1. Epist. 67.

Utilius starent etiam nunc mœnia Phœbi.

Superl. Columel. lib. 11. cap. 2. Ficulnea cacumina jam tumentia utilissime ponuntur.

USITOR, vel USITO, [χρῶμαι. Gl. G. L.] āri. frequent. ab Utor. Gell. lib. 17. cap. 1. Tametsi aliquoties verbo ipso alio quoque modo usitati sunt.

USITĀTUS, a. um. Adj. ex Partic. [κατακεχρημένος, Gl. L. G.] significat, Quod in usu est. Cic. 5. Verr. 16. Cur in re tam veteri, tam usitata quicquam novi feceris.

Non solum enim usitatum, sed & quotidianum est. Cic ad Brut. 16.

Consuetudo usitata, Vulgaris & recepta ac communis. Cic. pro Quint. 67. Jacet res in controversiis isto calumniante biennium: usque dum inveniretur qua ratione res ab usitata consuetudine recederet.

Exceptio vetus atque usitata. Cic. 1. de Orat. 168.

Genus literarum usitatum. Cic. 4. Fam. 13.

Honos usitatus. Cic. 15. Fam. 6. Spero autem illum ordinem pro meis ob Remp. susceptis laboribus, me non indignum honore, usitato præsertim, existimaturum.

Honos usitatus & pervulgatus. Cic. 14. Philipp. 11.

Judicium usitatum. Cic. pro Quint. 71. Cui neque magistratus adhuc æquus inventus est: neque judicium redditum est usitatum.

Mos usitatus. Cic. 4. Verr. 9. Hunc denique ipsum pertulissent, si humano modo, si usitato more, si denique in aliquo ingenue peccasset.

Potiones non usitatæ. Hor. Epod. 5. 73.

Scelus leve aut usitatum. Senec. Theb. 2.

Tempus usitatum & quasi legitimum ad aliquid faciendum. Cic. 10. Fam. 25.

Vocabula usitata. Cic. 3. de Finib. 4. Ne opifices quidem tueri sua artificia possent, nisi vocabulis uterentur nobis incognitis, usitatis sibi.

Usitatum est. Cic. 7. Verr. 117. Alius ne condemnaretur, pecuniam dedit: usitatum est. Ibid. 126. Non est usitatum, non senatorium.

Usitatum in multis rebus. Cic. pro Cæcin. 45. At vero hoc quidem jam vetus est, & majorum exemplo multis in rebus usitatum.

Usitatum malitia. Cic. pro Cæcin. 2. Nam id quidem, tametsi improbe fit, in aperta re, tamen malitia est jam usitatum.

Usitatum fere est sic legare. Africanus in l. Si servus legatus. §. Si ita scriptum erit. D. de legat. primo.

Compar. Gell. lib. 15. cap. 13. Pars usitatior.

Superl. Ulpianus in l. Illud usitatissimum est. D. de excusat. tutor.

Mos usitatissimus. Quintil. lib. 1. cap. 7.

USITĀTE, Adv. [συνήθως] Cic. 4. de Finib. 72. Cur igitur quum de re conveniat, non malumus usitate loqui? Ibid. 5. 89.

Compar. Gell. lib. 13. cap. 9. Dicere usitatius manente numero posset.

USURPO, [χρῶμαι, ἰδιοποιοῦμαι, Gl. L. G. & G. L.] āre. In frequenti usu habere, sive uti, tum verbis tum factis; ut ait Valla lib. 5. Columel. lib. 2. 2. Nam illud, quod in quibusdam provinciis usurpatur, ut cornibus illigetur jugum, fere repudiatum est ab omnibus. h. e. Fit. Cic. in Orat. 73. Quod semper usurpamus in omnibus dictis & factis, minimis & maximis, quum hoc decere dicimus, illud non decere.

Usurpare aliquid & Dicere, pro eodem. Cic. in Parad. 5. Præclare enim est hoc usurpatum a doctissimis, quorum ego auctoritate non uterer, si mihi apud aliquos agrestes hæc habenda esset oratio.

Usurpare ac retinere. Cic. 7. Verr. 50. Id nunc, nullo novo officio suo, tot annis post, jure imperii nostri quotannis usurpato, ac semper retento, summa in difficultate navium a C. Verre pretio assecuti sunt

Usurpare, Sæpe nomen aliquod in ore habere, & sæpe nominare Cic. pro Milon. 28. Quæ cruentata antea cæde honesti atque innocentis viri silebatur, eadem nunc crebro usurpatur, posteaquam latronis & parricidæ sanguine imbuta est. Idem de Univers. 15. Fratres inter se agnatosque usurpare atque appellare videmus. Budæus.

Usurpare aliquod vocabulum, vide ex Plinio in MANTAGRA. H. St.

Usurpare barathrum. Plaut. Bacch. 1. 2. 41.

Sermonibus crebris usurpare. Cic. pro Marcel. 5. Soleo sæpe ante oculos ponere, idque libenter crebris usurpare sermonibus.

Dictum usurpare alterius. Cic. 3. de Finib. 33. Bonum autem, quod in hoc sermone toties usurpatum est, id etiam definitione explicetur. Et ad Brut. 15. Neque solum, ut Solonis dictum usurpem, qui & sapientissimus fuit ex septem, &c.

Jus usurpare, pro eo quod vulgo dicunt *Capere possessionem*. Liv. 5. 12. Non tamen ultra processum est, quam ut unus ex plebe, usurpandi juris causa, P. Licinius Trib. militum crearetur. Idem 27. 8. Nec patrum, nec avorum memoria Dialem quemquam id jus usurpavisse. i. e. Eo jure usum esse ut possessione. Budæus.

Memoriam usurpare alicujus, h. e. Mentionem facere. Cic. de Amicit 28. Quis est, qui C. Fabricii, M. Curii non cum caritate aliqua & benevolentia memoriam usurpet, quos nunquam viderit?

Nomen civitatis usurpare, i. e. Dicere se civem & agere. Cic 7. Verr. 161. Sed cum imploraret sæpius usurparetque nomen civitatis, crux, crux inquam, infelici & ærumnoso, qui nunquam istam potestatem viderat, comparabatur. Budæus.

Nomen virtutis usurpare. Cic. in Parad. 2. Nomen tantum virtutis usurpas: quid ipsa valeat, ignoras.

Nomen falsum beneficii usurpare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 5.

Officium aliquod usurpare. V. OFFICIUM.

Oratio usurpata apud Platonem. Cic. 5. Tusc. 34. Apud Platonem hæc oratio usurpata est, ut nihil præter virtutem diceretur bonum.

Otium usurpare. Tacit. 14. Ann. 55.

Pœnam aliquam usurpare in improbos. Cic. 4. in Catil. 7. Atque hoc genus pœnæ sæpe in improbos cives in hac Rep. esse usurpatum recordatur.

Usurpare oculis, pro Cernere: quemadmodum Usurpare sermone dicimus pro Commemorare, & referre. Lucret. lib. 1. 302.

— nec frigora quimus
Usurpare oculis, &c.

Ratione usurpatum. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Sensibus usurpare rem aliquam, Imaginari animo rem aliquam. Lucret. lib. 4. 972.

Et, quicunque dies multos ex ordine ludis,
Assiduas dederint operas, plerumque videmus,
Quum jam destiterint, ea sensibus usurpare.

Regionem usurpare pedibus. Plaut. Trin. 4. 2. 4.

Advenio ex Seleucia, Macedonia atque Arabia,
Quas ego, neque oculis, neque pedibus unquam usurpavi meis.

h. e. Quas nunquam adii, nec ingressus sum.

Sonitum usurpant aures meæ. Translatio. Plaut. Cas. 3. 59.

Usurpare aliquid ex alterius bonis. Cic. 7. Verr. 7. Non ut aliquid ex hujus bonis usurparet, sed ut quibus oculis cruentas cervices filii sui viderat, iisdem te condemnatum videret.

Usurpare, [παραχρῶμαι, σφετερίζομαι, ἀποχρῶμαι, ὁ ἐπὶ ἐγχρηματισμῷ λέγεται,

κλοπή, Gl. L. G. ὑφαρπάζω, G. L.] Usucapionem interrumpere. Gell. lib. 3. cap. 2. Q. quoque Mucium Jurisconsultum dicere solitum legi, non esse usurpatam mulierem, quæ quum Calend. Januariis apud virum causa matrimonii esse cœpisset, ante diem IIII Calend. Januarias sequentes usurpatum isset. Non posse impleri trinoctium, quod abesse a viro usurpandi causa ex XII Tab. deberet, quoniam tertiæ noctis posterioris sex horæ alterius anni essent, qui inciperet ex Calendis.

USURPANS, antis. Partic. Suet. Claud. cap. 25. Civitatem Romanam usurpantes securi percussit. Usurpantes, i. e. Utendo invadentes Romanorum civium nomen, qui non erant. Tacit. Agric. 7.
Vinolentiam ac libidines usurpans. Tacit. 11. Ann. 16.

USURPĀTUS, a, um. aliud Partic. Cic. 7. Verr. 125. Quid vero illa Segestanorum non solum litteris tradita, neque commemorata verbis, sed multis officiis illorum usurpata & comprobata cognatio?
Consolationes a viris sapientissimis usurpatæ. Cic. 5. Fam. 16.
Mulier una usurpata duplex cubile. Idem 9. Fam. 22. ex poeta.

USURPATIO, ōnis. f. [ἰδιοποίημα, κλέμμα, ἐξιδιοποίησις, ὑφάρπασις, Gl. L. G. συνήθεια, G. L.] Frequens usus. Cic. de Clar. Orat. 250. Qui hoc tempore ipso, quum liceat, in hoc communi nostro & quasi fatali malo, consoletur se, cum conscientia optimæ mentis, tum etiam usurpatione & renovatione doctrinæ.
Civitatis mentio & usurpatio. Cic. 7. Verr. 165. Apud te Prætorem, si non effugium, ne moram quidem mortis mentione atque usurpatione civitatis assequi potuit?
Vetustatis usurpatio. Cic. 2. de Lege Agr. 31. Sint igitur Decemviri, neque veris comitiis, hoc est populi suffragiis, neque illis ad speciem, atque ad usurpationem vetustatis, per triginta lictores, auspiciorum causa, adumbratis, constituti.
Vocis usurpatione abstinere. Liv. 27. 19.
Superba usurpatio nominum. Plin. lib. 33. cap. 2. Et divisus hic quoque ordo erat superba usurpatione nominum, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret.
Usurpatio, apud Jurisconsultos, est Usucapionis interruptio. Oratores autem Frequentem usum vocant. Hæc Paulus de usurpationibus seu usucapionibus, l. 2.

USURPĀTOR, ōris. m. [συνηθευτής, Gl. L. G.] Ammian. 26. 7. Usurpator indebitæ potestatis.

USURPĀTRIX, īcis. f. Salvian. de Gubern. Dei, 4. p. 133. Usurpatrix innocentiæ arrogantia.

USURPĀTŌRIUS, a, um. Adj. Impp. l. 8. Cod. de Excusat. Mun. Si quis usurpatoria temeritate amplius aliquid fuerit conatus exigere.

USURPABĬLIS, e. Adj. ut, Usurpabilis futurus. Tertull. adv. Marc. 2. 6.

U T P

UTPOTE, UTPŎTA, V. UT, & PUTO.

U T R

VTRIC. CORP. ARELAT. Utricularius corporis Arelatensium.

UTRICULARIUS, UTRICULUS. V. UTER, utris.

UTRINQUE, UTRO, UTROBI, UTROBIQUE, UTROQUE, UTRUBI, UTRUM. V. UTER, adj.

UTUT, V. UT.

U V A

VV. Viri. [viventes, vivi] VV. F. Viventes fecerunt.

UVA, ūvæ. f. [σταφυλή, Gl. L. G. & G. L. βότρυς, G. L.] Fructus vitis: dicta ab Uvore, ut vult Varro L. L. 4. 21. extr. Columel. lib. 3. cap. 6. Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cujus singulæ uvæ in singulis sarmentis conspiciuntur. Cic. 1. de Divin. 31. Quumque in quatuor partes vineam divisisset, tresque partes aves abdixissent; quarta parte, quæ erat reliqua in regione distributa, mirabili magnitudine uvam, ut scriptum videmus, invenit.
Terra ferax uvis. Ovid. 2. Amor. 16. 7.
Commentor uvæ Bacchus. Ovid. 3. Fast. 785.
Acerba uva. [ὄμφαξ, Gl. L. G. ὄμφαξ βότρυς, G. L.] Cic. de Senect. 53.
Agigartos [ἀγίγαρτος] uva, Quæ sine interioribus vinaceis arte nascitur.
Bumastos uva. V. BUMASTOS.
Cibaris uva. Plin. lib. 14. cap. 3.
Coloratæ uvæ. V. COLOR.
Cultæ uvæ. Ovid. 3. de Arte Am. 101.
Dactylides uva. V. DACTYLUS.
Duracina uva. V. DURACINI.
Escaria uva. Plin. lib. 14. cap. 3.
Flava uva. Stat. 5. Theb. 269.
Generosæ uvæ fertilis vinea. Ovid. Rem. Amor. 567.
Genialis consitor uvæ. Ovid. 4. Met. 14.
Gravidæ uvæ. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 466.
Helvolæ uvæ. V. HELVOLUS.
Immatura uva, [ὄμφαξ βότρυς, Gl. G. L.] Quæ & Uva acerba.
Immitis uva, Immatura.. Hor. 2. Carm. 5. 12.
Lageos uva. Virg. 2. Georg. 93.
Lanata uva. V. LANATUS.
Madentes uvæ. Claud. Cons. prob. & Olyb. 274.
Maturæ uvæ. Virg. 2. Georg. 419.
Miscellana uva, vel Miscella. V. Miscellus, in MISCEO.
Mitis uva, Matura. Virg. 1. Georg. 449.
Nigerrimæ uvæ. Catull. ad Colon. 18. 16.
Nitentibus uvis speciosa ulmus. 14. Met. 661.
Ollaris uva. V. Ollaris, in OLLA.
Passa uva. [σταφίς, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 23. cap. 12. quæ & Passa in Gloss. Græcolat. absolute.
Pensilis uva. Plaut. Pœn. 1. 2. 99.

Siquidem tu es mecum futurus pro uva passa pensilis. Uvæ sæpenumero suspenduntur ut passæ fiant: etsi alia ratio earum faciendarum est, unde illud Varronis R. R. 1. 68. pr. Pensilia, uvæ, sorba, ipsa ostendunt quando ad usum oporteat promi. Turneb. 15. 6. Hor. 2. Serm. 2. 121. V. Pensilis in PENDEO.

Peracerba gustatu uva. Cic. de Senect. 53.
Præcoquæ uvæ. V, PRÆCOQUUS.
Pubescens uva. Plin. lib. 17. cap. 12.
Purpureæ uvæ. Ovid. 13. Met. 814.
Racemiferæ uvæ. Ovid. 3. Met. 666.

Semivieta uva. Columel. lib. 10. cap. 13.
Serotina uva. V. SEROTINUS.
Similes auro uvæ. Ovid. 13. Met. 813.
Taminia uva. V. TAMINIA.
Varianæ uvæ. Columel. lib. 3. cap. 2.
Venucula, vel Venuncula uva. V. VENUNCULUS.
Augescunt uvæ. V. Augesco, in AUGEO.
Calcare uvas. V. CALCO.
Decerpere uvam. V. DECERPO.
Desecare uvam a vite. Columel. lib. 12. cap. 43.
Ducit colorem uva. Virg. 9. Ecl. 49.
Pendentes uvæ plenis vitibus. Ovid. 1. Amor. 10. 55.
Percoquit teneras mora uvas. Ovid. Rem. Amor. 83.
Proterit ulmus labens uvas. Stat. 8. Theb. 547.
Rubens uva incultis pendet sentibus. Virg. 4. Ecl. 29.
Variari incipit uva. Columel. lib. de Arbor. cap. 12.
Varians se uva. Plin. lib. 17. cap. 22.
Varia fieri incipit uva. Plin. lib. 17. cap. 22.
Veniunt illic uvæ feliciter. Virg. 1. Georg. 54. i. e. Melius proveniunt.
Vestitæ frondibus uvæ. Propert. lib. 3. 13. 31.
Uva, pro Vite aliquando ponitur. Virg. 2. Georg. 60.

Et turpes avibus prædam fert uva racemos. Servius.

Uva, etiam aliarum rerum. Plin. lib. 12. cap. 13. Amomi uva in usu est.
Uva, dicitur in apibus, quando examen congregatum ad similitudinem botri dependet. Columel. lib. 9. cap. 9. Quum agmen glomeratum in proximo frondentis arbusculæ ramo consederit, animadvertito an totum examen in speciem unius uvæ dependeat. Virg. 4. Georg. 558.

— & lentis uvam demittere ramis. Servius, Uvam demittere, in morem uvæ, id est botryonis desinere.

Uva, [σταφυλὴ αἰθρίου, κιονίς, Gl. L. G. & G. L. γαργαρεών, L. G.] appellatur in homine, Caruncula, quæ inter tonsillas ultimo palato dependet, sub qua est minor lingua, quæ dicitur epiglottis: ita dicta quod aliquando ad similitudinem uvæ intumescat, cum vehementi inflammatione ac dolore. Dicitur eadem & Columella. Plin. lib. 11. cap. 37. Tonsillæ in homine, in sue glandulæ: Quod inter eas uvæ nomine ultimo dependet palato, homini tantum est. Sub eo minor lingua epiglottis appellatur. V. Cels. lib. 8. cap. 4.
Uva, est etiam Piscis in mari vivens. Plin. lib. 32. cap. 11.

UVĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [σταφυλοφόρος] Uvas producens: ut, Glebæ uviferæ. Sil. lib. 7. 263.
Massicus uvifer. Stat. 4. Silv. 3. 64.

U V E

UVEO, ēre. Madefacere. Unde

UVENS, entis. Partic. quod idem ac Uvidus significat. ut, Uventibus oculis, Petron. cap. 115. Et Sil. lib. 7. 651.

Uventi ferrum admovit tepefacta palato. V. Drakenb. ad Sil. 3. 522.

UVĬDUS, ūvida, um. Adj. [ὑγρός] Humidum significat. Virg. 10 Ecl. 20.

Uvidus hiberna venit de glande Menalcas. Ubi Servius, Uvidus, pinguis. Et Humidum est quod extrinsecus habet aliquid humoris: Uvidum vero quod intrinsecus, unde & uvæ dictæ sunt, quod tamen plerumque confundunt poetæ. Columel. lib. 3. cap. 2. Nisi præpingui & uvida terra. Idem lib. 7. cap. 3. Ubi cæli status uvidus ventosusque est.

Bacchus uvidus. Hor. 3. Carm. 19. 17.
Gemma uvida in tenero palmite. Ovid. 3. Fast. 238.
Vestis uvida, Humore madens. Plaut. Rud. 1. 4. 31.

UVIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Catul. 64. 63.

Uvidulum a fluctu cedentem ad templa Deum, me
Sidus in antiquis Diva novum posuit.

UVESCO, ĕre. Uvidum fieri. V. UVESCO.

UVOR, ōris. m. usus est Varro 4. de L. L. 21. extr. ubi ait, Uvæ ab uvore.

V U L

VULCĀNUS, i. m. [Ἥφαιστος Gl. L. G. & G. L.] Deus antiquis putatus est, quo significatur ignis, quod canus per aëra volet. Volat enim flamma, & candida est. Hic & Mulciber appellatur, quod ferrum mulceat. Fingunt enim poetæ hunc fuisse deum, & Jovis ex Junone filium, qui faber Jovi fulmina contra Gigantes fabricarit.
Vulcani (inquit Cic. 3. de Nat. Deor. 55.) fuere complures. Primus Cælo natus, ex quo & Minerva Apollinem eum, cujus in tutela Athenas antiqui historici esse voluerunt. Secundus in Nilo natus Opas, ut Ægyptii appellant, quem custodem esse Ægypti volunt. Tertius e tertio Jove & Junone, qui Lemni fabricæ traditur præfuisse. Quartus Mænalio natus, qui tenuit insulas propter Siciliam, quæ Vulcaniæ nominabantur.
Ardens Vulcanus. Hor. 1. Carm. 4. 8.
Avidus Vulcanus. Hor. 3. Carm. 4. 59.
Lutens Vulcanus. Juven. 10. Sat. 132.
Vulcanus, pro ipso Igne aliquando ponitur, quemadmodum Pallas pro Litteris. Plaut. Amph. 1. 1. 185.

Quo ambulas tu, qui Vulcanum in cornu conclusum geris? i. e. Ignem in laterna.

Furiis immissis Vulcanus habenis. Virg. 5. Æn. 662.
Spargere Vulcanum tectis. Virg. 7. Æn. 77.
Superante Vulcano, ruinam dedit domus. Virg. 2. Æn. 312.

VULCANIUS, a, um. Adj. [Ἡφαίστειος] Virg. 10. Æn. 408.

Correptis subito mediis, extenditur una
Horrida per latos acies Vulcania campos. V. ACIES.

Ardor vulcanius. Valer. 4. Argon. 686.
Arma Vulcania, a Vulcano fabricata. Virg. 8. Æn. 535. Cic. 2. Tusc. 33. Pungit dolor, vel fodiat sane: si nudus es, da jugulum: sin tectus Vulcaniis armis, id est fortitudine, resiste.
Insulæ Vulcaniæ. V. VULCANUS.
Pestis Vulcania. Incendium. Sil. lib. 14. 423.

VULCANIA, um. n. pl. [Ἡφαίστεια, Gl. G. L.] Idem quod Vulcanalia.

VULCANĀLIS, e. Adj. ut, Flamen Vulcanalis. Varro de L. L. 4. 15.

VULCANALIA, um. n. pl. [Ἡφαίστεια] Festa Vulcano dedicata. Columel. lib. 11. cap. 3. Ceterum Augusto, circa Vulcanalia, tertia satio est.

VULGA, æ. f. Capacitas, vel sinus cum laxitate. Lucil. lib. 2. In vulgam penetrare pilosam. Varr. Sexagesi. Eo ut viaticum ex arcula adderem in vulgam. Nonius 2. 908. V. BULGA.

Vulgigo, înis. f. Herba, Aſarum dicta. Macer. 2. 24.

Vulgus, Antique Volgus, i. m. & n. [ὄχλος, πλῆθος, Gl. G L.] ſignificat Multitudinem ignobiliorem. Cic. pro Milon. 28. Quum hic inſidiator, qui iter illud ad cædem faciendam apparaſſet, cum uxore veheretur in rheda penulatus, vulgi m gno impedimento, &c.

Vulgum Accuſ. Hor. 2. Serm. 3. 63. — huic ego vulgum
Errori ſimilem cunctum inſanire docebo.

Conſilium non eſt in vulgo. Cic. pro Planc. 9. Non eſt enim conſilium in vulgo, non ratio, non diſcrimen, non diligentia, &c.

Imperitorum vulgus. Cic. 3. de Orat. 196. Illud autem ne quis admiretur, quonam modo hæc vulgus imperitorum in audiendo notet.

Servorum vulgus. Ter. And. 3. 4. 4.

Nihil eſt incertius vulgo. Cic. pro Muren. 36.

Femineum vulgus, Vulgus feminarum. Lucan. lib. 7. 39.

Humile vulgus. Plin. in præfat.

Ignobile vulgus. Virg. 1. Æn. 153.

Imperitum quibus vulgus bubalorum nomen imponit. Plin. lib. 8. cap. 15.

Incertum vulgus ſcinditur in contraria ſtudia. Virg. 2. Æn. 39.

Indoctum vulgus. Ovid. 5. Met. 308.

Iners vulgus. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 21.

Infidum vulgus. Hor. 1. Carm. 35. 25.

Inutile vulgus. Juven. 15. Sat. 126.

Leve vulgus. Ovid. 12. Met. 53.

Miſerabile vulgus. Virg. 2. Æn. 798.

Mobile. Stat. 2. Silv. 2. 123.

Mutabile. Valer. 1. Argon. 762.

Profanum vulgus. Hor. 3. Carm. 1. 1.

Rude vulgus & expers artis. Ovid. 2. Faſt. 292.

Segne vulgus. Lucan. lib. 3. 58.

Attonitum pavet vulgus. Ovid. 14. Met. 412.

Deſignari digitis vulgi. Ovid. 3. Amor. 6. 77.

Indicare aliquid in vulgus. Cic. de Univerſ. 4.

Mutatur mobile ſemper cum principe vulgus. Claud. 4. Conſ. Hon. 302.

Spernere malignum vulgus. Hor. 2. Carm. 16. 39.

Venit vox ad aures vulgi. Virg. 2. Æn. 119.

Vulgus eſſe. Salluſt. in Catil. Ceteri omnes ſtrenui, boni, nobiles atque ignobiles, vulgus fuimus, ſine gratia, ſine auctoritate.

In vulgus, crebro uſurpant veteres, pro Vulgo, Vulgariter, Promiſcue, In quosvis, ut

Commendatio in vulgus. Cic. 5. Tuſc. 103. Vide ne plus commendatio in vulgus, & hæc, quæ expetitur, gloria, moleſtiæ habeat, quam voluptatis.

Fames in vulgus inopia quæſtus, & penuria alimentorum. Tacit. 1. Hiſt. 86.

Gratus in vulgus. Tacit. 1. Ann. 28.

Retinere nomen in vulgus. Cic. 2. de Divin. 87. Fani pulchritudo & vetuſtas Prænestinarum etiam nunc retinet ſortium nomen, atque id in vulgus.

Acceptum in vulgus. V. Accipio.

Cedebant ſpolia in vulgus. Tacit. 3. Hiſt. 83.

Celebrata in vulgus Celſi laus. Tacit. 1. Hiſt. 71.

Exire hoc atque in vulgus emanare non poterit. Cic. pro Roſc. Amer. 3.

Probari in vulgus. V. Probo.

Spargere voces in vulgum. Virg 2. Æn. 99.

Fuit in vulgus adverſo rumore. Tacit. 2. Hiſt. 52.

Tribuere in vulgus. Cic. 13. Fam. 71. pr. Quia non eſt obſcura tua in me benevolentia, ſic fit ut multi per me tibi commendari velint. Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus.

Vulgus, de Ovibus dixit Virg. 3. Georg. 469.
Continuo ferro culpam compeſce, priuſquam
Dira per incautum ſerpant contagia vulgus.

Vulgo, [πανδήμως] Adverbialiter poſitum, ſignificat Paſſim, Catervatim, ut ait Servius. Virg. 4. Ecl. 25.
— Aſſyrium vulgo naſcetur amomum.

Vulgo, Paſſim. Liv. 31. 34. Adverſus quæ tela, quoſque viros pugnandum eſſet, pavidi vulgo cernebant.

Vulgo & Paſſim. Cic. pro Muren. 73. Num locum ad ſpectandum dare, aut ad prandium invitare? minime: ſed vulgo, paſſim. Quid eſt vulgo? Univerſos. [Subaudi Invitare. conf. 72.

Appellare vulgo aliquem ſuperbum. Liv. 1. 50.

Aſcribit vulgo hominum opinio ſocium me tuis laudibus. Cic. 14. Att. 19.

Audieram vulgo. Cic. 5. Verr. 62. Non mehercule, qui loquor crederem, Judices, tametſi vulgo audieram.

Colunt Saturnum vulgo maxime ad Occidentem. Cic. 3. de Nat. Deor. 114.

Dicitur vulgo, vel dici ſolet. Ter. And. 2. 5. 15. Plin. Epiſt. 168.

Exaudita vox vulgo per lucos. Virg. 1. Georg. 477.

Loquuntur vulgo. Cic. 7. Verr. 78. Cum vulgo loquerentur ſuppoſitum in ejus locum, quem pro illo probare velles.

Occidi vulgo, Publice, Paſſim. Cic. pro Roſc. Amer. 80. Ejuſmodi tempus erat, inquit, ut homines vulgo impune occiderentur.

Occupare vulgo regnum. Cæſ. 2. Bell. Gall. 1.

Oſtendere vulgo. Cic. 6. Verr. 64. Neque ponere, neque vulgo oſtendere ac proferre voluerunt.

Requirunt vulgo id homines. Liv. 1. 32.

Quæſitus vulgo, pro Spurio. Ulpianus l. ad Tertull. Sed & vulgo quæſiti admittuntur ad matris legitimam ſucceſſionem. Et l. 2. Sive juſte ſint procreati, ſiva vulgo quæſiti. Budæus.

Quæſiti vulgo dicuntur, Qui patrem demonſtrare non poſſunt, vel qui poſſunt quidem, ſed eum habent, quem habere non licet: qui & Spurii appellantur παρὰ τὸ σπορά. Hæc Modeſtinus l. 23. D. de ſtat. homin.

Vulgāris, e. Adj. [κοινός, λαϊκός, χυδαῖος, Gl. L. G. δημότης, G. L.] Quod eſt vulgi, hoc eſt vile ac commune. Cic. 2. de Invent. 112. Magna an parva; facilia, an difficilia; ſingularia ſint, an vulgaria. Hor. 2. Serm. 12. 38.
Jejunus ſtomachus raro vulgaria temnit.

Vulgare, Tritum & conſuetum. Quintil. in procem. lib. 1. Simul ne vulgarem viam ingreſſus, alienis demum veſtigiis inſiſterem.

Obſoletum & vulgare, cui Novum & inauditum opponitur. Cic. pro Quint. 56. Vulgaria & obſoleta ſunt, res autem nova & inaudita.

Vile & vulgare. Cic. pro Roſc. Amer. 71. Denique nihil tam vile, neque tam vulgare eſt, cujus partem ullam reliquerint.

Vulgare eſt, Tritum. Plin. lib. 8. cap. 2.

Artes vulgares, quæ vulgo *mechanicæ* dicuntur. Cic. pro Roſc. Amer. 134. Mitto haſce artes vulgares, coquos, piſtores, lecticarios.

Conſuetudo vulgaris. Cic. 1. de Orat. 248.

Declamatio vulgaris & pervagata. Cic. pro Planc. 48.

Fabula vulgaris. Ovid. 4. Met. 53.

Forma vulgaris, Quæ vulgo videri ſolet. Plin. lib. 10. cap. 42.

Generatio vulgaris. Plin. lib. 7. cap. 14.

Intelligentia a vulgari hæc remotiora ſunt. Cic. 2. de Invent. 67.

Notitia vulgaris. Plin. lib. 20 cap. 5.

Opinio vulgaris. Cic. 1. de Orat. 109.

Oratio ad vulgarem popularemque ſenſum accommodata. Cic. 1. de Orat. 108.

Orator vulgaris & Excellens, contraria. Cic. in Orat. 45.

Prudentia communis & vulgaris. Cic. 2. de Orat. 299.

Sermo vulgaris. Cic. 1. Acad. 5. Qui nulla arte adhibita, de rebus ante oculos poſitis; vulgari ſermone diſputant.

Via vulgaris. Quintil. in procem. lib. 1.

Commendatio non vulgaris, h. e. Non levis, non modica. Cic. 13. Fam. 15. extr. Genere novo ſum litterarum ad te uſus, ut intelligeres non vulgarem eſſe commendationem.

Genus dicendi minime vulgare. Cic. de Clar. Orat. 302.

Mulier vulgaris, Quæ vulgo ſui copiam facit. Suet. Vitell. cap. 2. V. ibi Torrent. p. 503. Vide quæ notavi in marg. Torr. de loco Ovidii, ubi pro Vulgares lego Vulgaris,
Numina vulgares Veneris celebrate puellæ. Ut ſit τῆς πανδήμου Ἀφροδίτης. H. St. Locus Ovidii infra notatur, ubi forſan v. ſeq. pro Multa, Nuda legendum eſt. Ceterum nil mutant docti, neque MSſ. verſu priore, quia nominatim Erycinam Venerem deſignat poeta.

Puellæ vulgares, Quæ proſtant. Ovid. 4. Faſt. 865.

Simplicitas vulgaris, pro Vulgi ſimplicitas. Ammian. Marcell. lib. 16. Sed ex tapete & ſiſyra, quam vulgaris ſimplicitas Suſurnam appellat. p. 132. Francſ. principio. H. St. Exſtant cap. 5. Valeſ.

Compar. Liv. 25. 17. Et ea vulgarior fama eſt. [Immo Vulgatior.

Vulgarius, a, um. Adj. Gell. 12. 10. In libris vulgariis ſcriptum eſt. Significatio vulgaria. Idem 3. 16. Sic & in aliis Gellii locis. H. St. Deſuit in Lugd. hæc dict.

Temeritas vulgaria. Afranius apud Nonium 8. 41.

Venus vulgaria. Apul. Apol. p. 281. Elmenh.

Vulgaritas, ātis. f. Vulgus. Arnob. lib. 3. adverſ. Gent. Palem, ſed non feminam illam, quam vulgaritas accipit, ſed maſculini neſcio quem generis miniſtrum Jovis.

Vulgarĭter, Adv. [πανδήμως] Idem quod Vulgo. Plin. lib. 28. cap. 14. Vituli quoque jus vulgariter datum, inter auxilia cœliacorum & diſentericorum tradunt.

Vulgariter & ambitioſe. Cic. 13. Fam. 69. Hæc ad te eo pluribus ſcripſi, ut intelligeres me non vulgariter, nec ambitioſe, ſed ut pro homine intimo, ac mihi pernecessario ſcribere. Sed in MSS. legitur Vulgare.

Vulgĭvăgus, Adj. [ἀναμιγνύμενος] pro Plebejo. Lucret. lib. 4. 1065.
Vulgivagaque vagus venere. i. e. Sectatus popularem venerem: non certæ mulieris amore captus. Budæus. Idem lib. 5. 930.
Volgivago vitam tractabam more ferarum.

Vulgo, [Φημίζω, θρυλῶ, Gl. G. L.] āre. In vulgus emittere, & quaſi multis audientibus ac non tacituris dicere, commune omnibus facere. Virg. 10. Æn. 64.
— quid me alta ſilentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?

Vulgare aliquid per. Liv. 28. 27. Non quod ego vulgari facinus per omnes velim. [i. e. Ad omnes pertinere.

In majus aliquid vulgare. Tacit. 3. Ann. 12.

Famam vulgare. Liv. 27. 34.

Laudem vulgare. Liv. 1. 10.

Librum vulgare. Quintil. in procem. lib. 1.

Rumor deinde vulgatur duas deeſſe tabulas. Liv. 3. 44.

Voce vulgari. Cic. pro Flacc. 65. Nonne hoc veſtra voce legatum eſt?

Concubitus plebis & Patrum vulgare, pro Permiſcere connubia plebejorum & Patriciorum. Liv. 4. 2. Quam enim aliam vim connubia promiſcua habere, niſi ut ferarum prope ritu vulgentur concubitus plebis Patrumque? ut qui natus ſit, ignoret cujus ſanguinis, quorum ſacrorum ſit: dimidius Patrum ſit, dimidius plebis.

Corpus ſuum vulgare dicitur meretrix. Plaut. Amph. Cui me abſente corpus vulgavit ſuum. [In ſuppoſ. puto.

Morbos vulgare. Morborum in vulgus & paſſim cauſam adferre. Liv. 3. 6.

Rem non vulgabat P. Virginius. Liv. 2. 29. i. e. Non ad omnes referebat.

Vulgari cum privatis dicitur Magiſtratus, quum ad ejus humilitatem ſe admittit. Liv. 3. 25. Nimium in ordinem ſe ipſum cogere, & vulgari cum privatis, non tam properantis abire Magiſtratu, quam viam ad continuandum Magiſtratum quærentis eſſe.

Vulgans, antis. Partic. Tacit. 4. Ann. 58. Properum finem vitæ conjectantes vulganteſque.

Talia vulgantes. Idem 13. 7.

Vulgātus, a, um. [διατεθρυλημένος, δεδημοσιευμένος, διαπεφημισμένος, Gl. L. G] Partic. ut,

Bella vulgata per orbem fama. Virg. 1. Æn. 461.

Verba vulgata. Plaut. Epid. 3. 2. 14.

Cibus vulgatus, Quo quotidie & paſſim utuntur. Plin. lib. 13. cap. 22.

Corpus vulgatum. i. e. Proſtitutum. Liv. 1. 4. Sunt, qui Laurentiam, vulgato corpore, Lupam inter paſtores vocatam putant.

Navis vulgata omnibus. Cic. de Aruſp. Reſp. 50. Quæ navis unquam in flumine publico tam vulgata omnibus, quam iſtius ætas fuit?

Fama vulgatior. Liv. 1. 7.

Senſus vulgatiſſimi. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Vulgatūrus, a, um. Partic. [φημίσων] ut, Littera vulgatura nefas. Claud. 2. in 1. Conſ. Stilich. 296.

Vulgātĭus, Adv. Compar. Ammian. 15. 3. Hæc augente vulgatius fama.

Vulgātus, ûs. m. Sidon. 8. 1. Sufficere ſuſpicabamur, ſi quid ſuperiore vulgatu protuliſſemus.

Vulgātor, ōris. m. [Φημιστής] ut, Taciti vulgator. Ovid. 3. Amor. 7. 51.

Vulnus, ĕris. n. [τραῦμα, Gl. L. G. & G. L. ἕλκος, L. G.] eſt Hians patenſque apertura corporis, ictu aliquo inflicta.

Color

Color vulneris si lividus, aut pallidus, aut varius, aut niger est, scire licet malum vulnus esse. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Glutinatio vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Impetus vulnerum. Plin. lib. 20. cap. 21.
Impetus vulnerum recentium lenire. Plin. lib. 22. cap. 22.
Inflammatio vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione adversus vulnerum inflammationem.
Oræ vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Oras vulneris leviter diducere manibus. Cels. lib. 7. cap. 19.
Clauda vulnere pars corporis. Virg. 5. Æn. 278.
Invalidus vulnere. Tacit. 1. Ann. 46.
Onustus vulneribus. Tacit. 2. Ann. 15.
Saucius vulneribus. Ovid. 12. Met. 207.
Tardus vulnere. Virg. 2. Æn. 436.
Acerbum vulnus. V. ACERBUS.
Altum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 29. De curatione gangrænæ.
Calidum vulnus. Ovid. 5. Met. 137.
Cruda vulnera. Juven. 2. Sat. 73.
Vulneribus crudis populus modo victor.
Cruenta vulnera. Cels. lib. 5. cap. 19. in initio.
Fatale vulnus. Valer. 6. Argon. 652.
Grande vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Gravia vulnera. Cels. lib. 5. cap. 29. De Leucis emplastris.
Immania vulnera. Stat. 5. Theb. 29.
Immitia vulnera. Ovid. de Nuce, 69.
Ingenti vulneri ingens quoque vulnus adjicere. Cels. lib. 7. cap. 5.
Inhonesto vulnere truncæ nares. Virg. 6. Æn. 497.
Latum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Laxum vulnus. Cels. lib. 7. cap. 5.
Letale vulnus. Virg. 11. Æn. 749.
Letiferum vulnus. Sil. lib. 10. 295.
Leve vulnus. Ovid. 3. Met. 87.
Magnum. Cels. lib. 5. cap. 26.
Malum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Mortiferum vulnus. V. MORS.
Nigra vulnera. Ovid. 1. Met. 444.
Pejus est vulnus quod etiam collisum, quam quod tantum discissum est. Cels. lib. 5. cap. 26.
Periculosa vulnera. Cels. lib. 5. cap. 26. Quæ vulnera difficilem curationem habeant.
Purum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curationibus proprie articulorum. Balneum quoque dum parum vulnus purum est, inter res infestissimas est. Nam id & humidum & sordidum reddit, ex quibus ad cancrum transitus esse consuevit.
Recentia vulnera. Plin. lib. 20. cap. 9. Cels. lib. 5. cap. 26. Pastilli ad recentia vulnera glutinanda apti.
Sanabile vulnus. Juven. 15. Sat. 34.
Senilia vulnera. Cels. lib. 5. cap. 19.
Subjecta oculis vulnera. Cels. lib. 5. cap. 26.
Tenue vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione gangrænæ.
Tolerabilius vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Tristia vulnera. Ovid. 1. Met. 57.
Trunca vulnera dejectis membris. Ovid. 3. Met. 725.
Tutissimum omnium vulnus quod in carne est: & hæc quidem loco vel pejora, vel meliora sunt. Cels. lib. 5. cap. 26.
Vehemens vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27.
Vetusta vulnera. Ovid. 4. Trist. 1. 97.
Abdidit alto nefandum ferrum vulnere. Senec. Troad. 1.
Abluere vulnera lymphis. Virg. 4. Æn. 683.
Accenditur vulnus, si parum bibitur. Cels. lib. 7. cap. 27.
Accipere vulnera. V. ACCIPIO.
Accipere vulnera tergo. Virg. 3. Æn. 242.
Arcebat exiguum stimulando vulnus. Claud. 1. in Ruff. 182.
Adfusum venenum vulneri. Tacit. 1. Ann. 10.
Adhibere medicas manus ad vulnera. Virg. 3. Georg. 455.
Adigere vulnus. V. ADIGO.
Adactum vulnus alte. Virg. 10. Æn. 850.
Adurere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. De curatione adversus rabiosi canis morsum.
Aggravantur vulnera introitu eorum, qui unquam fuerint serpentium canisve dente læsi. Plin. lib. 28. cap. 3.
Agere humorem in vulnus. Cels. lib. 7. cap. 27.
Ali vulnus non potest. Cels. lib. 7. cap. 27.
Allevantia fomenta malum vulnus. Hor. Epod. 11. 25.
Alligare vulnus. V. ALLIGO.
Ambesum corpus multo vulnere. Sen. Hippol. 12.
Ampliare vulnus. Cels. lib. 7. cap. 5. *Agrandir.*
Ancisa recenti vulnere membra. Lucret. lib. 3. 661.
Aperire vulnus. Cels. lib. 5. cap. 29. De ratione victus & notis vulnerum Idem. lib. 7. cap. 5.
Astrinxit sicca rigens vulnera sanguis. Lucan. lib. 4. 291.
Astringit & cohibet vulnera Polium, prohibetque serpere. Plin. lib. 21. cap. 20.
Cadere per mutua vulnera. Ovid. 3. Met. 123.
Circumactus in vulnus. V. CIRCUMAGO.
Claudicare ex vulnere accepto ob aliquam. Cic. 2. de Orat. 249.
Colligat vulnera bitumen cum farina hordeacea. Plin. lib. 35 cap. 15.
Concidere mutuis vulneribus. V. MUTUUM.
Confectus vulneribus. Liv. 24. 26. Tandem vulneribus confectæ virgines, quum omnia replessent sanguine, exanimes corruerunt.
Confodere aliquem vulneribus. V. CONFODIO
Conglutinantur vulnera decocto graminis. Plin. lib. 24. cap. 19.
Conglutinat vulnera holosteum. Plin. lib. 27. cap. 10.
Consumptus vulneribus. Sil. lib. 10. 286.
Conturbare prima vulnera novis plagis. Lucret. lib. 4. 1064.
Crepitant duro sub vulnere malæ. Virg. 5. Æn. 436.
Curare vulnus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Deligare vulnus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Descendit vulnus magno hiatu. Stat. 12. Theb. 340.

Detegere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. § 27. Detecto vulnere, considerandus color est.
Dirigere vulnera. Virg. 10. Æn. 140.
Divellere vulnus. Cæs. de Bell. Afric. 88.
Dare cæcum vulnus cuspide. Virg. 10. Æn. 140.
Dare certa vulnera. Ovid. 1. Met. 458.
Dare inania vulnera. Ovid. 3. Met. 83.
Durare ad vulnera. Virg. 3. Georg. 257.
Edere vulnera & conserere dextras. Stat. 1. Silv. 6. 60.
Elusa vulnera. Ovid. 12. Met. 104.
Emendantur vulnera capitis lacte muliebri. Plin. lib. 28. cap. 7.
Exanimari gravi vulnere. Cic. 2. de Finib. 97.
Excipere vulnera. V. EXCIPIO.
Exhalans crudeli vulnere vitam. Virg. 2. Æn. 561.
Exsugere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. titulo 3. Homo adhibendus est, qui vulnus exsugat.
Explet vulnera creta Eretria. Plin. lib. 35. cap. 6.
Exstinctus miserando vulnere. Stat. 5. Theb. 717.
Facere vulnera. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Fecit vulnus in vulnere. Ovid. 12. Met. 49.
Facere vulnera alicui in tergo. Ovid. 3. Met. 232.
Fervens vulnus. Ovid. 4. Met. 120.
Figere iterata vulnera. Stat. 1. Silv. 2. 84.
Fiunt vulnera morsu serpentis. Cels. lib. 5. cap. 27. in principio.
Fovere vulnus aqua calida. Cels. lib. 7. cap. 26. tit. 5.
Glutinantur vulnera candido ovi. Plin. lib. 29. cap. 3.
Habere grave vulnus. Ovid. 4. Met. 207.
Hiat vulnus abruptis venis. Stat. 2. Silv. 1. 4.
Ictus mortifero vulnere Alexander. Liv. 9. 19.
Illinunt vulneribus Polium. Plin. lib. 21. cap. 20.
Illinitur ad vulnus Teucria. Plin. lib. 26. cap. 8.
Inflammantur vulnera superventu eorum, qui pedibus iter confecerint. Plin. lib. 35. cap. 6.
Immolare aliquem vulnere. Virg. 12. Æn. 943.
Impingere vulnus. V. IMPINGO.
Implere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. Quomodo vulnus implendum sit.
Imponere stercus caprinum super vulnus. Cels. lib. 5 cap. 27. tit. 5. & tit. 8.
Imponitur vulneribus amurca in linteolis. Plin. lib. 23. cap. 3.
Imponuntur vulneribus folia lilii. Plin. lib. 21. cap. 19.
Imprimere vulnus. V. IMPRIMO.
Incidere circa vulnus scalpello. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. 3. & lib. 7. cap. 16.
Inducere cicatricem vulneribus. Cels. lib. 5. cap. 19. in princ. & cap. 26. ad finem.
Inferre vulnera alicui. V. INFERO.
Inferuntur vulnera quæ per tela. Cels. lib. 5. cap. 27. In principio.
Infestant vulnera & nimius calor, & nimium frigus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Infligere vulnus. V. INFLIGO.
Infligere alicui vulnus. Cic. 2. Philipp. 101.
Infossa cerebro vulnera. Stat. 8. Theb. 534.
Infundere vulneri acetum. Cels. lib. 5. cap. 26. in curatione adversus profusionem sanguinis, &c.
Intumescit vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Ingestis vulneribus concidit. Tacit. 3. Hist. 85. pro Inflictis.
Insequi aliquem infesto vulnere. Virg. 2. Æn. 529.
Integrare vulnera, Renovare dolorem. Stat. 5. Theb. 29.
Inurere vulnus. Cic. pro Sext.
Lædunt vulnere dracones. Ovid. 4. Met. 601.
Læsum parvo cor vulnere. Ovid. 12. Met. 421.
Lenire vulnera. Sil. lib. 17. 122.
Mederi vulneribus. V. MEDEOR.
Minitans vulnera curvata cuspide. Ovid. 2. Met. 199.
Miscent crebris vulneribus prælia. Virg. 3. Georg. 221.
Misit eum geminato vulnere ad umbras Tartareas. Ovid. 12. Met. 257.
Movere aliquem in vulnera alicujus, i. e. Instigare ut vulnus infligat ei, cui. Claud. 2. in Eutrop. 482. — & Persas in regia vulnera movit.
Mulcere vulnera. Sil. lib. 13. 455.
Novat repetitum vulnus stipite. Ovid. 12. Met. 287.
Obligare vulnus. V. OBLIGO.
Occidi vulnere. Quintil. lib. 6. cap. 1. Occisus est, utrum ferro, an igne, an veneno, uno vulnere, an pluribus.
Occidit minimo vulnere. Ovid. 6. Met. 265.
Patet vulnus. Cels. lib. 7. cap. 16.
Patens vulnus in pectore. Virg. 11. Æn. 40.
Patiens mille vulnera. Ovid. 12. Met. 171.
Passi alterna vulnera. Lucan. lib. 5. 1.
Passi Martia vulnera pugnando. Virg. 7. Æn. 182.
Penetravit vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Perire vulnere. Hor. 1. Carm. 27. 12.
Petere mortem per vulnera. Virg. 4. Georg. 218.
Poscunt medicinam vulnera. Sil. lib. 11. 166.
Pulsus pudendis vulneribus. Virg. 11. Æn. 56.
Recidendum est ense immedicabile vulnus. Ovid. 1. Met. 190.
Recrudescit vulnus. H. St.
Refricare vulnus. V. REFRICO.
Repetitum vulnus. Quintil. in Procem. lib. 6.
Resolvere vulnera. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Resolvere cæca vulnera. Stat. 5. Silv. 5. 82.
Sanare vulnera. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Satiatur largo vulnere cornus. Claud. 1. in Ruff. 355.
Scinditur novatum vulnus. Ovid. Rem. Amor. 729.
Sorbebant vasta vulnera. Lucret. lib. 5. 1289.
Siccare vulnera. Ovid. 10. Met. 187.
Strident infixum sub pectore vulnus. Virg. 4. Æn. 689.
Est vulnus quod in summa parte. Cels. lib. 5. cap. 26.
Tardatus vulnere. Ovid. 13. Met. 81.
Valet mel in eo vulnere quod Cerastes fecit. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. 8.
Victus ingenti vulnere. Virg. 10. Æn. 842.
Ulcisci sævo vulnere aliquem. Sen. Herc. fur. 12.
Urere vulnus, & Ustum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. De curatione adversus rabiosi canis morsum. Et ibidem, Vulnus quod expertum ignem non est.

Flebile venis vulnus hiat. Stat. 2 Silv. 1. 4. de morte alumni.
Evicta vulneribus ornus. Virg. 2 Æn. 630.
Scinditur odoro vulnere pinus. Stat. 6. Theb. 104.
Ferre aratri rastrorumque vulnera dicitur Tellus. Ovid. 2. Met. 286.
Vulnus per translationem accipitur & pro Angore animi, & Damno. Liv. 22. 54. Non vulnus super vulnus, sed multiplex clades, cum duobus Consulibus Consulares exercitus amissi annuntiabantur.
Sanare vulnus injuriæ. Cic. 15. Fam. 4. Huic meæ voluntati, in qua inest aliqua vis desiderii, ad sanandum vulnus injuriæ, ut faveas, fautorque sis. h. e. Injuriam vindicare. [Immo Ad solatium injuriæ.
Sanare vulnus Reip. V. Sano, in SANUS.
Sedare vulnera. Stat. 2. Silv. 1. 208.
Turbatus tristi vulnere mentis. Virg. 12, Æn. 160.
Orbitatis vulnus. Quintil. in proœm. lib. 6.
Vulnus pro Amore, & dolore. Virg. 4. Æn. 2.

At regina, gravi jamdudum saucia cura,
Vulnus alit venis, & cæco carpitur igni. i. e. Amoris dolorem ac molestiam fovet intra venas. Lucret. lib. 1. 35.

Inconsolabile vulnus mente gerit tacita, Dolorem maximum. Ovid. 5. Met. 426.
Mutua vulnera, Mutuus amor. Ovid. 14. Met. 771.
Servans æternum sub pectore vulnus. Virg. 1. Æn. 40. De præterito, dolorem dixit: de futuro, metum. Ad utrumque vulnus.
Tabescere cæco vulnere. Lucret. lib 4. 1114.
Vivit tacitum sub pectore vulnus. Virg 4. Æn 67.
Tabularum vulnera recentia, pro Lituris. Cic. 4. Verr. 104. Repente aspicimus lituras ejusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia.

VULNUSCŬLUM, i. n. dimin. Ulpian. in l. j. D. de ædilit. edi. Vulnusculum modicum.

VULNĔRĀRIUS, a, um. Adj. [τραυματικὸς] Quod ad vulnus pertinet. Plin. lib. 23. cap. 4. Vulnerariis emplastris utile.

VULNERARIUS, i. m. [χειρουργὸς] Qui vulnera sanat & curat. Plin. lib. 29. cap 1. Ob id publice vulnerarium eum tradunt fuisse vocatum, mireque gratum adventum ejus initio.

VULNĬFER, vel VULNIFĔRUS, a, um. Adj. [τραυματοποιὸς, Gl. G. L.] Prudent. Psychom. v. 173.

— vulniferos gradiens intacta per imbres.

VULNIFĬCUS, a, um. Adj. [τραυματοποιὸς] Quod vulnus infert. Virg. 8. Æn. 446.

Vulnificusque chalybs vasta fornace liquescit.

Dentes vulnifici. Sen. Hippol. 3.
Ensis vulnificus. Stat. 4. Theb. 87.
Plumbum vulnificum. Valer. 1. Argon. 420.
Sus vulnificus. Ovid. 8. Met. 359.

VULNIFĬCO, āre. ut, Aliquem vulnificare. Fortunat. Carm. 8.

VULNĔRO, [τραυματίζω, πληγόω, Gl. G. L.] āre. Vulnus infligere, Sauciare. Cæs. 1. Bell. Civil. 46. Vulnerantur amplius sexcenti.
Servi nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur. Cic. 3. Verr. 67.
Caput ense sævo vulnerat. Ovid. in Ibin, 298.
Corpus vulnerare ferro. Cic. Post red. in Senat. 6. Sanctissimum corpus, non solum tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro, confectumque vidistis.
Ferri viribus vulnerari. Cic. pro Sext. 24. Sin ad nudum vel fortissimi viri corpus accesseris, possit acie ipsa & ferri viribus vulnerari.
Bono proprio vulnerari. Ovid. 21. Epist. 38.
Fortunæ continuo ictu vulneror. Ovid. 2. de Pont. 7. 41.
Translate. ut, Vulnerare aliquem voce, Lædere, & offendere verbis. Cic. 1. in Catil. 9. Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.
Aures gravior nuntius vulnerat. Virg. 8 Æn. 583.

VULNERĀTUS, a, um. Partic. [τετραυματισμένος, Gl. G. L.] ut, Vulneratus humerum. Plin. lib. 7. cap. 28.
Mortifere vulneratus. V. Mortifere, in MORS.
Multitudine sagittarum vulneratus. Cæs. 7. Bell. Gall. 41.
Translate. ut, Naves vulneratæ. Liv. 37. 24.

VULNERATUS, i. m. [τραυματίας, Gl. L. G. & G. L.] Saucius.

VULNERATIO, ōnis. f. [τρῶσις] Cic. pro Cæcin. 47. Sin autem vim sine cæde, sine vulneratione, sine sanguine nullam intelligetis.
Translate Cic. in Pison. 47. Major hæc est vitæ, famæ, salutis suæ vulneratio.

VULNERABĬLIS, e. Adj. Vulnerans. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17. Materia acerrima & vulnerabilis.

VULPES, & antique VOLPES, is. f. [ἀλώπηξ, Gl. L. G.] Animal quadrupes maxime astutum: cujus naturam vide apud Plinium. Pers. 5. Sat. 117.

Astutam vapido servas sub pectore vulpem.

Cauta vulpes. Hor. 1. Epist. 1. 73.
Feta vulpes. Hor. 3. Carm. 27. 4.
Quam facile vulpes pirum comest. Proverbium apud Plaut. Most. 3. 1. 21. De re factu proclivi: quod nihil negotii sit vulpi dentatissimæ pirum edere. Ex Erasmo.
Animi sub vulpe latentes. Hor. in Arte Poet. 437. h. e. Sub dolo & impostuuis adulantium. Acron.
Jungere vulpes; dicitur de re absurda. Virg. 3. Ecl. 91. ['Αδύνατον.
Mutat pilum vulpes, non mores. Suet. Vesp. cap. 16.

VULPĔCŬLA, æ. f. [ἀλώπηξ, Gl. L. G.] dimin. Hor. 1. Epist. 7. 29.

Forte per angustam tenuis vulpecula rimam, &c. Bentlejus legit Nitedula.

Cic. 1. de Nat. Deor. 89. Nec unquam egressus ex insula, in qua lepusculos vulpeculasque sæpe vidisses.

VULPĪNUS, a, um. Adj. [ἀλωπέκειος] Quod ad vulpem pertinet. Suetonius, Ubi leonis pellis deficit, vulpina insuenda est. [Non videntur Tranquilli.
Lingua vulpina. Plin. lib. 28. cap. 11. Vulpinam linguam habentes in armilla, lippituros negant.
Vulpinus, [ἀλωπὸς] Astutus. Plaut. Vulpinus animus ne quid molitur mali. [Forsan ex Plauti suppositis.

VULPINĀRIS, e. Adj. ut, Amasio vulpinaris, i. e. fraudulentus. Apul. 3. Met. p. 386. Elmenh.

VULPĪNOR, [ἀλωπεκίζω] āri. Mendaciis ac fraudibus vera pervertere, sive effugere. Tractum ab interto vulpium cursu. Varro Mysteriis,

Vulpinare modo, & concursu, qualibet erras. Ex Nonio 1. 226.

VULPIO, ōnis. m. Homo vulpina indole præditus. Apul. Apol. p. 328. Elmenh. Si ex litteris tuis noscerentur, te etiam prius, quam ad eum migrasses, etiam cum matri blandirere, tamen jam tum vulpionem & impium fuisse.

VULSELLA, V. VELLO.

VULSINII, orum. m. [Οὐολσίνιοι] Tusciæ oppidum opulentissimum, totum fulmine concrematum. Plin. lib. 2. cap. 52. Hujus meminit & Strabo lib. 5.
Vulsinienses [Οὐολσίνιοι] inde dicti sunt Incolæ.

VULSĬNENSIS, vel VOLSINIENSIS, e. Adj. [Οὐολσινιέτης] ut, Vulsiniensis lacus. Columel. lib. 8. cap. 16.

VULSURA, VULSUS. V. VELLO.

VULTUR, ŭris. & VULTŬRIS, is. & VULTURIUS, i. m. [γύψ, Gl. L. G. & G. L.] Avis rapax, carnivora. A volatu tardo dicta, quod propter magnitudinem corporis tarde volet. Plaut. Truc. 2. 3. 16.

Illud est: vide jam, quasi vulturii, triduo
Prius prædivinabant, quo die esurituri sient. Ennius,
Vulturis in silvis miserum mandebat homonem. V. Plin. lib.

10. cap. 6.
Dirus vultur. Valer. 4. Argon. 69.
Edax vultur. Ovid. 2. Amor. 6. 33.
Immanis vultur obunco rostro. Virg. 6. Æn. 597.
Obscænus vultur exanima consumit corpora. Sil. lib. 13. 472.
Vulturius, per translationem, pro homine Rapace. Cic in Pison. 38. Appellatus est hic Vulturius, illius provinciæ (si diis placet) Imperator.
Togati vulturii, i. e. Forenses rabulæ. Apul. 6. Met. V. Cic. pro Sext. 71.
Vulturius, Latus unum talorum dicebatur: aliqui enim interdum fiebant, qui pro numeris effigies animalium habebant, ut vulturum aut regulorum. De vulture in talis, Plaut. Curc. 2. 3. 78. Jacit vulturios quatuor. V. ibi Taubm. p. 335. & Turneb. Advers. 5. 6.

VULTURĪNUS, a, um. Adj. [γύπινος] Quod est vulturis. Plin. lib. 10. cap. 4. Vulturinus sanguis. Sic lib. 29. cap. 6. Vulturinum fel. Et lib. 10. cap. 3. Vulturina species.

VULTUR, ŭris. m. [Οὐούλτυρ] Mons Apuliæ, in quo se dicit fuisse educatum Horatius, 3. Carm. 4. 9.

Me fabulosæ Vulture in Apulo, &c.

VULTURNUS, & antique VOLTURNUS, i. m. [Εὖρος, Gl. L. G.] Ventus ab Oriente hiberno spirans, inquit Gellius lib. 2. cap. 22. Eum plerique Græci misto nomine, quod inter Notum & Eurum sit, Εὐρόνοτον appellant. Hi sunt igitur tres venti Orientales, Aquilo, Vulturnus, Eurus: quorum medius Eurus est. Hactenus Gell. Columel. lib. 11. 2 Interdum Eurus, quem quidam Vulturnum appellant. [Cum quo facit Glossographus. V. & lib. 5. cap. 5.
Celer vulturnus. Lucan. lib. 2. 423.
Est & Vulturnus, seu Vulturnum, Campaniæ oppidum, cum fluvio ejusdem nominis, ut scribit Plin lib. 3. cap. 5. Liv. 4 37. Vulturnum Hetruscorum urbem, quæ nunc Capua est, ab Samnitibus captam. Pomponius Mela lib. 2. 4. Vulturnus: amnis: Vulturnum oppidum. Sil. lib. 8. 530. — fluctuque sonorum

Vulturnum. Nunc vulgo dicitur *Volterno*.

Trahens multam arenam sub gurgite Vulturnus. Ovid 15. Met. 715.
Volturnus, Deus Tiberinus. Varr. de L. L. 4. 5.

VOLTURNĀLIS, e. Adj ut, Flamen Volturnalis. Varro de L. L. 6. 3. Volturnalia Volturno Deo sua sacra faciebant. Paulus.

VULTUS, antique VOLTUS, ûs. m [εἶδος, ὄψις, Gl. L. G. εἶδος, πρόσωπον, G. L.] dicitur, Indicatio ipsa in homine, quæ pro motu animi in facie ostenditur ac colligitur. Plin. lib. 7. cap. 19. Socratem clarum sapientia eodem semper visum vultu, nec aut hilari magis, aut turbato. Cic. in Pison. 1. Vultus denique totus, qui sermo quidam tacitus mentis est.
Interdum etiam significat, Ipsius corporis faciem. Martial. lib. 2. 32.

Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.

Vultus, a volendo dicitur, sicut a colendo cultus, teste Valla lib. 4. cap. 23. Hinc antiquis Voltus scribebatur.
Immo, puto, aliter Valla. Verba Vallæ sunt, Facies magis ad corpus, Vultus magis ad animum refertur, atque voluntatem unde descendit. Nam Volo Supinum habet Vultum. Inde dicimus irato & mæsto vultu, potius, quam Facie: & contra Lata aut longa facie, non Vultu. &c. H. St. Ergo non aliter, puto, Valla.
Vultus & Facies hoc distant: Vultus est voluntas, quæ pro motu animi in facie ostenditur. Facies, ipsa oris species. Sallust. in Catil. cap. 15. extr. Prorsus in facie, vultuque vecordia inerat. V. plura apud Nonium 5. 21.
Vultus qui sensus animi plerumque indicant. Cic. 2. de Orat. 148.
Vultus plurimum potest. Cic. in Orat. 60. Vultus, qui secundum vocem plurimum potest, quantam affert tum dignitatem, tum venustatem? in quo cum effeceris ne quid ineptum aut vultuosum sit, tum oculorum est quædam magna moderatio.
Imago animi vultus est, indices oculi. Cic. 3. de Orat. 219.
Quidam vultu motuque corporis vasti atque agrestes. Cic. 1. de Orat. 115.
Mutabilis vultu. Hor. 2. Epist. 2. 189.
Simulacra vultus. Tacit. in vita Agric. 46
Violentia vultus. Ovid. 1. Met. 238.
Acer vultus in hostem. Hor. 1. Carm. 2. 40.
Agrestes vultus. Ovid. 9. Met. 96.
Ambiguus vultus, Quem nescias puerine sit, an puellæ. Hor. 2. Carm. 5. 24.
Benignus vultus. V. BENIGNUS.
Bonus vultus. Ovid. 8. Met. 677. in Philemonis fabula,

— super omnia vultus
Accessere boni. i. e. Hilares.

Gall. *Bon visage on monstre, Il fait bon visage a quelcun.* Vultus plurali numero, pro singulari, ex Cicer. Lamb. in Lucretium p. 16. H. St. Ad lib. 1. v. 93. Ubi duo Cic. loca adducit, alterum ex 12. ad Fam. 30. ubi Cortium V. alterum ex 2. de Orat. 148. Apud poëtas tamen frequens est hæc heterosis numeri.
Compti vultus. Claud. 2. in. Eutrop. 317.
Confusi vultus. Lucan. lib. 2. 753.

Conjux sæpe fui, confusis vultibus unda,
Credidit ora viri, Romanum amplexa cadaver.

Confce-

Consceleratus vultus. V. CONSCELERO.
Coruscus vultus. Claud. 6. Conf. Hon. 159.
Decorus vultus. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 431.
Dilecti vultus. Stat. 11. Theb. 374.
Distortus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Durus vultus, Tristis, severus. Ovid. 16. Epist. 10.

Parce precor fasso, nec duro cetera vultu
Perlege.

Erectior vultus. Quintil. lib. 11. cap. ult.
Exanimes vultus. Lucan. lib. 2. 26. Rictum lupi intelligit.
Ferini vultus. Ovid. 7. Met. 271.
Ferox vultus. Sen. Hippol. 80.
Formosi vultus. Ovid. 2. Amor. 1. 37.
Gravis, Juven. 9. Sat. 12.
Hilaris. Ovid. 5. Trist. 1. 40.
Igneus vultus. Sen. Herc. fur. 11.
Importunus vultus. Cic. Post red. in Senat. 14. Si modo vultum importunum in forum detulisset.
Infestus vultus. Lucan. lib. 5. 296.
Ingenui vultus puer. Juven. 11. Sat. 154.
Inimicus. V. INIMICUS.
Iratus. Claud. 4. Conf. Hon. 426.
Juveniles vultus. Ovid. 3. Fast. 437.
Junior vultus. Plin. lib. 20. cap. 17.
Læti vultus. Ovid. 10. Met. 5.
Loquax vultus. Ovid. 1. Amor. 4. 17.
Lubricus vultus aspici. Hor. 1. Carm. 19. 8.

Urit me Glyceræ nitor,
Splendentis Pario marmore purius:
Urit grata protervitas,
Et vultus nimium lubricus aspici.

h. e. Qui quum aspicitur lubricos in amorem sui facit juvenes. Porphyr.
Lucidi vultus Lunæ. Sen. Hippol. 4.
Lugubres vultus. Ovid. 1. Trist. 7. 23.
Mærens. Ovid. 11. Epist. 93.
Mæstus. Senec. Thyest. 6.
Minaci vultu gravis. Valer. 5. Argon. 519.
Modestus. Juven. 10. Sat. 300.
Nitidus. Ovid. 4. Trist. 3. 9.
Præclarus vultus. Lucret. lib. 4. 1027.
Projectus & degener vultus. Tacit. 3. Hist. 65.
Ridiculus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Rigidus & trux vultus. Ovid. 4. Epist. 73.
Serenus vultus, Non perturbatus. Hor. 1. Carm. 37. 26.
Severus & tristis vultus. Cic. 2. de Orat. 289.
Sidereus. Sen. OEdip. 5.
Supinus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Terribilis. Ovid. 1. Met. 265.
Torvus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Torvo vultu ferus. Hor. 1. Epist. 19. 12.
Trepidi vultus. Ovid. ad Liv. 275.
Tristis vultus. Ovid. 17. Epist. 15.
Trux vultus. Tacit. 4. Ann. 34. Et Cæsar truci vultu defensionem accipiens.
Tumidi & truces vultus. Senec. Octav. 4.
Virginei vultus. Virg. 3. Æn. 216.
Virgineas vultus in ore puerili. Ovid. 10. Met. 631.
Virilis vultus. Hor. 3. Carm. 5. 44.
Vitalis vultus. Lucret. lib. 3. 655.
Abdere vultus suos tenebris. Ovid. de Rem. Amor. 588.
Addere vultum verbis. Ovid. 5. Fast. 503.
Adhibere aliquo vultum. V. ADHIBEO.
Advertere vultus suos sacris. Ovid. 8. Met. 482.
Affulsit vultus tuus populo. Hor. 4. Carm. 5. 6.
Appellare vultu. V. APPELLO.
Arat ruga senilis jam meos vultus. Ovid. 1. de Pont. 4. 2.
Aspectans alterno vultu & hunc & illum. Ovid. 5. Met. 30.
Aspice vultus meos. Ovid. 2. Met. 92.
Aspicere aliquem molli vultu. Ovid. 10. Met 609.
Avertere vultus ab aliquo. Ovid. 14. Met. 750.
Componere feros vultus. Ovid. 13. Met. 767.
Compositus vultus. Tacit. 1. Ann. 7.
Condere vultus. Ovid. 2. Met. 330.
Confundere vultum alicujus. Ovid. 14. Met. 367.
Conjectare aliquid vultu. Tacit. 1. Ann. 12.
Consentit vultus cum oratione. V. CONSENTIO.
Convertere vultus suos in aliquem. Ovid. 4. Trist. 3. 9.
Defixus silenti vultu. Valer. 7. Argon. 407.
Defixus mæsto lumina vultu. Virg. 6. Æn. 156.
Deformat vultum macies. Virg. 4. Georg. 255.
Dejecit vultum, & demissa voce locuta est. Virg. 3. Æn. 320.
Dejectus vultus. Virg. 6. Æn. 862.
Dejectus in humum vultus, Vultus humum aspiciens. Ovid. 6. Met. 707.
Demissa vultum Dido. Virg. 1. Æn. 565.
Deposuit vultum suum in gremio. Ovid. 2. Fast. 756.
Detinere vultus alicujus. Ovid. 13. Epist. 20.
Discere vultum alicujus. Virg. 1. Æn. 755.
Dissimulare vultum. Stat. 9. Theb. 203.
Ducere vultus. V. DUCO.
Exsatiare. Stat. 8. Theb. 650.

Aspicit, & vultu non exsatiatur amato.

i. e. Vultum illius semper aspicit.
Excidit illi vultus. Ovid. 2. Met. 601.
Excipere pacato vultu aliquid. Ovid. 1. Fast. 3.
Expressi vultus per ahenea signa. Hor. 2. Epist. 1. 249.
Fecere taciti vultus convicia. Ovid. 1. Amor. 7. 21.
Ferre vultu. Tacit. 4. Hist. 85.
Figere vultus in aliquo. Virg. 12. Æn. 70.
Fingere vultum. Ovid. 4. Met. 319. V. FINGO.
Fictus & simulatus vultus. Cic. pro Cluent. 72. Recordamini faciem atque illos ejus fictos simulatosque vultus.
Flagrantes dei vultus. Virg. 1. Æn. 714.
Flectere vultum ad aliquem. Ovid. 10. Met. 235.
Fœdare serenos vultus. Virg. 2. Æn. 285.
Fœdati vultus. Ovid. 5. Met. 59. al. Laudatos.
Fusus prono super oscula vultu. Stat. 3 Silv. 3. 177.
Gerit dejectos vultus pudore. Senec. Troad. 12.
Gerere incertos vultus. Senec. Agamem. 7.
Habet pacem vultus, i. e. Præ se fert animum pacatum. Ovid. 2. Met. 858.
Hærent infixi pectore vultus. Virg. 4. Æn. 4.
Humectare vultum largo flumine. Virg. 1. Æn. 469.
Immutare vultum. V. IMMUTO.
Induere vultus severos. V. INDUO.
Infecit niveos purpura vultus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 270.
Ire modesto vultu. Ovid. 1. Amor. 4. 15.
Lacrimare durus vultus malis nescit. Sen. Herc. fur. 13.
Lavare vultum profusis lacrimis. Ovid. 9. Met. 679.
Madentes sudore vultus. Sil. lib. 12. 642.
Mutare vultum. V. MUTO.
Nutare vultus. Tacit. 3. Hist. 65.
Obducti vultus ægro luctu. Ovid. 2. Met. 329.

At pater obductos luctu miserabilis ægro
Condiderat vultus.

Pertulit intrepidos vultus ad fata novissima. Ovid. 13. Met. 478.
Prætendere vultum. Quintil. in procem. lib. 1.
Procumbere toto vultu in terram. Ovid. 14. Met. 281.
Promittere aliquid vultu. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Promittere amico vultu aliquid. Ovid. 3. Met. 257.
Referre vultum alicujus. Ovid. 13. Met. 443.
Regi alicujus vultu. Senec. de Benef. 6. 7.
Rejicere alto vultu dona alicujus. Hor. 4. Carm. 9. 42.
Renidens falsum vultu. Tacit. 4. Ann. 60.
Renidenti cohibens suspiria vultu. Valer. 4. Argon. 359.
Respice placido vultu mea munera. Ovid. 2. Fast. 17.
Ridere ficto vultu. Stat. 1. Achil. 194.
Ridere invito vultu. Hor. 3. Carm. 11. 21.
Rigabat vultum atque ora lacrimis. Virg. 9. Æn. 251.
Rogare supplice vultu aliquid. Claud. 1. in 1. Conf. Stil. 212.
Servat benignum vultum Fortuna. Hor. 1. Epist. 11. 20.
Soluto vultu galeas intrare. Stat. 5. Theb. 355.
Solvere vultum risu. Valerius Maximus lib. 4. cap. 3. de Marco Curio.
Sparsi vultus sanguine. Ovid 13. Met. 532.
Spectare iniquo vultu aliquem. Ovid. 1. de Arte Am. 313.
Esse boni vultus. Ovid. 5. Met. 501.

— quum tu, curaque levata,
Et vultus melioris eris.

V. Bonus vultus supra.
Tegere castos vultus. Ovid. 4. Met. 799.
Tegit consilium vultu. Virg. 4 Æn. 477.
Tendens ad sidera vultus. Ovid. 1. Met. 733.
Tenere immotos vultus. Ovid. 14 Met. 592.
Tenere rectos vultus in aliquem. Stat. 10. Theb. 536.
Tenuare vultum macie. Propert. lib. 4. 3. 27.
Terrere aliquem vultu. Hor. 2. Serm. 7. 44.
Territa pavido vultu. Sen. Herc. OEth. 5.
Trahere vultum & rugas cogere. Ovid. 2. Amor. 2. 33.
Velare demissos vultus. Lucan. lib. 2. 361.
Vertis vir formosus mulieres in suos vultus. Ovid. 14. Met. 327. in Pici fabula.
Salis placidi vultus. Virg. 5. Æn. 848. i. e. Maris facies.
Omniferi vultus Telluris. Ovid. 2. Met. 275.
Purpureus vultus Lunæ. Ovid. 1. Amor. 8. 12.
Vulta, neutro genere protulit Lucret. lib. 4. 1205.

— sed quos utriusque figuræ
Esse vides mistim referentes vulta parentum.

V. Non. 3. 260.

VULTICŬLUS, i. m. dimin. quo usus est Cic. 14. Att. 23. Non te Bruti nostri vulticulus ab ista oratione deterret? i. e. Vultus macie attenuatus.

VULTUŌSUS, a, um. Adj. [illegible] Quintil. lib. 11. cap. ult. Quare non immerito reprehenditur pronunciatio vultuosa, & gesticulationibus molesta, & vocis mutationibus resultans. Cic. in Orat. 60. In quo quum effeceris ne quid ineptum aut vultuosum sit, tum oculorum est quædam magna moderatio. Ineptum, h. e. Alienum a re, a persona, a causa, a loco, a tempore, a modo: sunt enim hæc diligenter oratori consideranda. Vultuosum, h. e. Vultu ipso nimis affectatum. ut si quis in tristitia plus, quam deceat, vultum contrahat: quod quidam efficere solent, ut tristiores videantur: aut in lætitia frontem nimis exporrigat. In summa Vultuosum dicitur, Quicquid est nimium & præter decorum in vultu. V. Nonius 2. 917.

VULTUOSE, Adv. Donat. in Ter. Phorm. Act. 1. Scena 1. circa finem, Hoc vultuose pronuntiandum. H. St.

VULTĬVŎLUS, i. m. Saresb. 1. 12. Vultivoli sunt, qui ad affectus hominum immutandos, in molliori materia eorum, quos pervertere nituntur, effigies exprimunt.

VULVA, antique VOLVA, æ. f. [μήτρα, Gl. L. G. & G. L.] dicitur in animalibus quod Uterus in mulieribus. Plin. lib. 11. cap. 37. Feminis eadem omnia, præterque vesicæ junctus utriculus, unde dictus uterus: quod alio nomine locos appellant: hoc in reliquis animalibus vulvam. [Ipse tamen Plinius & Celsus nominibus hisce, de feminis loquentes, promiscue utuntur.
Articuli vulvarum. Plin. lib. 20. cap. 23.
Os vulvæ. Cels. lib. 6. cap. ult. Si anus vel os vulvæ procidit.
Sinus vulvæ gemini in muliere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Callum vulvarum emollit fel capræ. Plin. lib. 20. cap. 19.
Contractio vulvæ Plin lib. 24. cap. ult.
Conversione vulvarum suffocatas excitat odore sinapi. Plin lib. 20. cap. 22.
Cruciatus vulvæ. Plin. lib 24. cap ult.
Doloribus vulvarum imponitur lac muliebre. Plin. lib. 28. cap. 7.
Dolores vulvarum tollit Melitites lapis. Plin. lib 36. cap. 19.
Dolores vulvæ sedat Chamæsyce. Plin. lib 24. cap. 15.
Duritias & conversiones vulvæ emendat pix. Plin. lib. 24. cap. 72.

Duritiem

Duritiem vulvarum emollit sevum asininum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Exanimationes vulvarum Plin lib. 32. cap. 3.
Exulcerationes vulvarum sanat serum asininum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Exulcerationibus vulvarum prodest medulla vituli. Plin. 28. 12.
Fluxionem vulvæ sistit decoctum Palmæ. Plin. lib. 23. cap. 5.
Inflammationes vulvæ. Celf. lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 26. cap. 15.
Inflationi vulvæ, fimum aprinum cum oleo illini prodest. Plin. lib. 28. cap. 19.
Morbo vulvæ strangulatas ajunt respirare capillorum muliebrium odore si crementur. Plin. lib. 28. cap. 7.
Onera vulvæ extrahit resina. Plin. lib. 24. cap. 6.
Procidentia vulvæ. Plin. lib. 23. cap. 1. & 9.
Strangulationes vulvæ Cuminum potum in vino aperit. Plin. lib. 20. cap. 15.
Strangulationes vulvæ sedat Anisum. Plin. lib. 20. cap. 17.
Strangulationibus vulvæ succurrit Crethmos. Plin. lib. 26. cap. 15.
Strangulationes vulvarum discutit Bitumen olfactum. Plin. lib. 35. cap. 15.
Strangulationes vulvæ recreat Gagates. Plin. lib. 36. cap. 19.
Strangulatus vulvæ. Plin. lib. 20. cap. 18.
Strangulatus vulvæ Peucedanum ustum recreat nidore. Plin. lib. 26. cap. 15.
Strangulatus vulvarum discutit Crocum. Plin. lib. 21. cap. 20.
Strangulatum a vulvis emendat Agaricum. Plin. lib. 26. cap. 15.
Tormenta vulvæ. Plin. lib. 20. cap. 4.
Vitia vulvæ emendat Ampelos agria. Plin. lib. 27. cap. 7.
Adjuvat vulvam pulmo leporis aridus potus. Plin. lib. 28. cap. 19.
Aperit vulvas contractas Porri succus. Plin. lib. 20. cap. 6.
Apponitur vulvæ concitatæ succus foliorum cypri. Plin. lib. 23. cap. 4.
Contineri vulvas adalligato Samio lapide tradunt. Plin. lib. 36. cap. 21.
Corrigit conversas vulvas Ruta illita in melle toto ventre & pectore. Plin. lib. 20. cap. 13. & 14.
Diluitur in vino Circea, bibiturque ad dolorem vulvæ & vitia. Plin. lib. 27. cap. 8.
Emollire vulvas. Plin. lib. 21. cap. 19. Idem lib. 24. cap. 8.
Expurgare vulvas. Plin. lib. 22. cap. 23.
Exulceratæ vulvæ medetur oleum myrteum. Plin. lib. 23. cap. 4.
Induratam vulvam aperit fel bubulum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Inflammatis contractisque vulvis admoventur strigmenta athletarum. Plin. lib. 28. cap. 4.
Juvantur vulvæ lacte equino collutæ. Plin. lib. 28. cap. 19.
Laborans volva duritie. Plin. lib. 24. cap. 6.
Laborantes vulva suffiri felle Crocodili salutare tradunt. Plin. lib. 28. cap. 8.
Mollire vulvam. Celf. lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 20. cap. 21.
Præclusa vulva. Plin. lib. 24. cap. 6.
Procidentes vulvas inhibet Aristolochia. Plin. lib. 26. cap. 15.
Procidentes vulvæ reprimuntur suffitu fimi e mare bove. Plin. lib. 28. cap. 19.
Procidentes vulvas resilire cogit Urtica. Plin. lib. 22. cap. 13.
Procidentes vulvas sistere. Plin. lib. 24. cap. 4. & 12. ad finem.
Prodest vulvis oleum Cycinum. Plin. lib. 23. cap. 4.
Subvenit strangulante vulva Cedridis odor. Plin. lib. 24. cap. 5.
Suffire vulvas pilo cervino. Plin. lib. 18. cap. 19.
Versa vulva, spiritum si inclusit, funebris est. Plin. lib. 11. cap. 37.
Vulvam ex porca in deliciis habuere aliquando Romani. Plin. lib. 11. cap. 37. Vulva ejectu partu melior, quam edito. Ejectitia vocatur illa, hæc Porcaria, primiparæ suis optima; contra effetis. A partu, præterquam eodem die suis occisæ, livida ac macra. V. STERILIS.
Ampla vulva nil pulchrius. Hor. 1. Epist. 15. 41. V. ibi Torrent.
Volva, Antiqui usurpant. Plin. lib. 22. cap. 22. Volvam enim terra ob hoc prius gignit, ipsum postea in volva, ceu in ovo est luteum. Varro 2. de R. R. cap. 1. Dicuntur agni chordi, qui post tempus nascuntur, & remanserunt in volvis intimis.
VULVŬLA, æ. f. Farciminis genus. Apic. 2. 3.

U X A

VX. Uxor.
UXAMA, æ. f. Oppidum Hispaniæ citerioris, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3.

U X E

UXELA, æ. f. [Οὔξελα] Insulæ Britanniæ urbs, ut scribit Ptolem. lib. 2. cap. 3.

U X O

UXOR, ōris. f. [γαμετὴ, Gl. L. G. & G. L. ἄλοχος, γυνὴ, L. G.] Quæ viro tradita est. Ter. Adel. 4. 7. 41. Uxor sine dote veniet? Cic. 15. Fam. 9. Quare gratum mihi feceris si uxori tuæ Juniæ, gravissimæ atque optimæ feminæ, meis verbis eris gratulatus. [In Gloss. Græcolat. Γαμετὴ, Uxor nupta, Uxor marita. Quasi videlicet Epitheto opus esset. An delendum posterius uxor, ut sint totidem synonyma? An vero Justæ uxoris periphrasis, quæ opponitur Concubinæ?
Uxor, quasi Unxor dicitur, inquit Servius in Virg. 4. Æn. 458. Mos fuerat, ut nubentes puellæ, simul quum venissent ad limen mariti, postes antequam ingrederentur, ornarent laneis vittis, & oleo ungerent. Et inde uxores dictæ sunt, quasi unxores. Plinius quoque scribit lib. 18. cap. 9. Novas nuptas lupino adipe postes inungere solitas, ne quid mali medicamenti inferretur. [V. Voss. Etym. An pro Unisors, i. e. Consors?
Duæ formæ uxoris. Cic. in Topic. 14. Genus est uxor: ejus duæ formæ, una matrumfamilias, earum, quæ in manu convenerunt; altera, earum, quæ tantummodo uxores habentur.
Beata uxor creandis pueris. Hor. 1. Epist. 2. 45.
Capacissima uxor secreti. V. CAPAX.
Feta uxor. Juven. 14. Sat. 167.
Formosa uxor. Juven. 13. Sat. 41.
Incommoda uxor & importuna. V. INCOMMODUS.
Justa uxor. I. e. Legitima, opponiturque Concubinæ. Sueton. in Vespas. cap 3. Post uxoris excessum Cænidem, Antoniæ libertam, & a manu, dilectam quondam sibi, revocavit in contubernium: habuitque etiam imperator pæne justæ uxoris loco.
Justa uxore nati. V. JUSTUS & NASCOR.
Legitima uxor. V. LEX.
Liberalis uxor. V. LIBER adjectivum.
Optima uxor. Lucret. lib. 3. 907.
Placens uxor. Hor. 2. Carm. 14. 22.
Abducere uxorem a viro. V. ABDUCO.
Abhorrere a ducenda uxore. Cic. 14. Att. 12. A ducenda uxore sic abhorret, ut libero lectulo neget esse quicquam jucundius.
Adjungere sibi uxorem. V. ADJUNGO.
Arcessere uxorem. V. ARCESSO.
Assumere uxorem. V. ASSUMO.
Commutare uxorem. V. COMMUTO.
Ducere uxorem. [γαμεῖν, Gl. G. L.] Cic. pro Sext. 6. Duxit uxorem, patre vivo, optimi & calamitosissimi viri filiam. [An Sed calamitosissimi?
Ducitur tibi uxor. Virg 8. Ecl. 29.
Facere missam uxorem. V. MITTO.
Habere uxorem. Cic. 2. de Orat. 260. Ex tui animi sententia tu uxorem habes.
Permolere alienas uxores. Hor. 1. Serm. 2. 35.
Prægnans uxor. Cic. 1. de Orat. 183. Cum paterfamilias uxorem prægnantem in provincia reliquisset, Romæque alteram duxisset, neque nuntium priori remisisset, mortuusque esset intestato, & ex utraque filius natus esset, mediocrisne res in controversiam adducta est?
Recusare uxorem grandi cum dote. Hor. 1. Serm. 4. 50.
Reddere gravidas uxores. Lucret. lib. 4. 1232
Deviæ uxores olentis mariti, Capræ. Hor. 1. Carm. 17. 7.
UXORCŬLA, æ. f. dimin. [γαμετίδιον] Plaut. Caf. 4. 4. 19.
Eja uxorcula. V. Apul. Met. lib. 9. p. 219. Elmenh.
UXORCŬLO, āre. Plaut. in Sitellitergo apud Varron. de L. L. 6. 3. Mulieres uxorculavit, ego novi scio actiosas.
UXŌRIUS, a, um. Adj. [γαμικός] Quod est uxoris, vel quod ad uxorem pertinet. Cic 3. Off. 61. In arbitrio rei uxoriæ, melius æquius.
Dos est uxoria lites. Ovid. 2. de Arte Am. 155.
Jus uxorium. Jabolenus in l. Qui concubinam. in princip. D. de legat. 3.
Levamentum uxorium. Tacit. 3. Ann. 34. Quod honestius, quam uxorium levamentum?
Bibere uxoria. Quintil. Declam. 15. de eo, cui meretrix potionem odii dederat, Felix profecto qui non nisi facultates in lupanari effudit. Tu perdis animum, ille æs: tu bibis uxoria, tu lacrimis rogas, &c.
Pependisse uxorium dicitur, qui, quod uxorem non habuerit, æs populo dedit. Festus. [Hic videtur Subst. subaudito æs.
Uxorius, [γυναικομανής, γυναικοκρατούμενος, Gl. L. G. γυναιμανής, G. L.] Qui uxori nimis inservit. Virg. 4. Æn. 266.

— tu nunc Carthaginis altæ
Fundamenta locas, pulchramque uxorius urbem
Exstruis?

Amnis uxorius. Hor. 1. Carm. 2. 20.
Imber uxorius, Lacrimæ ob mortem uxoris. Stat. 5. Silv. 1. 31.
UXŌRIŌSUS, a, um. Adj. Gloss. Lat. Gr. Uxoriosus, ὁ τὴν ἰδίαν γυναῖκα φιλῶν.

X

X

X Latinarum litterarum ultima. Quintil. 1. 4. Nostrarum ultima X, qua tamen carere potuimus, si non quæsissemus. Græcis Ξ, ξ, & Hebræorum ס Samech, ordine tam litterario, quam numerali exadversum respondet. Nam apud utrosque populos ס 60 Ξ 60 etiam repræsentat. Vasti esse soni innuit Cic. in Orat. 153. Quomodo enim vester Axilla Ala factus est, nisi fuga litteræ vastioris? Quam litteram etiam e maxillis & taxillis & vexillo & paxillo consuetudo elegans Latini sermonis evellit. [V. In his vocabulis, & paulo infra.

Liquefit X littera ab hodiernis Italis, qui pro Alexandro *Alessandro* proferunt. [Quod miror non & Gallos secutos, qui eam in multis vocabulis finalem habent, ubi vel plane non efferunt, vel instar s.

E Consonis duplicibus X, nam vel CS vel GS (vel etiam CHS) exprimit, uti liquet ex flexione Pax, pacis, Grex, gregis. Immo olim scribebatur Pacs, Gregs, idque usque ad Augusti tempora si Isidoro fides. Attamen in Columna Duilliana, quicquid de ea statuitur, legimus Exfociont pro Effugiunt. [Nisi forte ex Petri Ciacconii supplemento hæc sunt. Illud certe constat antiquiores sæpius vim & potestatem ejus usurpasse, ut in Faxo, Faxim, &c. apparet exoletis.

X transit in S, ut ξιλικα Siliqua, uti videmus SS in X mutari, ut πίσσα Pix, Ulixes idem qui Ulysses.

Transit in SC, ut ἰξὸς Viscus.

Q mutatur in X, ut Coquo, coxi.

V in X, ut Vivo: vixi. Item,

H in X, ut Veho, vexi.

X perinde fit Q, ut a Lax, Laqueus: item V, ut Nix, nivis. Videtur etiam aliquando ex φε fieri, ut νιφὰς Nix: quod & Latine fit, ut Proximus pro Propsimus; q. d. Propissimus.

S post X omitti debere contendit Priscianus, quod Græce σ non ξ ante σ scribatur, & X fit loco CS: ergo Exequor scribendum esse non Exsequor. At hinc sequeretur potius scribi debere Ecsequor, quo pacto etiam antiquitus scribebatur Ecferre. In veterum monumentis inseri S videmus etiam ubi non erat opus, ut Dixserit, Uxsor. [Sane v. g. Expolio & Exspolio etiam significatione distant. Adde nec ε litteram Græcos ξ subjungere, cum apud Latinos id perpetuum sit, ut Extendo, ἐκτείνω, & similia. Valeat igitur Prisciani ratio.

In numeris valet 10, unde in antiquis Codd. etiam pro Denario Romano ponitur. Plin. 12. 13. Mesosphærum emitur X. LX. i. e. Denariis 60. Unde fit ut numerum exprimat denarium. Vide quæ diximus in V numerus. Errat Priscianus, qui hanc causam adfert, quia ξ est decima Græcorum consona.

X. Decima, Decimus. X. E. Decimæ erogator. X. K. OCT. Decimo Kalendas Octobres. X. P. Decem pondo. X. PS. Decem passus. X V. Decem vir.

X A

Xanion, i. n. [ξάνιον] inter Instrumenta muliebria positum a Polluce lib. 10. cap. 26. [Puto a ξαίνω, Carmino.

Xanthi, ōrum. m. [Ξάνθιοι] Populi sunt in Asia: qui quum eorum urbs ab Harpago, Cyri regis præfecto, obsideretur, uxores suas ac servos una cum suppellectili in arce posuerunt, eamque igni succenderunt, deinde omnes pariter contra Harpagum irruentes, interfecti sunt, ut scribit Herodotus lib. 1.

Xantippe, es. f. [Ξανθίππη] Uxor Socratis philosophi. Morosa admodum fuisse fertur & jurgiosa: irarumque & molestiarum muliebrium per diem, perque noctem scatebat, & reliqua. V. Gell. 17. 1. & Diog. Laërt. in Socrate.

Xanthippus, i. m. [Ξάνθιππος] Lacedæmoniorum dux, arcessitus a Carthaginiensibus, contra Luctatium Consulem pugnavit. Volaterranus.

Xanthium, i. n. [ξάνθιον] Herba e lapparum genere, qua rufantur capilli. V. Plin. 24. 19. Diosc. 4. 133.

Xantho, ûs. f. [Ξανθὼ] Una fuit ex Nymphis, Oceani & Tethios filia. Virg. 4. Georg. 336.

Xanthos, i. m. [ξανθὸς] Gemma e fulvo candicans. Plin. 37. 10. Alii legunt Xanthenes.

Xanthus, i. m. [Ξάνθος] Latine Flavus dicitur, quo nomine dictus fluvius Trojanus, qui & Scamander dicitur. Nam quod in campis Trojanis proxime flumen armenta rufa & pecora leucophæa nascuntur, ideo flumen id Elienses Xanthum appellavisse dicuntur. De quo Virg. 1. Æn. 477.

> Pabula gustassent Trojæ, Xanthumque bibissent.

Fluenta Xanthi. Virg. 4. Æn. 143.

Amnis Xanthus. Hor. 4. Carm. 6. 26.

Est præterea Xanthus, Flumen & Oppidum Lyciæ, cujus quoque meminit Homerus lib. Iliad. 6. & Pompon. lib. 1. 15.

Xanthus Achillis equus nominatus fuit. Claud. 4. Cons. Hon. v. 556.

Xanthus, Antiquus rerum Lydorum scriptor. Lydusne an Sardianus fuerit, Strabo se dicit incertum habere. Suidas Lydum eum dicit e Sardibus civitate fuisse, scripsisseque historiam Lydorum libris quatuor.

Xanthus alter, Poëta melicus ponitur ab Æliano.

Xanthus ridiculus philosophus in commentitia Æsopi vita.

X E

Xĕnarchus, i. m. [Ξέναρχος] Poeta comicus, cujus fabulas commemorat thenæus.

Xenarchus alter, e Seleucia Ciliciæ, Peripateticus, docuit Alexandriæ primum, deinde Romæ, Arii philosophi, deinde Cæsaris Augusti usus amicitia, usque in honore habitus. Denique paulo ante mortem visu orbatus diem obiit. Strabo lib. 14.

Xenarchus alius Rhodius, tantæ homo bibacitatis, ut ex ea re Metreta cognominatus fuerit. Athenæus lib. 10. At Ælian. Xenagoram vocat.

Xeniades, is. m. [Ξενιάδης] Corinthius, qui cum emere vellet Diogenem Cynicum, & quid is artificii novisset, percontatus foret, Novi, inquit Diogenes, hominibus liberis imperare. Quod responsum demiratus Xeniades emit & manumisit, filiosque suos ei tradens: Accipe, inquit, liberos meos quibus imperes. Meminit Gellius lib. 2. cap. 18. & plenius Diog. Laert. in Cynici vita.

Xenion, [ξένιον] Auratum capitis ornamentum, ex Polluce 5. 16.

Xĕnium, i. n. [ξένιον] dici potest Munus hospitalitatis, i. e. munus ab hospite seu amico missum: ξένος enim hospitem significat. Unde Martial. lib. 13. in quo ejusmodi munera distichis describit, Xenia inscripsit, quod versus ipsos pro xeniis mitteret. Inquit enim, epigr. 3.

> Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello
> Constabit nummis quatuor empta tibi. &c.

Xenia dicebantur Dona, quæ post mensam hospitalem effundebantur in amicos non peregrinos. Plin. 6. Epist. 31. Summo die abeuntibus nobis (quam diligens in Cæsare humanitas!) xenia sunt missa. V. Rader. ad l. c. Martial. & Dempst. ad Rosin. Antiq. 2. 12. p. 65. [Gloss. Græcolat. Ξένιος, Hospitalis, Ξένιον, τὸ δῶρον, τὸ πεμπόμενον ξένῳ, Hospitale.

Xeniŏlum, i. n. dimin. Apul. 2. Met. p. 119. Elmenh. Commodum meridies accesserat, & mittit mihi Byrrhæna xeniola, &c.

Xenius, a, um. Adj. Xenias balneas apud Ciceronem quidam Bajas esse suspicantur: sic ab hospitibus, qui ibidem recipiebantur, Xenias, id est, hospitales fuisse cognominatas. Locus Ciceronis pro Cæl. 62. Sed ut venenum, quum a Licinio traderetur, manifesto comprehendi posset, constitui locum jussit balneas xenias, ut eo mitteret amicos, qui delitescerent. Gruter. ex Mss. leg. Senias.

Xenius [Ζεὺς ξένιος] Juppiter, Deus erat hospitalis, quem hospites invocabant siquando jura hospitalia violarentur, eum quippe vindicem sperabant. Budæus.

Xenocles, is. m. [Ξενοκλῆς] Spartanus, dux contra Persas in expeditione Agesilai. Diodorus lib. 14.

Xenocles, Carcini filius, Poeta tragicus. V. Aristoph. Ran. Schol. 86.

Xenocles, Adramyteneus, princeps Rhetorum in Asia. Cic. de Clar. Orat. 416.

Xenocrătes, is. m. [Ξενοκράτης] nomen philosophi Chalcedonii auditoris Platonis, & Polemonis præceptoris, qui in Academia Speusippo successit, & vigintiquinque annis docuit. Fuit tardus ingenio, adeo ut quum eum Plato Aristoteli compararet, hunc freno, illum calcaribus indigere diceret. Hic philosophorum severissimus exstitit. Ejus verbis tanta fides adhibebatur, ut quum injurati nullius testimonium admitteretur, huic soli injurato crederetur. Auctor Suidas, & Laërt. in ejus vita. Hunc Athenienses aliquando vendiderunt, ut ita in exsilio degens frangeretur. Obiit secundo & octogesimo ætatis suæ anno, quum noctu forte in sartaginem offendisset. Cic. 1. Att. 13. Quæ mihi res multo honorificentior visa est, quam aut illa, quam jurare tui cives Xenocratem testimonium dicentem prohibuerunt.

Xenocrates, alter philosophus, modestia nihil superiore inferior, scripsit οἰκοσκοπικὸν, id est domesticum auspicium: quando videlicet, aut mustela, aut serpens, aut his similia in domo apparent, quid portendere soleant. Suidas.

Xĕnŏdŏchium, vel Xenodocheum, i. n. Item, Xenon, ōnis. m. [ξενοδοχεῖον, ὁ ξενὼν] Leg. 33. §. 7. & Leg. 35. Cod. de episc. & clericis, &c. Gloss. Ξενοδοχεῖον, Hospitalium.

Xenodochus, i. m. [ξενοδόχος] Qui advenas inopes & debiles hospitio excipit. Leg. 33. §. 7. & Leg. 49. §. 1. Cod. Gloss. Ξενοδόχος, Hospita.

Xenodōrus, i. m. [Ξενόδωρος] Statuarius, scientia fingendi, cælandique nulli veterum postponendus. Cujus meminit Plin. 34. 7.

Xenoparăŏchus, i. m. [ξενοπάροχος] Qui hospitibus res ad victum necessarias præbet. Dig. lib. 50. t. 4. leg. 18. §. 10.

Xĕnŏphănes, is. m. [Ξενοφάνης] Philosophus Colophonius Archelai auditor, scripsit elegias & iambos contra Hesiodum & Homerum, quæ de diis dixere improbans. Auctor Laertius. Hujus meminit etiam Strabo lib. 4. de Colophone scribens. Cic. 4. Acad. 118. Xenophanes paulo etiam antiquior, unum esse omnia, neque id esse mutabile, & id esse deum.

Xenophanes, alter poeta, item iambicus, patria Lesbius. Suidas.

Xĕnŏphantus, i. m. [Ξενόφαντος] Tubicen, de quo Seneca de Ira 2. 2. extr. Militaris viri in medis pace togati aures tuba excitat, equosque castrenses erigit crepitus armorum. Alexandrum aiunt, Xenophanto canente, manum ad arma misisse.

Xenophilus, i. m. [Ξενόφιλος] Musicus, patria Chalcidensis, Pythagoricus, biennio minor quam Gorgias, qui CVII vixit annis, sed felicitate non inferior, siquidem, ut Aristoxenus ait, omnis incommodi humani expers in summo perfectissimæ doctrinæ splendore exstinctus est. Auctor Valer. Max. 8. 13. 3. ext. Felicitatis hujus Xenophili meminit & Plin. lib. 7. cap. 50.

Xenŏphon, ontis. m. [Ξενοφῶν] Grylli filius, Atheniensis, Socratis discipulus, ob eloquentiam Musa Attica vocatus: equorum, venationis, & rei familiaris in primis studiosus, ut ex ejus monumentis deprehendi potest. Venit in amicitiam Cyri minoris, cum quo militavit, ac παιδείαν ejus scripsit, non tam historiæ serviens veritati, quam ut perfectum institueret ducem, ut Cic. 2. de Orat. testatur. Quintilianus Xenophontis jucunditatem inaffectatam dixit, quam nulla affectatio consequi possit. Cum Platone simultates gessit, ut scribit Gell. lib. 14. cap. 5. &, qui pluribus persequitur hujus vitam, Laertius.

Multos ad res perutiles Xenophontis libri sunt. Cic. de Senect. 58.

Sermo dulcis Xenophontis. Cic. in Orat. 32. Ibid. 62. Xenophontis voce Musas quasi locutas ferunt.

Xenophontes, præter hunc alii tres fuere: unus Antiochenus, qui scripsit Babylonica, opus scilicet de amore. Alter Ephesius historicus. Tertius Cyprius, qui scripsit Ephesiaca, amores videlicet Cyrenes, Myrrhæ, & Adonidis. Auctor Suidas.

Xenophonthēus, vel Xenophontius, a, um. Adj. [Ξενοφώντειος] Cic. 5. Fam. 12. Gratiam illam, de qua suavissime quodam in procemio scripsisti, a qua te flecti non magis potuisse demonstras, quam Herculem Xenophontium illum a voluptate. Cic. in Brut. 132. Molli & Xenophonteo genere sermonis. i. e. Tali, quali Xenophon est usus.

Xērampĕlĭnus, a, um. Adj. [ξηραμπέλινος] ut, Xerampelinæ vestes, matronales dictæ, ab aridæ vitis colore, qui medius est inter coccum & muricem. Merola scribit Atrebaticas fuisse appellatas apud Juven. 6. 517.

Et xerampelinas veteres donaverit ipsi.

Xerantĭcus. a, um. Adj. [ξηραντικὸς] Exsiccans. Macer. 1. 88. 3. Xerantica decoctio.

Xerocollyrium, i. n. [ξηροκολλύριον] Collyrium ex aridis compositum. Marcell. Emp. cap. 8.

Xerolibya, æ. f. Africæ pars inter Ægyptum & Cyrenaicam. V. Serv. ad Virg. 4. Æn. 42. & 196.

Xērŏlŏphus, i. m. [Ξηρόλοφος] significat Tumulum aridum & siccum, ex congestis nempe lapidibus. ξηρὸς, aridus, siccus. λόφος, tumulus. Talem fuisse Byzantii constat, ubi erecta erat columna, & tripodes, quibus multa epigrammata erant inscripta. Dicunturque adhuc ejus rei non obscura superesse vestigia. Socrates auctor ecclesiasticæ historiæ lib. 7. cap. 5. sicuti & Nicephorus lib. 14. cap. 13. significat celebrem Constantinopoleos locum fuisse, quem Xerolophon appellabant, ubi & forum Arcadii erat. Meminit & Suidas. Sed optimus testis est Priscianus. Is lib. 1. cap. de Accidentibus literæ, Et epigrammata, inquit, quæ egomet legi in tripode vetustissimo Apollinis qui stat in Xerolopho Byzantii, sic scripta, &c. Rursus lib. 6. Et quod hoc verum est, ostendunt epigrammata vetustissima, quæ litteris antiquissimis scripta in multis tripodibus legi, & maxime in tripoda Apollinis, qui est Constantinopoli in loco, quem Ξηρόλοφον vocant.

Xeromyrrha, æ. f. [ξηρόμυρρα] Unguentum siccum quasi manibus confectum. Sedul. Hymn. 2. 81.

Xeromyrrham post sabbatum
Quædam vehebant corpori.

Alii leg. Xeromyrum: al. Christo myrrham. Sed ita MSS. [Alioqui commode legi posset Sero myrrham &c.

Xēron, vel Xerum, i. n. [ξηρὸν] Xera sunt Arida medicamenta, quæ pulveris in modum insperguntur. Plin. Valer. 3. 22. Alii legunt Xeria.

Xerŏphăgia, æ. f. [ξηροφαγία] Tertull. adversus Psych. cap. 1. Arguunt nos quod jejunia propria custodiamus, quod stationes plerumque in vesperam producamus, quod etiam Xerophagias observamus, siccantes cibum ab omni carne, & omni jurulentia & uvidioribus quibusque pomis, ne quid vinositatis, vel edamus, vel potemus. V. Voss. Etym. fol. 573. & de Vit. Serm. 3. 4.

Xerophthalmia, æ. f. [ξηροφθαλμία] Arida lippitudo. Cels. lib. 6. Est etiam genus aridæ lippitudinis. ξηροφθαλμίαν Græci appellant: neque tument, neque fluunt oculi, sed rubent tantum, & cum dolore quodam gravescunt, & noctu prægravi pituita inarescunt: quantoque minor generis hujus impetus, tanto finis minus expeditus est. ξηρὸς, siccus, aridus. ὀφθαλμία, lippitudo.

Xerxes, is. m. [Ξέρξης] Darii filius, maximus omnium regum Persarum fuit. Ægyptum, quæ a patre desciverat, recepit. Expeditionem etiam, quam Darius in Athenienses paraverat, quinque annorum apparatu prosequens, decies centena hominum millia traduxisse dicitur. Quem numerum, ut Valerius 9. 13. ext. itemque Herodotus testantur, de alta prospectans specula, flevisse fertur, quod post centum annos nullus superesset futurus. Hac igitur multitudine accinctus, ut omnes referunt auctores, & maria pontibus conjunxit, Athon montem continenti abscidit, vel Plinio teste lib. 4. cap. 10. victus demum a quatuor millibus apud Thermopylas, navale certamen cum Themistocle tentavit: a quo item apud Salamina superatus, turpiter cum paucis parva cymba aufugit, relicto Mardonio præfecto, qui & ipse profligatus in Bœotia fuit. Demum quum se otio socordiæque, relicta militia, tradidisset, præmium genus luxuriæ novum invenientibus proposuit, ut scribit Valerius 9. 1. ext. 3. Quamobrem a suis spretus, paucis post annis ab Artabano præfecto suo in regia interficitur, quum regnasset annis octo. V. Justin. 2. 10. &c. Lucan. 2. 672.

Xerxes præmium proposuit qui novam invenisset voluptatem. Cic. 5. Tusc. 20.

Xerxes templa Græciæ inflammavit. Cic. 2. de Legib. 20. V. loc.

Xerses idem sonat, quod Victor ac triumphator, Beroso teste. Proinde Valer. Max. 9. 5. Jam Xerses, inquit, cujus in nomine superbia & impotentia habitat, suo jure quam insolenter usus est. &c.

X I

Xiphia, vel Xīphias, æ. m. [ξιφίας ἰχθύς, Gl. G. L.] Nomen piscis, de quo Plin. 32. 2. Xiphiam, id est gladium, rostro mucronato esse, ab hoc naves perfossas mergi in Oceano ad locum Mauritaniæ, qui Cotta vocatur, non procul a Lixo flumine, Trebius Niger auctor est. Xiphias etiam Cometarum genus. V. Plin. 2. 25.

Xiphion, i. n. [ξιφίον] Herba quæ Romanis Gladiolus, vel ut Gloss. Gladiolum, dicitur, aut Segetalis. Videtur id nominis nacta, quoniam gladii speciem foliis præbeat, iridi similia erant, nisi minora & angustiora viderentur, & gladii modo mucronata nervosaque. In caulem exit cubitalem in quo purpurei flores in ordinem digesti inter se distant, semine rotundo, radice duplicis ordinis, quarum una insidet alteri, ceu pusillis bulbis, inferiore gracili, superna vero habitiore, adultiorique, in arvis maxime nascitur. Plinio 25. 11. in humidis quum primum exit, gladii præbet speciem, caule duum cubitorum, radice ad nucis avellanæ figuram fimbriata. Folium xiphio, ut Theophrastus scribit, latum ad ensis effigiem exit, unde nomen herbæ inditum.

Xiphŏīdes [ξιφοειδὲς] Græcis Ensiforme dicitur, quod ensis vel gladii speciem habet. Ita proprie χόνδρος ξιφοειδὴς vocatur ab Anatomicis cartilago imæ parti Sterni adnata, quam & Mucronatam juniores vocant. Galen. lib. de ossib. cap. 12. toti Sterno hanc appellationem tribuit, cartilaginem vero, quam diximus, Triangulam, τρίγωνον χόνδρον, vocat.

X U

Xūthus, i. m. [Ξοῦθος] Hellenis filius, qui cum Thessalia pulsus esset a fratribus, Athenas confugit, dignusque habitus est ab Erechtheo rege, cui filiam desponderet Creusam. Pausan. Achaic. pr. & Herodot. lib. 7.

Alius hoc nomine Philosophus. Aristot. Phys. 4. 9.

Xuthus Choraules, apud Plutarch. in Antonio.

X Y

Xyleos, vel Xylechios, i. f. Herba Symphoniaca. Apul. de Herb. cap. 4.

Xylinæ, ārum. f. [Ξύλιναι] Ptolemæo lib. 5. cap. 6. Ponti Cappadociæ urbs, vulgo *Sentina*.

Xylobalsămum, i. n. [ξυλοβάλσαμον] Arboris balsami materia, hoc est balsami lignum, ut inquit Dioscor. 1. 18. Columel. 12. 51.

Xylŏcinnămōmum, i. n. [ξυλοκιννάμωμον] Lignum cinnamomi. Plin. lib. 12. cap. 19. de cinnamomo, Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam: xylocinnamomum vocatur.

Xylon, i. n. [ξύλον] Frutex est exiguus laniger. Plin. lib. 19. cap. 1. Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon. V. Roell. 2. 150.

Xylīnus, a, um. Adj. [ξύλινος] ut, Lina xylina. Plin. 19. 1.

Xylothon, i. n. Herba eadem quæ Pentaphyllum. Apul. de Herb. cap. 2.

Xylophўton, i. n. Herba, quæ Latine Consolida. Idem c. 59.

Xyris, idis. f. [ξυρὶς] Herbæ nomen, quam Romani Gladiolum appellant, quidam Irim silvestrem. Folia iridi similia habet, latiora tamen & in summo acuminata: caulem ex mediis foliis exeuntem, cubitalem, satisque crassum, in quo triquetra sunt veluti siliquæ, & in triquetris illis purpureus flos; & in floris medio puniceus color. Semen in folliculis fabarum modo, rotundum, rubens, acreque. Radix illi est crebris geniculis dissecta, longa, colore rufo. Sic Dioscorid. lib. 4. cap. 24. V. Plin. 21. 20.

Xystĭlis, is. f. Meretriculæ nomen. Plaut. Pseud. 1. 2. 76.

Xystios, i. f. Gemma. Plin. 37. 9.

Xystis, is. f. [ξυστὶς] Talaris tunica & muliebris, Cælio lib. 21. cap. 18. Hanc autem ponit Pollux inter vestimenta communia virorum & mulierum lib. 7. cap. 13. Clemens vero Alexandrinus Pædagog. 2. 10. inter vestes mulieribus proprias. Nec desunt, qui dicant esse vestem subtilem, a ξύω, quod pulverem radat: aut ut alii malunt, παρὰ τὸ ξύεσθαι, quod sit veluti rasum propter tenuitatem. V. Rasus & Rallus. conf. Suid.

Xystus, i. m. & Xystum, i. n. [ξυστὸς] Vitruv. lib. 6. de Græcanicis ædificiis, Xystos Græca appellatione, porticus ampla latitudine dicitur, in qua athletæ per hiberna tempora exercentur. Nostri autem hypæthras ambulationes xysta appellant, quas Græci παραδρομίδας, dicunt. Idem lib. de palæstrarum ædificatione. Cic. 4. Acad. 9. Quum igitur pauca in xysto locuti essemus, tum eodem in spatio consedimus. Idem 1. Att. 8. Xystos igitur & Xystum significatione differunt, quum tamen ambo Græce sint idem: sed aliter Latine usurpata sunt. Plin. meminit in epistolis. Cic. de Clar. Orat. 10. Quum ambularem in xysto, & essem otiosus domi. Budæus.

Xystus violis odoratus. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum.

Xystus concisus in plurimas species, distinctus buxo. Plin. 5. Epist. 6.

Præcurrere in alium xystum. Phædr. 2. 5. 18.

Xystĭcus, a, um. Adj. [ξυστικὸς] Ad xystum pertinens. Tertull. de Pudicit. cap. 7. Spectaculum quadrigarii furoris, & gladiatorii cruoris, & scænicæ fœditatis, & xysticæ vanitatis.

Xystĭcus, i. m. [ξυστικὸς] Qui per hiemem sub tecto exercebatur. Suet. in August. cap. 45. Nec tamen eo minus xysticorum concertationes aut gladiatorum pugnas severissime semper exegit.

Xystarches, æ. m. [ξυστάρχης] Qui præerat certamini & xysto. Ammian. 21. 1. Xystarchæ similis purpurato. conf. Tertull. ad Martyr. cap. 3. [Suid. Ξυστάρχης, Γυμνασίου ἄρχων.

Y

Y Græcorum ψιλὸν, Vocalis, nostris in iis duntaxat vocibus usurpata, quæ a Græcia in Civitatem receptæ sunt. Inventa esse dicitur a Palameda cum grues acie instructa volare, & inter volandum mutatis subinde ordinibus observasset effingere Y.

Latini veteres ab hac Græcorum vocali abstinebant, uti notat Velius Longus. Dixerunt enim vel cum I, ut Silva, Silvanus; vel cum U, ut Purrhum, Fruges, i. e. Pyrrhum, Phryges. Quemadmodum quoque posteriores Latini sæpe U retinebant in iis vocabulis, quæ Græco fonte cecidere, neque in Y mutabant, uti Mus, Fuga, Cubus, Purpura, &c. Uti aliquando per O exprimebant, sicut Ancora, Mola, Nox.

Y apud Anglos solos Consonantis vice fungitur in vocabulo ineunte.

Y Littera Pythagorica. Lactant. 6. 3. Dicunt enim humanæ vitæ cursum Y litteræ similem, quod unusquisque hominum, cum primæ adolescentiæ limen attigerit, & in eum locum venerit, partes ubi se via findit in ambas, hæreat nutabundus, ac nesciat in quam se partem potius inclinet. Adde Auson. in Monosyll. de Litteris,

Pythagoræ bivium ramis patet ambiguis Y.

Et Pers. 3. Sat. 56.

Et tibi, quæ Samios deduxit littera ramos
Surgentem dextro monstravit limite callem.

Nulla vocabula habet littera Y quæ a se incipiant, quod a Græcis in initio vocis semper aspiretur. Quærendum ergo sub H.

Z

Z Græcorum ζῆτα, Hebræorum ז Zaiin. Consona duplex, valetque DS. Vide Dionys. Halic. π. συνθέσ. ὀνομάτων. Unde Æoles in originem eam resolvebant; & pro Ζεὺς dixere Δεύς. Dores tamen inverso ordine litterarum per σδ exprimebant, ut συρίσδω pro συρίζω. Ita vulgo Esdras scribitur pro Ἔζρας.

De ejus varia pronuntiatione vide Alciat. Parerg. 5. 14. Græca est & repudiata Latinis, Velio auctore. Usus illius tamen in iis tantum vocibus est, quas a Græcis in Romanas litteras convertimus, ut Zephyrus, Zona, Zelus. Unde antiqui, qui nullam peregrinam litteram adhibebant, pro ζ usurpabant simplex S. Z tamen est ubi convertebant Latini in duplex SS., ut Massa, Patrisso, Pitisso. Aliquando in D. ut ab ὄζω fit Odor. Quas liquet cognatas esse litteras, cum aliter, tum ex eo, quod in compositionem τοῦ ζ, istud D, uti diximus, ingrediatur. Ita olim, teste Prisciano, pro Mezentius dicebatur Medentius. Atque hinc etiam in Laconum dialecto duplex δδ pro ζ familiare erat, ut pro μάζα μάδδα.

In J consonam sæpiuscule mutatur, ut ζυγὸν, Jugum.

Cum G aliquam cognationem obtinet, ut liquet ex Ionum dialecto, qui φύζα pro φύγα scribebant, neque id immerito, cum ζ commutetur in γ & δ in futuris secundis verborum quartæ.

Z A

Zaba, [ζάβα] Armatura nescio quæ loricarum prope talarium, qua armatos scribit Mauricius fuisse equites Buccellarios vocatos, qui in agmine ante Imperatorem exercitus equitabant, & post sequebantur. Annotavit Turnebus. V. Cang. Gloss. inf. Græc.

Zabii, orum. m. pl. Chaldæorum Idololatrarum quoddam quasi corpus fuerunt. V. Reines. Var. Lect. 3. 2. p. 515.

Zabŏlus, i. m. [ζάβολος] pro Diabolus, pro Δια enim Æoles ζα dixere. Paulin. Carm. ad Cyther. v. 597.

Quibus peremptis interibit zabolus. V. Ambros. de fide contra Arian. cap. 6. [V. Lactant. de Mortib. persec. cap. 16. & ibi Celiar.

Zabūlos, [Ζάβουλος] Idem. V. Voss. de Vit. Serm. 3. 56. p. 643. & Suid.

Zachalius, i. m. Plin. lib. 31. cap. 10. Zachalius Babylonius in his libris, quos scripsit ad regem Mithridatem, humana gemmis attribuit fata.

Zachlas, æ. m. Ægyptius Propheta. Apul. 2. Met. p. 127. Elmenh. Sed variant codices.

Zăcynthus, i. f. [Ζάκυνθος] Græciæ insula est, Ætoliæ Propinqua, unicam habens urbem ejusdem nominis, teste Liv. lib. 26. 24. Plin. lib. 4. cap. 12. scribit sitam esse inter Samen & Achajam, oppido magnificam, & fertilitate præcipuam, & Hyrie aliquando dictam. Nunc ab incolis *Zant* vocatur. Virg. 3. Æn. 270.

Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos,

Alta Zacynthos. Ovid. 1. Epist. 87.

Zacynthīnus, vel Zacynthius, a, um. Adj. [Ζακύνθιος] Nepos in Dione cap. 3. Suorum autem e numero Zacynthinos adolescentes quosdam elegit. conf. Plaut. Merc. 5. 2. 104.

Zălătes, æ. m. Juven. 2. Sat. 164.

Armenius Zalates cunctis narratur ephebis
Mollior.

Zaleucus, i. m [Ζάλευκος] Legislator & Philosophus Locrensis, vinum ægris prohibuit injusso medici, pœna capitis indita. Auctor Ælianus Var. Hist. 2. 37. Apud Valerium Seleucus male scribebatur, de quo ab eodem narratur: quod quum ejus filius adulterii crimine damnatus secundum jus ab ipso constitutum, utroque oculo carere deberet, ac tota civitas virtuti & meritis patris crimen condonaret, ipse sibi non pepercit: sed suo prius, deinde filii oculo eruto, usum utrique videndi reliquit. Ex Valer. lib. 6. cap. 5. V. Vitam ejus apud Laert. Diog.

Zăma, æ. f. [Ζάμα] Urbs Africæ, apud quam Annibal magno prælio a Scipione victus fuit. Hanc Strabo lib. 17. Zagnam appellat. Sil. lib. 3. 261.

Et Zama & uberior Rutulorum sanguine Tapsus.

Zamia, æ. f. [ζημία] Damnum, pœna. Plaut. Aul. 2. 2. 20.

Ubi manum injicit benigne, ibi onerat aliquam zamiam. V. Salmas. not.

Zamiæ, sunt etiam Nuces pineæ. Plin. lib. 16. cap. 26.

Zamolsis, vel Zamolxis, ĭdis. m. [Ζάμολξις] Vir inter Getas natus, Pythagoræ discipulus ac servus, ad Ægyptios una cum eo penetravit, deinde eorum ritus in patriam deduxit, a suisque post mortem habitus deus, ut scribit Herodot. lib. 4. V. Suid. & Laert. in Pythag. 2.

Zanchia, sive Zanga, æ. f. Calceamenti genus ex pelle Parthica, quo Imp. Divus Claudius usus. V. Treb. Poll. in vita ejus 17.

Zanclē, es. f. [Ζάγκλη] Oppidum Achaiæ, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 5. Est & Siciliæ civitas eodem auctore lib. 3. cap. 8. condita a Messeniis, quam de suo nomine Messanam dixerunt. Zancle Siciliæ inditum nomen ajunt, quod falcis formam referat. Siculi enim Zancleu, falcem dicunt, ut meminit Thucydides lib. 6. Silius autem lib. 14. 48. nomen accepisse ait, quod Saturni falx ibi reperta fuerit. Id autem a poetis idcirco fictum tradunt, quod solum Siculum fertilissimum habeatur. Ovid. 15. Met. 296. — Zancle quoque nota fuisse
Legitur Italiæ, &c.

Zanclæus, a, um. Adj. [Ζαγκλαῖος] ut, Arena Zanclæa. Ovid. 13. Met. 729.

Charybdis Zanclæa. Ovid 4. Fast. 499.

Saxum Zanclæum in freto Siculo, dictum a Zancle propinquo Siciliæ oppido.

Zanthēnes, is. m. [ζανθηνὴς] Gemmæ species, quæ in Media nascitur. Plin. lib. 37. cap. 10.

Zaplūtus, [ζάπλουτος] pro Διάπλουτος, ut ζάθεος, pro διάθεος. Valde dives. Petron. cap. 37. Ipse nescit quid habeat, adeo zaplutus est. Al. Saplutus.

Zarātus, i. m. Magus quidam apud Medos. Plin. lib. 30. cap. 1.

Zarmizegetūsa, æ. f. [Ζαρμιζεγέθουσα] Regia Daciæ urbs, auctore Ptolemæo lib. 3. cap. 8. Ulpia Trajana deinde dicta.

Z E

Zēa, æ. f. [ζειά] Frumenti genus, quod Latini Semen a præstantia frugis appellarunt. Duo ejus genera reddidit Dioscorides lib. 2. cap. 80. alterum simplex & unius tantum grani: alterum quod dicoccon, id est gemini & duplicis grani appellant, duobus utriculis conjunctum semen habens. Plin. lib. 18. cap. 8. Qui zea utuntur, non habent far. Est & hæc Italiæ, in Campania maxime, Semenque appellatur. Hoc habet nomen res præclara: propter quam Homerus ζείδωρος ἄρουρα dixit: non, ut aliqui arbitrantur, quoniam vitam donaret. Ibidem cap. 24. Serere in jugero temperati soli justum est tritici aut siliginis modios quinque, farris aut seminis (quod frumenti genus ita appellamus) decem, hordei sex.

Zea, Rosmarini species. Apul. de Herb. cap. 79.

Zēlo, āre. & Zelor, [ζηλόω] āri. significat Æmulari, Cupide aliquid imitari, Vehementer amare, adeo ut nullam in partem amoris admitti patiamur: significat etiam Invidere. Usus est Tertull. contra Marc. 4. & Vulg. Interp. Psalm. 72. 3.

Zelātor, ōris. m. Zelotes. Ambros. in Psalm. 51. 15. Ille magnus fidei zelator, qui iniquos docet.

Zelōtes, æ. m. [ζηλωτής] Æmulus, Æmulator, in Gloss. Græcolat. dicitur: Amator. qui nullum in amore fert rivalem. Vulg. Interpr. Exod. cap. 20. 5. Dominus Deus tuus, fortis, zelotes. V. Tertull. adv. Marc. 1. 28.

Zalōtȳpus, i. m. [ζηλότυπος] Zelator, sive æmulator formæ dicitur. In Gloss. Græcolat. Pellicator, Pellex. Nam ζῆλος æmulatio est, τύπος forma. Qui igitur ita amat ut sollicitus sit ne quis amore suo perfruatur, Zelotypus est. Juven. 5. Sat. 45. — quas in vaginæ fronte solebat
Ponere zelotypo juvenis prælatus Hiarbæ. Quintil. lib 4. cap. 2. Nam quid exponet, quæ zelotypum malæ tractationis accusat?

Ex Perotto hæc omnia p. 98. sed male. Nam τύπος, non est Forma in ea significatione, qua Formam vocamus pulchritudinis. H. St. V. Voss. Etymol.

Zalotȳpa, æ. f. Idem de sexu sequiore. Petron. cap. 6. Noli zelotypa esse. Et Juven. 6. Sat. 277.

Si tibi zelotypæ retegantur scrinia mœchæ.

Zalotypia, æ. f. [ζηλοτυπία] V. Zelus. Plin. lib. 25. cap. 7. Nymphæa nata traditur, Nympha zelotypia erga Herculem mortua. Cic. 4. Tusc 18. Obtrectatio autem est ea, quam intelligi zelotypiam volo, ægritudo ex eo, quod alter quoque potiatur eo quod, ipse concupiveris. [Sic lego, pro Concupiverit.

Offensio nata a zelotypia. Cic. 10. Att. 8. Judicabam duriores partes mihi impositas esse ab offensione nostra, quæ magis a ζηλοτυπία mea, quam ab injuria tua nata est.

Pro Zelorypia Propert. videtur Invidiam dicere. H. St. V. lib. 1. Eleg. 12. v. 9 & Eleg. 16. extr. & 2. 13. 67. & 19. 74. & 20. 15.

Zelīvĭra, æ. f. Idem quod Zelotypa. Tertull. Exhort. ad Castit. cap. 9. Omnis mulier zelivira est, quamdiu aliena.

Zēlus, i. m. [ζῆλος Gl. G. L] Æmulatio, Pellicatus. Pellicatio in Gloss. Græcolat. Ζηλοτυπία, Pellicatus, Pellicatio. Vulg. Interpr. Joh. cap. 2. 7. Zelus domus tuæ comedit me. V. Vitruv. præf. lib. 7.

Zema, æ. f. Vas coquinarium. Apic. 8. 1. Sed Humelbergius Zyma legendum putat.

Zēno, ōnis. m. [Ζήνων] Philosophus, ex Cittio oppido Cypri, unde Cittieus dictus, Stoicorum sectæ conditor, ut inquit Cic. pro Muren. 61. tanto in honore apud Athenienses habitus, ut apud eum claves urbis deponerent, ornarentque ipsum aurea corona & imagine ærea. Decessit nonagesimo ætatis suæ anno, sine morbo. Nam (ut ferunt) quum abiret ex schola, lapidem offendens, digitum perfregit: manu vero terram feriens, illud ait, Ex Niobe

Ἔρχομαι, τί μ' αὔεις; i. e. Venio, quid me vocas? Et continuo se strangulans interiit. [Laërt. ἀποπνίξας ἑαυτόν. i. e. Intercluso, vel potius Retento spiritu, suffocatus obiit. Quo genere mortis & Cynicorum coryphæum obiisse docet lib. 6. Segm. 77.

Zeno inventor & princeps Stoicorum fuit. Cic. 4. Acad. 131.

Zeno in una virtute positam beatam vitam putat. Cic. 4. Acad. 131.

Zeno Eleates, Parmenidis auditor, (simul cum Perdica) & in philosophia & in administranda Republica clarissimus, teste Suida. Hunc inventorem dialectices fuisse, sicut Empedoclem rhetorices, Aristoteles est auctor. Hujus celebratissima fuit in perferendis cruciatibus patientia. Qui cum adolescentes nobilissimos cupiditate liberandæ patriæ inflammasset contra Nearchum tyrannum, facto indicio, comprehensus traditusque est tortoribus torquendus. Qui cum laceraretur, ut conscios conjurationis nominaret, neminem illorum nominavit, sed amicos intimosque tyranni participes conjurationis esse dixit. Deinde quum quidpiam se in aurem tyranni loqui velle significasset, eam mordicus correptam non ante dimisit, quam rapta aure populatum caput reliquisset. Sed quum complices conjurationis proferre cogeretur, concisam dentibus linguam in os tyranni exspuit. Quo facto cives tyrannum lapidaverunt.

Fuit & alius Zeno philosophus Epicureus, Ciceronis synchronos, id est contemporaneus, de quo idem Cic. 2. de Finib. 17. meminit, & eum cum Attico frequenter audivisse Epicuri sententias explicantem.

Plures apud Laërt. & Suid. V.

ZENOBIA, æ. f. [Ζηνοβία] ut ex Pollione refert Volaterranus, regina Palmireorum: post Odenati viri mortem, in Syria Romanum rexit imperium: ponicurque inter XXX tyrannos, qui tempore Gallieni orbem usurpaverunt. Superata tandem ab Aureliano, ac in triumpho ducta fuit, ejusque principis clementia Tibure honeste degens mortem obiit. Hæc ea castitate dicitur fuisse, ut ne cum viro suo nisi prolis gratia congrederetur. Regali alioquin pompa, Persarum fere modo adorabatur: ad conciones galeata procedebat cum limbo purpureo gemmis dependentibus, voce clara, moribus severis. Græci Ægyptiique sermonis peritissima, Latini non ignara. Orientalem Alexandrinamque historiam in epitomen redegit. Herenoianum & Timolaum filios litteris erudiit. De quorum exitu nescitur, an interierint morbo, an ab Aureliano fuerint interfecti. Ex Treb. Poll.

ZENŎDŎTUS, i. m. [Ζηνόδοτος] Grammaticus, vixit temporibus Ptolemæi primi, cujus etiam filios erudiit, ac præfuit Alexandrinæ bibliothecæ: primus quoque Homeri libros correxit, ac in ordinem redegit. Suidas.
Zenodotus alter, Alexandrinus, grammaticus & ipse, teste Suida. Scripsit adversus Platonem, de Diis, de Homerica consuetudine, solutiones Homericarum dubitationum, item in Hesiodi Theogoniam, & alia. V. Voss. de Hist. Græc. 1. 11. p. 71.
Zenodotus alter Sophista, sub Adriano principe docuit Romæ, scripsitque Epitomen proverbiorum Didymi: convertit in Græcum sermonem historiam Sallustii, præterea Genethliacon in Adrianum & alia. Suidas. Alii Zenobium vocant.

ZEPHȲRIUM, i. n. [Ζεφύριον] Locrorum promontorium in Italia, a quo Locri Epizephyrii dicti, in extimo ejus agri jugo siti, juxta Heracleam & Crotonem. Plin. lib. 3. cap. 5. Strabo lib 6. Locri agri promontorium offertur, quod Zephyrium appellatur, portum habens venientibus ab Occasu ventis commodum, qua ex causa & nomen assequitur. Deinceps Locri Epizephyrii urbs insignis.

ZEPHȲRUS, i. m. [Ζέφυρος] Græcis dicitur ventus, quem Latini, teste etiam Gloss. Græcolat. Favonium nominant. Is adversus Eurum flat, ut scribit Gell. lib. 2. cap. 25. Plin. lib. 18. cap. 34. Ipse leniter pluvius, tamen est siccior Favonius, ex adverso ejus ab Æquinoctiali occasu, Zephyrus a Græcis nominatus. Hæc ille. Zephyrus ineunte vere flare incipit: &, ut auctor Varro lib. 1. de R. R. 7. Idibus Febr. Hor. 1. Carm. 4. 1.
Solvitur acris hiems grata vice veris & Favoni. Virg. 1. Georg. 44.
Vere novo, gelidus canis quum montibus humor
Liquitur, & Zephyro putris se gleba resolvit. ζωὴ vita, φέρω ferens. Hinc Zephyrus dictus, quasi vitam ferens. V. Voss. Etymol. Vernum enim tempus flante Zephyro incipit, quando herbarum est creatio. Lucret. lib. 1. 11.
— genitabilis aura Favoni. V. FAVONIUS.
Auræ tepentes Zephyri. Virg. 2. Georg. 339.
Flamina nova Zephyri. Sil. lib. 16. 365.
Felices Zephyri. Virg. 3. Æn. 120.
Levis Zephyrus. Ovid. 1. Amor. 7. 55.
Modici Zephyri, Modice spirantes. Ovid. 15. Met. 700.
Placidi Zephyri. Ovid. 1. Met. 107.
Secundi spirant Zephyri. Virg. 4. Æn. 562.
Surgens Zephyrus. Virg. 3. Georg. 273.
Tepente Zephyro victa nix. Ovid. 2. Fast. 220.
Minuunt frigora Zephyri. Ovid 3. Trist. 12. 1.
Mulcent flores Zephyri. Ovid. 1. Met. 108.
Posuere Zephyri, i. e. Desiere spirare. Virg. 10. Æn. 103.
Venit aura mitior a Zephyris. Ovid. 2. Fast. 148.

ZEPHYRIUS, a, um. Adj. [Ζεφύρειος] ut, Zephyria ova, Quæ sunt sterilia. Plin. lib. 10. cap. 60. Quidam & vento putant ea generari: qua de causa etiam Zephyria appellantur, quæ alii cynosura dixere. V. URINUM Ovum.

ZEPHYRĪTIS, idis. f. [Ζεφυρῖτις] patronym. quo nomine dicta est Chloris, seu Flora dea Zephyri filia, a Catullo, de Coma Berenicis 64. 57.

ZERCON, ōnis. m. [Ζέρκων] Scytha, Maurusius genere, brevis, gibbosus, distortis pedibus, naribus ita depressis, ut nasus vix appareret. V. Suidam.

ZERNA, æ. f. Impetigo. ut, Zernas tollere. Priscian. de Diæta cap. 14.

ZEROS, i. m. Gemma similis iridi aspectu. Plin. lib. 37. cap. 9.

ZĒRYNTHUS, i. f. [Ζήρυνθος] Urbs & antrum Hecate sacrum in Thracia.

ZERYNTHIUS, a, um. Adj. [Ζηρύνθιος] ut, Litora Zerynthia. Ovid. 1. Trist. 10. 19.

ZĒTA, æ. f. [ζῆτα] pro Nomine loci, vel Bibliotheca quidam legunt apud Plin. Ep. 2. 17. Hinc turris, sub qua zetæ duæ. Quum ex veterum exemplarium fide legi debeat Diætæ. Tametsi apud Lampridium in Heliogabalo Zeta legatur, teste Budæo, in hæc verba, (cap. 31.) Odores Indicos sine carbonibus ad vaporandas zetas jubebat incendi. V. DIÆTA. Hermolaus Barbarus, Zeta & Zetecula, inquit, Plinio Cæcilio in epistolis, erat locus capax unius lecti, cum sellis duabus: qui velis obductis & reductis modo adjicitur cubiculo, modo aufertur. Nomen, quoniam tribus e partibus fenestras & prospectus habeat, atque solem multipliciter accipiat, quasi ἀπὸ τοῦ ζεῖν, quod est, fervere, quando & heliocaminus in ipsa zeta ponitur, hoc est, vaporarium quoddam solare, non ad ignis usum, sed ad solis. Vel ἀπὸ τοῦ ζῆν, quod in ea commodissime vivatur, ut quam delicias & amores suos vocet idem Cæcil. lib. 2. ad Gallum, epist. 17. & lib. 5. ad Apollinarem, epistola sexta, sicut a conversatione victuque diæta. Hactenus Hermolaus: cujus sententiam fortiter tuetur adversus calumniatores Cælius Rhodiginus lib. 12. cap. 18. Vide Beroald. in Sueton. fol. 186. qui putat legi Zeta, pro Diæta apud Plin. H. Sr. V. & not. Varior.

ZETARIUS, i. m. Minister diætæ serviens. Paul. lib. 3. Sentent. tit. 6.

ZĒTHES, æ. m. [Ζήτης] & Calais, Boreæ Thraciæ regis filii & Orithyiæ, alati juvenes, cum Argonautis profecti a quibus ad pellendas Harpyias missi sunt, ut scribit Servius. Ovid. 6. Met. 716.
Implumes Calaisque puer, Zethesque fuerunt. In quem locum sic Lactantius, Zethes legendum est, non Zethus: ut fere in exemplaribus est depravatum. Alii Zetes legunt. V. CALAIS.

ZĒTHUS, i. m. [Ζῆθος] Jovis filius ex Antiopa: Amphionis frater. De quo Cic. 2. de Orat. 155. Miror cur philosophiæ, sicut Zethus ille Pacuvianus, prope bellum indixeris. Hor. 1. Epist. 19. 42.
Durus Zethus. Propert. lib. 3. 15. (Al. 15.) 29.

ZĒTUS, i. m. Mathematicus, de quo Sidon. Apollin. 4. Epist. 3. Nonquam investigare destituit cum Thalete tempora, cum Atlante sidera, cum Zeto pondera, &c.

ZEUGITES, æ. m. Zeugitæ pl. Calamorum genus. Plin. lib. 11. cap. 12. & lib. 16. cap. 36.

ZEUGMA, ătis. n. [ζεῦγμα] Latine Connexio, sive adjunctio dicitur. Figura Grammatica, quum plures sensus uno connectuntur verbo. Quod tribus modis fit. Aut præposito verbo, ad quod reliqua respiciant: ut, Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. Aut verbo postposito: ut, Neque is es, Catilina, ut te aut pudor a turpitudine, aut metus a periculo, aut ratio a furore revocarit. Aut in medio sensuum posito verbo: ut, Trojugena interpres divûm.

ZEUGMA, [Ζεῦγμα] Daciæ urbs. Ptolemæo lib. 3. cap. 8. Vulgo *Clausenburg*.
Alia ejusdem nominis urbs Cœlesyriæ ad Euphratem. Stat. 3. Silv. 2. 137.
Antiquæ Babylonis opes, & Zeugma Latinæ
Pacis iter. V. Flor. 3. 11. 4. & Geogr.

ZĔUS, i. m. [ζεῦς] Piscis, qui & Faber Gadibus appellatus est. Plin. lib. 9. cap. 18. Et lib. 32. cap. 11. Columel. lib. 8 cap. 16. Ut Atlantico faber, qui & in nostro Gadium municipio generosissimis piscibus adnumeratur, eumque prisca consuetudine zeum appellamus.

ZEUXIPPUS, i. m. [Ζεύξιππος] Sicyoniorum rex, successor Pelasgi.
Zeuxippus etiam Macedoniæ ac Thraciæ præfectus.

ZEUXIS, is. m. [Ζεῦξις] Heracleotes pictor sua ætate maximus. Hic teste Plin. lib. 35. cap. 9. opes tantas acquisivit, ut in ostentatione earum Olympiæ aureis litteris in palliorum tesseris intextum nomen suum ostentarit. Postea donare opera sua instituit, quod ea nullo satis digno pretio permutari posse diceret. Æquales ejus & æmuli fuere Timanthes, Androcydes, Eupompus, & Parrhasius, cum quo descendisse in certamen traditur, ut in ea dictione legere potes. Idem eodem teste, cap. 10. supradicti libri, fertur pinxisse puerum uvas ferentem, ad quas quum advolarent aves, eadem ingenuitate processit iratus operi: & dixit, Uvas melius pinxi quam puerum: nam si & hoc consummassem, aves timere debuerant. Hujus meminit Cic. 2. de Invent. 3.
Zeuxis Helenam adeo pulchram pinxit, ut ex ea quæstum magnum faceret, pretio accepto ab his, qui eam visere cupiebant. Itaque Græci lepido cavillo eam Helenam meretricem vocitabant, quod ex ejus lenocinio quæstum faceret. Auctor Ælianus de Varia historia 4. 12.

Z I

ZIGIR, iris. n. [ζίγιρ] Casiæ genus. Diosc. 1. 2.

ZIMPIBERI, Idem quod Zingiberi, apud Plin. lib. 12. cap. 7.

ZINGĬBER, ĕris. n. vel ZINGIBERI vel ZINGIBERIS, eos. f. [ζιγγίβερις] Genus aromatis. Dioscorides lib. 2. cap. 149. Zingiberis diversa a pipere & sui generis planta est. Plurimum in Troglodytica, & Arabia nascitur: fronde ejus ad multa, & in quibus nos ruta, utuntur, pulmentis potionibusque eam miscentes. Habet zingiber, parvas radices quadrati odorati junci forma, albescentes, odoratas, sapore piperis. Suid. ζιγγίβερις.

ZINZĬBŬLO, āre. Auctor Philomelæ v. 43.
Regulus atque Merops & rubro pectore Progne
Consimili modulo zinzibulare sciunt.

ZIRBUS, i. m. vel ZIRBUM, i. n. Omentum. Apic. 8. 6. Intestina super hœdum componis in zirbo.

ZIZANIA, ōrum. n. pl. [ζιζάνια] vel ZIZANIUM, i. n. [ζιζάνιον, Gl. G. L.] V. LOLIUM, & Vulg. Interpr. Matth. cap. 13. 38.

ZĪZĬPHA, vel potius, ZIZYPHA, orum. n. pl. [ζίζυφα] Sex. Papinius (teste Plin. 15. 14.) ex Africa novissimis Augusti temporibus primus invexit, in castris sata, & aggeribus præcipue decora: baccis similiora quam malis, & in tecta jam silvæ ascendunt, flore oleæ, sed odorato magis: baccis cornis simile pomum, quo amplius & maturius, eo innocentius. Duplex zizyphi genus, ut Columellæ 9. 4. placet, rutilum & candidum: nam & rutilam & albam zizyphum probatissimum ad apum pastiones tradit, arbor malorum generis. Officinis omnibus *Jujuba* dicta. Zizypha grano feruntur. Ruell. ex Plin. l. c.

ZIZYPHUS, i. f. [ζίζυφος] ipsa arbor Zizypha proferens. V. dict. super.

ZMILAMPIS, is. Gemma, quæ in Euphrate nascitur. Plin. lib. 37. cap. 10. Zmilantis dicitur a Solin. cap. 37.

ZMILUS, i. m. Architectus Lemnii Labyrinthi. Plin. 36. 13.

Z O

ZŌDIĂCUS, i. m. [ζωδιακός] dici potest Animalis, ab effigie animalium. Nam sphæræ circulus est major, obliquus æquinoctialem in partes æquales secans: cujus una medietas ad Septemtrionem, reliqua ad Austrum declinat, in quo duodecim signa sunt in formam animalium figurata, ut Aries, Taurus, &c. Græce enim ζῶα, animalia dicuntur.
Vim quandam esse ajunt signifero in orbe, qui Græce ζωδιακὸς dicitur. Cic. 2. de Divin. 89. [Nomen habet a Signis cælestibus, quæ Græci ζώδια appellant. Gloss. Græcolat. ζώδιον, Sigillum, Signum, ζωδιωτὸς, Sigillatum, ζωδιοφόρος, Signifer. Quod ejusdem circuli apud Latinos nomen. V. suo loco.

ZODIACTEUS, a, um. Ad Zodiacum pertinens. Mart. Capell. lib. 1. p. 3. Annua peragratio zodiactea.

ZŌĬLUS, i. m. [Ζωΐλος] Poeta Ptolemæi temporibus, sophista quispiam fuit, hoc facinore potissimum nobilitatus, quod Homerum poetarum omnium principem ausus est, libris aliquot in eum scriptis, incessere, unde Ὁμηρομάστιξ, cognomen meruit: quod ipsum etiam abiit in proverbium: sic enim appellari cœpti nobilium auctorum castigatores, vel Plinio teste in præfatione historiæ naturalis. Hæc Erasmus. Ovid. de Rem. Amor. 866.
Ingenium magni livor detrectat Homeri:
Quisquis es, ex illo, Zoile, nomen habes. Hic quum sua in Homerum scripta Ptolemæo regi recitasset, rex indignatus nullum ei verbum fecit. Quumque Zoilus inopia pressus regem rogaret, ut sibi aliquid, quo viveret, daret; Homerus, rex ait, multos pascit: quare tu, qui illo doctior es, saltem te ipsum pasce. Tandem Zoilus parricidii damnatus, jussu regis cruci affixus est. Zoili mors, inquit Vitruvius in præfatione lib. 7. varie memoratur. Alii eum scripserunt a Philadelpho esse

esse in crucem fixum, nonnulli in eum lapides esse conjectos: alii Smyrnæ vivum in pyram esse conjectum. V. locum Vitruvii.

ZŌNA, æ. f [ζώνη] est, Id quo cingimur: unde quidam Cingulum appellant. Gloss. ζώνη, Baltheum, Cingulum. Martial. lib. 14. 151.

Longa satis nunc sum: dulci sed pondere venter
Si tumeat, fiam tum tibi zona brevis.

Constringit zona brevis sinus. Senec. Hippol. 4.
Retinens vestem zona. Senec. OEdip. 5.
Teres zona. Ovid. 2. Fast. 320.
Recingere. Ovid. Epist. 2.

Castaque fallaci zona recincta manu. H. St. v. est. 116.

Solvere zonam, i. e. Virginitatem perdere, vel Nubere. Catull. 2. 12.

Tam gratum mihi, quam ferunt puellæ
Pernici aureolum fuisse malum,
Quod zonam solvit diu ligatam.

In zonis pecuniam deferebant veteres. C. Gracchus apud Gell. lib. 15. cap. 12. Zonas, quas plenas argenti extuli, eas ex provincia inanes retuli.
Perdidit zonam, Proverbium castrense, in eos, qui nihil habent nummorum: quod quicquid habent milites, in zona secum portant, ut inquit Porphyrion. Hor. 2. Epist. 2. 40.

Ibit eo, quo vis, qui zonam perdidit, &c. Plaut. Pœn. 5. 2. 48.
— tu, qui zonam non habes,
Quid in hanc venistis urbem, aut quidnam quæritis? In quibus Plauti verbis duplex est allusio, & ad vestem Pœnorum more discinctam: & ad pecuniam, quæ in zona gestatur, citra quam in urbe sumptuosa, non sat commode vivitur. Erasm.

Zona, [ἕρπης] Morbi genus. Scribon. Larg. Facit hoc medicamentum ad carbunculos, & ad ignem sacrum, & ad zonam, quam Græci ἕρπητα dicunt. conf. ZOSTER.
Zonæ cæli. [Ζώνη ἐν τῷ οὐρανῷ] Plaga. Gloss. Græcolat. Plin. lib. 2. cap. 68. Nam quum sint cæli quinque partes, quas vocant zonas, infesto rigore & æterno gelu premitur omne, quicquid est subjectum duabus extremis utriusque circa vertices, hunc qui Septemtrio vocatur, eumque qui adversus illi Austrinus appellatur. Virg. 1. Georg 233.

Quinque tenent cælum zonæ, &c. Ubi Servius, Circuli qui cælum ac terram veluti zonæ cingunt, translative: nam proprie zonæ in terris, sed pro parallelis, id est circulis posuit, Septemtrionalis, Æstivalis, Æquinoctialis, Brumalis, Australis. Ovid. 1. Met. 46

Lucentes zonæ. Stat. 10. Theb. 214.
Nivalis zona, Plaga Septemtrionalis. Lucan. lib. 4. 106.
Rubens zona, Torrida plaga cæli. Claud. de Bell. Gild. 148.
Trita zona flammea rota Phœbi. Senec. Herc. OEth. 11.

ZONŬLA, æ. f. [ζώνιον] dimin. Catul. in Epithal. Jul. 59. 53.

— tibi virgines Zonula solvunt sinus.

ZONĀLIS, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 2. 5. Eadem est in ejusdem zonalis ambitus continuatione temperies.

ZONĀRIUS, a, um. Adj. Quod ad zonam pertinet. ut Sector zonarius, quem Crumenisecam alias appellare possumus. Plaut. Trin. 4. 2. 20.

Ni illic homo est, aut dormitator, aut sector zonarius.

ZONĀRIUS, i. m. [ζωνοποιὸς] Qui zonas facit. Cic. pro Flacc. 17. Quod Mithridates, qui multitudinem illam, non auctoritate, sed sagina tenebat, se velle dixit; id sutores & zonarii conclamarunt.

ZONĀTIM, Per gyrum. Lucil. lib. 6. Zonatim circum impluvium cumeram is cludebat. Nonius 2. 928.

ZONĪTIS, is. f. [ζωνῖτις] Cingularis, Cadmiæ species, quæ maculas lineis similes habet. Diosc. 5. 42.

ZŎNĀRĀS, æ. m. [Ζωναρᾶς] Historicus sua ætate clarissimus in regno Constantinopolitano. Volumen triplex Historiarum, quas conscripsit, opus modis omnibus commendandum, tum ob amplitudinem rerumque varietatem, tum ob brevitatem. Desinit ubi Nicetas incipit. V. Fabric. Bibl. Græc. Vol. 10. p. 241.

ZŌŎNYCHON, i. n. [ζωώνυχον] Herba eadem cum Leontopodio, Diosc. 4. 126.

ZŌOPHTHALMUS, i. m. [ζωόφθαλμος] Herba sic dicta, quod oculum animalis refert. Plin. lib. 25. cap. 15.

ZŌŎPHȲTA, orum. n. [ζωόφυτα] dicuntur, quæ sunt medium quiddam inter animal & plantam. Cujusmodi sunt, quæ medium naturam inter sensibilia & vegetabilia habent. ob hoc zoophyta dicta (nos forte Plantanimantes dicere possumus, vel Plantanimalia) ut ostrea, spongiæ, & similia inter animalia & stirpes ambigua. Budæus.

ZŌPHŎRUS, i. m. [ζωφόρος] est Vitruvio & architectis, quam vulgo *Frizam* appellant: hoc est, *Une platte bande entre l'architrave & la corniche, en la quelle s'entaillent aucunefois des feuillages, ou autres belles fantasies de demi bosse, afin d'enrichir la besogne.* Vitruv. lib. 3. cap. ult. Et lib. 4. cap. 1. & cap. 7. Rursus lib. 5. cap. 1.

ZŌPISSA, æ. f. [ζώπισσα] Derasam navigiis cum cera resinam, zopissam aliqui vocant, inquit Dioscorides (a plerisque eadem hypochyma appellatur, quod marino sale maduerit) discutiendi vires habentem. Sunt etiam qui collectam ex picea arbore resinam, zopissæ appellatione indicent. Plin. 24. 7. Zopissam eradi navibus diximus, cera marino sale macerata: Optima hæc a tirocinio navium.

ZŌPȲRUS, i. m. [Ζώπυρος] Physiognomus dictus est, quod profiteretur hominum mores naturasque ex corpore, oculis, vultu, fronte se posse pernoscere. Qui cum turpia quædam, & a virtute aliena de Socrate dixisset, ac a multis idcirco derideretur, Non errat (Socrates respondit) Zopyrus. Hujusmodi enim natura essem, nisi naturam philosophia superassem. V. Cic. de Fat. 10.

Zopyrus alius, ut testatur Herodotus circa finem libri quarti, nobilis Persa, qui, quum Darius rex Persarum Babyloniam diu & frustra oppugnaret, ipse sibi nasum, aures, & labia amputavit, & ita ad Babylonios quasi transfuga se contulit, conquerens de crudelitate sui regis. Receptus igitur a Babyloniis, & dux belli constitutus, urbem Dario tradidit, de quo dicere solebat Darius, se Zopyrum malle integrum, quam viginti capere Babylonas. Zopyri enim astu Babylone potitus erat Darius. V. Justin. lib. 1. cap. 10.

Est & alter Zopyrus, qui, ut auctor est Plin. lib. 34. cap. 12. sculpsit Areopagitas, & judicium Orestis in duobus scyphis pondo duodecim æstimatis.

Zopyrus Clazomenius, Orator. Quintil. lib. 3. cap. 6.

ZOPȲRON, i. n. [ζώπυρον] Herba similis Serpyllo. Plin. 24. 15.

ZŌRŎASTRES, æ. m. [Ζωροάστρης] Bactrianorum rex, qui primus, ut auctor est Plin. lib. 30. cap. 1. artes magicas in Perside invenit. Emicuit Nini regis temporibus, cum quo bella gessit. Fuit ante bellum Trojanum annis CCCC. Absumptus est igne cælesti, prædixitque Assyriis, si ejus cineres servarent, regnum eorum non defuturum. Feruntur ejus de Natura libri IIII. De lapidibus item pretiosis unus. Præterea Astronomica, & alia. Auctor Suidas. Plinius quoque lib. 7. cap. 16. unum eodem die quo genitus est risisse testatur. Eidemque cerebrum ita palpitasse, ut impositam repelleret manum, futuræ præsagio scientiæ. V. Differt. Joh. Henr. Ursin. Cluver. Antiq. Germ. 1. 23. f. 191. & cap. 24. f. 206. & Justin. 1. pr.

ZOROASTRÆUS, a, um. Adj. Magicus. Prudent. primam temere corr. Apotheos. v. 562.

Qui Zoroastræos turbasset fronte susurros.

ZŎRŎBĀBEL, elis. m. [Ζοροβάβελ] Princeps gentis Judææ. V. Isidor. 7. 6.

ZŌSĬMUS, i. m. [Ζώσιμος] Libertus Plinii Junioris. V. ejus Epist. lib. 5. 19.
Zosimus etiam Historicus Græcus, qui exstat.
Zosimos alios V. apud Suid.

ZOSTER, ēris. m. [ζωστὴρ] Cingula, Baltheum, Cingulum, in Gloss. Unde Zoster, genus ignis sacri, medium hominem ambientis, & enecantis si cinxerit. Plin. lib. 26. cap. 11. Zoster, Frutex maris. Plin. lib. 13. cap. 25.
Zoster, Oppidum & Promontorium Atticæ inter Piræum portum & Ceam insulam. Cic. 5. Att. 12.
Est & Zoster, Italiæ Promontorium, & Sibyllæ Cumanæ domicilium. V. Lycophron.

ZŌTHĒCA, æ. f. [ζωθήκη] videtur dictus locus, in quo adservabantur animalia ad immolandum. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 4. 9. n. 3. HERCVLI. SAXANO. SACRVM. SER. SVLPICIVS. TROPHIMVS. AEDEM. ZOTHECAM. CVLINAM. PECVNIA. SVA. A. SOLO. RESTITVIT.

ZOTHECŬLA, æ. f. dimin. pro Bibliotheca legitur apud Sidon. Apollin. 8. Epist. 16. Per armariola & zothecculas nostras non remanserunt digna prolatu.

Z U

ZURA, æ. f. Afrorum lingua semen Paliuri, contra scorpiones efficacissimum. Plin. 24. 13.

Z Y

ZYGANTES, um. m. pl. [Ζύγαντες] Populi sunt Pœnis vicini, ubi, ut auctor est Herodotus lib. 4. magnam vim mellis apes conficiunt, sed multo plus opifices viri facere dicuntur. Omnes minio inficiuntur, ac simiis vescuntur: quarum affatim gignitur iis, qui in montibus degunt.

ZYGIUS, a, um. Adj. [ζύγιος] Jugalis, connubialis. Apul. 4. Met. p. 157. Elmenh. Sonus tibiæ zygiæ. [i.e. Paris. Gloss. Græc. Lat. ζύγη, Junctio, Par.

ZYGIA, æ. f. Carpinus, ex qua fiunt juga jumentis. Vitruv. 2. 9. & Plin. lib. 16. cap. 15.

ZYGIA, idis. f. [ζυγὶς] Serpyllum agreste. V. Apul. de Herb. cap. 99. & Diosc. 3. 4.

ZYGOSTĂTA, æ. m. [ζυγοστάτης] Libripens, in Gloss. Græcolat. Leg. 2. Cod. Theod. de Ponderat. & auri illatione, Imp. Julianus: Per singulas civitates constitui zygostatem.

ZYGOSTASIUM, i. n. [ζυγοστάσιον] Librarium in Gloss. Græcolat. Munus libratoris. Leg. 1. Cod. Theod. de frumento Alexandrino: Quicquid de Crithologia & Zygostasii munere Eminentia tua disposuit, roboramus.

ZYMA, æ. f. Olla, a ζέω, fervao. Apic. 8. 1. Mittitur in zymam. Alii legunt Zemam. V. Salmas. Hist. Aug. p. 334.

ZYTHUM, i. n. [ζύθος] Potus ex hordeo aqua resoluto, qui in Ægypto plerumque fieri solet, ideoque poetis quandoque Pelusiacus potus dicitur. Madescit aqua hordeum, donec resolvatur in liquorem vino similem: inebriat hoc, & acre gustu est, quoniam ex putrilagine acescente constat: hinc vulgus Græcum phocadion appellat. Hæc Ruellius. Plin. lib. 22. cap. ult. ad finem, & frugum quidem hæc sunt in usu medico. Ex iisdem fiunt & potus, zythum in Ægypto, cælia & ceria in Hispania, cervisia & plura genera in Gallia, aliisque provinciis. V. ibi Harduin. Gloss. Græcolat. ζύθιον, Fermentum.

Soli DEO Gloria.

